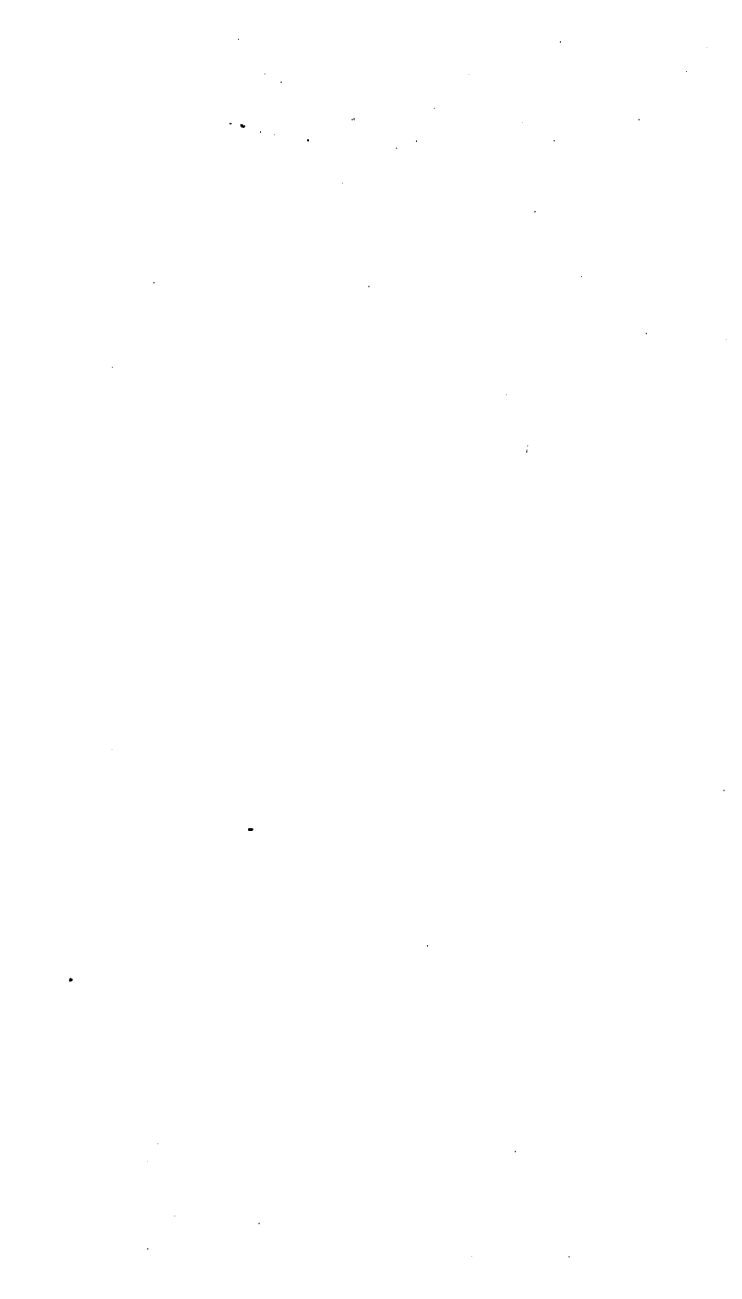

The University of Chicago
Library

VADSTENA KLOSTERS
MINNESBOK

»DIARIVM VAZSTENENSE»

MCMXVIII

BY 2653
.V2 A3

DENNA BOK
ÄR TRYCKT Å LINNELUMPPAPPER
I 500 NUMRERADE EX.
VARAV DETTA ÄR

N:r 329

STOCKHOLM 1918
KUNGL. HOFBOKTR. IDUNS TRYCKERI-A.-B.
175111

Search

Översättningen har verkställts av f. rektorn vid Vadstena läroverk fil. dr A. W. Lundberg. Den språkliga granskningen har utförts av lektor E. Brate och docenten E. Wessén. De kalendariska uppgifternas återgivande i modernt uttryckssätt har ombesörjts av lektor E. Brate. Arbetet har utgivits av Birgittamuseiföreningen i Vadstena och redigerats av docenten Andreas Lindblom.

INLEDNING.

»*Diarium Wazstenense*», som här för första gången utgives i svensk öfversättning, föreligger på originalspråket i tvenne tryckta upplagor, den ena utgiven av E. BENZELIUS d. y. (*Diarium Wazstenense ab ipsis initiis monasterii ad ejusdem destructionem* (Ups. 1721), den andra av E. FANT i *Scriptores rer. suecicar. medii ævi*, T. I: 1 (Ups. 1818), s. 99—223.

Handschriften beskrives af I. COLLIJN i *Birgitta-utställningen 1918*, utg. af ISAK COLLIJN och ANDREAS LINDBLOM (Stockh. 1918), s. 149 f., på följande sätt:

Pergamentshandskrift om 116 blad i liten kvart med dubbelt omslag af pergament och skinn, inuti fodradt med blått lärft.

Denna handskrift, också kallad *Liber memorialis* eller *Clostersens Tänkiebok*, är en af de viktigaste källorna för Vadstena klosters och birgittinerordens historia och därmed för svensk odling under medeltiden. Den innehåller talrika biografiska och nekrologiska notiser (tillvaratagna i C. SILFVERSTOLPE, *Klosterfolket i Vadstena*, Stockh. 1898—99) liksom också uppteckningar af betydande historiskt värde. Anteckningarna omfatta åren 1344—1545; den första rör Birgittas make Ulf Gudmarssons död.

Diariet har förts af många olika händer, hvarom emellertid ingen fullgiltig utredning ännu förebragts.

Benzelius har i inledningen till sin ofvannämnda edition anført några af skrifvarna, nämnda i själfva diariet. Så har THORIRUS ANDREÆ (invigd 1392, d. 1418) med några afbrott, hvarunder ANDREAS LYDEKINI (1387—1410) vikarierade, nedskrifvit anteckningar från diariets början till år 1414. Här-efter har prästmunken ANDREAS JACOBI (invigd 1414, d. 1438) en kortare tid fört diariet. Sedan känner man med visshet ingen skrifvare förrän år 1508, då NICOLAUS AMUNDI, sedermera klostrets generalkonfessor under olika perioder åren 1517—1541, förde detsamma till år 1517.

Vadstenadiariet utgör nu en af Upsala Universitetsbiblioteks dyrbaraste handskrifter (signerad C 89).»

Denna översättning är verkställd efter E. FANTS text i *Scriptores rer. svecicar. medii ævi*, T. I: 1 (Ups. 1818), s. 99—223, och har fått titeln Vadstena klostrets minnesbok, som motsvarar den medeltida benämningen *Liber memorialis*.

För att underlätta uppfattningen av texten må här efter H. HILDEBRAND, *Sveriges medeltid*, III, s. 1011 ff., huvuddragen meddelas av klostrets organisation.

I Vadstena kloster bodde systrar (nunnor) och bröder (munkar), som bekant i skilda hus och utan tillfälle till inbördes umgänge. I spetsen för systrarna och för övrigt för hela klostret stod en *abbedissa*, som valdes av systrar och bröder och invigdes av biskopen. Närmast under abbedissan stod *priorissan*, som valdes av systrakonventet. En mycket viktig personlighet inom klostret var general-

konfessorn, *confessor generalis*, huvudman för bröderna, men såsom sådan underordnad abbedissan. Hans ämbete gällde även i viss mån systrakonventet. Systrarnas antal var från början bestämt till 60, i motsvarighet till de 60 lärjungar, som Kristus en gång utsände. Prästerna skulle vara 13 efter apostlarna, i vilkas tal infogades Mattias i stället för Judas Iskariot och tillades Paulus, hedningarnas apostel. Dessutom skulle i klostret finnas 4 mässejäknar (diakoner), vilka kunde vara präster, om de ville, d. v. s. de voro präster, men tjänstgjorde som diakoner; de skulle representera de fyra latinska kyrkofäderna Ambrosius, Augustinus, Gregorius och Hieronymus. Vidare skulle brödraklostret hava åtta lekmän, som skulle arbeta för bröderna. Räknar man samman siffrorna, så finna vi 60 systrar, 13 präster, 4 diakoner och 8 deras tjänare, vilket enligt Birgittas ord giver som summa 13 apostlar och 72 Guds kännesvenner. Lekbröderna, *fratres laici*, *fratres conversi*, *fratres laici conversi*, *fratres conversi conventuales*, vigdes, såsom prästbröderna, av biskopen, tillhörde själva klostermenigheten och kallades därför *fratres ab intra*. Men utom dem funnos tjänande bröder, som icke tillhörde den egentliga klostermenigheten. De kallades *familiares* eller *fratres ab extra* och vigdes av klostrets general-konfessor. Fyra av dessa *familiares ab extra* åtnjöto den särskilda utmärkelsen att på manteln få bära det röda korset. Som motsats till de egentliga klostersystrarna, *sorores conventuales*, *sorores ab intus* l. *ab intra*, stodo systrarna utanför, *sorores ab extra*, som skötte arbete med brygg, bak, eldning och ren-

göring. Särskilt fordrades drygt arbete i stekarhuset (köket), som förestods av fyra *focariæ*, köksor.

Förloppet vid den dagliga gudstjänsten i Vadstena sammanställes av R. GEETE i *Jungfru Marie örtagård. Vadstenanunnornas veckoritual i svensk öfvers. från år 1510* (Stockh. 1895), s. LII ff., av de i denna skrift på flera ställen spridda elementen och under ledning av det lat. originalet *Cantus Sororum* samt det tryckta *Breviarium Birgittæ*, var till hänvisas för utförligare upplysningar. Här skola några knapphändiga namnförklaringar meddelas.

Den dagliga gudstjänsten bestod av följande huvuddelar, *horæ canonicæ*, »kanoniska timmar», även helt kort kallade »tider».

1) Matutina, fsv. *ottesanger*, kl. 3—4 f. m. allt efter årstiden, bestod förutom böner och åkallan, under ledning av veckans *horista*, och *invitatorium*, uppmaning att begynna sången, av två delar: a) *Nocturna*, som iständes vid hanegället (*ad gallicinium*) och b) *Laudes*, lovsånger, som sjöngos vid solens uppgång; 2) *Prima*, kl. 6 f. m., 3) *Tertia*, kl. 9 f. m., 4) *Sexta*, kl. 12 midd., 5) *Nona*, kl. 3 e. m., 6) *Vespera*, fsv. *aptansanger*, kl. 6 e. m., ämte matutinan den förnämsta av dygnets tider, 7) *Completerium*, fsv. *natsanger*, kl. 9 e. m.

För de till gudstjänsten hörande rituella uttrycken samt de medeltida ritualböckernas benämningar och innehåll redogöres av R. GEETE i anf. arb., s. 285—298, samt av H. HILDEBRAND i *Sveriges medeltid*, III, s. 738 ff., där ock hela den medeltida gudstjänstordningen utförligt framställles.

1344

Den 12 dagen i februari månad avled den *12 februari.*
 ädle riddaren, herr Ulv Gudmarsson, fördom för-
 mæld med den saliga Birgitta, vilken Kristus tog
 till sin brud efter hennes mans död. Detta år
 jämväl skedde första gången uppenbarelser till
 den saliga Birgitta.

1346

Den saliga Birgitta begav sig till Rom enligt
 Kristi föreskrift.

1350

Då var jubelår i Rom, under påven Klemens' regering. Vid den tiden rådde i Sveriges rike stor dödlighet, större än någon mindes ha varit, vare sig förr eller senare, vilken den saliga Birgitta långt i förväg hade förutsagt, att den skulle komma. Ty Kristus förutsade den i en uppenbarelse, så sägande: »Jag skall gå över världen med min plog» o. s. v.

1365

Svenske konungen herr Magnus vart tillfångatagen i krig, förd till Stockholm och insatt i tornet. Och till ny konung över riket valdes Albert,¹ son till greve Henrik² av Mecklenburg. Då satte sig rovfåglarna högt på bergens toppar; ty tyskarna våldshärskade i riket under många år.

1367

Den saliga Birgitta talte i Rom både med påven och kejsaren.

1370

Den saliga Birgitta undfick stadfästelse å ordensstadgarna av Urban V, vilka hon till honom frambar.

1371³

Den saliga Birgitta vallfärdade till Jerusalem, enligt Kristi föreskrift.

1373

23 juli.

Sankt Apollinaris, martyrens, dag avled i Rom vår vördade moder i helig åminnelse, den saliga Birgitta. Året var i solcykeln det tjuguförsta,⁴

och söndagsbokstaven var B, och, såsom det står i vittnesakterna, avled hon på en lördag.¹ Detta neka de, som anse henne hava avlidit år 1372. Och hon avled i sin ålders sjuttionde (sextionionde) år, enligt vittnesakterna.

1374

Fördes samma vår ärofulla moder, den saliga Birgitta från Rom till Vadstena och bisattes där tisdagen inom veckan efter Petri och Pauli dag, nämligen den 4 juli. Söndagsbokstaven A.

4 juli.

1375

Fru Katerina reste ut första gången i kanoniseringsärendet.

1377

Fru Katerina fick av Gregorius XI bekräftelse på Urban V:s bulla.

1378

Dagen efter åttonde dagen till den heliga Jungfru Marias födelsedag avled magister Petrus, förste generalkonfessor i Vadstena. Han var Sankta Byrgittas lärare och biktfader och framhärdade i kyskhets hela sin levnads tid. Han diktade

16 september.

Systrarnas sång.¹ Om honom finnes mycket gott förtalt på annat ställe.

1379

3 december. Framlade fru Katerina kanoniseringsärendet för det påvliga konsistoriet och anförde femtioen punkter angående sin moders, Sankta Birgittas, liv och förtjänster. Samma år, den 3 december, erhöll hon av Urban VI bekräftelse på S. Salvators ordensregel i form av konstitution.²

1380

Uppbrann hela staden Söderköping utom S. Egidii kyrka.

1381

24 mars. Dagen före den heliga Jungfruns bebedelse dog fru Katerina, Sankta Byrgittas dotter och
26 mars. begrovs tisdagen efter högtiden i Vadstena kyrka eller kapell.

Med yngre handstil: Söndagsbokstaven var F, emedan året var det första i solcykeln.³

1382

18 mars. Fyra dagar⁴ före Sankt Benedictus' högtid begrovs i Vadstena kloster Herr Ingevald, kyrko-

herde i Ekeby. Dagen före Sankt Petrus förnyelse dödades en kvinna nära klostret av ett förfärligt åkslag. 31 juli.

1384

Dagen före den heliga Jungfruns bebådelse begrovs i Vadstena kloster Petrus Israelsson, en släkting^r till Sankta Byrgitta. Dagen före evangelisten Lucas' dag avled Herr Kätilmund. 24 mars.
17 oktober.

Denne var en av de första Vadstena-bröderna och var jämväl kyrkoherde därstädes, innan relikererna kommo dit. Han förde även en helig umgängelse och ett gott leverne. Han var även en härlig sångare. Han lärde först systrarna sättet att sjunga.

Biskopen Sankt Severinus' dag, vilkens fest 23 oktober.
då inföll på en söndag, infördes först systrarnas konvent till att hålla Sankta Byrgittas regler i Vadstena, i närvaro av dessa vördige herrar och fäder, nämligen: ärkebiskop Henrik i Uppsala och biskop Tord i Strängnäs samt den, som införde dem, herr biskop Nikolaus i Linköping. Och systrarna voro till antalet fyrtiosex, de, som då infördes och vigdes. Och följande dag eller på måndagen infördes bröderna i sin gård, 9 präster och 7 lekbröder. Och på onsdagen näst därefter infördes tvenne präster, vilka av

konventet hade varit utsände att någon tid vistas utom klostret för vissa orsakers skull, i närvaro av ovan sagda herrar och fäder.

1385

6 mars.

Den 6 mars begrovs Katerina, Anund Hemmingssons efterleverska, vilken i Vadstena avled i det heliga uppsåtet att ingå i klostret. Hon gav till Vadstena kloster Götevi samt mycket annat gods, som lagligen tillhörde henne. Söndagen

16 april.

efter Tiburtius' och Valerianus' fest, på vilken då sjöngs mässe-tjänsten »Herrens misskund» — söndagsbokstaven var då A — intogos 4 personer i klostret, en jungfru, som hette Lucia, en änka Ingrid, en präst, herr Laurentius, från Köping, men till börden västgöte, och en lekbroder vid namn Ingevald.

1386

28 januari.

Söndagsbokstaven G. En vecka efter Sankta Agnes' dag^r ingick i Vadstena kloster bland diakonerna herr Tydekin, från Uppland, men till börden dansk. Dagen före biskopen Sankt Ambrosius' dag,

3 april.

dog en student Olav, till börden norrman, som då återkom från Rom, där han hade vistats under tvenne år i klostrets ärenden. Dagen efter aposteln Sankt Bartolomeus' dag,

d. v. s. konungen och bekännaren Sankt Ludvigs dag, begrovs mitt i Vadstena kyrka Sveriges drots Bo, som i sina ständiga gåvor visade mycken kärlek till detta ställe. *25 augusti.*

Söndagen näst därefter ingingo i Vadstena kloster en syster Kristina Finvidsdotter och en präst, herr Karl Kättilvastsson. *26 augusti.*

1387

Söndagsbokstaven F. Dagen före apostlarna Philippus' och Jacobs dag avled syster Ingrid Laurentiusdotter, det första dödsfallet efter båda konventens införande och ordensdräktens antagande. *30 april.*

Konung Sankt Ludvigs dag ingingo i Vadstena kloster två systrar, nämligen fru Katerina Vämundsdotter och Margareta från Finland, samt herr Johannes Svensson, kanik i Strängnäs, bland diakonerna, och herr Joan Karlsson, student i Prag, och herr Andreas Lydekinsson, skolmästare i Örebro. *25 augusti.*

1388

Söndagsbokstaven Dr Onsdagen före Sankt Thomas' de Aquino högtid ingingo i Vadstena kloster två systrar, Kristina Jänisdotter och Mar- *4 mars.*

14 maj. gareta Niklisdotter. Torsdagen före konung Sankt Eriks fest visiterade för första gången, enligt regeln, biskop Nikolaus i Linköping Vadstena kloster, i det han inträdde inom systrarnas kloster och dagen därefter i brödernas kloster.

18 maj. Själva Sankt Eriks dag därpå följande vigdes den första abbedissan efter konventets införande i Vadstena, och var det Ingegerd Knutsdotter.

14 juni. Dagen före martyrerna Vitus' och Modestus' högtid omkring midnatt uppkom en farlig och mycket häftig våldeld, som nedbrände hela träkapellet och båda stenhusen samt en stor del av systrarnas bostad. Under denna våldeld förbrändes jämväl helt och hållet en av lekbröderna vid namn Ingolv. Denne älskade mycket den heliga Jungfrun, ty då kapellet höll på att brinna, störtade han, av kärlek till den bild av henne, som han hade medfört, då han ingick i klostret, mitt in i lågorna, och ryckte åt sig bilden, men då han skulle återvända, omvärvdes han av lågorna. Hans själ, må vi fromt tro, har den heliga Jungfrun, av kärlek till vilken han gick i döden, fört till himlen.

14 oktober. Påven Calixtus' dag avled brodern Joan Karlsson, präst, vilken då var i diakonernas klass, och begrovs samma dag. Han var en god klerk och from.

1389

Söndagsbokstaven C. Gyllentalet 3. Dagen före jungfrun Sankta Scholasticas dag avled broder Gudmar Fredriksson, präst. Han var Sankta Byrgittas huspräst och åtföljde henne, medan hon vallfärdade från Rom till Heliga landet, och han var en av dem, som jämte andra buro Sankta Birgittas relikier från Rom till Vadstena. Denne glödande predikant gick vid hög ålder till ro. *9 februari.*

Aposteln Sankt Matthias' dag, på förmiddagen hölls ett stort slag i Västergötland mellan konung Albert och Sveriges rikets herrar, som då förbundo sig med danskarna och med deras hjälp blevo segrare, dock undersamligen genom den nådige Gudens skydd. I detta slag vart konungen själv fången och hans son hertig Erik jämte två andra härtigar, som han hade fört med sig från Tyskland, och av hans anhang vordo många adliga fångna, men de fleste dödade. *24 februari.*

Med annan handstil: Men fru drottning Margareta, danske konungen Valdemars dotter, började då härska över de tre rikena, och då, sedan tyskarna blivit utdrivna, innehade danskarna landet under flera år. Och tyskarna välsignades av landets invånare.¹

Sankt Johannes döparens halshuggningsdag ingick i Vadstena kloster syster Ingeborg Lau- *29 augusti.*

rentiusdotter, och dagen därefter begrovs där-sammastädes fru Kristina av Fågelvik, som rikt begåvade klostret.

28 november. Första adventssöndagen ingingo två systrar Brynild Josepsdotter från Norge och Gyrid Gud-levsdotter, vilken sedan kallades Byrgitta, samt två bröder, nämligen Erik Johannesson, präst, såsom diakon, och Nikolaus Laurentiusson, lekbroder, i närvaro av biskop Nikolaus i Linköping, Tord i Strängnäs, Bene i Västerås, Hemming i Växjö och vår fru drottning Margareta jämte största delen av rikets adlige.

1390

26 mars. Söndagsbokstaven B. Gyllentalet 4. Dagen efter den heliga Jungfruns bebådelse ingick i Vadstena kloster broder Erik Buza, präst.

9 april. Nionde dagen i april månad avled i biskops-gården vid Vadstena broder Petrus, prior i Alvastra, som översatt och sammanskrivit största delen av de den saliga Birgitta gudomligen tedda uppenbarelserna, och som var följeslagare på hennes valfärd till det heliga Jerusalem. Hans kropp överfördes av biskop Nikolaus i Linköping och abboten Tideman med stor heder till hans kloster.

28 juni. Dagen före apostlarna Petrus' och Paulus' dag efter nattsången¹ begrovs fru Ingeborg,² greve Erengisles maka.

Dagen före martyren Hippolytus' fest dog *12 augusti.*
broder Folke, präst, en av dem, som först ingingo i Vadstena kloster, vid hög ålder, en mycket avhållsam man.

Sankt Mauritius' dag ingick herr biskopen i *23 september.*
systrarnas kloster för att hålla visitation, och sedan förrättningen där var avslutad, visiterade han samma dag hos bröderna.

Dagen före Sankt Mikael's fest anträdde brö- *28 september.*
derna konfessorn Magnus Petersson samt bröderna herr Johannes Svensson och herr Andreas Olavsson vägen till Rom i och för den saliga Birgittas kanonisation.

Omkring midnatten före apostlarna Simons och Judas' dag avled syster Katerina Tomas- *28 oktober.*
dotter, en av dem, som först ingingo i Vadstena kloster.

Den 4 november avled broder Johannes Svensson i staden Thorn i Preussen under vägen, då han reste med herr Magnus till Rom för att utverka den saliga Birgittas kanonisation. Denne var en stor klerk och före inträdet i klostret kanik i Strängnäs. Han var jämväl en utmärkt och mycket värtalig predikant.

1391

Söndagsbokstaven A. Gyllentalet fem. Sankt Ansgarius', biskopens och bekännarens dag, av- *4 februari.¹*

led herr Laurentius, kanik i Linköping och kyrkoherde vid Sankt Laurentii kyrka i Söderköping. Före sin död skänkte han Vadstena kloster en bibel av de bästa han hade.

2 maj. Dagen före dagen för korsets återfinnande avled den vördige fadern och herren herr Nikolaus Hermansson, biskop i Linköping, som först intog och välsignade klosterfolket i Vadstena till att leva efter regeln. Angående denna förrättning, vart det, medan han ännu besökte högskolorna och var lärare för Sankta Byrgittas söner, genom gudomlig tillskyndelse uppenbarat för samma Sankta Byrgitta. Han förde ett högeligen heligt liv. Han författade Sankta Byrgittas historia,^r som börjar: Rosa rorans bonitatem o. s. v. och flera andra helgons historier. Många andra goda verk gjorde han även under sin levnad, vilka med rätta befinnas lov värda.

24 maj. Dagen före martyren Sankt Urbans fest avled syster Katerina Vämundsdotter, som var en förnäm dam i det världsliga, innan hon ingick i klostret.

juni. Aposteln Sankt Barnabas' dag avled broder Johannes Präst, en av de första, som ingingo i Vadstena kloster. Han hade stora predikogåvor och ett glödande nit att predika. Han kallades av några den andre Krysostomus, ty han kunde hela bibeln nästan utantill. Han samlade och till-

hopaskrev jämväl flera volymer predikningar för hela året; så väl om helgon som för söndagstexter.

En vecka efter Sankt Johannes Döparens dag
avled syster Ingrid Sygvidsdotter från Stockholm. *1 juli.*

Dagen efter Alexiüs' bekännarens dag avled
syster Ingeborg Tordsdotter, en gammal och god
kvinna, som länge hade levat i änkestånd. *18 juli.*

Sankta Helenas dag avled lekbrodern Ingevald
Anundsson, som från sin barndom hade varit i
tjänst hos Sankta Birgitta, medan hon själv ännu
levde, och hos hennes man och deras släkt. *31 juli.*

En vecka efter Sankt Laurentius' fest dog bro-
der Martin Anundsson, lekbroder, men boklörd.
Han skrev ett vinterlegendarium om helgonen;
evangeliarium och epistolarium och kalendarium.
Han var en av dem, som först ingingo i Vadstena
kloster. *17 augusti.*

Vid den tiden dog även Hartlev Bolk från
Skeninge, likaså herr Byrger Ulvsson, Sankta
Byrgittas son, som med sin moder, syster och
andra vallfärdade till Heliga landet, där han
även vart slagen till riddare. Han sjuknade Sankt
Bartolomeus' dag och dog på tredje dagen där-
efter på slottet Ringstaholm och begrovs i Vad-
stena. *24 augusti.*
26 augusti.

Samma år, den sjunde dagen i oktober månad,
skedde och fullbordades vår ärorika moders, den *7 oktober.*

saliga Birgittas kanonisation genom den heligste fadern i Kristo och herren herr påven Bonifacius IX.

Om förloppet vid hennes kanonisation må i korthet ett och annat antecknas.

Sedan nämligen en kommission tillsatts i fråga om Sankta Byrgittas kanonisation av trenne kardinaler och fullgiltiga vittnesbörd avgivits om hennes liv, underverk och rykte, bestämde herr påven denna dag för kanonisationen och föreskrev, att vid vespertimmen den dag, som föregick kanonisationsdagen, skulle ringas i alla klockor i hela Rom. Och så skedde även under natten och dagen för kanonisationen. Själva dagen för kanonisationen sammankommo i tidigaste morgonstunden alla kardinaler jämte patriarkerna och kyrkornas prelater i påvliga hovet. Och iförda vita mässkjortor inträda de alla jämte vår herre påven med stor högtidlighet i procession uti påvens palats, i det stora kapellet, som var prytt med ljus och facklor och helt och hållet klätt med bonader, och golvet var strött med löv och välluktande örter. Där var ställd i dess mitt, framför altaret, en stol, väl prydd, för översteprästen. I den satt påven och höll inför alla ett tal, och dess ämne var: »Hans efterleverska skall jag välsignande välsigna» o. s. v.,² framhöll jämväl, vad som fordras för ett så

högt ärende som kanonisation, visade, att det lagligen förfarits i detta heliga ärende från början intill slutet, samt sade, att ej möjligt och tillbörligt vore att vägra rättvisa i ett så klart och uppenbart fall, alldenstund den saliga Byrgittas föredömliga liv och det stora talet av hennes underverk, som timat genom hennes förtjänst, och hennes rykte bland människor gävo vittnesbörd om hennes helighet.

Då talet slutligen var ändat, dock före dess avslutande, manade han alla att åkalla den Helige ande och den glorrika Jungfrun själv, att Gud ej måtte tillåta kyrkan att misstaga sig i denna sak. Och sångarna började antifonien »Kom, Helge Ande» o. s. v.

Och då denna var slutad, liksom ock versikeln¹ om den Helge Ande och om den saliga Byrgitta, »Bed för oss» o. s. v., sade påven: »Låtom oss bedja: »O, Gud, som dina trognas hjärtan» o. s. v. jämte kollekten om Sankta Byrgitta: »O, Herre Jesus Kristus, som åt den saliga Byrgitta så stor» o. s. v., samt förklarade henne nu i sanning kanoniserad och helig och inskriven i helgonens längd och att hennes fest skall hållas i kyrkan över all jorden med tillbörlig gudstjänst, likasom andra helgons. Och försångaren begynte: »Vi prise dig, o Gud», och påven och alla skrida i procession igenom palatset.

Åt alla, som övervoro kanonisationen, och som gärna övervarit den, om de lämpligen det kunnat, och åt alla, som besökte Sankt Peters kyrka och Sankt Laurentius' in Panisperna kloster, där Sankta Byrgitta var bisatt, på själva kanonisationsdagen och den näst följande söndagen, då påven höll mässa, beviljade han sann avlat såsom vid jubelåret.

Åt alla sant ångrande och biktande och åt dem, som voro i nådens tillstånd eller blevo det inom åtta dagar och i andäktigt uppsåt under hela oktober månad besökte sagda Sankt Laurentius' kloster in Panisperna, beviljade han samma avlat som vid jubelåret.

Andra dagen efter kanonisationsdagen förrättade påven Sankta Byrgittas mässa i Sankt Peterskyrkan.

I Sankt Peters kyrka brunno från midnatt ända till efter påvens mässa trettio tusen lampor och ljus och synnerligen många facklor.

Under samma påvens mässa förrättades mässeoffer av de trenne kardinaler, som voro ombud i kanonisationsärendet, och av bröderna från Vadstena herr Magnus Petrusson och herr Andreas Olavsson, vilka i detta värv troget strävade och med Guds hjälp bragte det till slutlig fullbordan.

Högste kardinalen, som kallas biskop av Ostia, höll ett mycket ståtligt gästabud i sitt

hus till Sankta Byrgittas ära, samma dag, då påven läste mässan.

De trenne kardinaler, som varit ömbud, verkställde uppvisning av Sankta Byrgittas relikier i Sankt Laurentius in Panisperna.

Vid tiden för kanonisationen skedde många underverk, men av dessa skall jag nu framhålla blott några, enär flera äro annorstädes skrivna.

På själva kanonisationsdagen fick en kvinna sin syn, vilken saknat det ena ögat i 20 år och det andra i 7.

En kardinal, som vistades mitt ibland Guds och den heliga modern kyrkans fiender, tog nattetid, enär han ej vågade färdas om dagen, miste om vägen, och alla, som voro i hans följe, skingrades den ene från den andre, och av fruktan för fienderna vågade ingen ropa på den andre. Slutligen anropade de Sankta Byrgittas hjälp och avlade till henne ett särdeles löfte. Genast syntes bland dem en mycket stor fackla, som gick före dem, ända till dess de voro på rätta vägen och alla kommit tillsammans och igenkände varandra och även visste, vart de skulle taga vägen, sedan syntes ej mera facklan.

Vid den tid, då påven fast bestämt att kanonisera Sankta Byrgitta, vart greven av Armagnac i grund besegrad och stupade i samma krig. Men han hade i motpåvens¹ sak ryckt in i Italien

med en stor här, så listigt i sin illslughet, att ingen fick veta av det, förrän han redan intagit en stor del av landet. Men de, av vilka han blivit besegrad, voro ej flera än femhundra väpnade män.

Mycket annat hände då, som jag här för korthetens skull förbigår.

HERRENS ÅR 1392.

Året var skottår, söndagsbokstaven G till
24 februari. Sankt Matthias' dag, sedan F. Gyllentalet 6.

13 januari. En vecka efter trettondedagen begrovs Sygrid Benediktsdotter, som till bidrag till Sankta Byrgittas kanonisation i Rom gav tjugu dukater, förutom andra välgärningar.

22 juni. Dagen före midsommarafton började syster Ingeborg Björnsdotter att bli sjuk, och dog omkring midnatt före Sankt Johannes döparens dag, och begrovs samma dag. Hon var född i Västergötland och var en ödmjuk och from människa.

4 augusti. Söndagen efter Sankt Petri fängelse, som var dagen före Sankt Dominicus' dag, vigdes och intogos av den högvördige fadern och herren herr Torsten, biskop i Skara, som systrar och bröder: Ragnild Hänikedotter, Elena Haraldsdotter, Kristina Hermansdotter, Cecilia Giädsdotter, Helga Simonsdotter, tvenne präster Kätill Tor-

bärnsson, som då ingick bland lekbröderna, men sedan vart en av diakonerna, Torer Andreasson och en lekbroder Ragvald Olavsson.

Aftonen före jungfru Marie himmelsfärd *14 augusti.*
avled syster Katerina från Söderköping, en av dem, som först ingingo i Vadstena kloster. Hon levde i änkestånd mer än tjugu år.

Den förste martyren Sankt Stephanus' dag *26 december.*
avled Ärengisle Soneson, jarl och greve över Orkneyöarna, och begrovs i Vadstena kloster.

Samma år omkring Sankt Eriks dag avled *18 maj.*
Laurentius smed. Han var en god man och en mycket duktig arbetare i sitt yrke och trogen.

HERRENS ÅR 1393.

Söndagsbokstaven E, gyllentalet 7.

Två dagar¹ efter trettondedagen begrovs fru *8 januari.*
Helga i Vadstena kloster. Hon gjorde klostret mycket gott, ty själv gav hon en gård i Hagebyhöga, förutom många andra hennes välgärningar.

Två dagar före abboten Sankt Benedikts dag¹ *19 mars.¹*
begrovs i Vadstena kloster riddaren, herr Stefan Ulvsson, som dog i Västerås och därifrån fördes till klostret.

Apostlarna Philippus' och Jakobs dag vigdes *1 maj.*
av herr biskop Torsten i Skara syster Elena Andresdotter samt bröderna Petrus Johannesson,

skolmästare i Örebro, och Lukas Jakobsson Spanjoren, som då var lekbroder, men senare for till Rom med herr Magnus och herr Erik Buza i några klostrets angelägenheter samt där prästvigdes och vart en av diakonerna.

1 juni. Trefaldighetssöndag, som inföll dagen efter Petronillas dag och på 1 juni vigdes i Vadstena högvördigste fadern och herren herr Knut Bosson till biskop i Linköping av de vördade fäderna och herrarna Henrik, ärkebiskop i Uppsala, Bene biskop i Västerås och Hemming i Växjö. Och samma dag, av samma biskopar, i närvaro av jämväl herr biskopen Torsten i Skara verkställdes och firades högtidligen upphöjandet och uppvisandet av relikerna av vår glorrika moders Sankta Byrgittas hela kropp, vilket på folkmålet kallas Skrinläggning. Närvarande voro även kaniker, prostar och andra prästmän, rid-dare, väpnare, ädla fruar, åldringar, ungmör och svenner och en så stor mängd av olika stånd, av klerker och lekmän, från alla orter, främst i dessa tre riken, att en så stor mängd tillsammans aldrig någonsin varit sedd i dessa orter, och av deras invånare har aldrig varit sedd en större och högtidligare procession, än den, som då hölls. Och då buro fyra biskopar Sankta Byrgittas skrin med relikerna in i kyrkan och ställde det på högaltaret i brödernas kor, välsignande och pri-

sande Gud i hans heliga, vilken vare lov och ära i allan tid. Amen.

Aposteln Sankt Barnabas' dag hände sig, att lekbrodern Rangvald Svensson, en av dem, som först ingingo i Vadstena kloster, medan han nedtog en bonad, som av honom själv blivit upphängd till prydnad uppe under taket vid tiden för ovan sagda högtidlighet, föll ned till stengolvet och dog samma natt. Han var from och i klostret mycket nyttig, emedan han var både god skräddare och timmerman, ty han uträttade mycket gott under sin levnad.

11 juni.

På dagen för förste martyren Sankt Stephanus' återfinnande välsignades och vigdes i Vadstena kloster av herr biskopen Hemming i Växjö tvenne systrar, nämligen Ingeburg, Hardhslovs efterleverska, och Juliana Andreasdotter.

3 augusti.

HERRENS ÅR 1394.

Söndagsbokstaven D, gyllentalet 8.

Påven Sankt Gregorius' dag avsade sig brodern Magnus Petrusson sysslan såsom generalkonfessor, som han förestått nio år, och valdes brodern Johannes Petrusson.

12 mars.

Dagen före Sankt Vitalis' dag avled syster Brynild, av norsk börd. Hon hade länge levat i änkestånd och gjorde klostret mycket gott.

27 april.

1 maj.

Apostlarna Philippus' och Jakobs dag anträdde brodern Magnus Petrusson vägen till Rom för att grunda ett kloster av Sankt Salvators-orden nära Florens. I hans följe voro bröderna Erik Gudmundsson, präst, och Lukas, vilken då var lekman, men i Rom vart prästvigd, herr Sten, kyrkopräst, Laurentius Romare och flera andra.

14 juni.

Från trefaldighetssöndag, vilken inföll dagen före Vitus' och Modestus' dag och hela den följande månaden igenom var jubelår i Vadstena kloster, beviljat av den apostoliska stolen, vilket påven Bonifacius IX beviljade, densamme, som också kanoniserade Sankta Byrgitta. Detta jubelår utverkade vår fru drottning Margareta. Där var då stort tillopp av människor under hela denna månad.

HERRENS ÅR 1395.

Söndagsbokstaven C, gyllentalet 9.

24 februari.

Då inföll Sankt Matthias' dag på ask-onsdagen.

20 april.

Den 20 april, det är femte dagen före evangelisten Marcus' dag, vigdes av herr biskopen Torsten i Skara och intogos i Vadstena kloster systrar, nämligen Kristina Röriksdotter från Kalmar, Ragnild Esbjörnsdotter, Elena Nikolasdotter samt tvenne lekbröder, herr Sten Stensson, som i världen varit en hög herre och riddare, och Stefan Laurentiusson.

Apostlarna Philippus' och Jakobs dag avled herr Tyrgils, kyrkoherde i Strå, efter en god levnad och umgängelse.

1 maj.

HERRENS ÅR 1396.

Då var skottår, men söndagsbokstäverna B och A, gyllentalet 10.

Den söndag, då Letare sjunges, stadgades på lands-kyrkomöte av prelaterna ärkebiskop Henrik i Uppsala samt biskoparna Knut i Linköping och Torsten i Skara och Tord i Strängnäs och Nikolaus i Västerås och Heming i Växjö, att Sankta Byrgittas fest skall högtidligen firas sjunde dagen i oktober och vara landsfest. Och detta möte hölls i Arboga, varvid även kungjordes, att hela riket skall snarligen underkastas allmänt interdikt, därest ej knektarna avstå från plundringar och andra våldsamheter, i vilka de lång tid inlåtit sig. Men emedan detta ej åttlyddes, trycktes riket sedermera länge av många olyckor.

12 mars.

Abboten Sankt Benedictus' dag avled nära Florens på ett ställe, som heter Paradisus, där han hade velat grunda ett kloster av Sankt Salvators orden, i närvaro av några bröder, som följt honom från Vadstena, den vördige fadern, brodern Magnus Petrusson, som under lång tid varit generalkonfessor i Vadstena kloster.

21 mars.

Denne var först gift och kom sedan till Rom med Sankta Byrgitta, stannade där under hennes livstid flera år och följde henne även till det heliga landet. Därefter vart han enligt gudomlig uppenbarelse prästvigd, eftersom han var en av de personer, som Sankta Byrgitta kort före sin död i andanom hade sett stå inför Gud, såsom det återfinnes i hennes legend. Och då vart förskrivet, att han skulle prästvigas. Han var den förste generalkonfessor i Vadstena kloster efter magister Petrus, Sankta Byrgittas biktsfader. Han arbetade troget och träget för Sankta Byrgittas kanonisation, till dess målet nåddes.

11 juni.

Omkring aposteln Sankt Barnabas' dag valdes i Skara den lysande Erik från Tyskland, en gosse på fjorton år eller något mera, till konung på tillskyndan av drottning Margareta, dotter till danske konungen Valdemar och änka efter norske konungen Hakvin,¹ då drottning över dessa trenne riken, i närvaro av ärkebiskopen och de andra biskoparna jämte rikets råd. Och efteråt vart han, såsom sed är, upphöjd på Mora sten, där vid det tillfället många vordo slagna till riddare.

21 september.

Efter aposteln och evangelisten Mattheus' dag vordo marsken herr Erik Kättilsson från Värmland, och hans son, som långt förut blivit dödad i Norge på en ö, som kallas Orust, samt den ädla

frun Kristina Vämundsdotter, samme marskens systerdotter, alla på samma dag och i samma grav jordade i Vadstena kloster. Några dagar därefter vart den nämnde herr Eriks hustru, fru Ingrid, förd hit till Vadstena och begravnen jämte de förenämnda.

Allhelgonadagen lovade drottning Margareta *1 november.* att i systrarnas och brödernas hand till att ingå i Vadstena kloster giva en flicka, om vilken hon förut hade talat.

HERRENS ÅR 1397.

Söndagsbokstaven G, gyllentalet 11.

Fjärde dagen före Tiburtius' och Valerianus' dag avled syster Margareta Bosdotter. Hon hade *11 april.* före inneslutandet av systrarna och bröderna i Vadstena under någon tid efter fru Katerinas, Sankta Byrgittas dotters, död tjänstgjort såsom abbedissa. Hon var en from kvinna, som länge levat i heligt änkestånd.

Trefaldighetssöndag, vilken då inföll på abboten Sankt Botolphus' dag, vart den hittills övermaga konung Erik krönt i Kalmar, och närvoro *17 juni.* därvid ärkebiskoparna i Lund och Uppsala samt stiftsbiskoparna i Linköping, Skara, Strängnäs, Västerås och Växjö. Likaså de i Roskilde, Odense, Børghlum, Århus, Ribe och på Orkneyöarna. Där vordo på samma tid 133 herrar slagna till riddare.

HERRENS ÅR 1398.

Söndagsbokstaven F, gyllentalet 12.

3 april.

Dagen före biskopen Sankt Ambrosius' dag, som inföll på skärtorsdagen,¹ anlade, enligt uppenbarelse till Sankta Byrgitta och klostrets konstitutioner, fyra bröder utanföre det röda korset, att bära det på sina mantlar, i närvaro av herr biskopen Knut i Linköping. Och dessa fyra voro: en präst, nämligen herr Hemming och tre lek-män, nämligen Jakob Bikare, Arnika och Laurents Romare.

7 september.

Dagen före den heliga Jungfruns födelsedag begrovs fru Byrgitta, riddaren herr Matthias Götstavssons maka. Hon var dotter till fru Helga, som gav klostret en gård i Hagebyhöga.

17 september.

Biskopen och martyren Sankt Lambertus' dag avled Karl Karlsson, Sankta Byrgittas sonson. Denne var mycket beläst och i stort anseende vid högskolan. Då han återkommit från högskolan, tog han sig efter några år hustru och levde någon tid berömligt i äktenskap och dog slutligen och lades bredvid sin farbroder herr Byrger i Vadstena kloster.

29 september.

I Mikaelsmässan lämnades första gången i drottning Margaretas händer Stockholm med dess slott av dem, som länge hade hållit det å konung Alberts vägnar. Hon mottogs där med

stor högtidlighet av en stor mängd folk, som mötte och följde henne.

Den femte dagen i november månad, vid pass, *5 november.* fullbordades valvet i Vadstena kor, och samma vecka lades först grunden till brödernas konventstuga.

HERRENS ÅR 1399.

Söndagsbokstaven E, gyllentalet 13.

Fredagen före jungfrun Sankta Scholasticas *7 februari.* dag fördes till den heliga Jungfruns kloster i Vadstena och begrovs riddaren Anund Jonasson, vilken likväl då hade varit död omkring två år förut.

Påven Sankt Gregorius' dag, efter nattsången, *12 mars.* avled den vördade frun fru Cäcilia, Sankta Byrgittas sistfödda dotter, liksom en annan Tabita rik på goda gärningar, och om henne berättas många underbara ting. Ty då hon ännu låg i sin moders kved, hände sig, att en stor våldsman gifte sig med en dotter till Sankta Byrgitta, rätt mycket emot samma helgons vilja — emedan så behagade hennes man och kontungen och rikets rådsherrar — enär han förut tillfogade riket stor skada. Då hon därför hemsöktes outsägeligen av ständig gråt, säges barnet, då hon en gång på det bitt-raste grät, hava ropat i sin moders liv: »Käraste moder, döda mig ej!» Då hennes moder Sankta

Byrgitta födde henne och under födseln svävade i stor fara, såsom det säges i hennes legend, inträdde till henne den heliga Jungfrun Maria, var över alla, som där voro, undrade och häpnade, och hon vidrörde den liggandes olika lemmar. Men då hon försvann, framfödde modern utan all svårighet fostret. O, vilken lycklig födelse, som var värdig en sådan jordegumma! Därför är att hoppas, att hon hade samma hjälparinna vid sin levnads slut. Hon begrovs bredvid sin broder herr Byrger, på norra sidan.

26 april.

Dagen efter evangelisten Sankt Marcus' dag något före middagen, medan sakramentets upphöjande ägde rum under högmässan, avled brodern Andreas Olavsson, präst, en av dem, som först ingingo i Vadstena kloster. Han arbetade träget och troget för Sankta Byrgittas kanonisation, intill dess den var fullbordad. Ty första gången utsänd, jämte broder Johannes Petrusson, som sedermera vart generalkonfessor i Vadstena kloster, till romerska kurian för att utverka kanonisationen, vart han fången av saracenerna och hos dem kvarhållen mer än tvenne år, och var ständigt hemsökt med de svåraste mödor, hunger och törst och hårda slag, såldes tre gånger och fick utstå många vedermödor. Ty första gången såldes han för 40 dukater eller dubloner, och var gång han såldes, lika många gånger öka-

des priset, och slutligen friköptes han för fyra hundra dukater av herr biskopen Alfons, som var från Spanien och Sankta Byrgittas bikt-fader, och återkom så till Vadstena kloster. Och senare reste han åter bort till Rom med herr Magnus Petrusson för Sankta Byrgittas kanonisation och stannade där, till dess denna högtidligen förrättades av vår herre påven, såsom ovan är sagt. Och så återvände han till klostret och levde där intill sitt livs slut heligt och lofvärt. Han fick sex dagar före sin bortgång utstå stora och mångahanda hemsökelse och frestelse av djävulen. Ty han var omkring två dagar liksom från sina sinnen och då syntes honom djävulen och uppräknade för honom alla hans synder, som han hade begått allt ifrån sin ungdom, och ville därigenom förleda honom till förtvivlan. Men genom Guds barmhärtighet och, såsom det sannerligen tros, genom förbön av hans högvördiga moder och Sankta Byrgitta, vart han frigjord. Och sedan han återfått sansen, bekände han nu, ehuru han förut, så i Rom, som även hemma, frisk och sjuk, hade biktat sig mycket noga och andäktigt, alla sina av djävulen uppräknade synder hängivet och ödmjukt, och så anammade han samma dag, som han dog, kort före sin död Kristi lekamens sakrament och gick i frid till ro.

9 juni. Den nionde dagen i juni månad, de helga martyrernas Primus' och Felicianus' dag vid timmen för nattsången avled kyrkoherden Bonde kl. 9 e. m. i Hagebyhöga i hög ålder. Han beviste under sin levnad mycket gott mot klostret, där han, Sankt Barnabas', aposteln, dag begrovs nära järngallren hos herr Tyrgils.

15 augusti. Den heliga Jungfruns himmelsfärds dag kom till Vadstena drottning Margareta samt rikets biskopar och råd, med avsikt att Vadstena by skulle komma under kunglig skatt och frånhändas klostret; men Gud allsmäktig skickade det annorledes, alldenstund biskoparna och rådsherrarna, genast de kommo hit, användes från sitt uppsåt. Ty sedan de sett klostrets brev och bevis angående denna stad, vart den vid det offentliga sammanträde, som kallas räfsteting, tilldömd klostret i närvaro av herr ärkebiskopen Henrik i Uppsala, biskop Knut i Linköping, biskop Tord i Strängnäs, biskop Nikolaus i Västerås och herr Sten Benediktsson, riddare, vilken då hade domsrätt å konungens vägnar, herr Torer Bonde, riddare, herr Tyrkil Haraldsson och herr Nikolaus Magnusson, riddare, jämte flera andra och nära större delen av alla Sveriges rikes rådherrar.

5 september. Den femte dagen i september, d. v. s. dagen närmast åttonde dagen efter Sankt Augustinus'

dag, som då var en fredag, klockan 3 e. m. avled syster Kristina Niklasdotter, en av dem som först ingingo i Vadstena kloster. Denna fromma jungfru undervisade i början troget systrarna såsom hon hade lärt sig av magister Petrus, som diktade Systrarnas sång,¹ och av herr Kätilmund, och var liksom en lärarinna för alla de andra systrarna. Hon var även under en lång tid priorissa och vakade med all iver och akt över ordensregelns efterlevnad och drev manligen de andra systrarna att göra sammaledes.

Dagen näst efter apostlarna Simons och Judas' *29 oktober.*
dag, vilken är den 29 oktober, inträffade första timmen efter middagen solförmörkelse och räckte nära två timmar. Och var månen den dagen 28 dagar gammal.²

Sjätte dagen efter allhelgonadag, som då var en torsdag, begrovs syster Katerina Byrgersdotter, *7 november.*
som dog natten förut, då det ringde till ottesång. Hon var en av de äldre och av de första, som ingingo i Vadstena kloster, och hon var änka.

Aposteln Sankt Thomas' dag, som då inföll *21 december.*
på fjärde adventssöndagen, inflyttade först brödernas konvent i stenstugan, att hava denna till konventets matsal.

HERRENS ÅR 1400.

2 februari. Tidigt på morgonen på den heliga Jungfruns reningsdag, då systrarna sjöngo ottesången, avled syster Ingeborg, Hartlevs änka. Hon levde under sin livstid heligt, så i äktenskapet som efter sin mans död. Ty i ett flitigt övande av goda verk överträffade hon alla på hennes tid i Skeninge boende. Men hon förblev ute i världen i tvenne år efter sin mans död och förordnade om allt sitt till Guds ära och ingick så i Vadstena kloster, varest hon under sju och ett halvt år förde det fullkomligaste liv, spåkande sin kropp genom fastor och vakor. Ty även, medan hon vistades i klostret, lade hon varje dag av sin avskilda kost, vad som var av bättre slag, alltid utav något till allmosa. Tre gånger efter sitt inträde i klostret vart hon genom en syn manad att hålla sig beredd, enär döden snarligen förestod henne. Därför framhårdade hon i ständiga, brinnande böner, och ehuru hon förut var på det andäktigaste ivrig däri, vart hon dock sedan ännu mera brinnande ödmjukt och ivrigt bedjande, att hon på sitt yttersta måtte aktas värdig att undfå Herrens lekamen, vilket Gud misskundelig även förlänte henne. Ty hela natten igenom låg hon likasom i döds kamp, och systrarna satte flera gånger ljus i hennes händer och trodde henne

flera gånger vara död, men ungefär vid klämtningen till ottesången återfick hon i någon mån andan och sade till dem: »Frukten ej, eftersom jag ej skall dö, innan jag undfår min Herres Jesu Kristi lekamen.» Och så, då bröderna började ottesången, inträdde konfessorn och meddelade henne Herrens lekamen; och då, under systrarnas ottesång, fick hon, smyckad med många dygder, såsom det fromt tros, ingå i himmelens tempelgårdar och insomnade i Herren. Och hon begrovs samma dag.

Den 11 oktober, d. ä. dagen efter Gereons högtid, avled syster Katerina från Halland, en av dem, som först ingingo i Vadstena kloster. Hon levde under 60 år i heligt änkestånd. 11 oktober.

Samma år, nämligen Herrens år 1400, intogs och vigdes av herr biskopen Knut i Linköping, på Sankt Martins dag, sex systrar, nämligen: 11 november. Byrgitta, Jäppe Bykares dotter, Anna Karlsdotter, Margareta Gregorsdotter, Margareta Nikolaus Kistes dotter, Elena Andres Skyttas dotter, Kristina Jovansdotter från Kalmar, allesammans jungfrur, i närvaro av herr ärkebiskopen i Uppsala och biskopen i Strängnäs och biskopen i Västerås och biskopen i Växjö och konungen och drottningen och alla rikets råd. Då hade de här likasom ett allmänt möte i Vadstena, ty de förlängde vistelsen här från Sankt Martins fest ända till den heliga

8 december. Jungfruns avlelses dag, ehuru några av dem jämte konungen drogo hädan några dagar förut. Då fick konung Erik full myndighet över riket, emedan han ej förr hunnit till rätt laga ålder. Och intill den tiden, liksom även därefter, styrde drottning Margareta, danske konungen Valdemars dotter, dessa trenne riken.

30 november. Aposteln Sankt Andreas' dag bilades en viss oenighet mellan bröderna och systrarna i Vadstena av samma drottning, i närvaro av herr ärkebiskop Henrik i Uppsala, biskop Knut i Linköping, biskop Tord i Strängnäs, biskop Nikolaus i Västerås, biskop Hemming i Växjö, biskop Björn i Åbo och tvenne riddare, nämligen herr Karl av Tofta och herr Sten Benediktsson.

5 december. Andra söndagen i adventet, som inföll dagen före Sankt Nicolaus' dag, vigdes av samme herr biskop Knut i Linköping syster Kristina Esbjörnsdotter. Hon var även jungfru, och fru Cecilia, Sankta Byrgittas dotter, hade uppfostrat henne.

HERRENS ÅR 1401.

23 augusti. Dagen före Sankt Bartolomei dag, natten före den dagen, avled syster Katarina Brynjulvsdotter, en av de första, som ingingo i Vadstena kloster. Hon själv, jämte hennes man Johannes Päterson, flyttade först enligt Sankta Byrgittas föreskrift till

orten Vadstena för att bygga ett kloster, varest före dem ej fanns annat än ett öde rum och ej ens ett grand av byggnad, annat än de nedrivna murarna av tre stenhus. Där bodde hon under 4 eller 5 år före ankomsten av Sankta Byrgittas relik. Och så fortfor hon att i största fromhet leva hos nunnorna ända till sin död. Hon plågades omkring ett år av svåraste feber, i vilken hon slutligen avled.

Samma år den femte dagen i september, som *5 september.*¹ är dagen efter martyren Marcellus' dag eller åttonde dagen efter Augustinus' fest avled syster Ramborg, en av de första, som ingingo i Vadstena kloster. Hon hade levat i helig jungfrudom hela sin levnads tid, som var mycket lång; ty hon var ett hundra tio år gammal, när hon dog. Om denna systems moder står skrivet i sjätte boken av de himmelska uppenbarelserna, andra kapitlet, där det säges, att hon var med Sankta Byrgitta i Rom och dog där. Om henne säger på samma ställe Kristus: »Denna kvinna är mig täckelig, både därför att hon själv levat fromt, och därför att hon fostrat sina döttrar för mig.»

Bland dessa döttrar var denna Ramborg, som ända till sin levnads slut levde i största fromhet, och ehuru hon vart mycket gammal, led hon ej av någon brist till alla sina sinnen ända till sin död. Och denna nåd bevisade henne Gud, så-

som vi fromt tro, för hennes jungfrudoms skull, vilken hon med all flit aktade.

23 december. Samma år dagen före julafton valdes herr Erik Johannesson från Öland till generalkonfessor i Vadstena kloster av abbedissan och konventet enligt Sankta Byrgittas stadgar, och bekräftades av biskopen.

HERRENS ÅR 1402.

14 mars. Tisdagen efter 5:e söndagen i fastan, vilken då inföll på påven Sankt Gregorius' dag, begrovs den ädle riddaren herr Tyrkil Haraldsson i Vadstena kloster, bredvid herr Björns grav. Han gjorde Vadstena kloster mycket gott och var käck i vapen och örlig och hade utstått mycket för rikets försvar, ty i ett krig vart han en gång sårad och därvid även fången, men lansspetsen, av vilken han vart så ad, satt kvar i såret, däri han bar den mer än 8 veckor. Men sedan den änteligen blivit utdragen, återfick han hälsan och levde därefter under omkring 16 år och gick så till vila i frid efter att hava undfått sakramenten.

15 mars. Dagen näst därefter, nämligen onsdagen, begrovs även i Vadstena riddaren herr Erik Niklasson, vilken också gjorde klostret mycket gott och, liksom även herr Tyrkil hyste synnerligen stor kärlek till klostret. Hans grav är framför den Heliga Jungfruns altare.

Samma år, nämligen 1402, i veckan efter Kristi himmelfärdsdag, inträdde första gången herr biskopen Knut i Linköping i Vadstena kloster för visitation jämte tvenne kaniker, nämligen herr Johannes Bonde och herr Laurentius Ödeson^r och första dagen, nämligen måndagen efter söndagen i veckan efter himmelfärdsdagen d. v. s. åttonde dagen i maj månad, inträdde han i syst-rarnas kloster, och sedan allt därstädes blivit för-rättat, inträdde han på den följande dagen i brö-dernas kloster, och tredje dagen inträdde han åter i systrarnas kloster, jämte ovannämnda tvenne kaniker och även herr Johannes Svartepräst, också kanik. Och dessa gingo då igenom hela klostret och välsignade och invigde det eller helgade det såsom ett slags försoning. 8-10 maj.

Samma år och månad, dagen före Kristi lekamens fest, vilken Kristi lekamens fest inföll på påvens och martyren Urbans dag, kort efter nattsången, avled broder Erik Gudmundsson, kallad Buza. Han var en god klerk, och innan han gick i kloster, var han prost i Finnveden, där han även var född. 24 maj.

Samma år, dagen efter aposteln Sankt Barnabas' dag, nämligen den dag, på vilken förrättas S. Eskils gudstjänst, medan sakramentet upplyftes i högmässan, avled syster Margareta Lasse-dotter. Denna jungfru hade i 34 år levat i klost- 12 juni.

ret i prisvärd umgängelse. Och ehuru hon var född bland de förnämligare i landet, var hon dock villig till alla ringa sysslor och ödmjuk, nämligen i köket, till att slå åder¹ och till att tvätta kläder, såväl åt bröderna, som åt systrarna, och till att sy dem och till annat, som hörde till helig ödmjukhet, och därtill var hon mycket nyttig i koren och var allom täckelig. Hennes moder var Kristina Vämundsdotter, som var närmaste släkting till marsken herr Erik Puke från Värmland, och vart jämte samme marsk sex år förut begravnen i Vadstena. Denna Margareta var en av de första, som från början anlade den av regeln föreskrivna dräkten i Vadstena.

13 oktober. Samma år, dagen före påven Sankt Calixtus' dag, avled syster Margareta Laurensdotter.

10 november. Dagen före biskopen och martyren Sankt Martins dag avled syster Ingrid Niklisdotter, en kvinna av framskriden ålder.

16 december. Dagen efter åttonde dagen till den Heliga Jungfruns avlelse avled syster Katerina Källarsdotter, redan i framskriden ålder. En enkel och ättskaffens och gudfruktig kvinna. Och, såsom det läses om Sankt Martinus: »Ingen såg denna nunna vredgad eller bannande. Och om hon så syntes, trodde man henne icke.»

HERRENS ÅR 1403.

Jungfru Marie renings dag intogos och vig- *2 februari.*
 des tvenne jungfrur, nämligen syster Ingeburg
 Johannesdotter, generalkonfessorns syster, och
 syster Ramborg Andrisdotter, av herr Knut,
 stiftets biskop. Och dagen efter reningsdagen,
 nämligen Sankt Blasius' dag, avgick syster In- *3 februari.*
 gegerd Knutsdotter från sin abbedissetjänst, i
 vilken hon stått i 20 år ifrån sin vigning. Och
 på Sankta Agatas dag näst därefter valdes av *5 februari.*
 konventet syster Gerdika, Hardlev Bolks dotter
 från Skeninge, och dagen därpå vigdes hon i
 systrarnas kor med all högtidlighet av herr Knut,
 stiftets biskop.

Året förut, omkring Mikaelsmässan, avreste *29 september*
 två bröder, nämligen broder Erik och broder *1402.*
 Torer till Rom i några ärenden, som högeligen
 rörde vårt kloster. Sedan dessa blivit uträttade,
 återvände broder Erik. Den andre, nämligen
 broder Torer jämte broder Lukas for till Florens,
 där ett kloster hade påbörjats nära staden i ett
 slott, som heter Paradisus, för att undervisa de
 bröder och systrar, som där skulle intagas, en-
 ligt Sankt Salvators regel.

Lucka i handskriften.

Sedan allt detta var uträttat, yttrade slutligen
 fru drottning Margareta, bland andra förtroliga

samtal, till bröderna i deras samtalsrum, mera i hemlighet: »Det syntes en viss kvinna, att hon var stadd i så stor fara, att det syntes henne omöjligt, att hon kunde frias därutur, utan att hon ginge under. Då kom en ganska vördig fru, iförd grå kläder, till henne, då hon var så förtvivlad, och sade: 'Älska bröderna i Vadstena, och du skall bliva räddad ur dessa dina faror.' Och då hon uppvaknade, tackade hon Gud och Birgitta.» Och tillade drottningen: »I sinom tid skall jag säga eder denna kvinnas namn». Men bröderna, lärda av erfarenheten, gissade, att hon själv var denna kvinna.

21 februari. Samma år, dagen före Petri cathedra, avled votiv-systemen utanför Katerina, en adlig kvinna, änka efter Petrus Djäkn, även vår broder, vilken avled sex år före henne.

12 september. Samma år, dagen efter Prothus' och Hyacintus' dag, avled vår broder Stefan präst, som lång tid svettats i klostrets arbeten, ty han hade varit förvaltare av klostrets egendomar, och för att skydda dessa mot fogdar och andra Belials barn, som då våldshärskade över folket, hade han manligen satt sig till motvärn, så att de hotade honom med döden.

Julaftonen kom fru drottning Margareta, om vilken förut är talat, till Vadstena, där hon med sitt följe dröjde ända till efter åttonde dagen efter tret-

tondedagen för andakt och för att förvärva avlat. Men vid slutet av dessa dagar begärde hon ödmjukt av klostret medlemsbrev, samt att hon skulle få bli syster och delaktig av klostrets andeliga goda, och hon fick det. Men på sista dagen före sin avresa, sammankallade hon först systrarna inför sig i talestugan och sedan bröderna och kysste ödmjukt allas deras händer till bekräftande av sitt systerskap. Men en lekbroder vidrörde, enligt sin sedvana, hennes hand med sin hand inhöljd i kåpan. Men det ville hon ej, utan hon sade: »Ingalunda skall jag så göra, utan framräck du din hand bar och ej hölj, eftersom jag nu blivit din syster.»

13 januari
1404.

HERRENS ÅR 1404.

På dagen för korsets återfinnande avled Benedikt lekbroder i tjugonde året efter sitt klosterlöfte.

3 maj.

Men han var en av de första lekbröder² som ingått i början. Denne broder var glasmästare, såsom folket säger, och i denna konst undervisade han i klostret flera bröder efter sig och efterlämnade dem förfarna i denna konst. Därav kom sig, att vi ej äro tvungna att av de världsliga köpa dyra glasfönster, enär bröderna, som voro upplärda, efter behag själva gjorde sådana

glasfönster, tillräckligt för dem och i kyrkan. Han införde även sin hustru och sin dotter hos systrarna, och han fick ordensdräkt hos bröderna. Han var även mycket sträng mot sig själv, och ehuru han kommit till kraftlös ålder och var blind och kroppsligt sjuk och en lång tid ej kunde stiga upp från bädden eller vända sig på andra sidan, annat än med en annans hjälp, ville han ingalunda ligga på dyna eller fjäder, såsom våra tillägg om mildring medgiva sådana; utan han låg blott på halm, såsom han frisk hade plägat. Han var även mycket tålig, enär han, ehuru han hölls i sådan sjukdom och hemsökelse, alltid visade stort tålamod och hembar Gudi tack. Och vid alla tjänster, som den tjänande brodern viste honom, yttrade han ständigt: Guds välsignelse eller Gudi vare tack.

15 maj.

Den 15 dagen i maj månad, som inträffade på åttonde dagen efter Kristi himmelfärdsdag, avled Jäppe Bekare, vår broder utanför, i tjänarnas gård. Han var en man, ädel till börd före sin omvändelse, men ädlare genom dygder. Han var en av de fyra första tjänande bröder utanför, som buro kors. En enkel och rätträdig och gudfruktig man. Han var även mycket förfaren i att timra och kunnig i byggnaders uppförande. Och därför förestod han alltid dem, som byggde vårt kloster, enligt prelaternas vederbör-

liga föreskrift, en oförtröttad arbetare under många år ända till sin död. Denne broder Jakob Bäckare hade två ogifta döttrar, som han med glatt och fromt sinne helgade och ägnade åt Gud, och så intogos de hos systrarna i klostret.

Kristi lekamens dag, d. v. s. dagen efter Sankta Byrgittas skrinläggning, ingick herr Johannes Johannesson från Kalmar bland diakonerna, vigd av herr biskop Knut i Linköping. *29 maj.*

Dagen före abboten Sankt Botolphus' dag avled Kristina Tyska, klostrets syster utanför, i tjänarnas gård, en kvinna av hederlig levnad och framskriden ålder. *16 juni.*

HERRENS ÅR 1405.

Dagen för korsets anträffande ingick broder Laurentius Öjarsson bland lekbröderna, vigd av herr biskop Knut i Linköping. Och under de omedelbart därpå följande dagarna höll samme herr biskop visitation. Han gick först in i syst-rarnas kloster jämte tvenne sina kaniker, men dagen därpå i brödernas kloster, och tredje dagen gick han åter igen in i systrarnas kloster för att angående byggnaden och deras avskiljande och celler, som de då hade börjat bygga, tillse, att ej någonting måtte göras emot regeln och statuterna. *3 maj.*

29 juli.

Konungen och martyren Olavs dag avled lekbrodern Peter Johannesson, med tillnamnet Stekare, på det 21:a året efter sitt inträde. Men han var en av de första lekbröder, som kommo till Vadstena i avsikt att stanna där, då Sankta Byrgittas relikier först överfördes från Rom till Vadstena. Denne broder var mycket arbetsam och nyttig i klostret, mest genom att binda böcker och göra glas. Ty alla glasen i brödernas nya kor gjorde han själv i ordning till en del, men en stor del av samma glas gjorde och fullbordade herr Finvid, som var en av de 13 prästerna, vilken var till stor nytta i klostret, och om vilken skall talas i sinom tid.

31 juli.

Samma år, dagen före Sankt Petrus' fängelse vid aftonsången, inträdde bröderna första gången i sitt kor, som då först var färdigt. Först inträdde de med Kristi lekamen och helgonens relikier och gingo i procession omkring altaret, sjungande responsoriet »Summæ Trinitati felix namque» o. s. v., och de började genast aftonsången, lovande Gud med glädje.

9 september.

Samma år, dagen efter den Heliga jungfruns födelses dag, d. v. s. martyren Sankt Gorgonius' dag, avled den vördiga kvinnan Ingeburg, syster till herr Stefan, som dött två år före henne på Protus' och Hyacinthus' dag, varom ovan.

11 september.

Men denna Ingeburg var vår syster utanför

och kom jämte samme sin bror till Vadstena kloster med alla sina ägodelar, vilka alla de gävo till klostret, och jämväl med sin mor och åldermannen,¹ vilken hette Petrus från Skeda, en from och framstående person, vilka likaledes avledo här vid hög ålder. Men denna Ingeburg, om vilken här ovan, var en mycket from kvinna. Ty aldrig såg någon henne vredgad, tålig var hon i hemsökelse, och alla kunde hon trösta. En sann moder var hon för alla fattiga, så långt hon själv förmådde. Hon levde även i heligt änkestånd under 30 år.

Samma år, lördagen i veckan efter den Heliga jungfruns födelses dag, vars fest då inföll på en tisdag, inträffade en olyckshändelse vid högaltaret under högmässan. Ty en viss broder, hos vilken ordningen var, gick fram till altaret för att fira mässan, men då han kommit till offertorium² och bröderna sjöngo »Credo», råkade han i sådan svaghet, att han ej förmådde fortsätta mässan vidare. Men en annan fullföljde, vilken då ännu ej hade hållit mässa. Men denna svaghet tros hava hänt honom, därför att han dagen förut hade blivit slagen åder och därtill ej var förut mycket stark; ty han hade då nyligen återkommit från en svår resa, nämligen i veckan efter Sankt Petrus' fängelse, då han återvände från Florens, där han då hade

14 september.

2—8 augusti.

varit två år i Sankta Byrgittas kloster i och för ordens utbredning.

18 september. Samma år, adertonde dagen i september månad, d. v. s. dagen näst efter Sankt Lambertus' dag, avled brodern Jovan Pätarson, som först efter Sankta Birgittas föreskrift för att bygga klostret gick till orten Vadstena jämte sin hustru Kate-
rina Brynulfsson, som dog fyra år före honom.

Denne man var mycket from och ytterst ivrig vid klosterbyggnaden. Han planterade först brödernas trädgård och beredde klostret mycket gott. Åtta år före sin död råkade han i någon sjukdom, i vilken han vart liksom lam och även till större delen miste målet, så till vida, att han sedan talte blott några få ord. I sådan enfald umgicks han efter detta med bröderna, att han snarare syntes vara en ängel än en människa. Han var i sitt världsliga stånd en man av vapen och köttslig broder till herr Magnus Petrusson, som dog nio år före honom i Florens, på det ställe, som kallas Paradisus, om vilken här ovan.

Denne broder började, såsom jag sagt, först bygga klostret vid hovgården Vadstena — då för tiden ödelagd och utan någon åbo — enligt Sankta Byrgittas föreskrift. Ty, såsom jag hörde av hans egen mun, då denne Jovan Pätarson var i Rom med Sankta Birgitta, medan hon ännu

levde i det timliga, sade fru Birgitta till honom: »Min käre Johannes, när du kommer åter till Sverige, så gå till gården Vadstena. Och sedan nödiga hus där äro byggda, skall du där förbliva, ända tills jag, med Guds makt, kommer dit till dig; ty där bör ett kloster byggas.» Han svarade: »Min fru, jag är gift och har söner. Munk kan jag ej varda.» Och hon: »Du skall taga din hustru med dig, men dina små vill jag taga till mig och sörja för dem. Och du skall gå till biskop Nikolaus i Linköping. Han skall giva dig brev, uppsatta rörande detta ställe, och skall stå dig bi i allting å mina vägnar.»

Men denne Jovan Peterson återvände till Sverige och började bygga kraftigt och ivrigt i Vadstena i fem år. Och honom bistod biskop Tomas i Växjö, som jämte honom bodde där fortfarande, till dess fru Katerina och andra kommo från Rom till Vadstena med den då avlidna Sankta Birgittas relikier. Men hans små avledo samt och synnerligen inom en kort tid.

Och, såsom han förtroligt sade mig, då några små hus voro byggda, inbjöd han sin hustru och modern, som då ännu levde, att komma med honom till Vadstena. Men de ville icke och sade, att de ej kunde gå i kloster. Men han vände åter dit och strävade med sitt påbörjade arbete. Sedan reste han, vid jultiden, åter till dem och ma-

nade dem, att de skulle följa honom. Men då de vägrade och sade emot, sade han nästan förtörnad: »Befrien mig från skyldigheten att uppfostra gossarna, ty det mågen I veta för visso: allt vad helst jag lovat fru Byrgitta, det skall jag ej dröja att uppfylla, och jag skall avvakta hennes ankomst.» Då sade hans moder: »Käraste son, förivra dig icke! Ty vi äro beredda att följa dig, vart du vill. Men vi hava uppskjutit, därför att vi ville pröva din ståndaktighet i denna sak.» Men efter några år avled hans moder i Vadstena och vart först begravnen i Sankt Petrus' kyrka, men sedan klostret vart invigt, fördes hon in i detta och begrovs nästan på samma ställe, där han själv sedan vart begravnen. Men då den allmänna intagningen kom, intogs han hos bröderna, men hans hustru infördes bland systrarna. Men i sitt närmare nittiönde levnadsår insomnade han i Herranom efter att hava undfått sakramenterna, och bröderna stodo omkring honom i bön.

Så ock om samme man: Då han en gång, sedan han blivit munk, var sjuk och herr Johannes Präst, som den tiden var vice konfessor, besökte honom, sade den sjuke: »Herre, jag får ej ro någon dag, innan jag haft en gråtstund.» Då sade någon, som där stod, till herr Johannes: »Underligt är, att han så kan gråta ständigt. Ve mig, som aldrig gråter.» — »Detta

sker därför», sade han, »att han är av sådant kynne, att han lätteligen kan tillbringa sig tårar.»

Samma år, den 13:e dagen i oktober månad, 13 oktober.
nämligen dagen före påven och martyren Sankt Calixtus' dag avled broder Petrus skraddare, ävenledes en av de första lekbröder, som ingingo i Sankta Birgittas orden. Han var en man av stor fromhet och återhållsamhet. Han sågs aldrig sysslös, utan arbetade alltid, än med att sy och laga brödernas kläder, än med att arbeta och gräva i trädgården, än med att bedja och tjäna i gudstjänsten, och i vad arbete det vara månde, läste han alltid böner. Han var mycket noga med att iakttaga tystnadsplikten och ordensreglerna och bar ofta med konfessorns tillåtelse tagel-skjorta. Denne kom en gång till Rom i avsikt att vallfärda till det Heliga landet, medan Sankta Birgitta ännu levde och vistades där. Och emedan Sankta Birgitta då var i trångmål för penningar, bad hon honom, att han till henne skulle avstå de penningar han hade och återvända till fäderneslandet för att där av Sankta Birgittas vänner återfå samma penningar. Detta gjorde han genast och återvände till Sverige, och sedan han där återfått sagda penningar, fullföljde han den sagda vallfärden till det heliga Jerusalem. Men detta höll han då så hemligt, att han aldrig talte om denna vallfart, och han ville ej, att

10 augusti. någon skulle veta något om samma vällfart eller om andra hans dygder. Han var en mycket foglig man och umgicks på bästa sätt med bröderna. Slutligen, omkring Sankt Laurentii dag, började han bli sjuk, och denna sjukdom påstod under ett år och två månader eller mera. Under sin sjukdom var han ytterst tålig, och då tiden för hans hädangång förestod och hans kropp var så utmärglad, att intet hängde vid benen annat än blotta huden, anammade han andäktigt sakramenten, sade farväl till alla och återgav, såsom vi sannerligen tro, sin ande i Guds händer.

28 oktober. Omkring apostlarna Simons och Judas' dag avled Tubbe Eriksson. Han var en förnäm och god man, och han begrovs i Vadstena kloster bredvid sin hustru, som dött några år före honom. Hon var en mycket from kvinna, dotter till en ädel riddare, herr Nanne Abjörns-son, vilken Nanne flera år före sin död avstod från världen och ingick i korsriddarorden i Eskilstuna, levde där berömligen och slutade där sina dagar.

Här är nu sammanfattat det första antalet av de lekbröder, som först ingingo i Vadstena kloster, och deras namn äro dessa: Johannes Pätarson, Petrus Skräddare, Petrus Stekare, Ragvald Skräddare, Martin Djäkn, Ingolv Kittelsmed, Benedikt Glasmästare, Ingevald Anundsson.

Samma år, den 11:e dagen i december månad, *11 december.* avled i tjänstefolkets gård systemen utanför, Margareta från Kalmar, som efter sin mans död, vilken avled i Kalmar, levde i heligt änkestånd i år. Dessa ägnade den enda dotter, de hade, åt Vadstena kloster, och hon vigdes där till nunna. Men denna Margareta kom, sedan hon blivit änka, till Vadstena och vart där en av systrarna utanför, samt levde lydaktigt och i all hjärtats enfald och gick slutligen till ro vid hög ålder.

HERRENS ÅR 1406.

I veckan efter trettondedagen kom till Vad- *7—13 januari* stena från Rom en viss biskop vid namn magister Robertus. Denne var nyligen av påven vigd till biskop, vilket han dock dolde, så att ingen fick veta det, men för några omtalte han det i hemlighet och i förtroende. Han var av påven skickad till Skottland i högviktiga ärenden rörande kyrkans tillstånd, men på grund av den vördnad, han hyste för Sankta Birgitta, kom han först för att se Vadstena kloster och detta helgons relikier. Men innan han kom dit, for han till domkyrkan i stiftsstad, där han uppehöll sig under hela julhelgen och utförde flera märkliga handlingar. Först utlade han en

nog så svår fråga om Herrens mandomsanammelse, sedan utlade han Johannes' evangelium: »I begynnelsen var ordet.» Och så skarpsinnigt och lärt utlade han det, att alla, som hörde honom, försäkrade sig aldrig hava hört en man tala på detta sätt och så kunnigt. Därefter for han till Vadstena kloster. Och när han kom till Skeninge, tog han av sina skor, och så vandrade han alldeles barfota och kom till klostret, då likväl hela marken var täckt med snö nästan ända till knäs och även den dagen var så skarp köld, att den under hela året dessförinnan ej hade varit skarpare. Men en av kanikerna, som följt honom från Linköping, bad honom med knäfall och tårar, att han ej skulle taga livet av sig, men honom svarade han vänligt och skämtsamt: »Gack bort ifrån mig, du Satan!» Och medan de så vandrade, kommo de vilse från rätta vägen, väl omkring en tredjemils mil, och dock avstod han ej från sitt fattade beslut, till dess han kom fram till klostret.

Slutligen, andra dagen, kom han in i brödernas talrum och berättade för konfessorn och de bröder, som voro med honom, orsaken till sin resa och den vördnad, han hyste för vår moder Sankta Birgitta, och vilka nådevedermälen påven ånyo hade visat Sankt Salvators orden, och jämväl om påvliga kurians tillstånd. Men bland

annat berättade han även om ett underverk, som Gud hade gjort med honom genom Sankta Birgittas förtjänst. Ty då han, på Sankt Clemens' dag, *25 november.* var på havet mellan Preussen och Sverige, uppkom en så svår storm på havet, att alla miss-tröstade om livet och sjömännen tänkte ofta att kasta varorna i havet; men han förbjöd det och sade: »Bröder, låtom oss anbefalla oss åt Sankta Birgittas hjälp, och låtom oss göra ett löfte, att vi skola besöka hennes hus, så snart vi kommit till svenskarnas hamn!» Men då alla lovade och utfäste sig därtill, såg han sig, ej vakande och ej sovande, utan liksom hänryckt i anden, uti ett kapell, där en präst vid högaltaret förrättade mässan, och till höger om altaret såg han en person, klädd i änkedräkt med svart mantel och grå livklädnad och vit slöja på huvudet, och bakom henne stodo bröder och systrar i bön. Men han själv fick ett brinnande ljus och gick till altaret uppför några trappsteg och fäste ljuset vid altarets horn och gick så tillbaka igen. Och då han omedelbart kom åter till sig själv, såg han hela denna storm stillad och prisade Gud och hans ärorika brud, att han genom henne värdigats komma detta åstad. Då han äntligen kom till Vadstena och inträdde i kapellet, fann han det i samma skick, som han sett det på havet, och sålunda, än mera förvissad rörande

synen, visste han, att han blivit räddad för Sankta Birgittas förtjänsters skull.

Sedan stannade han där en månad igenom och utförde där några förrättningar. Han upptog denna episteltext: »Hållen eder icke själva för kloka», och predikade mycket högtidligt och anbefallde att avstå från det egna fria omdömet samt talade om ordnandet av åtskillig kärlekstjänst.

Han sade även i förtroende till vår general-konfessor, att genom Sankta Birgitta han ofta tröstades genom en syn, och han lovade därför, att han skulle arbeta för utbredande av Sankta Byrgittas orden, så mycket han det förmådde.

13 januari.

Samma år, natten före åttonde dagen efter trettondedagen, avled syster Kristina Röriksdotter i tionde året efter sitt klosterlöfte. Hon var jungfru och förde en god umgängelse, men till sin större förtjänst vart hon sex år efter sitt intagande smittad av spetälska, och däri slöt hon sitt liv i stort tålamod.

2 februari.

Samma år, omkring Sankta Marias reningsdag, återkom herr Tyrre från Paris och hade med sig böcker, som han där köpt, nämligen Catholicon, som kostade nobler, och Dictionarium, som kostade nobler och den större Speculum Historiale, vilken bok kostade nobler, samt även Rationale Divinorum Officio-

rum, som kostade nobler. Men dessa böcker köpte han till större delen för egna penningar och gav till klostret i Vadstena jämte andra böcker och småskrifter, som han förut hade fört dit.

Samma år, på tredje söndagen i fastan, då Oculi sjunges, vilken inföll på den 14:e dagen i mars månad, intogos och vigdes tvenne lekbröder, nämligen Stefan Liongesson stenhuggare och Olav smed, av den vördige fadern herr biskop Knut i Linköping.

14 mars.

Samma år, den fjärde dagen i maj månad, nämligen Herrens törnekronas dag avled under systrarnas ottesång den vördige fadern Laurentius Bosson, i det 22:a året efter sitt inträde. Han lyste genom många och stora dygder, ty han var den varmaste ivrare för ordensregelns iakttagande och en ovanlig predikant. Han var även mycket trägen i gudeligt arbete. Ty antingen studerade han, samlade och skrev, eller åhörde han bikt och arbetade ivrigt för själars vinning. Han var till börden västgöte, och innan han antog munkaliv, var han kyrkoherde i Köping^r och prost i detta landskap, men upptänd av gudeligt nit, lämnade han allt och ingick i vår orden. Men före sin död, mer än ett halvt år, plågades han av svår sjukdom, nämligen hosta och feber. Och äntligen då slutet var nära och kroppen var

4 maj.

alldeles medtagen, anammade han några dagar förut andäktigt sakramenten och överflyttade från detta timliga lyckligt till Herren för att, såsom vi fromt tro, av Honom evigt krönas.

3 augusti. Samma år, tredje dagen i augusti, infördes och vigdes av herr Knut i Linköping en präst från Västergötland vid namn Nikolaus Petrusson. Han ingick i den ovannämnde broder Laurentius' ställe, vilken avlidit.

3 augusti. Samma år stupade i Västergötland den ädle riddaren herr Erik Ärlandsson och fördes så till
29 augusti. Vadstena dagen efter Sankt Augustinus' dag. Men för tillfället kunde han ej bli begravnen, enär förbud utfärdats av biskopen i Skara.

8—15 september. Samma år i veckan efter den Heliga jungfruns fest sändes för andra gången från Vadstena kloster till Florens för ordens utvidgande broder Torer Andreasson, som hade sammanskrivit vad som hitintills ovan är sagt.

7—14 oktober. Samma år, i veckan efter Sankta Birgittas kanonisation avled den ädle herren Knut Bosson, vars fader Bo Joansson, i god åminnelse, var Sveriges rikes drots, mycket mäktig på sin tid, och, så att säga, på hans vink styrdes allt i riket. Och konungen, nämligen Albert, förmodade intet mot honom i någonting, änskönt han då och då försökte.

Samma år, Sankta Elisabets dag, avled vår *19 november.*
syster Yliana.

Detta år bestämdes först på kyrkomöte angående jungfru Marias besökelses nya fest. Där-
om heter det i kyrkomötets handlingar: »Jungfru
Marias besökelses fest skall firas efter åttonde
dagen till Johannes Döparens fest såsom dubbel- *2 juli.*
fest men ej såsom landsfest. Och dess åttonde
dag skall ej firas, annat än minnesgudstjänst ända *9 juli.*
till åttonde dagen efter apostlarnas fest, och då
skall hållas tjänst om åttendedagen till besökel-
sen under trenne dagar. Likaså stadgades om
Sankta Anna sålunda: Dessutom skall vara tre
gångar om året enkel fest för Sankta Anna,
nämligen dagen efter Jakobs dag och dagen näst *26 juli.*
efter åttendedagen till Sankta Marie födelsedag *16 september.*
och dagen efter hennes avlelses fest. Skall även *9 december.*
firas Sankta Annas minne på åttendedagarna
efter den Heliga jungfruns högtider och vilken
söm helst lördag under året utom under advents-
tiden och från Septuagesima ända till trefaldig-
hetssöndagen. 1406.

Detta år firades konungens biläger med engelske konungens dotter vid namn Filippa i staden London. Denne konung Erik, son till hertigen av Pommern, hittills en yngling, kröntes några år förut över de tre rikena, nämligen Sverige, Norge och Danmark i staden Kalmar, tack

vare godvilja och bemödande av drottning Margareta, danske konungens dotter, vilkens släkting han var, nämligen son till hennes systerdotter.

Då detta biläger var firat, kom till Vadstena herr Henrik Rawintswatt,¹ en ädel riddare från England, vilken inför det samlade konventet försäkrade, att han ville i England grunda ett kloster av Sankt Salvators orden och gav bröderna brev beträffande platsen för ett sådant och sin gåva, samt bad, att tvenne bröder måtte sändas till England för att ordna ett sådant kloster, vilket bröderna också med den innerligaste glädje
 30 november. biföllo. Detta skedde omkring aposteln Sankt Andreas' fest.

HERRENS ÅR 1407.

24 januari. Dagen före aposteln Sankt Paulus' omvändelse begrovs i Vadstena riddaren herr Klaus Davidsson från Skåne, vilken mycket älskade klostret.

4 april. Omkring Sankt Ambrosius' dag, nämligen i andra påskveckan,² nedbrändes av vådeld staden Stockholm, oförutsett och oförmodat, på ljusa dagen, från klockan 10 till klockan 12, och många av båda könen omkommo i elden, omkring ett tusen själar. Och predikarebrödernas kloster

brann upp, och några av bröderna innebrändes. Ty då rasade där Guds straff med makt.

Omkring Kristi himmelfärdsdag kommo tvenne ombud till Vadstena och försäkrade, att de och tio andra med dem länge hade fast föresatt sig att grunda och bygga ett Sankta Birgittas kloster under Sankt Salvators regel. Och så hade de först av korsriddarnas härmästare i Livland utverkat tillstånd och ett ganska lämpligt ställe, beläget nära staden Reval, omkring femhundra steg därifrån. De förmälde också, att där äro 16 jungfrur, som ha fast vilja att ingå, och 6 präster. Därför begärde de av bröderna några privilegier och relikier av Sankta Birgitta samt Systrarnas sång. 5 maj.

Måndagen näst före den Heliga jungfrun Marias födelse utsändes från vårt kloster två bröder, nämligen broder Johannes, präst men dock i diakonernas klass, och lekbrodern Laurentius Öjarsson, för att grunda ett kloster nära staden Reval, vilket redan var påbörjat till vår moder Sankta Byrgittas ära, och för att undervisa de bröder och systrar, som där skulle intagas, enligt Sankt Salvators regel. 5 september.

Samma år, söndagen näst efter allhelgonadag, vilken då inföll på den sjätte dagen i november månad, intogos och vigdes av den vördige fadern herr biskop Brynjulv i Skara, trenne bröder, näm- 6 november.

ligen herr Törner Andreasson från Åbo stift och herr Ulv Birgersson, skolmästare från Linköping, båda såsom präster, och herr Nikolaus Elavsson från Västergötland till diakon, samt en syster, nämligen Kristina Pätarsdotter, en adlig och hög fru från Danmark.

12 november. Dagen efter Sankt Martinus' biskops och bekännarens dag begrovs i Vadstena fru Katerina Knutsdotter i sina förut avlidna släktingars grav. Hon var en adlig dam och en släkting till vår moder Sankta Byrgitta, nämligen hennes dotterdotter.

11—18 november.

I veckan efter Sankt Martinus' fest avled herr Karl till Tofta. Denne utmärkte och bland folket vida kände riddare, frejdad genom rykte och dygd, var en mycket framstående lärd. Han älskade högeligen vårt Vadstena kloster och hedrade det genom sina gåvor. Ty han skänkte det frikostigt tre mässeböcker och många goda jordagods samt andra ägodelar. Denne herre var genom sitt giftermål en släkting till Sankta Birgitta, ty han hade till hustru hennes brorsdotter. Kommen till hög ålder, väl omkring nittioårig, gick han hädan i Herranom. Om denne herr Karls fader, herr Ulv Abjörns-son, talas det i Sankta Birgittas uppenbarelseers bok VI, kapitel 35, där det i slutet säges: att han var en välvillig riddersman, vars hustru för honom gav de rikligaste allmosor. Och åter:

att hans själ syntes uppfara till himmelen, så glänsande som den mest glänsande stjärna i dess glans o. s. v.

Kort före allhelgonadag avled herr Hemming, *1 november.*
vår kyrkoherde i Vadstena, på Jutland i staden Ribe. Ty bröderna hade sänt honom till England för att se och antaga ett kloster, som där skulle byggas till Sankta Byrgittas ära.

HERRENS ÅR 1408.

På martyren Sankt Vincentius' dag, som inföll *22 januari.*
på andra söndagen efter åttonde dagen till trettondedagen, intogs och vigdes en lekbroder, nämligen Magnus Niklisson, född på Öland, av den vördige fadern herr biskop Knut i Linköping, vår stiftsbiskop.

Den 17:e dagen i februari månad, d. v. s. *17 februari.*
dagen efter jungfrun Julianas dag, avled vår broder utanför Klaus Klockare. Denne man var den förste klockaren och uppsamlare av offer till klostret.

Dagen före abboten Sankt Benedictus' dag *20 mars.*
avled systemn utanför Ingeburg, fordom den välborne Daniel Knutssons efterleverska. Hemsökt av Herren, var hon under lång tid stum.

Dagen efter påven Sankt Gregorius' dag avled *13 mars.*
den vördige fadern ärkebiskop Henrik i Upp-

sala, efter att hava varit ärkebiskop i 25 år. Denne herre hade, innan han vart biskop, under flera år umgåtts med vår saliga moder Sankta Birgitta i Rom, medan hon ännu verkade i det mänskliga.

25 mars. Jungfru Marie bebådelsedag, som inföll på själva midfastosöndagen, förkunnades och utdelades första gången i vårt kloster Vadstena avlat, nämligen tillgift för alla synder, såsom man läser, att den i Assisi blev given åt Sankt Franciscus. Och kom vid den tiden en stor mängd folk. Lov och ära och pris vare Gud allsmäktig och hans allra heligaste moder jungfru Maria och Sankta Birgitta i tiders tider! Amen.

5 april. Dagen efter biskopen och bekännaren Sankt Ambrosius' dag reste tvenne bröder från klostret, nämligen Johannes Petrusson, präst, och broder Kätill, diakon, utvalde av konventet och ombedda, till England, där en frejdad och from riddare Henrik Fitzhuger hade lovat bröderna att bygga ett kloster till Sankt Salvators och hans allra heligaste moders jungfru Marie och vårt välsignade skyddshelgon Sankta Birgittas ära.

4 mars. Första söndagen i fastan berättades, att vår broder utanför Botvid, som i klostrets ärenden blivit sänd till Uppland, avlidit.

15 april. På långfredagen, nämligen dagen före Sankt Tiburtius' och Sankt Valerianus' fest, avled Tide-

man Blakke, broder och en klostrets framstående tjänande broder utanför. Han var ute i världen mycket rik och kom till klostret för sin själs frälsning i sinne att stanna där, gjorde sitt testamente och slutade sina dagar efter att hava undfått sakramenten.

Dagen före martyren Sankt Vitalis' dag avled *27 april.*
Joan Murmästare. Denne var med, då först grunden till kyrkan lades, och med svett och möda arbetade han manligen vid kyrkans första byggande. Dessutom murade han brödernas sovstuga och övriga klostrets byggnader, jämte annat.

Femte dag pingst, d. ä. dagen före Sankt Medardus', bekännarens, dag, ingick i Vadstena *7 juni.*
kloster herr Petrus Olavsson, upptagen i präster-nas klass.

Samma år, Sankt Paulus' åminnelse-dag, återkom broder Torer Andreasson från Florens. Han hade omkring två år förut blivit sänd dit för ordens utbredande. *30 juni.*

Samma år, den sista dagen i juli månad, *31 juli.*
d. v. s. dagen före Sankt Petrus' fängelse, begrovs herr Sten Benediktsson Bjelke, riddare och Svea rikets marsk, i Vadstena kloster. Han var en redlig och duktig man och visade Vadstena kloster många välgärningar, och särskilt gav han för sin lägerstad Eneby i Nässja socken jämte

många andra gåvor, som han före sin död gav klostret. Han gav även till upphjälpande av Sankta Byrgittas hus i Rom 50 nobler.

1 augusti. Samma år, på Sankt Petrus' fängelsets dag, nedbrann staden Kalmar genom en mycket svår våldeld.

28 augusti. Samma år, på Sankt Augustinus' dag, som då inföll på en tisdag, intogos och vigdes av herr biskopen Knut i Linköping fem systrar, nämligen: Ingeburg, hertigens av Slesvig dotter, greve Gerts av Holstein dotter, vilken då ej var mer än 11 år gammal, men av påven hade givits henne dispens, att hon finge så ung vigas till orden, och denna var utverkad av drottning Margareta, som nu var närvarande; vidare Ragnhild Torersdotter från Norge, jungfru, som var lärarinna för samma hertigens dotter; vidare Kristina Jönisdotter, likaledes jungfru; vidare Elseby, dotter till Hänekin Starke från Söderköping, likaledes jungfru; vidare en fru från Danmark vid namn Tala, fordom änka efter herr . . .

Samma år, i veckan efter den Heliga jungfruns födelsedag, den tionde dagen i september månad, då högmässan börjades, avled lekbrodern

22 januari. Magnus, som samma år på Sankt Vincentius' dag ingått i klostret. Han var mycket from och ödmjuk och god i umgängelsen, och ehuru han var mycket ung, var han mogen i seder. Ett

år innan han intogs i klostret, gick han på valfärd till Rom och till den heliga staden Jerusalem.

Samma år, på aposteln och evangelisten Mattheus' dag, när lovsången sjöngs, inträffade nå- 21 september.
gonting rysansvärt att höra. Ty en galen man tillfogade en from och ålderstigen kvinna, som var moder till mäster Sune, som murat större delen av Vadstena kyrka, och som hette Kristina, otaliga sår och lämnade henne död. Dessutom sårade han på det svåraste tre andra kvinnor. Och detta utfördes invid brödernas järngaller i kyrkan. Han vart genast fasttagen och fjorton veckor därefter halshuggen.

Under veckan efter Sankta Birgittas dag åter- 8—13 oktober.
kommo bröderna Johannes och Laurentius, som då på andra året varit utsända till Reval för ordens utbredning.

Detta år började herr Petrus, som var Sankta Byrgittas lärare och biktfader och hennes särskilde resfölje på färden under mer än 30 år, att varda ryktbar genom underverk, så att från Sankt Petrus' fängelses dag till detta årets slut 1 augusti.
inträffade mera än 15 underverk, vilket de bilder och beläten visa, som till tecken på underverken äro upphängda över hans grav. Ännu flera andra under gjorde Gud för hans skull med fattiga, som för sin fattigdom ej ha råd att offra någon vaxbild. Men de lova att dagligen

läsa ett Fader vår eller flera till hans ära, de, som genast röna snar verkan av hans bön. Alla dessa underverk upptecknas på annat ställe.

HERRENS ÅR 1409.

13 februari. Söndagsbokstaven F. Gyllentalet 4. Tre dagar före Sankt Sigfrids dag ingick herr biskop Knut i Linköping uti såväl brödernas som systrarnas kloster för att visitera, jämte tvenne kaniker, nämligen herr Laurentius, domprost i Linköping, och herr Johannes Svarteprest. Och sedan han där väl ordnat allt, lämnade han bröderna och systrarna i frid.

6 april. Påskaftonen avled Elena, fordom Laurentius redesvens hustru, som var syster utanför, i tjänstefolkets gård, och som varit där under mer än 30 år av ett berömligt och hederligt liv, ty hon var alltjämt förstyre för de kvinnor, som skötte bagarstugan.

10 maj. Den tionde dagen i maj månad, d. ä. Sankt Epimachus' och Gordianus' dag, avled syster Greta, en av dem, som först ingingo i Vadstena kloster. Hennes man hette Benedikt glasmästare, som var lekbroder i brödernas kloster darsamma-städes, om vilken ovan är berättat, och som dog fem år före henne. Hon var en kvinna av hedrande vandel och framskriden ålder.

24 juni.

Samma år, Sankt Johannes döparens dag, kom till Vadstena kloster en bonde vid namn Magnus Pätarsson från Brunneby socken, som ligger mellan Linköping och Vadstena, jämte sin hustru och andra från samma socken, och berättade följande under. De sade, att deras dotter, som de nu buro med sig och som nu var vid ett och ett halvt års ålder eller så omkring, medan de själva voro utomhus sysselsatta med sitt arbete, föll i ett kar, som var nästan fullt med vatten, vari hon alldeles nedsjönk och drunknade. Men efter en lång stund kom modern in, och då hon fann sin dotter död, tillkallade hon under gråt och klagorop sin man och fadern och de andra, som voro i gården. Och i deras närvaro avgåvo fadern och modern ett löfte till Sankta Birgitta, att om dottern återkomme till liv, skulle de för henne offra en vaxbild och ett vitt får jämte en halv mark penningar. Då de sålunda avlagt detta löfte, syntes flickan uppge en svag suck, sådan som döende uppge; då hjärtat brister. Och då liksom förtvivlade alla om hennes liv och sade, att hon visserligen vore död. Och så dröjde de där väl tre timmar och sågo alls intet tecken till liv hos henne. Slutligen sade den sörjande modern: »Om den allgode Guden giver denna min dotter hennes förra liv, skall jag helt giva henne;

då hon kommer till nödig ålder, till Sankta Birgittas kloster i Vadstena.» Men strax då löftet var gjort, började den lilla flickan att utan avbrott gråta och återställdes fullleligen till liv och hälsa.

Samma dag avled syster Asa, en mycket from kvinna och en av dem, som först ingingo i Vadstena kloster.

26 juli.

Sankta Annas dag dog den vördade fadern Nikolaus från Häradsammar. Han var en mycket gammal man, omkring nittio år, och var lång tid hos Sankta Byrgitta i Rom, och en av de första, som ingingo i Sankta Byrgittas orden. Han levde mycket lofvärt under hela sin levnads tid.

4 augusti.

Söndagen näst efter Petri fängelse, som inföll dagen före Sankt Dominicus' fest, intogos och vigdes av den vördade fadern herr biskop Brynjulf i Skara herr Karl Andreasson, kanik i Skara och kyrkoherde i Skövde, samt en jungfru, som hette Katerina Ulvsdotter, ävenledes från Västergötland.

Samma år hölls allmänt kyrkomöte i staden Pisa, varest tvenne medtävlare om påvestolen dömdes och överbevistes om kätteri, nämligen Angelus Corarii från Venedig, kallad Gregorius XII, och Petrus de Luna från Arragonien, kallad Benedictus XIII. Och till sann påve valdes Petrus de Candia, biskop i Milano, som

först var en broder av minoriterorden och sedan biskop och sedan vart kardinal och slutligen valdes till påve och benämndes Alexander V.

HERRENS ÅR 1410.

Sankta Agatas dag, som då inföll på askons- *5 februari.*
dagen, avled syster Ramborg Staffansdotter. Hon
var en av de jungfrur, som först ingingo i Sankta
Byrgittas orden. Hon var snäll i att skriva och
i annat, som hörde till systrarnas tjänst.

Den 13:e dagen i februari månad, d. ä. dagen
före Sankt Valentinus' dag, begrovs i Vadstena *13 februari.*
fru Greta, fordom Bo Jovanssons hustru, som efter
sagde Bos död tog till man herr Benedikt Ni-
klasson.

Den 17:e dagen i februari månad fördes herr *17 februari.*
Karl av Tofta från Uppland, där han två år förut
avlidit, till Vadstena kloster, där han valt sin
lägerstad, varom ovan är skrivet. Begrovs även
med honom hans hustru, som avlidit kort efter
hans död.

Sista dagen i februari begrovs i Vadstena *28 februari.*
kloster fru Katerina, herr Sten Benediktssons dot-
ter, herr riddaren Laurentius Ulvssons hustru.

Den åttonde dagen i juli månad avreste herr *8 juli.*
konfessorn jämte tvenne bröder, nämligen herr
Petrus Johannesson, fordom prebendepräst vid

Strängnäs' kyrka, och herr Karl Andreasson, fordom kanik i Skara, och brodern Laurentius Öjarsson till Reval för att visitera vår ordens kloster därstädes, emedan så ansetts alldeles nödvändigt av alla, såväl bröderna som systrarna och herr biskopen i Linköping och hans kapitel.

26 augusti. Samma år, under första timmen efter midnatten, som följde på konung Sankt Ludvigs dag, avled i nästan alla brödernas närvaro broder Andreas Lydekinsson i det 23:e året efter sitt intagande. Han var i sin umgängelse den lugnaste, och den noggrannaste iakttagare av ordensregeln. Han hade nära trenne år igenom varit plågad av ständig feber, av vilken han även dog efter att hava undfått alla sakramenten. Han var mycket flitig och skrev mycket för klostret, så predikningar som andra märkliga saker. Han samlade även och skrev åtskilligt, som innehålles i denna lilla bok. Och så, nästan på samma dag, på vilken han ingått i orden, gick han till Kristus, såsom vi fromt tro; ty han hade levat kyskt och heligt i alla sin levnads dagar.

29 september. Omkring Sankt Mikael's fest avled i Vadstena herr Torer från Skällvik och begrovs darsamma städes, en man av dygdigaste vandel. Han skänkte klostret ett gott dekret.¹

Vid samma tid avled brodern utanför Frölekin.

Åttonde dagen efter Sankt Martin begrovs *18 november.*
 riddaren herr Erik Stensson bredvid sin fader
 herr Sten Benediktsson. Denne herr Erik var en
 god och rättrådig man, som dog på Jutland i
 staden Flensborg, och så fördes till Vadstena,
 där han hade utsett sin lägerstad.

Samma år vid samma stad lät herr Erik, ko-
 nung över dessa trenne rikena, vilken företagit
 ett krigståg till dessa trakter, halshugga ridda-
 ren Abraham Brodersson, som tyvärr betedde
 sig mycket egenmäktigt, medan han levde.

Samma år, på Sankt Jakobs dag, hölls ett *25 juli.*
 stort slag mellan konungen i Polen och de preus-
 siska korsriddarna, därvid korsriddarna vordo i
 grund besegrade, och anställdes ett stort blodbad.

HERRENS ÅR 1411.

Gyllentalet 6. Söndagsbokstaven D.

Dagen före den heliga Jungfruns rening in- *1 februari.*
 togos och vigdes av herr biskop Knut i Linkö-
 ping trenne personer, nämligen herr Johannes Ha-
 kvinsson, kanik i Linköping, samt tvenne systrar,
 nämligen Byrgitta, dotter till Johannes Klinga
 från Skeninge, och Elena, dotter till Tyke Eskils-
 son.

Sankt Blasius' dag på aftonen begrovs i *3 februari.*
 Vadstena riddaren herr Götstav Lekson.

15 februari.

Sankt Sigfrids dag, som då inföll på söndagen Sexagesima, mottog en broder utanför, vid namn Vaste, manteln med det röda korset av konfessorn med samtycke av abbedissan och av alla så bröder som systrar, och så vart han en av dessa fyra tjänande bröder utanför, om vilka är uppenbarat i priorns tillägg till regeln. Denne inträdde i den plats, som lämnats av Jakob Bekare, som medan han levde, bar detta kors några år före sin död.

24 februari.

På aposteln Sankt Matthias' dag begrovs i Vadstena kloster herr Petrus Hardslevsson, kanik i Linköping, bredvid sin moder, som efter sin mans död hade levat i samma kloster såsom nunna under ett heligt liv i sju och ett halvt år och dött tio år före sonens död. Denne herr Petrus ville träda i sin moders fotspår och hade fast lovat att ingå i Sankta Byrgittas orden, men i detta heliga uppsåt förekom han av döden.

Samma vecka begrovs i Vadstena riddaren herr Johannes Bylogh, far till fru Ermegard, fordom herr Knut Bossons änka.

21 april.

På den tjuguförsta dagen i april månad, sent om aftonen, avled en from kvinna, som var syster utanför, vid namn Dotter. Hon levde 20 år och mera i heligt änkestånd efter mannens död, vilken ävenledes var broder utanför och hette Johannes och kunde väl göra vagnar och fordon

och dylikt och var förstyre i denna konst. Men hon själv förestod alltid, såväl före som efter mannens död, nästan ända till sitt sista levnadsår, brygden och var i sin umgängelse mycket fridsam.

Samma år, dagen före evangelisten Sankt Marcus' dag, dog herr Hämming, fordom kyrkoherde i Eneby, nära Söderköping, vilken hade prosttjänst. Därifrån kom han till Vadstena med all sin egendom och vart broder utanför och var den förste, som fick röda korset, som dessa fyra främste tjänande bröder utanför bära. Han var även mer än 20 år överste syssloman över all klostrets egendom, och i denna tjänst och i alla andra tedde han sig alltid väl och troget. Och slutligen vart han svårt anfäktad av sjukdom i benen, så att han omkring fem år nästan ständigt låg till sängs, och alltid, såsom det sades, var han i sina åkommor mycket tålig.

Samma år, den 10:e dagen i juli månad, det är dagen efter konungen och martyren Sankt Knuts dag,¹ avled syster Ragnild, dotter till Jakob Bekare. Hon var jungfru och förde en god vandel och vigdes bland de första, som ingingo i Sankta Byrgittas orden i Vadstena.

Samma år på första söndagen i fastan avled och begrovs i Vadstena i kyrkan den ädla jungfru Cecilia från Norge, dotter till herr Johannes Havtornson. Hon gav i sitt testamente och för

24 april.

10 juli.

1 mars.

sin lägerstad en kvarn i Forsvik i Västergötland.

9 augusti.

Samma år, aftonen till Sankt Laurentius' dag, som då inföll på en söndag, intogs och vigdes av herr biskopen Brynjulv i Skara en flicka vid namn Botild, som var född på Själland, och som den ädla jungfrun Kristina Petarsdotter hade uppfostrat, vilken 4 år före henne vart intagen och vigd, såsom synes under år 1407.

30 september.

Samma år, på Sankt Hieronymus' dag, avled Gregorius Skräddare, vår broder utanför. Han arbetade troget för klostret mer än 27 år. På den tiden när Magnus Petrusson, då generalkonfessor, for till Rom för Sankta Birgittas kanonisation, gav honom samme Gregorius ett hundra femtio nobler, som han tiggat ihop i Norge och annorstädes under stora vedermödor.

8 oktober.

Dagen efter Sankta Birgittas kanonisation dog syster Elena Sonadotter, som fört ett heligt liv och en god umgängelse. Hon var en av de första, som ingingo i Sankta Birgittas orden i Vadstena, och tillbragte sin levnad i stor bot och stränghet med späkningar och fastor.

Under fem år var hon nästan ständigt sjuk, men hon fördrog denna sjukdom med största tålamod. Slutligen alldeles avtärd kroppsligen, så att ingenting annat än skinn och ben återstod, fick hon en salig ro i Herranom.

På Sankt Crispinus' och Sankt Crispinianus' *25 oktober.*
dag, som då inföll på söndag, vigdes och intogs
en jungfru vid namn Greta Andreasdotter.

Samma dag begrovs en kvinna som hette *25 oktober*
Lucia. Hon var en god kvinna och stod mer än
35 år i klostrets tjänst och hade omsorg om
mjölkkamrarna.

Sankt Clemens' dag avled syster Lucia. Hon *23 november.*
var en from jungfru och var 26 år i orden och
levde berömligt.

Samma år, tredjedag jul, nämligen Johannes
evangelistens dag, avled Katerina, Petrus Rag- *27 december.*
valdsons hustru, en god och from kvinna, och
begrovs påföljande dag i Vadstena bredvid sin
moster Katerina Anundsdotter.

1412.

Gyllentalet 7 och skottår. Söndagsbokstäverna
C och B.

Första söndagen efter Herrens omskärelse in- *3 januari.*
togs och vigdes av herr Knut i Linköping en jung-
fru vid namn Cäcilia Pätarsdotter från Skeninge.

På Sankta Agatas dag begrovs i Vadstena *5 februari.*
kyrka riddaren herr Tord, son till Petrus Bonde av
Bordsjö.

Sankt Matthias' dag fördes Hardhslef Bolk *25 februari.*
från Skeninge till Vadstena. Han hade dött

22 år förut och begravits i Vårfrukyrkan i Ske-
ninge. Men genom försorg av sin dotter Giärdika,
som då var abbedissa, vart han, som sagt är,
hitförd och begravnen bredvid sin hustru och son.

13 mars.

I midfastan avled i Vadstena en riddare från
Norge vid namn Alver Haraldsson och begrovs
därsammastädes.

Sista veckan i mars månad dog Johannes
Varg, en broder utanför, som i många år hade
arbetat och mödat sig i klostrets ärenden.

17 april.

Den sjuttonde dagen i april månad begrovs i
Vadstena kloster riddaren herr Kort Nypriz.

31 juli.

Dagen före Petri fängelse, d. ä. på Sankta
Elenas dag, som då inföll på söndag, kom Sankta
Byrgittas skrin till Vadstena, ditfört från Stock-
holm, varest det blivit förfärdigat genom ridda-
ren herr Torer Benktsson, som förestått detta
värv. Men början till detta värv gjorde hans
bror, riddaren herr Sten Benediktsson, men då
det knappt var börjat, borttogs han från detta
livet. Och emedan han själv ej kunde fullfölja
det, fördes det till lyckligt slut av ovannämnde
hans bror Ture. Men i detta skrin äro fyra-
hundredatjugunio marker rent silver, så när som
på ett uns.

Samma år, nämligen Herrens år 1412, nat-
ten mellan korsets upphøjelses fest och åttonde
dagen efter den heliga Jungfruns högtid av-

14 till 15 sep-
tember.

led vår vördade syster Ingegerd Knutsdotter, Sankta Birgittas dotterdotter, som kom till klostret samma år, som Sankta Birgittas relikier kommo dit, och förblev där till sin död, och var hon då ännu knappt aderton år. Hon var den första invigda abbedissan i Vadstena orden och förestod detta ämbete i aderton år, men slutligen nio år före sin död avsade hon sig detta ämbete. Framhårdande sedermera i stor ödmjukhet, tjänste hon Gud av allt hjärta. Hon hade då varit i kloster 39 år, när hon avled. Hon fick, så vitt människor kunna döma, det bästa slut. Ty en lång tid förut var hon ständigt sjuk, fastän hon ej alltid låg till sängs, ty hon led av den häftigaste huvudvärk; och under den tiden biktade hon på det noggrannaste alla sina synder, men slutligen sjönk hon ned i sängen och undfick med största andakt alla sakramenten, och då slutet kom, höll hon krucifixet i sina armar och yttrade döende dessa sista ord: »O, mildaste Maria, Guds moder, stå mig nu bi!» Och så löstes anden åter från kroppen. Hon begrovs bakom högaltaret under trappan.

Sankt Lamberts dag, som då inföll på en *17 september.* lördag, utgingo två bröder, nämligen broder Karl Andreasson, präst, fordom kanik i Skara och broder Stefan stenhuggare, lekbroder, vilka åtföljdes av två systrar jämte tvenne ungmör.

Systrarna hette: den ena syster Kristina Tokesdotter, men den andra syster Kristina Jovansdotter; men jungfrurna, som voro noviser i orden, hette: den ena Kristina Sigvidsdotter, den andra Katerina Dansdotter. Alla dessa sändes av konventet, för ordens utbredande, till klostret Mariedal, som då nyligen påbörjats, nära Reval, på korsriddarnes område.

6 november. Samma år, den sjätte dagen i november månad, intogs och vigdes av herr biskop Knut i Linköping broder Gerard Andreasson, kallad Ryning, lekbroder.

28 oktober. Under natten till apostlarna Simons och Judas' dag avled på ett skepp i hamnen vid Flensborg fru Margareta, furstinna och drottning över dessa trenne riken, nämligen Sverige, Danmark och Norge. Hon var under sitt liv, vad det världsliga vidkommer, mycket gynnad av lyckan.

HERRENS ÅR 1413.

26 mars. Dagen efter Marie bebådelse fördes herr ridaren Knut Bonde,¹ son till herr Tord Bonde, till Vadstena och begrovs därsammastädes bredvid sin svärfader herr Karl av Tofta.

4 april. Omkring Sankt Ambrosius' fest avled Ramborg, Petrus Bondes av Bordsjö efterleverska, som under 23 år efter sin mans död stän-

digt i stor fromhet vistades i staden Vadstena.

Dagen före Sankt Eriks dag kom konung Erik till Vadstena för första gången, efter att han fått full myndighet över dessa tre riken, och han kom med stor andakt, ty han kom till fots från Skeninge ända hit, och han bevisade så systrarna som bröderna stor vänlighet, och han lovade att fullända byggandet av Vadstena kyrka. Dessutom lovade han även att bygga ett nytt kloster på Låland av Sankta Birgittas orden, vars första grundande dock drottning Margareta hade gjort före sin död, och därför begärde han av herr konfessorn och bröderna att få inträda i brödernas kloster för att få en förebild och ett mönster, hurusom detta kloster på Låland skulle byggas. Han insläpptes ogärna och inträdde ensam jämte herr Petrus, ärkebiskopen i Lund, och sedan han så besett några ställen där, utgick han med stor tröst, lovande att älska detta ställe och att, så mycket han förmådde, främja det.

17 maj.

På Sankt Eriks dag vigdes och intogs av herr Knut i Linköping i Vadstena kloster en jungfru vid namn Marina, som mottogs på konung Eriks enträgna förord.

18 maj.

På dagen för Sankta Birgittas skrinläggning, vilken inföll på femte söndagen efter påsk, bör-

28 maj.

14 juni. jades en påvlig avlatsmeddelelse, som räckte i Vadstena ända till och med onsdagen efter pingst. Och denna avlat var enligt den syndaförlåtelse, som den apostoliska stolen plägar bevilja den heliga modern kyrkans hjälpare vid tiden för den allmänna överfarten¹ för dem, som inskeppade sig till det Heliga landets hjälp.

Vid samma tid slogos valven under vårt konvents matsal.

7 augusti. Samma år, den 7:e dagen i augusti, begrovs i Vadstena fru Margareta, hustru till herr Kristiärn och dotter till fru Katerina Glysingsdotter, vilken avled i Uppsala och så fördes till Vadstena. Och denna fru Katerina avled femtonde dagen därefter i Vadstena. Hon var två gånger gift. Hennes förste man var herr Karl Ulvsson, Sankta Birgittas son, som dog i Neapel i konungariket Sicilien under vägen, då han med sin moder Sankta Birgitta var på färd till det heliga landet, och efter honom tog hon en annan man, som hette herr Johan Myltika, en tysk, som stupade i Västergötland i kriget, då konung Albert vart fången.

7 september. Natten före den heliga Jungfruns födelsedag avled Ramborg, riddare Stefans dotter, en mycket from, klok och ärbar kvinna.

29 september. Efter Sankt Mikael's fest begrovs i Vadstena fru Ingrid, hustru till Johannes Abörnson. Hon

hade före honom haft till man en riddare vid namn Porse Get.

Samma år, den 17:e dagen i oktober månad, *17 oktober.*
d. ä. dagen näst före evangelisten Lucas' dag, avled broder Tydekin mycket hastigt, så att, då bröderna stego upp till ottesång, steg han också upp och kände just inga smärtor, såsom den sade, som låg i närmaste kammaren, men då han gick ut ur sin kammare, anföll honom plötsligt smärtan, och han förmådde ej att utan hjälp av en annan broder gå in i konfessorns kammare, där han biktade sina synder, bäst han förmådde, ehuru han samma afton, likasom han varje afton plägade, innan han gick att sova, hade biktat sig för sin vanlige biktfader. Och så bars han ned i sjukstugan och avled efter att ha undfått sista smörjelsen, men innan alla bönerna efter smörjelsen voro avslutade. Han hade varit i orden i 27 år, med berömmelse, bland diakonerna, och först då han kom in i klostret, skrev han mycket, nämligen kollektarium, hymnarium och mycket annat. Till börden var han själländare och var av en god umgängelse. Då han efter döden avkläddes, befanns han ha en mycket grov och skarp tagelskjorta, som han alltid plägade bära på blotta kroppen.

Detta år var stor pestilens i Östergötland och jämväl annorstädes i Sveriges rike, men

24 juni—3 december. från Johannes döparens dag till advent räknades i Vadstena stad omkring fyra hundra lik begravna.

HERRENS ÅR 1414.

29 april. På Petrus martyrens dag avled fru Anna, syster till riddarne herrar Hene Snakanborg och Gerard.

18 juni. Samma år, dagen efter Sankt Botolphus, återkom brodern Karl Andreasson jämte sin följeslagare, lekbroder Stefan stenhuggare, från Reval, dit de varit sända för ordens utbredande. Men denne Karl hade i Reval råkat ut för en mycket svår sjukdom, som varade för honom 18 veckor igenom och så tilltog i styrka, att han på nionde dagen efter sin återkomst, nämligen 28 juni. dagen före apostlarna Petrus' och Paulus' dag, gick hädan, efter att ha undfått sakramenten, omgiven av bröderna i bön. Han var före sitt inträde kanik i Skara och kyrkoherde i Skövde. Men han avled i sin ålders 45:e år eller så omkring. Denne Karl avskrev i Reval och förde med sig hem många böcker, som han där fann.

25 juli. Samma år på aposteln Jakobs dag avled herr Erland, kanik i Strängnäs.

29 juli. Sankt Olovs dag begrovs i Vadstena fru Märitta eller Margareta,¹ herr Algot Magnus-

sons hustru och syster till herr biskop Knut i Linköping.

Samma år, den 12:e dagen i september månad, *12 september.*
var muren till kyrkan i Vadstena färdig, vad väggarna vidkommer, och då sjöngo bröderna och systrarna »Te Deum laudamus» etc., prisande Gud för hans barmhärtighet.

Samma år, på fjärde dagen i november månad *4 november.*
vigdes och intogs i Sankt Salvators orden herr Andreas Jakobsson, sakristan^r i Linköping.

Den 20:e dagen i november månad avled syster Katerina Magnusdotter.

Hon var till börden turkinna, ty i sin ungdom vart hon av kristne bortförd från sitt fosterland och förd till Neapel och given till drottningen, som hette Johanna, vilken genast bestämde henne för Sankta Byrgitta, som då var i Rom, och gav henne åt denna. Men då hon kom till Rom, var Sankta Byrgitta redan avliden.

Dagen före Sankt Thomas apostelns dag avreste *20 december.*
broder Torer Andreasson i ett för orden högviktigt ärende till romerska kurian eller det allmänna kyrkomöte, som då skulle hållas i staden Konstanz.

Dagen efter aposteln Sankt Thomas' dag *22 december.*
avled i Linköping vördig herr Johannes Bonde, en synnerlig pelare för Linköpings kyrka och där begravnen, vid hög ålder.

HERRENS ÅR 1415.

- 11 januari.* Fredagen i veckan efter trettondedagen kom till Vadstena den lysande drottningen fru Filippa, nu för andra gången. För henne visades den följande lördagen relikerna i mindre talrummet i närvaro av alla bröderna, med vilka hon även samtalade och inneslöt sig i deras böner. Men påföljande söndag, d. v. s. en vecka
- 13 januari.* efter trettondedagen återkom hon och begärde, så hos systrarna som bröderna, att varda upptagen som syster, och hon antogs med vördnad, liksom den förra drottningen.
- 13 januari.* Samma dag vigdes och intogs i klostret Kristina, dotter till den ädle herr Lindorm från Västergötland, och detta på förord av drottningen, som ville vara närvarande.
- 14 januari.* Samma år, på Sankt Felix' in Pincis dag, begrovs i Vadstena den ädle herr riddaren Ture Benktsson, broder till Sten Benktsson, och en synnerlig vän till detta ställe, den främste bland de mäktigare rådsherrarna i detta rike.
- 15 januari.* Dagen därpå, eller abboten Maurus' dag, begrovs i Vadstena fru Ingeburg Stange-Benktssdotter, som hade haft fyra män.
- 21 januari.* Samma år, Sankta Agnes' dag, begrovs i Vadstena en ärlig kvinna Katerina, Sten Bossons' dotter, maka till den ädle Magnus Eriksson.

Samma år på Paulus' omvändelses dag begrovs *25 januari.*
i Vadstena den ädla och fromma fru Ingegerd,
Hakvin Faderssons efterleverska.

Samma dag vart Jakob, far till broder Andreas, då för tiden novis, efter att ha vistats blott sex veckor i Vadstena, begravnen i norra delen bredvid herr Torer från Skällvik. Bredvid honom, om så Gud behagar, önskar sonen att efter sin levnads ände varda begravnen.

Samma år, Sankta Agnes' dag, inträdde herr *21 januari.*
biskopen i Linköping¹ jämte tvenne av kapitlet, nämligen herrarna Olav Paulsson och Johannes Swarteprest för att förrätta visitation hos systrarna och avfärdade där allt, vad honom tillhörde, på omkring tre timmar. Men dagen därpå inträdde han hos bröderna, likaledes i visitationsförrättning, jämte de två nämnda biträdena, och han betedde sig även där högst hedersamt och avfärdade alltsammans även där på tre timmar, och skulle ha gjort det kortare, om ej en anmälan angående en av bröderna kommit emellan. Men samme vördig biskop anbefallde sig även åt brödernas böner och bad på det ivrigaste, att man måtte hysa fördragsamhet med honom, om han i något felat mot dem. Ty det antages, att Gud allsmäktig med sin nåd besökt hans hjärta. *22 januari.*

4 februari. Samma år, på Sankt Ansgarius' dag, begrovs här den ädle herren och riddaren herr Ulv Joansson från Norge, om han ock hade mycken egendom även i Sverige, och jämte honom begrovs också hans dotter fru Katerina, änka efter riddaren herr Tord Pettarsson till Bordsjö.

18 februari. Samma år, måndagen efter söndagen *Invocavit* begrovs här fru Birgitta, dotter till riddaren herr Abraham Broderon,¹ hustru till herr Ture Stensson.² Hon hade blivit kvävd genom vådeld i en lada jämte tvenne adeliga ungmör, av vilka den ena var riddaren herr Laurens Ulvsons dotter men den andra från Jutland. Men en annan piga, en bondes dotter, undkom levande, ehuru något bränd.

19 februari. Samma år, tisdagen efter *Invocavit*, begrovs på detta ställe en adlig yngling, en släkting till Magnus Eriksson, vid namn . . .

Samma dag begrovs broder Torers moster, vid namn . . .

10 mars. Samma år, söndagen *Letare*, var konung Erik här och ingick alldeles ensam i brödernas korsgång och trädgård, men vad orsaken var, vet man ej, men han gick också genast ut.

5 april. Fredagen efter påsk uppkom eld i abbotens i Alvastra gård, och uppbrände en stor del av husen och dessutom tvenne, som lågo i samma säng, vilka några säga varit makar, andra icke.

Och det var en hiskelig syn, ty på mannen voro fötter och händer förbrända, men av kvinnan huvud, händer och fötter ända in till bälten.

Tisdagen efter Quasimodogeniti avled fru Margareta,¹ herr Turer Benediktssons efterleverska, av god åminnelse, och lades hos sin man, och så var det omkring elva veckor mellan mannens och hennes begravning.²

9 april.

Dagen efter Marcus evangelistens dag avled den ädla fru Cecilia, Sten Haraldssons maka, riddaren herr Yvar Nilssons syster, och blev begravnen hos sin broder här i Vadstena, Folke Niklisson. Hon var den enda, som bibehöll den berömvärda sedvanan i kvinnodräkten.

26 april.

Samma år, på Johannes' ante portam Latinam dag, som då var måndagen i Rogaciones,³ intogs och invigdes till broder herr Johannes Hillebrandsson,⁴ förut kanik i Linköping, och upptogs i herr Tidekins ställe, vilken gjorde evangelist-tjänst.

6 maj.

Samma dag ingingo likaledes jämte förutnämnde herr Johannes Hillebrandsson tvenne jungfrur och upptogos till systrar, nämligen Greta Könika dotter och Elsebe Hanusdotter.

Samma år, annandag pingst, utgingo på begäran av Englands konung samt Sveriges konung och drottning 4 vigda systrar, nämligen Kristina Finvidsdotter, Ragnild Tidekedotter, Anna och

13 maj.

Kristina Esbjörnsdotter jämte trenne ej vigda unga jungfrur, med vilka även utgingo broder Johannes från Kalmar och herr Magnus Hemmingsson för att verka för vår ordens utbredande i England. Och vordo dessa avfärdade med stor högtidlighet av ärkebiskopen i Lund och tre biskopar från Sverige och en ifrån Norge, samt riddare och särskilda ombud i mängd.

6 november. Samma år, onsdagen efter allhelgonadag, avled Ingegerd Jakobsdotter, en släkting till generalkonfessorn Erik, lovad inträde i denna orden, ty hon hade av båda konventen löfte att få ingå i klostret i första lediga rum. Men Gud förekom henne.

14 december. Samma år, dagen efter Sankta Lucia, avled syster Helena Ernilsdotter, en av dem, som först ingingo här.

18 december. Onsdagen därefter avled syster Margareta Gunnarsdotter, även hon en av dem, som först ingingo i vårt kloster.

HERRENS ÅR 1416.

2 januari. En vecka efter SanktStephanus' dag utgingo på vår konungs begäran tvenne prästerlige bröder, nämligen generalkonfessorn Erik och Petrus Johannesson, och med dem lekbrodern Gerard Rynning, för att resa till Låland och där grun-

da ett kloster av vår orden på ett ställe, som heter Skäminge.

Samma år, dagen före trettondedagen, be- *5 januari.*
grovs här den ädle riddaren herr Tomas van Vitzen, en av de förnämliga inhemska i detta rike, bland de yngres tal.

En vecka efter trettondedagen begrovs här *13 januari*
den välborne Andreas Ingvarson, fogde på Stockholms slott, vilken ett år förut här utvalt sig lägerstad, och för att varda räknad bland detta ställes välgörare hitsände han, vid liv och hälsa, ett hundra mark penningar i svenskt mynt, samkat av hans landboars avgäld, såsom tros, rättmätigt förvärvade.

Samma år, söndagen Quinquagesima, avled *1 mars.*
broder Störkar, präst, en av dem, som först ingingo i vår orden. Han samlade många ställen till uttolkning av regeln, såsom klarligen synes på åtskilliga ställen.

Samma år, dagen före Johannes ante portam Latinam, började man uppföra stenpelarna *5 maj.*
inne uti Vadstena kyrka i och för valvens byg- gande.

Samma år, tredje söndagen efter påsk, nämligen på Gordianus' och Epimachus' dag, be- *10 maj.*
grovs här i Vadstena syster Kristina, Petar Häkles dotter, som i livstiden var en adlig och mäktig fru från Danmark. Hon förde många

ägodelar med sig till klostret, levde mycket strängt efter regeln och avsomnade i Herren.

24 maj. Samma år, femte söndagen efter påsk, återkom Vadstena klosters fader, generalkonfessorn broder Erik, från Låland efter att därstädes hava grundat ett kloster av vår orden.

4—5 juni. Samma år, natten en vecka efter Kristi himmelfärdsdag lades i aska hela taket på Linköpings kyrka genom åskeld.

5 juni. Fredagen därefter utgick broder Johannes Hillebrandsson till det allmänna kyrkomötet i Konstanz i för klostret högviktiga ärenden.

15 juli. Samma år, själva dagen för apostlarnas delning, intogos och vigdes av biskopen i Linköping 7 personer, nämligen Kristina Sigurdsdotter, Katerina Dansdotter, Ingeburg Atsersdotter, Sigrid Henriksdotter, och hon var en änka från Västerås, men de övriga voro jungfrur; vidare herr Ake präst i Västerås, herr Asmund präst i Skara och Johannes Benekinson, hemmahörande i Kalmar, och denne intog plats såsom diakon, men de båda andra såsom präster.

23 juli. Samma år, på Sankta Birgittas födelsedag, avsändes till Danmark tvenne systrar och tvenne bröder för att ordna det nya, på Låland grundade klostret, nämligen Birgitta Gudlogsdotter, Kristina Stensdotter och Botilda Pätarsdotter,

broder Andreas Jakobsson, präst, och broder Olavus, lekbroder.

Samma år, dagen före Sankt Olav, återkom broder Johannes Johannessson från England. Han reste dit två år förut¹ jämte fyra systrar, som den gången utsändes, såsom ovan synes. 28 juli.

Samma år, omkring Sankt Laurentius' dag, avled herr Martin Olavsson, kantor i Linköping, en synnerlig gynnare av detta ställe. 19 augusti.

Samma år, Sankt Franciscus' dag, avled herr biskop Petrus i Roskilde, som hade för avsikt att bygga ett kloster av vår orden på Låland på en ort Mariebo, då kallad Skemynge. Han mottog hederligt de systrar och bröder, som kommo till orten för detta kloster och offrade en skål, som Sankta Birgitta fordom ägt, i vilken äro inlagda relikier. Och han skulle ha uträttat mycket gott där, om han fått leva. 4 oktober.

HERRENS ÅR 1417.

Före Johannes döparens födelse utsändes två bröder, nämligen Asmund och Johannes Johannessson till vår ordens kloster på Låland för att stanna där i tre år. Då de kommo dit en vecka efter apostlarna Petrus' och Paulus' dag, blevo de gunstigt emottagna. 24 juni.
6 juli.

Samma år drog konung Erik ut med en mängd skepp och en stark här, belägrade staden Slesvig och tog den och därtill konung Alberts son och många andra. Och om han i samma anlopp hade anfallit slottet Gottorp, skulle han ha tagit det. Så berättade några, som återkommo från belägringen.

29 augusti. Samma år, dagen efter Sankt Augustinus, återkom broder Johannes Hillebrandsson från kyrkomötet i Konstanz, sänd av broder Torer.

29 september. Men efter Sankt Mikael återvände han samma väg till Konstanz.

2 november. Samma år, alla själars dag, avled herr Laurentius Gedda, kanik i Linköping, sänd till kyrkomötet i Konstanz för att verka för kanonisation av trenne vårt lands skyddshelgon, nämligen biskoparna Nikolaus i Linköping och Brynolv i Skara samt Ingrid, nunna i Skeninge. Denne herr Laurentius var en synnerlig gynnare av vårt kloster, och om han hade fått leva längre, skulle han ovillkorligen ha ingått här.

21 mars. Samma år, söndagen Letare, avled riddaren herr Tord Bonde, främst bland rikets råd, en rättrådig och gudfruktig man. Han var hövitsman på Viborgs slott och begrovs hos oss dagen efter Sankt Petri fängelse.

2 augusti.
20 april. Samma år, tisdagen efter Quasimodogeniti, begrovs hos oss den frejdade riddaren herr

Ivar, östgöta lagman, en stor ivrare för lag och rätt.

Samma år, måndagen efter söndagen Misericordias, avled broder Laurentius Öjarsson, en av lekbröderna. 26 april.

Samma år, omkring Sankt Olavs dag, avled herr Laurentius Ödesson, präst i Linköping. 29 juli.

Samma år, Sankt Mauritius' etc. dag, avled broder Nikolaus Laurentiusson, lekbroder innanför, en man av vördnadsvärd levnad. 22 september.

Dagen före Sankt Martin antogs i Konstanz till påve Martin V, som bragte till ro den mycket fördärliga söndringen i den heliga kyrkan, vilken varat i nära 40 år, såsom någon sammanfattat det i dessa versar: 10 november.

Scisma parentizas Clemens dum scribitur 1378.

Tu Martine facis, quod ad 1417 fit nota pacis.

Den förra gruppen av algorismens siffror bör lyda: 1378, den andra: 1417, emedan de hava en viss överensstämmelse med sådana bokstäver. Men vad de mände betyda, vet algoristen.

Samma år, tredje dagen efter jungfru Marie avlelse, avled broder Gregorius, präst till kallet. Han var en av dem, som först ingingo i denna orden, en man, hängiven åt andakt och betraktelse, och som hela nätterna framhärdade i bön och betraktelse, icke blott havande namnet, 10 december.

men saken.² Under många år sov han ej, annat än att han en liten stund satt bredvid sin säng. Alltid iförd tagelskjorta och redan förtärd av ålderdom, gick han till ro i Herren.

HERRENS ÅR 1418.

30 december. Dagen efter ärkebiskop Sankt Thomas' av Canterbury dag avled broder Johannes Petrusson, präst till kallet, som var en av dem, som först ingingo i denna orden. Han återkom två år förut från England och efterlämnade även många goda saker i skrifter och böcker, och utstod många mödor för ordens utbredande under 8 år, som han vistades i England.

6 mars. Samma år söndagen Letare vigdes av biskop Knut i Linköping fem jungfrur till systrar, nämligen Ingeburg, dotter till riddaren herr Laurentius Ulvsson, Anna, dotter till Johannes Bylow, Margareta, dotter till Petrus Kyle, Else Olavsdotter från Jutland och Matild Tordsdotter, dotter till Tord guldsmed här i Vadstena, vilken, såsom är kunnigt, är oss en välvillig och trogen gynnare. Likaså [vigdes] broder Torsten, lekbroder, som intog broder N. Laurentiussons ställe.

29 juli. Samma år, Sankt Olavs dag, återkom broder Johannes Hillebrandsson från kyrkomötet i Kon-

stanz, nu andra gången ditsänd i hela ordens ärende.

Samma år, dagen efter Sankt Olavs dag, uppbrann hela staden Hälsingborg jämte slottet och kyrkorna utom klostret. Likaledes staden Söderköping på Sankt Petrus' fängelsses dag. 30 juli.

Samma år, dagen efter den Heliga jungfruns födelse, avled broder Torer, vår konventsbroder, som utstod många mödor för befastandet av vår orden. Ty förut for han två gånger till Rom och nu tredje resan till kyrkomötet i Konstanz, och då han redan var på hemvägen och kommit ända till Jönköping, slöt han där sin sista dag, men fördes hit måndagen därefter och mottogs med klagan. Och med honom kom broder Andreas Jakobsson, som tvenne år hade varit på Låland i vårt kloster Mariebo. 1 augusti.

Samma år, tisdagen efter, fullbordades korväggen i vår klosterkyrka, vadan båda konventen sjöngo: »Te Deum laudamus». Då begynte man även lägga på kopparplåt till taktäckning. 9 september.

Samma år, söndagen i veckan efter Sankta Birgittas kanonisations dag, invigdes 3 klerker från Reval av biskopen i Linköping och upptogos till bröder, dock för konventet i Reval, kallat Mariendal. Två av dem, Borkard och Johannes, reste efter åtta dagar till vår ordens 9 oktober.

15 maj. kloster i Marienwold,¹ men den tredje, nämligen broder Gerlak, stannade här ända till pingst och återvände då till sitt kloster Mariendal. Jämte de ovannämnda klerkerna vigdes till syster här en jungfru vid namn Ragnhild Niklisdotter.

27 oktober. Samma år, dagen före apostlarna Simons och Judas' dag, avled syster Ingeborg Joansdotter, som var köttslig syster till vår fader, general-konfessorn broder Erik. Hon levde berömligt i klostret i 16 år, men tård av den sjukdom, som kallas lungsot, gick hon till Herren efter att ha undfått sakramenten.

14 november. Samma år, dagen efter Sankt Briccius' dag, avled syster Margareta Karlsdotter, en av dem, som först ingingo i denna orden. Hon ivrade mycket för den heliga regeln, och gick nu, blind och genom benbrott vorden halt, tålig i allo, till vila i Herren.

10 december. Samma år, på lördagen före tredje advent-söndagen, utsändes tvenne våra bröder, nämligen Johannes Hakvinsson och Johannes Hillebrands-son till romerska kurian i och för omgestaltning av vår ordens privilegier och avlat.

HERRENS ÅR 1419.

5 januari. Natten till trettondedagen avled syster Ram-borg Andreasdotter. Hon ingick tillsammans

med ovan nämnda Ingeburg Jonsdotter, och framhårdade tåligt, under några år avskild från systrarnas konvent på grund av spetälska.

Samma år, Sankta Dorotheas dag, begrovs här *6 februari.*
en man av vapen från Uppland vid namn Magnus Ragvaldsson¹ och tillika med honom hans hustru, som dött en kort tid före honom.

Samma år, dagen efter Sankt Sigfrid, be- *16 februari.*
grovs här herr Mattias Götstavsson, en väl förtjänt krigsman.

Samma år, söndagen Letare, vigdes till syster *26 mars.*
en jungfru Ragnild Tyrgilsdotter från Västergötland och även en broder Laurentius Hakvonsson, förut borgmästare i Västerås. Denne gav för sitt inträde 8 skeppund koppar, men för brödernas konvent ett stort och nytt bäcken med en dyrbar vattenbehållare.

Samma år, dagen efter Sankt Botulv, nedbrann *18 juni.*
hela staden Stockholm och även slottet ända till grunden. Kyrkorna förblevo dock oskadade och några få människoboningar, och Herrens hand låg tung över stadens invånare, dock ej i bredd med den olycka, som hände där Herrens år 1407.

Samma år, . . . dag, inträffade en mycket svår eldsvåda i staden Lödöse.

Samma år, Sankta Margaretas dag, jordades *20 juli.*
här Ermegard, maka till Henekin Bäkman,

hövitsman på Axevalls slott, vilka båda alltid varit särdeles gynnare av detta ställe.

Samma år begyntes seden, att efter den Heliga jungfruns mässa ringes tre gånger för Ave Maria, på samma sätt som efter nattsången.

3 augusti.

Samma år, natten till dagen för Sankt Stephanus' anträffande, avvek en viss av våra lekbröder innanför vid namn Olav, som medtog det mesta av deposita i vårt kloster.

1 september.

Samma år, Sankt Egidius' dag, ingick herr biskop Knut i Linköping uti systrarnas konvent för att utföra visitationsförrättning, och med honom tvenne av kapitlet, nämligen herr M., prost, och Olav Paulsson, kanik; och dröjde biskopen i systrarnas kloster omkring 9 timmar, och har han aldrig någonsin förfarit så grundligt i detta kloster som då. Och om anmärkningarna uppsatte han ett brev, varav framgår, vad som då åtgjordes. Följande dag ingick han till bröderna och anmärkte även där ett och annat.

Samma år sammankallade konungen prelater och rådsherrar i Danmark, där om igen förekom en annan tvist emellan konungen och ärkebiskopen i Uppsala,* på grund varav ärkebiskopen kvarhölls i häkte, men han kom på ett listigt sätt undan och for till påven för att kära

emot sitt kapitel och emot konungen. Om denna sak talas här nedan.

Samma år, på Cosmas' och Damianus' dag, *27 september.*
avled herr Andreas med tillnamnet Smeker,¹
biskop i Strängnäs, och i hans ställe valdes herr
Arnold, konungens sekreterare och biktfader,
och konfirmerades av påven samma år.

Samma år, omkring aposteln Thomas' dag, *21 december.*
jordades här, hustru till Olav
Haraldsson. Hon förärade även klostret några
ägodelar.

HERRENS ÅR 1420.

I veckan efter trettondedagen återkom bro-
der Johannes Hakvinsson från romerska kurian, *7—13 januari.*
dit han tvenne år förut¹ vart utskickad i klostrets
ärenden vid kyrkomötet i Konstanz. Återkom
ock broder Ryning från Danmark.

Samma år, efter påsk, slogos valven i vår
klosterkyrka, och först på norra sidan. *7 april.*

Samma år, tisdagen i pingstveckan, invigde
herr biskop Knut i Linköping tre personer till
medlemmar i vårt klosters konvent, nämligen *28 maj.*
herr Johannes Bernardsson från Kalmar, Ingolv,
till lekbroder i den avvikne Olavs ställe, och en
jungfru vid namn Ragnild Magnusdotter, en släk-
ting till Ingolv i Starby.

7—13 juni. Samma år, i veckan efter Kristi lekamens fest återkom broder Johannes Hillebrandsson, som tvenne år förut¹ vart utsänd till kyrkomötet i Konstanz, som ovan synes.

21 juli. Samma år, sjunde söndagen efter Trefaldighet, invigdes här i Vadstena herr Arnold till biskop i Strängnäs av biskoparna i Linköping, Västerås och Växjö.

Samma år förde konungen en krigshär mot holsteinarna, och då han ville återtaga ett land, som heter Ymbria, men på folkspråket Femern, förlorade han av sitt folk 37 förnämlige män, nämligen riddare och män av vapen förutom gemene man. Med svårighet vann han dock landet och nedgjorde där allt mankön, omkring 6 tusen, men kvinnor och barn bortförde de.

23 juli. Samma år, på Sankta Birgittas födelsedag,² skedde tillsättning av bröder och systrar utanföre.

25 juni. Samma år, dagen efter Sankt Johannes Döparens dag, begrovs här en adelig fru Birgitta Benktsdotter, maka till Knut Benktsson från Uppland.

1 september. Samma år, Sankt Egidius' dag, övertogo systarna återigen omsorgen om köket, och då ingingo till dem tre köksor genom brödernas kor till deras kloster, men en fjärde ingick på samma sätt omkring Mikael's dag.

Torsdagen efter Sankt Mattheus' dag be- *26 september.*
grovs här en adelig herre Knut Benktsson bred-
vid sin hustru, om vilken ovan är sagt.

Samma år, den tredje söndagen i advent, *15 december.*
vigdes till broder hos oss herr Gervin, kanik
i Linköping och juris baccalarius.¹

Samma år rådde så stor torka i landet, att
knappt någon av de nu levande minns en så
stor, så att vattenfallen tröto för kvarnarna.

HERRENS ÅR 1421.

Måndagen efter söndagen Septuagesima jor- *20 januari.*
dades här riddaren herr Bo Djuresson, hövitsman
på Stockholms slott.

Sankt Thomas' de Aqvino dag jordades här *7 mars.*
grevinnan fru Ermegard,² vilken vart borttryckt
av bråd död.

Samma år, tisdagen efter palmsöndag, jor- *18 mars.*
dades här en adlig fru, Kristina Eriksdotter,
maka till Petrus Finvidsson. Då hon var på
återvägen härifrån till sitt hem och kommit till
Stångebro, föll hon med häst och åkdon i ån
och drunknade.

Samma dag gjorde drottning Filippa ett av- *18 mars.*
tal med brödernas konvent, att mäsas skulle
hållas varje dag för konungen, henne själv och
hennes föräldrar, vilket konventet lovade att

iakttaga evärdeligen. Men det uppgjordes ej genom skriftliga förbindelser, utan endast genom enkelt löfte.

17 juni. Samma år, Sankt Botolphus' dag, kom biskopen i Riga till Stockholm angående tvisten emellan ärkebiskopen och hans kapitel, och sagde Uppsala-biskop vart ej återinsatt på sin stol, såsom det skall visa sig här nedan.

13 augusti. Samma år, Sankt Hippolytus' dag, återkom syster Kristina Joansdotter från Reval, där hon hade varit i 8 år, och då alla platser voro upptagna i konventet, hände sig, att syster Katerina Gerekesdotter, en av de första i klostret, avled dagen före Marie himmelsfärd och så inträdde den förra genast i hennes ställe.

11—17 augusti. Samma år, i veckan efter Sankt Laurentius, avled vår broder utanför Vaste, en god och rättfärdig man, som mycket uppbyggde de hit kommande pilgrimerna genom läsning, vari han var synnerligen nitisk.

29 augusti. Åtta dagar efter jungfru Marie himmelsfärd avled Erver, klostrets trogne tjänare, som hade följt våra bröder, då de reste till den romerska kurian och även då de återvände.

14 september. Omkring Korsets upphöjelses dag kom koningen hit i avsikt att deltaga i överläggningen om tvisten mellan ärkebiskopen i Uppsala och hans kapitel och sammankallade landets prelater

och stormän omkring Rönö slott, i närvaro jämväl av ärkebiskopen i Riga, förordnad till domare, samt flera biskopar och prelater från Danmark. Men då klagomålen och beskyllningarna tilltogo i styrka, avsade sig ärkebiskopen ämbetet med villkor, att han nämligen detta år skulle av själva episkopatet få lyfta 300 nobler, och vart år annars under sin livstid 300 dukater. Men jag anser, att detta villkor till ingenting förbinder. Och då kapitlet i Uppsala vände sig till konungen angående val av efterträdare och fått tid att överlägga, enades de om en av dessa tre, nämligen antingen herr biskop Magnus i Åbo eller Nikolaus Ragvaldsson, kanik i Linköping och Strängnäs, eller broder Johannes Hakvinsson av konventet i Vadstena. Men konungen var för broder Johannes.

Samma år blev så stort regnflöde, att på många ställen ruttnade säden, stående i halmen, och tillika kommo pest och missväxt. Men själva pesten hade redan räckt under ett helt år och upphörde ej än, och i många landsändar hade den härjat så, att husen lämnades utan invånare.

Första dagen i december månad avled den 1 december.
ädle herren herr Karl Magnusson, en välförtjänt krigsman, som under många år var hemsökt av lamhet.

HERRENS ÅR 1422.

- 22 mars.* Söndagen Letare skickade konungen oss Sankt Knuts arm i en förgylld silvergömma, som drottningen förde hit.¹
- 18 april.* Samma år, lördagen i veckan efter påsk, avled syster Kristina Jönsdotter, en av de medelåldriga. Hon lämnade efter sig många överflödiga saker — o att de ej varit hennes egna! — nämligen pälsverk och dylikt.
- 27 april.* Måndagen efter söndagen Misericordias Domini avsåde sig syster Gerdeka abbedisse-tjänsten, som hon förestått i 19 år och 11 veckor, och i hennes ställe valdes av konventet syster Benedikta Gunnarsdotter, som lång tid hade förestått priorissans syssla.
- 17 juni.* Omkring Botolphusdagen kom från kurian i Rom ett transumt eller en avskrift av vår herre påvens påbud, varigenom han föreskrev, att bröderna av vår orden skulle alldeles skiljas från bostad, gränsande intill systrarnas, såsom hittills varit iakttaget ifrån nämnda ordens instiftande. Men vi bådo genom ärkebiskopens i Uppsala medling konungen och drottningen, att de genom sina ansökningar hos påven skulle återkalla denna hotfulla dom. Och dessa sände ut herr Nikolaus Ragvaldsson, domprost i Strängnäs. Men i denna angelägenhet visade sig drottning-

gen mycket verksammare än konungen i gåvor och påkostnad. Give vår Frälsare själ, som är själva regelns stiftare, att den okränkbar må förbliva i sin kraft!

Samma år, tredje söndagen efter Trefaldighet, nämligen dagen före apostlarna Petrus' och Paulus' dag, vigdes vår broder Johannes Hakvinsson till ärkebiskop i Uppsala av herrar biskoparna i Linköping, Skara och Strängnäs, i brödernas kor. Måtte det ej lända till men, eftersom biskoparnas inträde där är vid strängt straff förbjudet, utom vid visitation, såsom synes i privilegiet *Mare magnum*.¹

28 juni.

På apostlarna Petrus' och Paulus' dag invigde stiftsbiskopen abbedissan i systrarnas kor, och samma dag vigde biskopen i Skara en jungfru till syster, nämligen Ingegerd Atsersdotter.

29 juni.

Samma år, Sankt Leodegarius' dag, avled broder Ingolv, vår lekbroder innanför, hastigt och utan sakramenten. Ty då han avhjälpte en bristfällighet på taket nedföll en stor bjälke och träffade hans huvud, och han vart genast mållös och sanslös, och omkring klockan 11 på natten gick han hädan. Han hade levat 2 år och 16 veckor i klostret mycket lofvärt, ty han var en särdeles skicklig byggmästare.

2 oktober.

Dagen efter Sankta Birgittas kanonisation avled vår syster Margareta Olavsdotter, då hon

8 oktober.

hade levat 35 år. Hon hade stor nåd till att vaka och bedja och iakttaga ordensregeln.

Svårt rasade pesten på jorden, så i Tyskland som här i Sverige, och den hade nu varat två år igenom.

Samma år stadgades av biskopen i Linköping, att man skulle iakttaga åttonde dagen till allhelgonadagen.

6 november. Fredagen i veckan efter allhelgonadagen avled vår syster innanför Agnes, född i Norge, och var hon en av de första systrarna.

Samma dag avled broder Sven, som var syssloman och skaffare i vår husfolksgård, oss mycket nyttig och välvillig.

13 november. Sankt Briccius' dag avled broder Mikael, broder utanför, som förestod arbetet i den verkstad, där man tillrustade kopparplåtarna till kyrkans tak. Med anledning av hans död är det att befara, att takets fullbordan fördröjes, liksom också för broder Ingolvs död, varom ovan är talat, ty med stor sorgfällighet fäste denne själva plåtarna.

HERRENS ÅR 1423.

28 februari. Söndagen Reminiscere vigde åt oss herr biskopen i Linköping tvenne konventssystrar, nämligen Anna Klausdotter från Danmark,

syskonbarn till broder Rynning, och Birgitta Spoledotter.

Måndagen näst efter höll biskopen visitationsförrättning hos systrarna och dröjde där 4 timmar. *1 mars.*

Och tisdagen efter gjorde han likaledes i brödernas konvent. Åtskilligt hade han visserligen på förslag att förbättra, men torsdagen reste han och lämnade alltsammans ofullbordat. *2 mars.*

Tisdagen före Gregorius avled vår syster utanför Ingrid, en ädel och högtstående kvinna i detta konvent. *9 mars.*

Lördagen i påskveckan avled vår konvents-syster Marina, som lång tid varit slagen med spetälska. *10 april.*

Lördagen före andra söndagen efter påsk avsade sig broder Erik tjänsten såsom prelat och konfessor, och valdes broder Ulv och konfirmerades samma dag av biskopen. *17 april.*

Dagen före Sankt Eriksdagen avled vår konventssyster Cecilia Andersdotter, som var en av de första, som antogo Sankt Salvators regel. *17 maj.*

Dagen efter Knut avled en adelig kvinna Kate-*11 juli.*
rina, änka efter Joan Magnusson, man av vapen. För henne uppenbarades, såsom det säges, många saker av himmelen.

Dagen före Sankt Jakob begrovs här riddaren herr Benedikt Niklissou, och nog i tysthet *24 juli.*

för att han ej skulle av biskopen förbjudas, såsom ockrare.

3 augusti. Sankt Stefanus' återfinnandes dag nedbrann större delen av staden Vadstena, tillika med sockenkyrkan och biskopsgården och klostrets alla ekonomibyggnader, kallade ladugård och fågård.¹

5 augusti. På Sankt Dominicus' dag avreste konung Erik med en ej ringa skara förnäme män till Tyskland till kejsaren angående den tvist, som pågick emellan honom och de tyska borgarna om Gottorps slott.

5 september. Söndagen före den heliga Jungfruns födelse vigde herr biskopen i Linköping tvenne konventssystrar, nämligen Helena Hinzedotter och Margareta Arvidsdotter samt en lekbroder, nämligen Symon. Måtte det ej ligga fara i denne Symons intagande på grund av påvens stadgande, varom nämnes närmast föregående år, *17 juni 1422.* nämligen 1422, omkring Botolphus dag.

30 oktober. Lördagen före allhelgonadag avled vår broder utanför Jönis Matisson, en mycket from och avhållsam man.

HERRENS ÅR 1424.

1 januari. På Herrens omskärelses dag nedbrände en uppkommen vådeld en gård i Vadstena.

Tisdagen efter söndagen Oculi avled vår käre broder, broder Finvid, en av de första här intagna prästerliga bröderna. Genom sjukdomsfall miste han målet och framhärdade så ända till slutet. *28 mars.*

Alla själars dag avled vår syster utanför Helena, Petrus Rads efterleverska. Hon förestod under 40 år och mera ylleberedningen och dylikt. *2 november.*

Fredagen i veckan efter Sankt Martin avled vår konventssyster Margareta Kistedotter. Hon vart hastigt borttryckt utan att undfå sakramenten. *17 november.*

HERRENS ÅR 1425.

Dagen efter Sankt Paulus' omvändelse dog den ädle herren Gerard Jonsson, lagman i Östergötland, här begravnen. *26 januari.*

Torsdagen efter söndagen Letare avled vår konventssyster Elsebe, Henekin Starkes dotter. Hon levde 17 år i klostret. *23 mars.*

Lördagen före palmsöndagen, på vilken då firades Ambrosius' fest,¹ vigde herr ärkebiskopen i Uppsala tvenne konventssystrar hos oss, näml. Katerina Gudmundsdotter, hans systerdotter, och Birgitta Gunnarsdotter från Västerås, och jämte dem herr Klemens, prebendepräst vid *31 mars.*

Västerås' kyrka, till broder i prästämbetet hos oss, i sitt ställe.

7 april. Påskaftonen avled vår konventssyster, syster Ragnhild Laurentiusdotter, en av dem, som först ingingo i vår orden.

29 april. Söndagen Jubilate vigde herr biskopen i Linköping till vår konventssyster Ramborg Magnusdotter, vars köttsliga syster Ragnild fem år före henne vart här intagen och vigd.

29 juli. Omkring Sankt Olavs dag jordades här den ädle riddaren Ture Stensson, son till den frejdade riddaren Sten Benktsson.

18 november. En vecka efter Martinus' dag avled vår broder utanför, Birger fiskare.

HERRENS ÅR 1426.

21 februari. Torsdagen före Reminiscere avled vår konventssyster Ingegerd Magnusdotter, en av dem, som först ingingo i denna orden, och hon vart hastigt borttryckt, utan bikt och nattvard.

22 februari. På Sankt Petrus' Cathedras dag avled en annan vår konventssyster, nämligen Sigrid Bosdotter, även hon en av dem, som först ingingo i denna orden.

7 mars. Torsdagen före söndagen Letare avled herr Algot Magnusson, en välförtjänt riddersman, framstående i konungens råd.

Tredje dag påsk vigde herr ärkebiskopen i Uppsala, vår broder, tvenne konventssystrar hos oss, nämligen Margareta Olavsdotter och Ingrid Olavsdotter. 2 april.

Tisdagen efter trefaldighetssöndag utsändes tvenne bröder i konventet, nämligen Gervin Petrusson och Johannes Bernardsson för att återåstadkomma endräkt i klostret Marienwold och där deltaga i ett allmänt ordenskapitel. 28 maj.

Dagen efter Kristi lekamens fest avled vår konventssyster Gertrud Andreasdotter, en av dem, som först antogo vår ordensregel. 31 maj.

Dagen efter Sankt Laurentius' dag återkommo från det allmänna ordenskapitlet de båda ovan nämnda bröderna Gervin och Johannes och medhade några ändringsförslag i fråga om orden, och för den skull uppväckte de många tvister och misshälligheter. 11 augusti.

Åtta dagar efter den heliga Jungfruns himmelsfärdsdag avsade sig broder Ulv konfessorskallet, som han skött under trenne år, och valdes broder Gervin, vars konfirmation av biskopen på någras tillskyndan, uppsköts till allhelgonadag. 29 augusti.

HERRENS ÅR 1427.

Johannes evangelistens dag invigde herr ärkebiskopen i Uppsala Sankta Annas altare på anhallan och i närvaro av drottningen. 27 december
1426.

22 januari.

Sankt Vincentius' dag avled vår konventsbroder, broder P. Johannesson av prästerligt kall. Han hade 13 år förut rest till Mariebo kloster för att där inrätta ett kloster enligt Salvators regel. Han var där den förste konfessorn. Men på detta ställe uträttade han före sin förutnämnda ditresa mycket gott, varav det ingalunda minsta var, att han lagade så, att detta klosters pelare uppfördes av landets stormän med deras egen kostnad. Annars skulle de kanske ej än i dag hava varit färdiga o. s. v.

18 april.

Långfredagen kommo från England tvenne bröder av vår orden och begärde och hemförde förklaringar över några punkter i regeln.

26 april.

Lördagen före Quasimodogeniti avled vår konventssyster Elsiv Olavsdotter. Hon levde 9 år i klostret, men gick nu hädan efter tre års tärsot.

26—28 maj. Detta år omkring de tre dagarna före Kristi himmelfärdsdag belade tyska borgare slottet och staden Flensborg, varest i samma anlopp föll hertigen av Holstein med namn Gerard och med honom en mycket stor hop. De angrepo där-
 efter med sjömakt flera gånger, men vordo allestädes besegrade, ty konungen tog av dem ganska många skepp, lastade med salt och andra förnödenheter. Om detta ämne beröres åtskilligt här nedan.

Sankt Eriks dag, som inföll på 3:e söndagen efter påsk,¹ sammankommo trenne biskopar, 18 maj.
nämligen i Linköping, Skara och Växjö, och vigde i Sankta Annas kor i Vadstena herr Ödin² till biskop i Stavanger i Norge.

Samma dag vigde biskopen i Växjö två våra 18 maj.
konventssysstrar, nämligen Katerina Benktsdotter och Botild Petarsdotter, som sedan vid konfirmationen kallades Katerina med vår moder abbedissans namn.

Johannes döparens halshuggnings dag avled 29 augusti.
vår konventsbroder, broder Martin, av prästerligt stånd och kall, en av dem som först ingingo i vår orden.

I adventet uppstod ny tvist angående de ar- 30 november.
tiklar, som kommit hit från det allmänna ordenskapitlet, som två år³ förut hållits i Marienwold.

HERRENS ÅR 1428.

Onsdagen före söndagen Letare avled vår 10 mars.
konventssyster Ingeburg Laurentiusdotter med binamnet den äldre. Hon var en av de första, som ingingo i vår orden och var tålig och fridsam.

Andra söndagen efter påsk vigde biskopen i 25 april.⁴
Skara en vår konventssyster, nämligen Ingeburg, dotter till hövitsmannen på Axevall, Henikin

Bäkman. Samma dag vigdes till broder hos oss herr Johannes Borkvardsson från Stockholm.

26 april.

Måndagen därefter verkställde stiftets biskop visitationsförrättning hos systrarna och utlade den texten i regeln, att det väl tillåtes abbedissan att röra och räkna penningar, enär allt är att av henne utfå. Likaså det ordet »om tystnad mellan tiderna» o. s. v.; vid denna föreskrift äro de ej strängt bundna. Likaså detta ordet: »Ej annat än i närvaro av tvenne systrar» o. s. v. Han sade, att detta stod där för de misstänkta, för de andra är ett vittne nog. Likaledes angående bröderna.

27 april.

Tisdagen verkställde han visitation hos bröderna och föreskrev, att ingen för framtiden finge vara med om något allmänt ordenskapitel eller om de från Marienwold komna punkterna.

6 juli.

Samma år, nämligen 1428, åttonde dagen efter apostlarna Petrus' och Paulus' dag, kom till oss från Rom en den allra strängaste stämning, sådan, som ej hörts allt ifrån ordens ursprung, angående dubbelklostren i vår orden och allt, som rörde denna ordning.

1 augusti.

Petri fängelses dag avled vår syster utanför Ingeborg, fordom änka efter Birger av Larbo. Hon var en av de främre bland systrarna utanför. Hennes son är broder Ulv Birgersson, vår medbroder.

Själva Sankt Hippolytus' dag utgingo våra bröder, nämligen konfessorn Gervin och broder Ake, för att svara på den ovan omnämnda stämningen. *13 augusti.*

Samma dag avled vår konventssyster Ragna Johannesdotter, hastigt borttryckt, utan sista bikt och nattvard, låt vara att hon fick smörjelse. Hon var en av dem, som först ingingo i denna orden.

Söndagen i veckan efter himmelsfärdsdagen vigde herr biskopen i Linköping åt oss en annan syster i den nyss nämnda Ragnas ställe, nämligen Katarina Eriksdotter, en släkting till broder Ake. *22 augusti.*

Samma dag vigde vår stiftsbiskop en herr Arvid till broder i vår orden, men icke för vårt konvent, utan för brödernas i Munkaliv i Norge konvent. Och detta på anhållan av abbedissan och systrarna.

Dagen efter den heliga Jungfruns födelse återkommo konfessorn och broder Ake, som en månad förut hade rest till konungen för att få tillstånd att fara ut till romerska kurian angående den stämning, som utfärdats emot oss i Rom, ty konungen antog sig denna vår sak och skrev till påven och kardinalerna, att de skulle låta oss vara i fred. *9 september.*

Samma år, Alla själars dag, avled en vår syster utanför vid namn Ramfrid. *2 november.*

HERRENS ÅR 1429.

- 16 mars.* Tisdagen efter söndagen Judica jordades här en fru vid namn Margareta, Sven Turessons hustru.
- 20 mars.* Palmsöndagen avled en vår broder utanför vid namn Petrus i Orlunda, som många år förvaltade vår ovannämnda gård Orlunda.
- 27 mars.* Samma år, själva påskdagen, avled en vår konventssyster vid namn Gyrid, en av de första som här avlade löfte, begravnen annandag påsk.
- 9 juni.* Sankt Primus' och Sankt Felicianus' dag jordades här en adlig herre vid namn Jönis Laurentsson, hövitsman på slottet Stegehus i Tjust, detta kloster mycket bevågen.
- 21 maj.* Samma år, lördagen före trefaldighet, kom hit broder Lukas, generalkonfessor i klostret Paradisus, för att här hålla allmänt kapitel, och jämte honom 6 andra bröder, från ordens olika kloster: likaså från Reval tre bröder i samma ärende; likaså andra från Stralsund; likaså andra från Marienwold; likaså andra från Mariebo; likaså andra från andra kloster av vår orden.
- 14 augusti.* Samma år, tolfte söndagen efter trefaldighet, dagen före Jungfru Marie himmelsfärd, vigde biskopen i Växjö till vår konventssyster Margareta Bodgersdotter.

Fredagen därefter avled broder Johannes, *19 augusti.*
 generalkonfessor i Mariebo och begrovs hos oss.
 Han var likasom den främste bland alla de till
 detta kapitel samlade bröderna, men förekommen
 av döden, fick han ej övervara dess avslutning,
 som ägde rum torsdagen därefter, nämligen da-
 gen efter Bartholomeus' dag. Icke dess mindre *25 augusti.*
 säga handlingarna, att han var närvarande.

Dagen efter Bartholomeus' dag slutade det *25 augusti.*
 allmänna kapitlet. Och hurudant det var, ses av
 det allmänna däröver uppsatta protokollet, och
 detta har abbedissan. Blott en gång vart det
 uppläst inför konventet, och sedan syntes det
 ej till.

17:e söndagen efter trefaldighet utsändes en *18 september.*
 av våra konventssystrar, nämligen syster Anna
 Bylowsdotter till konventet i Reval för att före-
 stå dess invigning enligt regeln.

20:e söndagen efter trefaldighet vigde bis- *9 oktober.*
 kopen i Skara en vår konventssyster vid namn
 Kristina Andirsdotter från Västergötland i hen-
 nes ställe, som hade rest till Reval.

Andra söndagen i advent avled på Bohus *4 december.*
 slott broder Lukas, generalkonfessor i Paradisus,
 av vår orden. Ty sedan han övervarit det all-
 männa kapitlet och var på väg för att återvända
 till sitt kloster Paradisus, avled han på sagda ställe
 och begrovs i klostret Konunghälla nära Lödöse.

HERRENS ÅR 1430.

- 6 januari.* Natten till trettondedagen avled den lysande furstinnan fru Filippa, drottning över Sverige, Norge och Danmark, och begrovs här i Vadstena i Sankta Annas kor, som hon själv stiftat och låtit bygga. Hon var en moder och den trognaste beskyddarinna för detta kloster och hela vår orden.
- 13 januari.* Åtta dagar efter trettondedagen avled vår konventssyster Helga, en av de första, som antogo denna regeln.
- 18 januari.* Sankta Priscas dag begrovs här den ädle ridaren Karl Öra, en varm vän av detta ställe, och han testamenterade oss 300 mark i nu löpande mynt med pant av sina gods, men arrendet eller intäkten av samma gods förbjöd han att medräkna i lotten, till dess sagda 300 voro fullt gäldade, vilket syntes några bröder ha en bismak av ocker, men andra icke.
- 25 januari.* Sankt Paulus' omvändelses dag återkom broder Asmund från Norge, vilken i Herrens år 1416 hade avrest härifrån och varit sänd till Mariebo och därifrån till Norge. Men nu återkom han
- 26 januari.* och vart dagen efter Sankt Paulus' dag med båda konventens samtycke mottagen att bo hos oss såsom gäst.

Sankta Scholasticas dag begrovs här en klost- 10 februari.
rets tjänare vid namn Tyrgils murare, som nå-
gon tid vistats vid Uppsala kyrka i sitt yrke,
men nu återförts död.

Sankt Sigfrids dag vigde herr biskopen i Lin- 15 februari.
köping en vår konventssyster, nämligen Kristina
Hanusdotter från Söderköping, vars fader hade
tillnamnet Hanus Röd.

Dagen efter Sankt Sigfrid, d. v. s. torsdagen 16 februari.
efter söndagen Septuagesima, invigde broder Jo-
hannes Hakvinsson, ärkebiskop i Uppsala, i när-
varo av konungen och rikets stormän och även
biskopen i Linköping, Vadstena kloster till Jung-
fru Marias och Sankta Birgittas ära, utan vining
av något altare.

Sankta Margaretas dag avsändes till romerska 20 juli.
kurian broder Gervin, generalkonfessor i Vad-
stena, enligt vad som blivit bestämt på allmänna
kapitlet året förut. Och med honom följde en
broder från Mariebo vid namn Nicolaus Jakobs-
son såsom medombud. Dessutom en av våra
lekbröder, Laurentius Hakvinsson.

Sankt Lambertus' dag jordades här en adlig 17 september.
kvinna vid namn Sigrid, maka till Petrus Ryning,
som är hövitsman på Borgholms slott på Öland,
och jämte henne deras son vid namn Gerd.

Dagen efter Sankt Mauritius' dag begrovs här 23 september.
den ädle herren Henekin Bekman, hövitsman på

Axevalls slott, en synnerlig gynnare av detta ställe, vilkens dotter för tvenne år sedan ingick i vår orden.

HERRENS ÅR 1431.

- 1 mars.* Torsdagen efter söndagen Reminiscere avled vår konventsbroder, broder Sten, lekbroder, som
- 29 juli.* omkring Olavsdagen föregående år började bli stum och ej sedermera vart frisk. Han ingick Herrens år 1397 i vår orden och var i världen en utmärkt riddare.
- 10 juni.* Andra söndagen efter Trefaldighet vigde herr Knut i Linköping en vår lekbroder vid namn Sune Ingevastsson i den ovan nämnde broder Stens ställe.
- 26 juni.* Sankt Johannes' och Sankt Paulus' dag kom till oss ett brev från konfessorn, skrivet i Rom,
- 2 april.* annandag påsk, och hade en tvivelaktig tröst.
- 25 augusti.* Dagen efter Bartholomeus' dag återkom broder Laurentius, som året förut reste ut med konfessorn och medförde hans brev, varav vi sluta, att konfessorn strax återvänder.
- 8 september.* Den Heliga Jungfruns födelsedag begrovs här den ädle herren Sten Turesson, vars fader herr Ture Benktsson var detta ställe mycket gunstig, likaledes ock sonen.

Måndagen efter den Heliga Jungfruns födelse-
10 september. dag företog herr stiftsbiskopen visitationsförrätt-

ning hos systrarna, och den följande tisdagen hos bröderna, i närvaro av herr Petrus Holmstensson, kanik, och herr Magnus, kantor. Men huru stor frukt därav följt, vet Gud.

Dagen efter Sankta Birgittas kanonisation avled vår konventsbroder Ragvald av lekman-klass, en mycket from och menlös man, på 39:e året efter sitt inträde i denna orden. *8 oktober.*

Torsdagen i veckan efter helgonförklaringen avled vår konventssyster Ragnild Turesdotter i det 23:e året efter sitt klosterlöfte. *13 oktober.*

Sankta Cordulas dag avled vår konventssyster Margareta Joansdotter, med tillnamnet Italienskan, en av de första, som ingingo i vår orden. Hon kom ifrån Rom på den tiden, då den heliga Birgitta bars därifrån, Herrens år 1374. *22 oktober.*

Helgonen Sankt Simons och Sankt Judas' dag vigde herr stiftsbiskopen två konventssystrar, nämligen Kristina Nikolausdotter från Skeninge, vilken var brorsdotter till Lembeke Unge, borgmästare därstädes, och jämte henne Birgitta Olavsdotter från Stockholm, en släkting till broder Klemens. *28 oktober.*

Samma dag vigde samme stiftsbiskop till lekbroder Johannes Magnusson, en släkting till Ingolv i Starby.

Torsdagen i veckan efter Sankt Martinus avled brodern Laurentius Romare, vår broder utan *15 november.*

för, en av de fyra tjänande bröder, som bära det röda korset. Han förestod gården omkring syst-rarnas köksbyggnader.

11 december. Tisdagen efter den heliga Jungfruns avlelse avled Hemming Romare, vår broder utanför, en enkel man.

HERRENS ÅR 1432.

21 januari. Sankta Agnes' dag avled vår syster utanför Estrid, Petrus' i Orlunda efterleverska. De båda hade förestått vår förstnämnda gård Orlunda.

3 februari. Sankt Blasius' dag avled en vår broder utanför vid namn Ragvald skomakare.

7 februari. Den 7:e dagen i februari månad jordades här den frejdade riddaren herr Benedikt Pogh-wisch, konungens främste rådsherre.

9 februari. Den 9:e dagen i februari månad avled den vördige fadern, broder Johannes Hakvinsson, ärkebiskop i Uppsala, mycket beklagligen, enär utan kyrkans sakramenter. Han borttrycktes i det tionde året av sitt episkopat och begrovs i Uppsala kyrka i högkoret.

12 april. Natten till påsksöndagen nedbrunno åtta gårdar i Vadstena stad.

HERRENS ÅR 1433.

13 augusti. Sankt Hippolytus' dag kom från kyrkomötet i Basel en sträng stämning, varigenom konfes-

sorn och abbedissan ständes till samma kyrkomöte med dokumenten angående Sankta Birgittas uppenbarelser och om avlaten vid Sankt Petrus' fängelses fest.

Helgonen Sankt Cosmas' och Sankt Damianus' dag avreste konfessorn och med honom broder Ake till omnämnda kyrkomöte. *27 september.*

En vecka efter Andreasdagen avled vår konventssyster Margareta Gregoriusdotter, som många år på ett utmärkt sätt hade förestått sakristansysslan² hos systrarna. *7 december.*

Lördagen efter tredje adventssöndagen avled *19 december.* broder Ulv, en av de främste bröderna, ej blott i detta kloster, utan även i hela orden, vilken hade en särdeles gåva till att utreda de svårigheter, som möta i Uppenbarelsernas böcker, ty han visste namnen på de personer, som i förtäckta ord beröras i sagda uppenbarelser, och mycket, som han lärt av våra äldre. Han insomnade i Herren 26:e året efter sin intagning i orden efter att ha undfått sakramenten.

HERRENS ÅR 1434.

Måndagen i dymmelveckan avled vår syster utanför Elseby Odemansdotter² från Söderköping, som två gånger reste till Rom efter sitt klosterlöfte. *22 mars.*

3 april.

Lördagen före Quasimodogeniti avled vår broder utanför Hannes Rydsson.

Samma år började en sammangaddning av bönder, som kallas dalkarlar, att kämpa mot konungens fogdar. Och först angrepo de ståthållaren i Västerås Jo. Eriksson, slutligen drevo de honom utom landets gränser och borttogo hans äodelar. Därefter intogo de Örebro slott, Nyköping, Stegeborg, Ringstaholm, Rönö, och slotten av trä lämnade de åt lågorna och kastade sig över konungens gods på alla orter i Sverige. Deras anförare eller förste var en vid namn Ängelbrikt, som innehade makten i trenne år och därefter dödades av en adelsman Magnus Bänkts-son, son till herr Benedikt Stensson. Men nu, såsom det säges, beryktas han genom många underverk i Örebro kyrka, där han är begravnen.

14 juni.

Under natten före Vitus och Modestus avvek en viss vår lekbroder vid namn Sune, vilken efter frikallelse av påvens penitentiarius företedde för konfessorn hans brev, men enär han ej underkastade sig konventets vilja, utgick han omigen till påvens kuria för att varda frisagd från detta ställe, men vart återförd och påtog sig botgöring.

16—22 augusti.

I veckan efter himmelsfärdsdagen utgick broder Ryning med konventets vetskap för att resa till Danzig för botande av sitt ben, men där av-

led han dagen före Simons och Judas' dag och 27 oktober.
begrovs i vår ordens kloster, på det 21:a året
efter sitt klosterlöfte.

Samma år, abboten Sankt Bernhardus' dag, av- 20 augusti.
led vår konventsbroder, broder Asmund, präst
till kallet, som hade många mödor för ordens
utbredande. Han gick hädan på det 18:e året
efter sitt klosterlöfte i stort tålamod.

Aposteln och evangelisten Mattheus' dag be- 21 september.
grovs här riddaren herr Sture Algotsson, son till
herr Algot Magnusson.

Samma år 1434 började personer av vår orden
att bebo klostret Munkaliv i Bergen, i Norge, vil-
ket förut hade varit brödernas av Sankt Benedikts
orden.

HERRENS ÅR 1435.

En vecka efter Sankta Agnes' fest avled vår 28 januari.
konventssyster Birgitta Gunnesdotter, i det 10:e
året efter sitt klosterlöfte.

Söndagen om Herrens lidande vigde herr 3 april.
ärkebiskop Olav i Uppsala en lekman Jakob
Skräddare till lekbroder i vårt konvent.

Sankt Nereus' etc. dag vigde samme ärke- 12 maj.
biskop herr Magnus Unnesson, filosofie magis-
ter, kanik i Linköping, till vår konventsbroder
i prästerlig tjänst, och Margareta Gunnarsdotter
från Jutland till konventssyster.

- 18 november.* En vecka efter Sankt Martinus avled vår konventsbroder Törner, till kallet präst, i 28:e året efter sitt klosterlöfte, och hastigt utan sakrament, d. v. s. viaticum och sista smörjelsen, eftersom han länge avtynat. Men på sådant sätt gick han hädan.
- 28 december.* Menlösa barns dag avled vår broder utanför broder Jönis Amundsson, som flera år genom bettlande hade tillfört oss otaliga oxar och får till uppehälle.
- 31 december.* Sankt Sylvesters dag avled herr Sigge, biskop i Skara, åt vilken abbedissan, utan konventets vetskap, hade givit evärdelig rätt till tomten till den gård, som han har här i Vadstena.

HERRENS ÅR 1436.

- 28 januari.* Dagen efter Sankta Agnes' fest avled vår konventssyster Ragnild Esbjörnsdotter, i det 41:a året efter sitt klosterlöfte. Hon var en enkel kvinna och fridsam, och ivrade mycket för klosterregeln.
- 12 mars.* Sankt Gregorius' dag avled den vördige fadern herr biskop Knut i Linköping, och valdes herr Benedikt, kanik därsammastädes och fordom hans kansler.
- 26 mars.* Dagen efter Sankta Marie bebådelse avled vår konventssyster Birgitta Jeppesdotter, priorissa.

Hon låg till sängs tvenne år och gick nu hädan i 35:e året efter sitt klosterlöfte.

Måndagen efter Quasimodogeniti avled vår konventsbroder Karl, till kallet diakon, en enke och ålderssvag man, i det femtionde året efter sitt klosterlöfte, vilket han nämligen avlade andra året efter klostrets instiftelse. 17 april

Sankt Marcus' dag avled syster Ragnild, köksa. 25 april.

Trefaldighetssöndagen vigde biskop Tomas i Strängnäs herr Jo. Kylesson till vår konventsbroder i prästkall och en jungfru vid namn Margareta Karlsdotter från Lödöse i Västergötland. 3 juni.

Dagen efter Johannes' och Paulus' dag återkom konfessorn från kyrkomötet i Basel, utan att ordens ärenden blivit avgjorda, liksom han förut gjort. 27 juni.

Dagen efter Petri fängelse avled system innanför Estrid Gudmundsdotter, i 52:a året efter sitt klosterlöfte. Hon har skrivit missalet på högaltaret. 2 augusti.

Nionde söndagen efter trefaldighet, nämligen Sankt Dominicus' dag, vigde stiftsbiskopen herr Nikolaus Rikardsson, kanik i Uppsala, till diakon och Jönis Padersson från Halland till lekbroder, och han antogs i stället för Sune, enär samme Sune av påven på ett eller annat sätt vart löst från orden. Men han hade nattetid avvikit utan att säga bröderna farväl tidigare, omkring 5 augusti.

10 juli. Knut martyrens dag, och vart mottagen av bröderna i Skeninge och slutligen befordrad till prästtjänst.

Vigdes även samma dag tvenne jungfrur till systrar, nämligen Katerina, Magnus guldsmeds dotter, och Anna Paulsdotter.

21 september. Omkring aposteln och evangelisten Mattheus' dag avsåde sig broder Andreas Jakobsson tjänsten som sakristan, och konfessorn lämnade den åt broder Jo. Benekinson, till tjänsten diakon, men några bröder gjorde gensägelse däremot.

1 november. Omkring allhelgonadagen hölls landskyrkomöte i Söderköping av kyrkornas prelater och rikets herrar, vilka bestämde, att Annas fest ej skulle vara landsfest; men i kyrkan skulle den firas som dubbelfest.

På samma tid och rum halshöggs herr Broder Svensson och vart här begravnen.

11 november. Omkring Martinus' dag utgavs en bulla från kyrkomötet i Basel, innehållande de rikligaste eftergifter eller avlat för dem, som lånade hjälpande hand till stöd för grekernas återförening med den romerska kyrkan, och varade denna nåd halvtannat år, här i Vadstena.

8 december. Sankta Marie avlelses dag fasttogs Jo. Eriks-son av bönderna i systrarnas ombudsmans hus, invid deras trädgård. Ehuru de förmanades, att de ej borde kränka klostrets fristadsrätt

och privilegier, brydde de sig ingalunda därom, utan förde honom som ett får till Motala, och där halshöggo de honom på ett grymt sätt. Och slutligen begrovs han här i kyrkan, ty han var en synnerlig vän till vårt kloster och gav ett stort testamente.

HERRENS ÅR 1437.

Ovan sagde bönder lämnade klostret böter för kränkandet av klostrets fridsbrev och privilegier söndagen . . .

Ingången till kyrkan eller folkets port nymurades, emedan han förut varit förfärdigad av bjälkar.

Dagen efter martyren Gorgonius' dag avled *10 september.* vår konventssyster Margareta Jönisdotter, på 53:e året efter sitt klosterlöfte. Hon ändade sin levnad genom ett prisvärt slut och i iakttagelse av regeln.

Den 13:e dagen i oktober månad vigdes till *13 oktober.* konventssyster Helena Helgesdotter, änka, född i Västergötland, och från Lödöse.

HERRENS ÅR 1438.

Martyren Sankt Vincentius' dag avled syster *22 januari.* Gerdeka Hartlefsdotter. Hon var en av de första
9—175111. Lundberg, Vadstena klostres minnesbok.

systrar, som ingingo i denna orden, och tjänste såsom abbedissa 19 år berömligt. Och då hon avgått från tjänsten, iakttog hon ivrigt sin regel, och var under fem år före sin död ständigt sjuk. Slutligen, i det 54:e året efter sitt klosterlöfte, insomnade hon lyckligt i Herren, efter att hava undfått sakramenten. Om hennes moder är skrivet år 1400.

1 mars.

Den 1 mars avled konventssystemen innanför, syster Kristina Staffansdotter, även hon en av dem, som först ingingo i orden. Hon hade en synnerlig vörndnad för den heliga Treenigheten och eggade flera till andakt för den. Hon var många år sjuk, men avled slutligen, efter att ha undfått alla sakramenten, i det 54:e året efter sitt klosterlöfte.

5 april.

Lördagen före palmsöndagen avled konvents-syster Tala, änka, som fordom varit en hög fru i Danmark, i det 30:e året efter sitt klosterlöfte.

19 maj.

Dagen efter konungen och martyren Sankt Eriks dag avled broder Petrus Olavsson, fordom kyrkoherde i Kil, i det 30:e året efter sitt klosterlöfte. Han skrev om gudstjänstordningen i koret, en utläggning över magister Matias' i Linköping Uppenbarelsebok och lärda mäns förklaringar över punkter, utdragna ur Sankta Birgittas Uppenbarelsor, på kyrkomötet i Basel.

Broder Sune, broder utanför, avled Sankt Gervasius' och Sankt Prothasius' dag. Denne skötte troget flera sysslor i tjänstefolkets gård och även vid Sankta Birgittas altare. 19 juni.

Herr Olav, ärkebiskop i Uppsala, avled dagen efter Sankt Johannes Döparens dag. 25 juni.

Sankt Paulus' åminnelses dag avled broder Andreas Jakobsson, präst till kallet, i det 24:e året efter sitt klosterlöfte. Han var flitig och ivrig att rätta böckerna i koret, nämligen psalterier, antifoner, gradualer och legender. En klocka, som tillkännagav timmarna i sovstugan, uppfann han först och även en annan med klämtrep anordnade han i gången. Han var även under många år sakristan, alltid hängiven sin ordens regel och framhårdande i tålmod. 30 juni.

Konungen och martyren Sankt Knuts dag avled systemen utanför Ingegerd, som under flera år förestått brygden. 10 juli.

Sankt Stephanus' återfinnelses dag vigde stiftsbiskopen trenne jungfrur till konventssystrar, nämligen Birgitta, dotter till Olav Väsman från Västerås, Margareta Ulvsdotter och Katerina Jönisdatter samt herr Olav Gunnarsson, kanik i Västerås, till konventsbroder och präst. 3 augusti.

På sommaren nybyggdes taket till sovstugan.

En vecka efter Sankta Birgittas dag avreste bröderna Ake, präst, och Laurentius, lekbroder och 14 oktober.

foro över till Finland för att mottaga plats och medel för byggande av ett nytt kloster.

16 november. Den 16 november avled systemen innanför Margareta Padersdotter, en av de första systrarna, i det 54:e året efter sitt klosterlöfte.

12 maj. Martyrerna Nereus' och Achilleus' fest avsatte herr biskop Benedikt i Linköping under lydnadsförpliktelse trenne systrarnas biktfäder, och torsdagen en vecka efter himmelsfärdsdagen för rättade han visitation hos systrarna, mycket noggrant, samt fredagen därefter hos bröderna, då han, efter att hava mottagit flera skrivelser angående reformation hos bröderna och systrarna, fortfarande lät bli att bestämma något.

HERRENS ÅR 1439.

6 januari. Marsken Karl kom med en mängd väpnade företrettonde dagen mot besättningen å Stegeborgs slott, och sedan han med dem gjort dagtingan, begav han sig till Lödöse, och emellertid lät han fångsla drotset herr Kristiern genom sitt folk. Men orsaken härtill kan jag ej intaga i dessa skrifter, när många gissa på olika orsaker och mycken ovilja å ömse sidor. Det uppkom nu stor oenighet bland adeln och stora olyckor för riket, emedan en del höllo med konungen, men

en del voro emot honom och voro marskens anhängare. Och Kalmar belägrades av hans vänner.

Syster Gertrud Bänktsdotter avled abboten Sankt Benedikts dag, en av dem, som först in-

21 mars.

Söndagen Quasimodogeniti lästes från predikstolen brev från vår herre konungen, som var på Gottland, varigenom han utnämnde Nikolaus Stensson till att vara rikets marsk och föreskrev, att de skulle i allo lyda och hålla sig till honom. Och de, som buro detta brev, utplundrade herrarnas gårdar i Vadstena, och en av dem föröfvade våld i klosterkyrkan, i det han uppbröt en kista, medan veckoprästen började versen sägande: »Deus in adjutorium» etc., och så sjöngs ej vespern av bröderna och ej heller av systrarna, utan blott nattsången. Även begicks stort våld i systrarnas port av några av Erik Stenssons folk, emedan de för det våld, de begått mot en klostrets landbo, hade blivit bannlysta från predikstolen.

12 april.

På Sankt Johannes' ante portam Latinam dag avled Sune murare, som varit mycket ivrig att ombesörja och främja klosterkyrkan och dess byggande.

6 maj.

Omkring samma tid belägrades Stegeborgs slott av marsken Karl.

Dagen efter martyrerna Gervasius' och Prothasius' dag vigdes två systrar, nämligen Lucia Buggesdotter och Birgitta, Abbert bagares dotter, av herr biskopen i Linköping.

2 juli. Dagen efter Marie besökelse återkom broder Ake från Finland, men hade lämnat lekbroder Laurentius kvar där för att uppföra kyrkan och bygga det nya klostret.

25 juli. Aftonen före aposteln Sankt Jakobs dag kom herren konungen från Gottland till Stegeborgs slott, men marsken hade ett par dagar förut dragit sig tillbaka efter att ha dagtingat med folket på slottet, och icke någon av adeln kom till honom, därför att han ej hade stannat kvar och handlat efter beslutet i Kalmar av de tre rikenas rådsherrar och städernas herrar.

Broder Olav Petrusson vigdes av biskopen i Linköping söndagen i veckan efter den heliga Jungfruns födelse.

13 september. Hela rikets herrar och adel uppsade i Tälje konungen all tro och hyllning omkring Sankt Mikael's fest och sände honom brev till Gottland, beseglat med de flestas insegel.

Pesten rasade över hela Sverige och på åtskilliga orter inom kristenheten.

29 oktober. Dagen efter apostlarna Simons och Judas' dag begrovs i kyrkan den ädle herren Ture Stensson,

vars släkt hade bevisat klostret synnerligen mycket gott.

En vecka efter Sankt Martins dag avled Margareta Niklisdotter på det 51:a året efter sitt klosterlöfte. *18 november.*

Sankta Cecilias dag intogs till syster innanför Ingeborg Svensdotter och vigdes av herr biskopen i Linköping. *22 november.*

HERRENS ÅR 1440.

Trettonde dagen hölls ett stort möte av alla prelater och rikets herrar i Arboga, där, som det sades, de enhälligt beslöto att aldrig taga en utlänning till konung, utan en inhemsk man, och för att välja honom skulle de ånyo sammankomma darsammastädes i Mikaelsmässan jämte rikets ständer och borgare, enligt vad fosterlandets lagar förklara. Men då detta var gjort, valde de till konung herr konungen Kristofer i Danmark, konung Eriks systerson, vars val, som det säges, skedde genom prelaternas tillskyndan. Måtte det också vara genom Guds! *6 januari.*

En vecka efter trettonde dagen avled vår syster Helena Haraldsdotter i det 47:e året efter sitt klosterlöfte. *13 januari.*

Dagen efter Dorotheas dag vigdes till syster Matild Pädersdotter av biskopen. *7 februari.*

Legenden om Sankta Birgittas skrinläggning vart då först sammanskriven av en broder, nämligen Johannes Benekinsson, och lästes i koret, men mycket förkortad.

19 maj.

Jungfrun Sankta Potentianas dag kommo från Finland herr magister Olav, domprost, och herr Holmvid, kanik i Åbo, och ville hava personer av båda könen för att stifta ett nytt kloster, som där blivit grundat och byggt. Och utgingo da-

27 maj.

gen före Sankta Birgittas skrinläggning, för att resa till Finland, fyra systrar, nämligen Margareta Kilesdotter,² Katerina Dansdotter, Katerina Bänktsdotter och Kristina Hanesdotter samt trenne präster, nämligen broder Johannes Bernardsson, broder Klemens och broder Johannes Kylesson,² tillika med en lekbroder, nämligen broder Simon.

20 juli.

Margaretas festdag utgick broder Johannes Hillebrandsson för att förrätta visitation i klostret i Bergen och förlika bröderna och systrarna därstädes.

Marsken Karl fick alla slotten i sitt våld, under det konungen vistades på Gottland och då och då strövade omkring i sjöstäderna såsom en stolle.

4 augusti.

Under relikernas fest vigdes av biskop B. i Linköping trenne jungfrur till systrar, nämligen Margareta Klavesdotter, Iliana Matisdotter och

Ingeborg Niklisdotter från Värmland, samt tvenne präster, nämligen herr Bonde Jo. från Öland och herr Hänekin från Jönköping samt en lekbroder vid namn Jaspar, som var klostrets jägare under flera år.

Tisdagen i veckan efter Marie himmelsfärd begrovs här i kyrkan Johan Ummeresa samt hans hustru i samma grav. *16 augusti.*

Apostlarna Simons och Judas' dag återkom broder Laurentius från Finland. *28 oktober.*

Fredagen efter fjärde söndagen i advent avled hastigt herr biskop Benedikt i Linköping och begrovs på lördagen, som var julaftenen. *23 december.*
24 december.

HERRENS ÅR 1441.

Val skedde till biskop i Linköping nämligen herr Nikolaus Köning, som förut var succentor i Linköping samt kyrkoherde i Kalmar kyrka och född därstädes. Och han installerades i biskopsstolen dagen efter Sankt Paulus' omvändelse samt konfirmerades och vigdes i Uppsala av ärkebiskopen söndagen Oculi i fastan enligt beslutet på kyrkomötet i Basel. Han kom till Vadstena lördagen före tredje söndagen efter påsk, och vid hans inträde i klostret sjöngo bröderna och systrarna »Te Deum laudamus». Och *26 januari.*
19 mars.
13 maj.

då detta var sjunget till slut och alla voro hälsade, lovade han visa klostret välvilja.

5—10 juni. I pingstveckan hade biskoparna och prelaterna vid Sveriges domkyrkor ett landskyrkomöte i Söderköping, varvid de om igen beslöto, att Annas fest skall hållas såsom landsfest dagen 9 december. efter Marie avlelse.

7 juni. Onsdagen efter pingst kom broder Jo. Ki-
lesson från Finland och sade, att det ställe,
som man fått för klosterbyggnaden därstädes,
icke dugde, och bad ödmjukligen, med anhållan
i brev av herr biskopen i Åbo och marsken Karl,
att broder Ake, som först mottagit stället, måtte
få resa till Kalmar för att anhålla och utverka
av rikets prelater och rådsherrar, klostrets grun-
dare och patroner, att de för den Heliga Jung-
fruns och Sankta Birgittas ära ville medgiva och
unna ett nytt och lämpligare ställe, nämligen
kungsgården Helgeå. Detta skedde där och be-
kräftades med rikets, prelaternas och de flesta
rådsherrars insegel. Ty i Kalmar sammankommo

24 juni. Sankt Johannes döparens dag alla prelater, bis-
kopar, rådsherrar och hela rikets adel för att an-
taga konung Kristofer i Danmark till sin konung
och herre och därtill föra honom till Sveriges
övre delar. Men på den förut utsatta dagen kom
han ej, varför en mängd av adeln avreste där-
ifrån, men ärkebiskopen jämte trenne andra bis-

kopar och några rådsherrar stannade kvar och avvaktade hans ankomst. Äntligen kom han in i Kalmar sund Marie himmelfärdsdag, men dagen därpå gingo hedersamt, såsom tillbörligt, biskopen i Linköping, iförd infula² och alla klerker och hela folket i procession honom till mötes och förde honom in i kyrkan, där så ärkebiskopen höll ett föredrag om namnet Christoferus, varefter Kristofer mottogs på slottet. Efter att där ha tillbragt några dagar, for han sjövägen till Stockholm och ankom dit söndagen efter den Heliga Jungfruns födelse.

15 augusti.

10 september.

Förenämnde lysande konung Kristofer valdes till konung i Uppsala med enigt samtycke av så biskoparna som rådsherrarna och adeln i hela riket och vart dagen före heliga korsets upphöjelse enligt fosterlandets lagar och sedvänja upplyft på den sten, som kallas Morasten, i närvaro av en stor mängd av rikets allmoge samt två biskopar och flera rådsherrar från Danmarks rike, vilka åtföljt honom dit.

13 september.

Helga korsmässa vart samme lysande konung Kristofer i domkyrkan invigd och av ärkebiskopen och andra honom assisterande lyd-biskopar krönt till Sveriges konung. Han slog då till riddare ej blott ädlingar från Sverige, utan även andra från skilda orter, nämligen 76 stycken. Men domkyrkornas privilegier och land-

14 september.

skapens lagar bekräftade och beseglade han viligt under den ritt, som kallas Eriksgata.

23 juni. Dagen före Sankt Johannes döparens dag återkom broder Johannes Hillebrandsson från klostret Munkaliv vid Bergen, sedan allt därstädes blivit väl förrättat.

27 augusti. Dagen före Sankt Augustinus' dag återkom broder Ake från Kalmar, sedan hans uppdrag var väl förrättat, såsom ovan är skrivet.

Syster Margareta Kylesdotter avled i Finland tisdagen i veckan efter den Heliga Jungfruns födelse. Hon hade varit i orden i 37 år.

12 september.
12 november. Dagen efter Sankt Martinus' biskops dag, som var söndag, vigde herr biskop Nikolaus i Linköping herr Mikael, kanik i Västerås, till broder, och till syster Katerina, dotter till Lydekin Vipa i Vadstena.

HERRENS ÅR 1442.

Söndagsbokstaven var G. Konung Kristofer av Sverige och Danmark gjorde den ritt, som kallas Eriksgata, enligt landets lagar, och kom därunder till Vadstena tisdagen efter *30 januari.* Septuagesima, där han mottogs av klerkerna och hela folket, såsom sig borde, och inträdde i klosterkyrkan. Vid hans inträde vart »Te Deum laudamus» av bröderna och systrarna högtidligen

avsjunget jämte kollekten för konungen. Men onsdagen därefter, som var den sista dagen i 31 januari. januari månad, inträdde han inom brödernas kloster, där han i sakristian besåg helgonens relikier och sedan gick han igenom brödernas sovstuga och systrarnas port och matsal, där han satt en stund och åhörde de av hans kunglige företrädare klostret i nåder givna privilegierna och tillade nya samt i mildhet medgav allt, av medfödd godhet och till Sankta Birgittas ära, på vars skydd han mycket litade. Och sedan han beseglat alla privilegierna, bad han ödmjukt om broderskapsbrev och fick det. Men privilegierna framlades för honom av broder Jo. Borkvardsson, genom vars omsorg de alla voro sammanskrivna.

En viss Hemming, en enkel danneman, förelade i porten bröderna några artiklar, av vilka några stredo mot tron, några mot helgonens dekret, några mot Sankt Salvators regel, och han sade sig vara den heliga Jungfruns sändebud. Dessa uppskrevos och lämnades biskopen för att rannsaka förutnämnde Hemming angående kätteri. Biskopen kallade och stämde honom till Linköping, och då han kom dit, överbevistes han om kätteri och dömdes till fängelse, och där återkallade han, tård av fastor, alla punkterna, avsvor sin villfarelse och underkastade sig bot-

göring. Men hans botgöring gick så till: biskopen, klerkerna och allt folket gingo i procession omkring kyrkan, och han själv, blottad ända till gördeln, bar en knippa ved på ryggen och ett brinnande ljus i händerna, samt följde efter och förklarade, att han borde dömas att brännas för sin villfarelse, ävensom om han återfölle i densamma. Denna bot gjorde även den bemälte Hemming i klostret, i det bröderna höllo processionen söndagen Oculi, då först punkterna förelästes för honom av broder Magnus, och han återkallade och avsvor dem.

4 mars.

Sista dagen i februari månad fingo bröderna brev från kapitlet vid Västerås' kyrka, varigenom de begärde, att broder Ake Jo. skulle, på övligt och kanoniskt sätt vald, få varda insatt till biskop för sagda kyrka. Till deras begäran samtyckte sagda broder Ake och till valet, och därefter konfessorn Gervin och bröderna. Därpå utgick han ur klostret genom dörröppningen, som finnes i gallren, femte söndagen i fastan att mottaga ämbetet. Slutligen vart han av ärkebiskopen i Uppsala bekräftad söndagen Quasimodogeniti och tjärde påsksdagen i Stockholm vigd i närvaro av konung Kristofer samt rikets herrar och råd i stort antal.

18 mars.

8 april.

29 april.

16 maj.

Onsdagen efter himmelsfärdsdagen utgingo åter bröder och systrar till Finland på begäran

av konungen, ärkebiskopen, biskopen i Åbo och övriga rikets råd, nämligen herr Olav Gunnarsson, präst, och broder Laurentius Hakuinsson, lekbroder, samt två systrar, nämligen syster Sigrid Henriksdotter och Elena Hinzesdotter.

På sommaren murades den nya sjukstugan, och hade konfessorn och broder Joh. Magnusson särskild vårdnad därom.

Broder, märk noga, och håll dolt, och förmäl ej för flera, att under stenläggningen och i rummet under de fyra murarne, som är mellan sovstugan och matsalens förstuga eller mellan de fyra dörrarna, nämligen sovstugans, matsalsförstugans, nya sjukstugans och kyrkans dörr, den som om nätterna reglas, finnes ett förvaringsställe eller ett välvt rum, som är gjort för den skull att, under det någon tvedräkt råder i riket och kyrkans oantastlighet kränkes, eller under det utlänningars infall eller krig befaras, där då må säkert och försiktigt förvaras böcker, kyrkans klenodier och andra saker, nämligen relikgömmor, kalkar o. s. v. Men ingången till detta förvaringsrum ligger ett stycke ifrån de förutnämnda sidomurarna. Ty öppningen till denna ingång är på det håll, där man har kyrkans dörr, då den är öppen.

Pingstdagen hölls ett stort möte i Lödöse, 20 maj.
nämligen med prelaterna, rådsherrarna samt flera

herrar och adliga i dessa tre rikena, där konung Kristofer vart vald till konung i Norge, och han kröntes i staden . . . dagen . . .

Till detta i Lödöse hållna möte utgick konfessorn och broder Joh. Borkvardsson, enligt en uppenbarelse i priorns tillägg, för att återfå och återfordra gods i Halland, nämligen Vapnö och Torsestorp, som av herr riddaren Axel Padersson^r orättmätigt innehafts under längre tider, men de vunno så gott som intet.

24 juni. Sankt Johannes döparens dag vigdes tvenne jungfrur till systrar, nämligen Birgitta Jönisdotter och Kristina Eriksdotter.

7 augusti. Kristi förklarings dag förrättade herr biskopen Nikolaus Köning för första gången visitationstjänst hos systrarna och påföljande dag hos bröderna, då han, efter att hos båda ha avhört målen och förseelserna rätt omständligt, ingenting avgjorde, men några saker, nämligen en förseelse av diakonprästerna, som framställts för honom, uppsköt han till en blivande nästa visitation. Angående andra ordens ärenden och förseelser avgjorde han ingenting, och det, som varit avgjort återtog han brevledes och lät allt stå till själarnas fara utan någon regelriktig rättelse.

29 augusti. Natten före åttonde dagen efter Jungfru Marie himmelsfärd avled brodern och prästen Kättil, till börden dansk. Han ingick först i orden, upp-

tagen i lekbrödrastånd, intog sedan plats såsom diakon och övergick sedan, såsom då sed var, till prästerligt stånd. Han avled på det 43:e året efter sitt klosterlöfte, efter att hava undfått sakramenten.

Måndagen efter andra söndagen i advent in- *10 december.*
vigdes högaltaret till aposteln Sankt Petrus' ära, enligt den till Sankta Birgitta skedda uppenbarelsen om altarena, av herr biskop Nikolaus i Linköping.

Tredje söndagen i advent vigdes till bröder *16 december.*
innanför herr Karl, kyrkoherde i Vist, herr Botulv Hakuinsson från Söderköping, herr Erik Simons-son, kyrkoherde i Lommaryd, och broder Magnus Hakvinsson, lekbroder och handelsman i Arboga.

HERRENS ÅR 1443.

Söndagsbokstaven F. Avled syster Ingegerd Atsersdotter tisdagen i fastan,¹ vilken var den femte mars, i det 21:a året efter sitt klosterlöfte. *13 mars.*

Lördagen i kvatemberdagarna² en vecka efter askonsdagen avled syster Kristina Sigurdsdotter, *16 mars.*
i det 27:e året efter sitt klosterlöfte efter att hava undfått sakramenten.

Sankt Ambrosius' dag vigde biskopen i Linköping tvenne jungfrur, nämligen Kristina Karlsdotter och Botild Pädarsdotter. *4 april.*

27 april.

Dagen före söndagen Quasimodogeniti avled system innanför Elena, Andris' Skittes dotter, i det 43:e året efter sitt klosterlöfte.

14 maj.

Tisdagen efter andra söndagen efter påsk^r avled broder Nikolaus Elavsson. Denne var i diakonstånd under 36 år och var en god korsångare och väl begåvad med röst.

17 maj.

Fredagen efter samma söndag avled syster Botild Magnusdotter. Hon var en av de första systrarna, som ingingo i denna orden, och var en from jungfru, som syntes därav, att hon träget späkte sin kropp med gissel av spön, och då hon för ålderdom och sjukdom ej kunde läsa, längtade hon dock att få läsa och besöka kyrkan.

25 januari.

Avled på Sankt Paulus' omvändelses dag den vördige fadern och herren biskop Tomas i Strängnäs, en stor ivrare för vår orden och en gynnare av detta kloster.

14 juni.

Dagen före martyrerna Vitus' och Modestus' dag återkom syster Botild Pädarsdotter från klostret i Bergen, nämligen Munkaliv. Men hon hade varit utsänd från detta kloster till Låland för att instifta Mariebo kloster år 1416.

4 augusti.

På relikernas fest vigde herr biskopen i Linköping Anna Pädarsdotter, en jungfru från Söderköping, vilken, såsom det sades, ej hade medgivande från större delen av systrarnas konvent, emedan hon drogs med någon särdeles sjukdom.

Dagen efter Sankta Birgittas kanonisation 8 oktober.
vigde herr biskop Nikolaus i Linköping den Heliga Jungfruns altare till den heliga Marias, Sankta Annas och Sankta Birgittas ära, vilkas relikier även äro inneslutna i altaret jämte de övriga.

Sankt Gallus' dag, nämligen dagen före evan- 16 oktober.
gelisten Sankt Lukas' dag, avsåde sig broder Gervin konfessorskallet, och han hade förvaltat det kallet i 17 år. Och påföljande lördag vart 19 oktober.
broder Johannes Borkvardsson vald till general-konfessor, men hans bekräftelse fördröjdes ända till fjärde söndagen i advent. 22 december.

Detta år uppsattes med brödernas och syst-rarnas samfällda vilja ett brev angående tjänarnas utanför ställning, i vilket innehålles, att alla tjänarna skola gemensamt gå till samma bord, och att skaffaresystrarna eller abbedissan ej skola enskilt utdela mat- eller dryckesvaror ur klostrets handkammare, utan de skola avlämnas i skaffa-rens gård. Och brevet godtogs av herr biskopen i Linköping i broder Akes närvaro.

HERRENS ÅR 1444.

Begrovs riddaren herr Götstav Sturesson.*

Systrarna Margareta Arvidsdotter och Kate-rina Eriksdotter från Danmark reste nu tredje gången över till Finland, nämligen fjärde sönda-

- 12 april.* gen efter påsk, som var den 12 april,^r och följde med dem tvenne bröder, nämligen Johannes Bernardsson, vilken året förut okallad hade återkommit till klostret från Finland omkring
- 22 augusti*
1443. Marie himmelsfärds dag. Och han bodde som gäst eller pilgrim ända till denna tid, emedan det ej fanns ledighet för honom bland de 13 prästerna. Och broder Klemens, som året förut, på kallelse av konventet, kom från
- 1 november*
1443. Finland till klostret efter allhelgonadagen, intog en då ledig diakonplats och innehade den tjänsten utan vidare. Och emedan plats och tjänst såsom predikant ej var ledig, reste han andra gången med systrarna över till Finland, efter som han så ville och önskade.

- Broder Johannes Borkvardsson avsåde sig kon-
- 19 mej.* fessoratet dagen efter Sankt Erik martyrens dag, sedan efter middagsmåltiden båda konventen, så systrarnas som brödernas, blivit sammankallade, och icke dess mindre intog han prelatens plats och stol på brödernas och abbedissans bön och anhållan. Slutligen, antastad av en bland bröderna, avträdde han från den förnämligare prelatstolen till sin plats som den äldste. Och fredagen
- 29 maj.* före pingst, d. v. s. den 29 maj, valdes broder Magnus Unnesson. Om hans val enades då genast alla bröderna, men större delen av systarna voro av annan mening. Men abbedissan

avgjorde för brödernas skull valet i enlighet med regeln och den klokare parten. Således tillsporades biskopen, som då var långt borta, om hans konfirmation, och han gav så konfirmationsbrev intill den tid, då han skulle kunna undersöka valet. Slutligen kom han till Vadstena omkring Sankta Birgittas dag, undersökte valet, så hos *7 oktober.* systrarna som bröderna, vilka enhälligt samtyckte därtill, men ej så systrarna, men då dessa ej enligt stadgan hade något att invända mot honom eller valet, fick han för andra gången stadfästelsebrev och tjänstefullmakt.

Dagen efter Botolphus abbotens dag avled system innaför Katerina Gudmundsdotter, systerdotter till förre ärkebiskopen i Uppsala, nämligen broder Johannes Hakuinsson, i det 20:e året efter sitt klosterlöfte. *18 juni.*

Lördagen före den heliga Jungfruns födelse *5 september.* avreste bröderna Jo. Borkvardsson och Olav Petrusson till romerska kurian för trenne ärendens handläggning, nämligen för godkännande av Uppenbarelserna och stadfästelse av Sankt Salvatörs regel och för egenhändig underskrift av lärda män, som förklara artiklarna om uppenbarelserna utdragna av anhängare. De blevo vid Wilsnack utplundrade på allt, och därifrån återvände broder Joh. Borkvardsson genast till klostret, men den andre fick brev av borg-

mästaren i Lübeck och kämpade ivrigt för böckerna och det övriga, frivilligt utsättande sig för vedervärdigheter och livsfaror. Slutligen, efter många mödor och stora kostnader, återfick han böckerna och nästan allt det övriga och stannade, på konventets begäran, i klostren Marienwold och Mariebo under nära ett år.

2 november. Alla själars dag var konungen i matsalen, lyssnade där till klostrets angelägenheter och lovade att främja orden och detta kloster, varhelst han därtill påkallades.

HERRENS ÅR 1445.

22 februari. Dagen före Petri Cathedra dag vigdes tvenne systrar innanför nämligen Elseby Hermansdotter från Jutland och Margareta Pavalsdotter, av biskop Nikolaus Köning i Linköping.

11 mars. Dagen före Sankt Gregorius' dag begrovs i klostret riddaren herr Laurentius Ulvsson.

Syster Älin Niklisdotter avled dagen före Sankt

16 juni. Botolv abbotens dag, efter att hava undfått sakramenten, i det 49:e året efter sitt klosterlöfte.

2 juli. Mellan de båda festerna, nämligen Marie

1 augusti. besökelse och Petri fängelse vordo de 12 apostlarnas 12 altaren byggda och färdiga. Men tors-

5 augusti. dagen efter Petri fängelse vordo de invigda av herr biskop Nikolaus i Linköping.

C var söndagsbokstaven detta år. Syster Katerina Bänktsdotter, som förestått klostret Nådendal i Finland, återkom tisdagen efter Petri fängelse till Vadstena kloster, och med 3 augusti.
 henne vår broder Simon, lekbroder, vilken åter vände om till Finland omkring Marie himmelsfärd, emedan plats ej fanns ledig för honom, 15 augusti.
 och emedan så bröder som systrar fordrade, att han åter skulle sändas till dem.

En vecka efter Marie himmelsfärd¹ avreste 22 september.
 konfessorn Magnus till romerska kurian för att uträtta ärenden, såsom ovan är antecknat under förra året, och tog med sig till följeslagare broder Olav Petrusson, som vistades i Mariebo kloster på Låland.

Konung Kristofers bröllop hölls söndagen i veckan efter den Heliga Jungfruns födelse och 12 september.
 på torsdagen kröntes drottning Dorotea. 16 september

Söndagen i veckan efter Sankta Birgittas dag 10 oktober.
 vigde herr biskop Nikolaus i Linköping Kristina Pädersdotter till syster och broder Rotkar från Kalmar till diakontjänst.

Dagen före evangelisten och aposteln Matheus' dag avled i Finland broder Johannes 20 september.
 Bernardsson, som var en duktig lärd, predikant och författare, i det 25:e året efter sitt klosterlöfte.

30 november. Tisdagen efter första söndagen i adventet avled systemen utanför Ingrid, vilken hade tjänat i bagarstugan under många år.

HERRENS ÅR 1446.

Gyllentalet var 3 och söndagsbokstaven B.
19 januari. Henriksdagen kom till Vadstena konung Kristofer och den nya drottningen med en svåra stor mängd hästar och ädlingar från Danmark. Och nedbars då Sankta Birgittas huvud, av vördnad för drottningen, ända ned i gången^r och skrinet ut på kyrkogården. Och då drottningen inträdde i klosterkyrkan, avsjöngs högtidligen »Te Deum laudamus» av bröderna och systrarna.

24 januari. På torsdagen inträdde konung Kristofer i brödernas matsal med några riddare och svenner, och då där framställdes för honom, att klostrets landbor och borgare ej åtnjöte klostrets privilegium annat än av godvilja, avböjde han att svara. Men han ville ej, att den skatt, som klostrets landbor och landets menighet gav honom till hans giftermål, skulle utgivas till upphjälpande av klostrets koppartak. Bröderna klagade även över att några herrar och svenner av vapen med orätt förhöllo och innehade klostergoods. Detta lovade han att en annan dag i allmänhetens port avgöra. Men upptagen av göromål stämde han

då bröderna till den riksdag, som skulle hållas i Stockholm i fastlagen, och där lovade han att genom rikets råd avgöra klostrets angelägenheter. Därför beslöto bröderna och systrarna endrättigt att till sagda riksdag sända tvenne bröder till att försvara klostergodsen och återfå det, som orättmätigt undanhölls, vilket också skedde av nödtvång och emedan sakens vikt och oundgänglighet så krävde, med regelns begivande, enär ingen av lekbröderna dugde därtill, och ej någon av de världsliga klerkerna eller någon lekbroder ville vare sig försvara klostrets rätt och besittningar eller klarligen visste att svara och tala enligt lag eller befordra vår sak. Då utgingo bröderna Johannes Borkvardsson och lekbrodern Johannes Magnusson, goda lagkarlar, dagen före Scholastica till sagda riksdag och återfingo några orättfärdigt avhända gods och medförde herrarnas brev på att återbekomma de övriga godsen. Och de återkommo abboten Sankt Benedictus' dag.

27 februari.

9 februari.

21 mars.

Broder Jakobus Laurentiusson, präst och kyrkoherde i Vadstena, vigdes av biskop Nikolaus i Linköping annandag nyår, en söndag.

2 januari

Samma år avled broder Johannes guldsmeds son tisdagen efter söndagen Letare och hade han stått i diakontjänst under 41 år. Han hade i ålder 84 år och hade varit utsänd att instifta

29 mars.

klostren i Reval, i England och på Låland, jämte andra bröder. Han skrev böcker, nämligen Bonaventura över Lucas, Kyrkofädernas leverne, Sankta Birgittas uppenbarelser och andra böcker.

17 juni.

Efter abboten Botulphus' fest utgingo bröderna Johannes Borkvardsson, präst, och Johannes Magnusson, lekbroder, till Stockholm för att återfordra ett fiske i Kymmene i Finland. Ty konungen var där jämte hela rikets prelater och herrar för att avhandla viktiga ärenden. Där återfingo de efter stort besvär detta fiske i enlighet med donationsbrevets innehåll. Därefter återvände lekbrodern Johannes Magnusson till klostret, men broder Johannes Borkvardsson for över till Finland för att få samma fiske skrivet på klostret, och där stannade han över vintern i klostret Nådendal, och då han avrest till sagda fiske året därpå, borttrycktes han under färden av hetsig feber

4 mars 1447.

lördagen till Reminiscere och så förblev den angelägenheten oavgjord, mest därför, att donationsbrevet ej klart angav någon viss del i detta laxfiske.

29 juli.

Efter konung Olavs fest seglade konungen med några biskopar och flera adliga och förnäma från rikena Sverige, Norge och Danmark till Gottland till konung Erik, som låg i Visby, för att göra förlikning och fred med honom. Och då dagtingan uppgjorts och överenskom-

melse blivit träffad om riksdag och envar skulle återvända till sitt, stötte konungens skepp på grund, då han kommit in i Tjusts skärgård, och där vordo några få jämte konungen bärgade i en båt, men skeppet gick till bottnen med allt för mycket guld och silver, kostbara kläder och vapen samt det övriga, som han i Uppland samlat i skatt. Men en mängd adliga män och andra omkommo där likaledes. Men någre kommo i land på bjälkar och plankor.

Herr biskopen invigde på .. dagen i veckan efter Sankta Birgittas helgonförklaring herr Ture, dansk till börd, och han antogs till diakontjänst.

8—14
oktober.

Dagen före 11 tusen jungfrur återkommo bröderna konfessorn Magnus och Olav Petrusson från romerska kurian och medhade förklaringarna över artiklarna om de utdragna punkterna av Uppenbarelserna under de lärdes sigill, men andra deras uppdrag förblevo oavgjorda, enär enighet ej kommits åstad.

20 oktober.

HERRENS ÅR 1447.

Systrarna åtog sig helt besväret att tvätta brödernas kläder, enligt deras stadga, och att göra det skiftesvis, och samma år tillade de i Ave Maria »Jesus Christus in eternum».

- 20 mars. Måndagen efter söndagen Letare avled syster Kristina Andersdotter, en from kvinna, efter att hava undfått sakramenten.
- 4 mars. Lördagen före söndagen Reminiscere avled i Finland broder Johannes Borkvardsson i det 19:e året efter sitt klosterlöfte. Han var en god lärd, författare, lagklok, god predikant med gott utförande och en ivrare för orden och Salvators regel.
- 13 mars. Måndagen efter söndagen Oculi tillsatte konfessorn Magnus med välsignelser broder Magnus Hakvinsson, till klostrets tjänare utanför.
- 18 mars. Lördagen före söndagen Letare förordnades av konfessorn syster Sigrid till att vara i bagarstugan.
- 2 april. Palmsöndagen, sedan man sjungit till slut dagens tjänst de tempore,¹ vigde herr biskopen i Linköping fru Benedikta från Skåne till syster innanför.
- 2 juli. Omkring Marie besökelses dag avled syster Kristina Hannesdotter i Finland.
- 1 augusti. Broder Klemens återkom från Finland efter Petrus' fängelses dag.
- 11 juni. Uppsala brann upp och domkyrkan söndagen i veckan efter Kristi lekamens fest.
- 17 september. Skeninge med predikarebrödernas kloster brann omkring martyren Lamberts dag.
- 11 november. Broder Erik Johannesson avled Sankt Martinus' biskops dag vid hög ålder och i sin ålders 85:e

år. Han var först insatt i diakontjänst, sedan vart han antagen till generalkonfessor och stod i detta kall under 23 år. Han drog stor omsorg om byggandet av kyrkan och brödernas kloster, skrev antifonarium och ett missale m. m. och utbreddes orden i flera trakter och städer. Han var en enkel, blid och klok man och mycket tålig under sin sjukdom. Han avled i det 58:e året efter sitt klosterlöfte.

Första dagen i december månad avsåde sig *1 december.*
syster Benedikta Gunnarsdotter abbedissekallet.

HERRENS ÅR 1448.

Avled den lysande konung Kristofer dagen *4 januari.*
före trettondedagsafton i Danmark, efter att ha anammat sakramenten, och han gjorde ett stort testamente, men ingen fick njuta av sin andel, enär danskarna behöllo alltsamman för sig och den blivande konungen. Den påföljande trettondedagen hade Sveriges rikes rådsherrar *6 januari.*
varit kallade till Jönköping av konung Kristofer för att handlägga rikenas ärenden, men då konungens död förmäldes, upplöstes mötet, och de utvalde sig enstämmigt till riksföreståndare tvenne bröder, nämligen herr Benedikt Jönisson och Niklis Jönisson, riddare, att de skulle sköta de

rikets ärenden, som då förestode, samt andra, vilka de vara mände.

Ärkebiskop Nikolaus Ravalldsson avled omkring . . .

14 mars. Lekbroder Stefan Laurentiusson avled torsdagen efter fastlagssöndagen. Han var en god ivrare för och iakttagare av ordensregeln och hade hand om klädkammaren och urverket under flera år. Slutligen vart han ålderdomssvag och fri från sysslor samt stod i köket och rengjorde skålar och diskade dem sedan och var till hjälp vid alla sysslor. I det 52:a året efter sitt klosterlöfte avled han efter att hava undfått sakramenten.

18 april. Syster Helena Tykesdotter, född i Västergötland, avled torsdagen efter tredje söndagen efter påsk.

*24 mars—
13 maj.* Muren omkring trädgården påbörjades mellan påsk och pingst.

20 juni. Dagen efter Gervasius' och Prothasius' dag och det var en torsdag valdes i Stockholm Karl Knutsson till konung, danskarna oåtsporda, varav uppkom oenighet mellan Sveriges och Danmarks riken. Och han kröntes apostlarna Petrus' och Paulus' dag i Uppsala, men drottningen kröntes Sankta Marie besökelses dag, *2 juli.* likaledes i Uppsala.

Herr Johannes Benediktsson vigdes till ärkebiskop på söndagen eller Sankt Paulus' åminnelse dag.

30 juni.

Omkring Sankt Olav martyrens dag företogs med en stor krigshär ett tåg till Gottland för att bekämpa konung Erik, som låg på Visby slott, emedan han tillfogade riket svår skada genom sina sjörövare, så väl dem, som seglade på havet, som dem, som bodde i landet.

29 juli.

Broder Nikolaus Petrusson avled två dagar före Sankt Mattheus', aposteln och evangelistens, dag, efter att hava undfått sakramenten, och omgiven av alla bröderna, i det 42:a året efter sitt klosterlöfte.

19 september.

Första söndagen i adventet vigdes av herr biskopen i Linköping herr Laurentius, kyrkoherde i Törnevalla, och herr Olav Johannesson, kyrkoherde i Vadstena, till predikokallet, samt syster Hermegard, dotter till herr riddaren Laurentius Ulfsson.

1 december.

Natten före Sankta Barbaras dag intogo svenskarna Visby med stor förlust och manspillan.

4 december.

Tredje söndagen i Adventet kom konung Karl till Vadstena och mottogs på detta sätt. Ty då han inträdde i kyrkan, stodo bröderna mitt på kyrkgolvet och hade relikier i sina händer, och Sankta Birgittas skrin stod även där i mitten. Och de begynte sjunga »Te Deum laudamus», i det bröder och systrar sjöngo verserna

15 december.

växelvís. Men då man kommit till orden »Aeterna fac» o. s. v., ingingo bröderna i sitt kor och sjöngo det övriga i koret i sina stolar. Men då detta var slutat, läste konfessorn versiklarna om den Heliga Treenigheten, »Gud välsigne oss» o. s. v. och versen »Giv ock vår konung din nåd» med kollekterna om den Heliga Treenigheten och för konungen. När detta var gjort, hälsade
16 december. bröderna honom o. s. v. Men måndagen efter ingick han i matsalen, hörde där de ärenden, som framlades för honom, samt ville göra allt efter önskan. Men så fick han hotande brev från konungen i Danmark, oroades därav och uppsköt avgörandet av alla klostrets ärenden, tills han skulle komma till frid och ro.

HERRENS ÅR 1449.

Kommo danskarna med en stark här till staden Visby och togo konung Erik därifrån i avsikt att föra honom till Danmark. Men då han var på havet och en stark vind blåste, seglade han till sitt hertigdöme utan deras orlov och mot deras vilja.

1 juni. Före pingst kom danske konungen med en stor väpnad skara, nämligen 10 tusen man, till landskapet Sunnerbo, och ville underlägga sig Småland, Östergötland och slutligen hela Sverige,

men Gud allsmäktig tillät honom ej göra detta, ty då de voro i Torpa socken, kommo över dem en stor farsot och stor oenighet, och därigenom vordo de skingrade och avskräckte, och en var återvände till sitt.

Omkring Olovsmässa kom danske konungen *29 juli.* med en mängd skepp och väpnat folk för att bekämpa de svenskar, som lågo i Visby stad. Dessa snärjde de med sina ord och återtogo med svek staden, sedan femhundra blivit slagna på danska sidan, och de återkommo därifrån med sina saker i gott behåll, men ej skeppen.

Omkring Mickelsmässan höll danske konungen *29 september.* bröllop med drottning Dorotea.

Omkring Mickelsmässan fick konung Karl brev från flera herrar och menigheten i Norges rike, vari de både och bönföllo, att han skulle komma till Trondhjem att där väljas och krönas till konung, vilket även skedde på Sankt Klemens martyrens dag i närvaro av flera biskopar och *23 november.* herrar i landet och en mycket stor menighet.

HERRENS ÅR 1450.

Det var jubelår i Rom och stor pest.

Konung Karl gick över till Norge med en stor här för att taga slottet invid staden Oslo, som danskarna hade besatt, och sedan dagtin-

gan gjorts, återvände han till Sverige. Men danskarna angrepo sedan kraftigare konung Karls medhållare.

15 januari. Sankt Maurus' abbotens dag kom drottning Katarina till Vadstena och vart mottagen i klosterkyrkan av bröderna på samma sätt, som förut är skrivet om konung Karl.

1 februari. Syster Kristina Pädersdotter avled på Sankt Ignatius' martyrens dag. Hon var en av de första systrarna, som ingingo i Sankt Salvators orden och var i orden 65 år.

9 mars. Syster Kristina Lindormsdotter avled andra dagen¹ efter Sankt Thomas ab Aquino dag och hade varit i orden 34 år.

8 april. Syster Matild, dotter till Tord guldsmed Vadstena, avled onsdagen efter påsk, som var fjärde dagen efter Ambrosius' dag,¹ i det 32:a året efter sitt klosterlöfte.

22 april. Dagen före Georgius' martyrens dag avled Elena Andirsdotter, i det 57:e året efter sitt klosterlöfte.

23 april. Sankt Georgius' dag vigdes trenne jungfrur av biskopen i Linköping, nämligen Benedikta Magnusdotter, Ingerd Höksdotter och Kristina Niklisdotter.

1 maj. Apostlarna Philippus' och Jakobs dag sammankommo i Halmstad Sveriges, Danmarks och Norges rådsherrar för att göra inbördes fred,

och de uppsatte nya bestämmelser om inbördes förbund och evärdlig fred, såsom framgår av fördragsbreven. Då konung Karl fick se dessa, vart han svårt förtretad, dels när de då förklarade, att han ej var rätteligen vald till Norges konung, sedan varje ombud från honom blivit avvisat, dels när de ej hade lagt sig skyldig vinn, såsom de borde, om att återfå de landsdelar, som danskarna med orätt innehava. Därför frantog han dem de slott och ämbeten, som de innehade, och uppkom dem emellan stor tvedräkt. Men i Mickelsmässan kallade han *29 september* alla rådsherrarna till sig i Stockholm, framställde mot dem ganska många käromål för deras orättmätiga förfarande emot honom och tvang dem att om igen på nytt lova honom tro och huldhet intill döden.

Dagen efter Marie besökelse reste till Norge *3 juli.* till vår ordens kloster Munkaliv i Bergen tvenne präster, nämligen Olav och Klemens, och en lekbroder Jaspar Tyske för reformation så av stället, som av de där varande personerna; ty året förut vid samma tid hade här varit en broder från detta kloster, vid namn Gulbrand, som påstod, att deras prelat Ingemund hade dräpt en av prästerna vid namn Olav, och om klostret ej finge hjälp genom brödernas personliga närvaro, skuile det komma att stå öde.

29 september. Omkring Mikael's mäsas voro alla rikets rådherrar sammankallade till Stockholm, och där åstadkoms enighet mellan konungen och rådherrarna, och stadfästes klostrets av de förra konungarna givna privilegier.

Drottning Katerina avled i Stockholm.

1 oktober. Avled fru Birgitta till Fällnäs Sankt Remigius' dag. Hon hyste stor kärlek och tillgivenhet för bröderna och hade gjort klostret mycket gott.

6 december. Sankt Nicolaus' biskops dag gav konfessorn Magnus dräkten åt tvenne köksor vid Sankt Mattheus' altare.

HERRENS ÅR 1451.

5 januari. Dagen före trettondedagen kom den avlidna syster Sigrids kropp från Nådendals kloster och jordades åter. Hon öfverfördes av broder Olav Gunnarsson, hennes son, som på kallelse kom till sitt huvudkloster.

Konung Karls drottning, Katerinas, kropp hitfördes från Stockholm och begrovs i konungens kapell Antonius' abbotens dag.

17 januari. Syster Benedikta Gunnarsdotter avled Sankt Henrik martyrens dag. Hon hade under flera år i klostret varit priorissa och sedan abbedissa och var en av de första systrarna, som började denna

orden, och hon var i orden 66 år samt drog stor omsorg om klostrets uppbyggande och andra ting.

Sankta Agnes' dag vigdes till syster innanför *21 januari.*
Elisabet Albriksdotter av biskop Ake, broder i Sankt Salvators orden.

Lördagen Sitientes som var 5 april^r avled *5 april.*
herr Karl, fordom kyrkoherde i Vist nära Linköping, i det åttonde året efter sitt inträde i klostret.

Avled i Finland lekbrodern Laurentius, som varit dit sänd för att påbörja detta ställe och kloster, och hade han varit i orden 37 år.

Konfessorn Magnus sammanskrev vid denna tiden det sätt och vis att leva, som borde iakttagas av tjänarna i gården eller bröderna och systrarna utanför, men sedermera ändrades detta av samme man och gillades på nytt medels konventens insegel.

Sankt Johannes döparens dag hölls ett möte *24 juni.*
i Kalmar, såsom beslutat var året förut i Halmstad, vid vilket voro konung Karl och rikets råd och flera herrar från städerna på andra sidan havet. Där voro ock danske konungens råds- herrar för att sluta fred och få penningar eller guld eller några landskap av Sverige. Men konung Karl och råden vädjade till påven och kejsaren, och så vände danskarna förbryllade om hem till sitt.

15 september.

Konung Karl var en vecka efter den Heliga Jungfruns födelse i Vadstena flera dagar, och framlades för honom av konfessorn och bröderna ordningen för den dagliga levnaden i tjänarnas gård. Sedan denna var genomläst, förbättrade han den i många punkter och bekräftade den med sitt sekret och ville, att en sådan ordning skulle gälla för dem, som äro utanför. Jämväl stadgade konungen, att bröderna varje vecka skulle läsa 7 mäsor över den Heliga Jungfruns främsta högtider och systrarna skulle ha vissa läsningar för rikets allmänna tillstånd, på det menigheten så mycket villigare skulle giva klostret Mariapenningen, såsom hans härom avfattade brev lärar o. s. v.

11 november.

Sankt Martinus' dag begrovs en adlig herre, herr Knut Stensson, vars släkt alltid hållit Sankta Birgitta i synnerlig ära, och han hade befordrat detta ställe och klostrets angelägenheter av vördnad för henne.

HERRENS ÅR 1452.

Företog konung Karl ett tåg med en mängd väpnade herrar och allmoge, nämligen 80 tusen, såsom det sades, mot Skåne, och han var i Vadstena den sista januari. Sedan han där nedbränt många gårdar och städer och skövlat landet och nedgjort folket, uppbrutit kyrkor och plundrat

menighetens och fiendens gods, återvände han därifrån. Och han kom åter till Vadstena, efter det 6 veckor och ett par dagar förflutit.

Orsaken härtill var, att de ämnade rycka in i riket och skövla landet; men han förekom dem, på det att de ej skulle anställa denna skada i Sveriges land. Emedan danskarna hösten förut svekfullt brutit dagtingan och freden och med skepp trängt in i Tjust samt där nästan nedbränt tvenne socknar och återvänt med mycket byte, därför hämnades konung Karl på dem så, som här ovan är skrivet.

Syster Kristina Jönisdotter avled på fredagen, 11 februari. dagen efter Sankta Scholastica i systrarnas omgång¹ efter att hava avlagt sin bikt för sin bikt-fader vid fönstret. Hon hade nämligen varit klen långa tider, ehuru hon ej låg till sängs, men hon var from och ivrade för klosterregeln och rättfärdighet, 44:de året (efter sitt klosterlöfte).²

Söndagen Qvadragesima vigde biskop Ake i 26 februari. Västerås en jungfru Birgitta till syster, dotter till en handelsman Johannes Dortman i Vadstena.

Sankt Marcus' dag sände konungen brev till 25 april. konventet och befälde tre bröder att avsätta abbedissan Ingeborg och broder Magnus från deras ämbeten och utse andra till prelater. Då de förstnämnde bröderna avböjde detta, enär de hos dem ej funno orsak till avsättningen, höll bisko-

- pen, som fått ett kungligt brev, att han skulle verka för deras avsättning, därför en visitation
- 3 maj.* hos systrarna på korsets återfinnandes dag och dagen därpå hos bröderna. Men han fick ej å någotdera hållet, vare sig hos bröderna eller systrarna, höra någonting, som förtjänt deras avsättande. Men på det att klostret ej måtte för deras skull lida någon skada till några sina förmåner och åsamkas konungens ogunst, avsåde
- 18—25 maj.* sig abbedissan Ingeborg ämbetet veckan efter himmelsfärdsdagen, och måndagen därefter hölls val av abbedissa, nämligen Katarina Bänksdotter, och en vecka efter Kristi himmelsfärdsdag vigdes hon av biskop Nikolaus i Linköping.
- 22 maj.* Men fredagen därefter avsåde sig broder Magnus konfessorsämbetet, och sedan avsägelsen var gjord, skred man genast till konfessorsval. Då valdes broder Botulv, och på lördagen eller
- 25 maj.* pingstaftonen stadfästes och insattes han i sin plats i kapitlet av herr biskopen, såsom sed är.
- 26 maj.*
- 27 maj.* Dagen före Botolphus' dag begrovs syster Katerina Torstensdotter, syster utanför, vilken hade varit i tjänst och arbete utanför i klostret alltifrån sin ungdom.
- 16 juni.*
- 19 juni.* Sankt Gervasius' och Prothasius' martyrernas dag avled systemen innanför Elseby Hermansdotter, 7 år efter sitt klosterlöfte. Hon var från Jutland.

Söndagen i veckan efter Sankt Johannes döparens dag vigde herr biskopen och brodern Ake till syster innanför en jungfru Anna, dotter till Henrik, guldsmed i Vadstena. 25 juni.

Dagen före Augustinus biskops dag avled syster Margareta Gunnarsdotter från Jutland, som i sina dagar levde mycket stilla utan att förölämpa någon av sina systrar, i det 17:e året efter sitt klosterlöfte. 27 augusti.

Dagen efter den Heliga Jungfruns himmelsfärd avled broder Olav Petrusson i Norge i klostret Munkaliv. Dit hade han varit sänd för att reformera så stället som de där varande personerna, såsom synes ovan, Herrens år 1450. Och han var i orden under 24 år. Och han skrev boken Sancti Thome Secundam Secunde, ett gott Missale och ett Hymnarium och annat nödigt av korets böcker. Och han utarbetade förklaringsarna över de ur Uppenbarelserna utdragna artiklarna hos romerska kurian m. m. Och han var en god lärd, sångare o. s. v. och iakttagare av sin ordensregel. 16 augusti.

HERRENS ÅR 1453.

Första söndagen åttonde dagen till trettondedagen vigdes syster Birgitta, broder Mikaelssysterdotter, av biskop Nikolaus. 15 januari.

- 11 mars.* I fastan kom herr biskopen broder Ake till Vadstena svårt sjuk. Då han märkte, att döden förestod, bad han ödmjukt att varda införd i klostret, och där förblev han några dagar, kämpande med döden. Sedan han undfått sakramenten av konfessorn, låg han, iförd kåpan, på sjukstugans golv på en bädd av halm, tills han avsomnade i Herren 17 april, nämligen tisdagen
- 17 april.* efter andra söndagen efter påsk,^r och han begrovs mitt i brödernas kor. Själv hade han skänkt klostret rätt många gåvor, vilka hans kapitelmedlemmar välvilligt lämnade, eftersom han, såsom en god skaffare, hade så i andlig som timlig måtto gagnat Västerås' stift, som han förestått.
- 23 juni.* Dagen före Johannes döparens dag avled syster Cecilia Gerardsdotter, en from kvinna, efter att andäktigt hava anammat sakramenten, 62 år efter sitt klosterlöfte.
- 15 juli.* På dagen för apostlarnas delning vigdes av biskopen i Linköping syster Ragnild Unnesdotter.
- 9 september.* Söndagen i veckan efter den Heliga Jungfruns födelse avled syster Birgitta Vasmansdotter . . . år efter sitt klosterlöfte.
- 18 oktober.* Måndagen i veckan efter Sankta Birgittas dag avled broder Henekin präst, en menlös man och en god iakttagare av regeln, efter att ha undfått sakramenten . . . år efter sitt klosterlöfte.

Sankt Severinus' biskopens dag frambar dom- *23 oktober.*
prosten i Linköping jämte två kaniker bann-
lysningsdom mot båda konventen, vilken herr
Erik Vastesson, föreståndare för Sankta Birgittas
hus i Rom, på orättfärdigt sätt utverkat, såsom
klart syntes, då anledningen till denna sak dryf-
tades i kapitlet i Linköping.

Icke dess mindre gjordes en viss samman-
jämkning för att få endräkt och fred, och för
att handlägga detta ärende utgingo bröderna
konfessorn Magnus Unnesson och Olav Gun-
narsson.

Sankta Katarinas, jungfruns, dag vigdes av *25 november.*
biskopen i Linköping syster Ingegerd Staffans-
dotter och herr Mattias, konung Karls kaplan.

HERRENS ÅR 1454.

Herrens omskärelses fest kom konung Karl *Nyårsdagen.*
till Vadstena, och dagen därpå inträdde han *2 januari.*
jämte några få i brödernas matsal, varest han
först väckte fråga om att helga sin lilla 8-åriga
dotter till nunna i klostret, varitill han utverkat
en bulla av påven Nikolaus. Denna bulla ut-
tryckte ej, på övligt sätt, såsom det hövdes, att
detta vore emot regeln, men dock mottogs jung-
frun att stanna i klostret ett provår, torsdagen
efter den heliga Jungfruns kyrkogång, i världs- *7 februari.*

lig och enklaste dräkt, enligt den utverkade bullan.

3 januari.

Följande dag inträdde han åter i matsalen jämte några andra, och till honom buros tvenne guldkronor, som hans företrädare konung Erik nedsatt i klostret på de förutbestämda villkoren, att till drottning Filippas Sankta Annakapell skulle göras tvenne bilder, framställande den Heliga Jungfruns kröning; eller om en ny konung skulle krönas i riket, skulle han, mot vederlag, få taga dessa för sin kröning; eller om klostret tyngdes av svårt nödläge, så skulle de kunna säljas för att bereda klostret lättnad. Då han sett kronorna och de andra drottning Filippas kostbara klenodier, som hon genom testamente givit klostret, sade konungen till konfessorn och alla bröderna: »Dessa kostbara klenodier haven I uti klostret emot Salvators regel till fara för edra själar.» Och han försäkrade sig vilja utbyta allt detta, med båda konventens råd och samtycke, mot någon annan nytta och gagn för klostret, väl någon avkomst. Och drottning Filippas krona uppskattades till 1,000 och 73 stockholmska mark, men konung Eriks till 700 mark, två mindre, i svenskt mynt. Men ett halsband, som var gjort i skepnad av en hund, värderades till 130 rhenska floriner. Likaså en gyllene gördel, nämligen kåpebonaden,¹ värderades till 1,052 stockholmska mark.

Dessa penningar eller guld sände konung Karl till klostret, såsom han sade, och har man hans brev i enlighet med vad ovan är sagt.

Likaledes inbars en tavla av guld, i vilken äro insatta två delar av helgonreliker, och den värderades till 200 och 70 nobler, och det gör 1,080 svenska mark.

Sedan detta så var besett och värderat, bars alltsammans till sakristian och inlades åter i klostrets förvaringsrum.

Omkring trettondedagen uppsattes ett ciborium¹ eller en pelare för Kristi lekamen, och en monstrans där, jämte en lampa.

Broder Magnus Hakvunsson, lekbroder, avled tisdagen efter palmsöndagen. 16 april.

Broder Johan Kylesson avled i Finland i Nådendals kloster onsdagen i påskveckan, efter att hava undfått sakramenten. Han var prior där under flera år och byggde klostret så gott som från nyo o. s. v., ... år efter sitt klosterlöfte. 24 april.

Broder Johannes Hillebrandsson, präst innanför, avled dagen efter Sankt Markus, efter att hava undfått sakramenten, ... år efter sitt klosterlöfte. 26 april.

Syster Margareta, fordom kokerska i syst-rarnas kök, avled på Heliga korsets återfinnandes dag. Hon var from och mycket tålig o. s. v. 3 maj.

7 maj. Syster Birgitta Hannesdotter, syster innanför, avled dagen efter Johannes ante portam Latinam efter att ha undfått sakramenten, 43 år efter sitt klosterlöfte.

12 maj. Syster Kristina Hermansdotter, syster innanför, avled martyrerna Sankt Nereus' och Sankt Achilleus' dag. Hon var en syster av dem, som först ingingo i detta kloster, och dog 62 år efter sitt klosterlöfte.

17 maj. Syster Anna Klavedotter avled dagen före Sankt Erik konungs dag. Hon var sakristan i klostret under flera år och var mycket förfaren i att brodera och andäktig att iakttaga regeln, 31 år efter sitt klosterlöfte.

22 augusti. En vecka efter den Heliga Jungfruns himmelsfärds dag drabbades konfessorn Botulv, medan han satt i systrarnas bikt, först av en brist i talförmågan, därpå gick han dädan, och då han kom till brödernas kor, vart han lam och miste krafterna i de högra lemmarna, jämte talförmågan.

Märk, att broder Botulv, efter sedan han råkat ut för förlamningen, framhärdade i denna svaghet ända till sin död, och han återfick ej målet; men dock avsade han sig ej sitt ämbete, emedan abbedissan och andra personer bland bröderna och systrarna, hans gynnare, hoppades, att han skulle återvinna hälsan, och sålunda innehade han konfessorsplatsen ända till en vecka efter

allhelgonadagen och denna dag vart han på an- 8 november.
hållan av bröderna, de äldre och andra, förd till
systrarnas port, varest han, i närvaro av abbe-
dissan och de samlade systrarna och bröderna,
visserligen ej med ord, enär han ej förmådde
tala, så dock med tecken och nick, frivilligt avgick.

Men dagen före Sankt Martin valdes broder 10 november
Mikael, så med brödernas som systrarnas sam-
tycke, i god sämja, och sedan biskop Nikolaus
Köning fått del av beslutet om hans val, bekräf-
tade han honom och tilldelade honom, enligt
regeln, makt att binda och lösa, rätta och bättra.

Syster Ingeborg Lauretsdotter avled dagen 13 september
före korsets upphöjelse utan sakramenten, ty då
hon stigit upp till brödernas ottesång, föll hon
baklänges, och som hon var en fet kvinna, brusto
hennes inälvor, och hon avled efter en kort stund.
Och hon hade varit i orden 37 år.

Omkring Johannes Döparens dag kommo två 24 juni.
kaniker och medförde brev från kapitlet i Vä-
sterås, som meddelade, att broder Olav Gunnars-
son genom val enligt laga ordning och kanonisk
rätt blivit utsedd till biskop så, som sig höves.
Då detta var läst, sade han sig först ej villig
och skicklig att mottaga ett sådant ämbete.
Men slutligen, efter maning i brev av konungen
och kapitlet, samtyckte konventet, att han borde
taga på sig detta åliggande till Guds ära, efter-

- som han var mäktig att i predikan, leverne och goda verk uppbygga och verksamt främja Guds kyrka. När detta var avgjort, utgick han ur klostret dagen före apostlarna Petrus' och Paulus' dag för att fara till Västerås, och sedan där allt var utfört så, som för ett sådant ärende hövdes, återkom han till klostret omkring Magdalenas dag och stannade i klostret till Dionysius' och hans följeslagares dag, samt gick åter ut ur klostret till att sköta sitt och kyrkans värv. Och han vigdes till biskop året därpå uti Västerås, Johannes döparens dag.
- 28 juni. 22 juli. 9 oktober. 24 juni 1455.

HERRENS ÅR 1455.

Avled syster Margareta Bodgersdotter, 26 år efter sitt klosterlöfte.

25 januari. Sankt Paulus' omvändelses dag avled syster Kristina Padersdotter, vilken från sin vigningsdag till sin dödsdag levde skuldlöst.

11 februari. Dagen efter Sankta Scholastica avled broder Nikolaus Rikardsson. Han hade varit i diakontjänst.

Söndagen Qvadragesima, som var dagen före 23 februari. Matthias' apostelns dag, vigdes av den vördige fadern ärkebiskopen konungens dotter, nämligen Birgitta Karlsdotter, och jämte henne fyra andra jungfrur, nämligen Margareta, dotter till riddaren

Karl Kristiernsson, Birgitta, Petrus Iherkes dotter, Katarina Andrisdotter och Helena Vivastsdotter. Och jämte dessa vigdes broder Olav Johannes-son till diakontjänst. Vid dessa jungfrurs vigin-
ning bröts klausuren.

Ty först inträdde konung Karl, med krona på huvudet, i brödernas kor, och stannade där under hela denna tjänst, iförd en fin, vit dräkt och kåpa. Och då evangeliet hade bort läsas, sade han själv: »Herren vare med eder!» och sekvensen ur det heliga evangeliet enligt Johannes. Sedan det svarats: »Ära vare Dig, Herre!» lästes hela evangelietexten för övrigt av herr biskop Nikolaus i Linköping. Och flera hans underlydande inträdde jämte honom. Därefter kommo ärkebiskopen i Lund utan infula, men herrar biskopar i Linköping och Strängnäs med infula och den valde^r biskopen i Västerås med sina kaniker, stående mitt på stengolvet utanför koret på för dem på övligt sätt berett rum. Koret och en del av kyrkgolvet ända till systrarnas port var helt täckt med bonader och kläde. Vid dessas invigning var stor ståt av fruar och jungfrur, med blåsinstrument och annat spel, vilket allt ledde och föregick jungfrurna ända till porten, där de skulle inträda.

Hos konungadottern syntes ej stolthet och löje eller sorg, utan sinnesro och andakt, då

hon mottog dräkten. Men då hon förtroddes abbedissan, ville hon skynda ur sin faders armar och komma till systrarna, som stodo inne i klostret, och hon lade i dagen längtan och lust att inträda i klostret.

25 maj. Danske konungen Kristiern kom vid pingsttiden till Älvsborgs slott och ville med vapenmakt lägga under sig Västergötland och slutligen hela riket, men marsken, herr Tord Bondesson, som styrde och innehade Västergötland, gjorde honom motstånd med svenskarna. Och så ofta denne konung sökte infalla där, vann han intet. Slutligen vände han om till Danmark. Och vid den tiden byggdes en ny fästning Danaborg av danskarna i Småland. Men av marsken som hade med sig en mängd svenner av vapen och allmoge, vordo danskarna, som voro i detta slott, i grund besegrade, och slottet kallades av svenskarna Danasorg.

6 oktober. Dagen före Sankta Birgittas helgonförklaring, nämligen Eskils dag, invigde broder Olav, biskopen i Västerås, två altaren, nämligen Sankt Mikael's och Sankt Johannes döparens.

6 oktober. Dagen före Sankta Birgittas helgonförklaring avled broder Stefan Ljongsson, lekbroder.

13 oktober. Dagen före Calixtus', påvens, dag avled syster Katarina, Magnus guldsmeds dotter, på sitt . . . ordensår.

Sankt Severinus biskopens dag avled syster *23 oktober.*
Ingeborg Hänekesdotter efter 27 ordensår.

Omkring Clemens' fest höll biskop Nikolaus i *23 november.*
Linköping visitation, utan någon förändring, utan han förnyade det förra brev, som gavs vid visitationen. Och han vigde tvenne jungfrur till systrar, nämligen Katarina Erengislesdotter och Ingegerd Padersdotter.

Den dag, då det sjöngs »O, sapientia», avled Helena Helgesdotter, änka, ... år efter sitt klosterlöfte.

Detta år vart kyrkans tak, som förut var slätt och ej i tillbörlig höjd lämpat efter kyrkans bredd, ånyo reparerat, dels emedan kopparn var bräckt och ej väl pålagd, dels emedan flera bjälkar och balkar voro skadade. Men detta tak uppfördes till så stor höjd och på samma gång ett klocktorn, mot brödernas och systrarnas vilja, enär timmermannen rättade sig efter konungens, herrarnas och andra vises vilja, men ej efter konventens.

Detta år yrkade bröderna av vår orden från flera kloster olägligt uttryckligen genom brev, att ett allmänt ordenskapitel skulle hållas, och anförde flera skäl därför. Till deras yrkande samtyckte hela vårt samfund, såväl systrar som bröder, för en förbättring av sättet att följa regeln och för ordens bevarande, och sände dem sina brev angående dessa saker.

Så stor hungersnöd rådde i hela Sverige, att många dogo av hunger och många av pesten, som då gick i övre Sverige.

HERRENS ÅR 1456.

16 maj. Marsken herr Tord hade under vintern byggt ett nytt slott på norska gränsen, vilket han kallade Karlsborg. Då danskarna hade belägrat detta, fördrev han dem med en stark här. Och under pingstdagarna uppehöll han sig där, och han satte stor lit till hövitsmannen, som dock, då han hade fått läglighet, dräpte honom skändligt, då han sov i sin säng. Och då han gjort detta, begav han sig till danskarna, tog med sig en stor mängd vapen och skövlade slottet.

28 mars. Omkring påskhögtiden fick konfessorn kallelsebrev till hållande av ett allmänt ordenskapitel, vilket konfessorn i Marienwolds kloster nära Lübeck hade utsänt. Till detta kapitel utgick konfessorn Mikael jämte broder Magnus Unnesson, men konung Karl hejdade dem under vägen, ty han ville ej, att de skulle fara ut ur riket, för danskarnas skull, vilka lågo till havs med en stor flotta o. s. v.

Detta år vart på kyrkomöten beslutat, att den Heliga Jungfru Marie förhäriligandes fest skulle *29 augusti.* allmänt firas på Johannes' halshuggnings dag.

I dessa dagar fördes marsken från Västergötland och begrovs i klostret i närvaro av konungen och flera andra adliga.

Tvenne systrar, nämligen Margareta Arvidsdotter och Helena Hintsedotter, kommo från Finland, från klostret Nädendal, där de vistats i flera år, och de hade i sitt följe prästen herr Karl. Men deras hemkomst inträffade söndagen före jungfru Marie födelses dag.

5 september.

Dagen före Sankt Mattheus', apostelns, dag avsåde sig syster Katerina Bänksdotter abbedissesysslan på grund av obotlig sjukdom, och andra dagen valdes, enligt konstitutionen i Basel, till abbedissa syster Cecilia Padersdotter, vilken varken med skäl, uppmaningar eller hotelser kunde förmås att samtycka till det på henne fallna valet, utan höll sig mot allas vilja undan och gömde sig i vrårna i något hus flera timmar igenom.

20 september.

Herr Magnus Gren, som varit landsflyktig ur riket, kom med en stor här till Öland och intog denna landsända. Sedan kom danske konungen med en mäktig stor hop väpnade män och skepp och tog slottet och konungens måg, riddaren herr Erik till fånga och bortförde hans skatter med sig.

Lördagen före Mikaelsmässan företogs åter val till abbedissa, såsom förut, och valdes syster Katerina Ulvsdotter, en av de äldre, till abbe-

25 september.

dissa, men då allt var vederbörligen förrättat, ville konfessorn ej godtaga henne och hennes val, utan anförde, att hon var för gammal och annat mera. Och så var valet oavgjort några dagar. Slutligen, ombedd att avstå från denna åtgärd, godkände han valet, såsom Priorns tilllägg^r säga.

Slutligen skrevs beslutet om valet till biskopen, som, vid mottagandet härav, ej gav mycket akt på förhållandena, eftersom han genast konfirmerade henne som abbedissa. Men följande år, nämligen Herrens år 1457, Sankt Paulus' 25 januari. omvändelses dag vart hon vigd till abbedissa av biskop Nikolaus i Linköping. Och om vid hennes val något skett ej fullt regelrätt, så gottgjorde han det genom sin myndighet och ville, att allt, som skett vid hennes val, skulle vara gilt.

HERRENS ÅR 1457.

Sedan konung Karl hållit bröllop i Stockholm 6 januari. för flera adliga personer efter trettondedagen, vid vilka ärkebiskopen var närvarande jämte andra rikets råd, rustade han sig att bekämpa danskarna, som tagit Öland, och riddaren Magnus Gren, som med en mängd krigsfolk besatt slottet. Och då han var på väg och ämnade sig först till Vadstena, fick han brev från en viss biskop, att

ärkebiskopen förbundit sig med vissa adliga herrar och dalkarlarna och skövlade kungliga gods och tog till fånga hans hövitsmän och tjänare. Då han fick veta detta, vände han om och samlade om igen en här mot sina motståndare, men vart, sedan flera fallit, besegrad och sårad av en pil. Slutligen kom han fram till Stockholm, och vart där belägrad av ärkebiskopen och dennes medhållare, men fann det rådligast att vika för deras illvilja. Så snart han fått sina skatter ombord, avseglade han till Preussen och framkom till staden Danzig, där han med all heder vart mottagen av borgarna och polske konungen, vilka i lika mån ägnade honom medkänsla, tröst och vänlighet.

Därefter skickades sändebud med brev till danske konungen, vilka rådde, att han snarligen skulle segla till Sverige med en här, vilket han också gjorde, ty han var i Stockholm i pingst-helgen, varest flera av rikets råd med ärkebiskopen valde honom till konung, och Sankt Olavs dag krönte de honom högtidligen i Uppsala.

5 juni.

29 juli.

Herr Otto Ulvsson begrovs i klostret, en bror till Katerina Ulvsdotter, Sankt Petri Cathedra. Han gjorde testamente till klostret och förordnade dit mycket av sina ägodelar, för sin själs salighet, och han gjorde sin syster abbedissan till testamentets verkställare.

22 februari.

2 mars.

Askonsdagen avled och begrovs Katerina Bänktsdotter, efter att hava undfått sakramenten. Hon hade under sin sjukdom måst utstå de största frestelser och anfåktelser.

7 augusti.

Söndagen efter Petri fängelses dag vart syster Kristina Jönisdotter från Småland vigd till syster innanför av biskop Nikolaus i Linköping.

Marie förklarings högtid, som förra året instiftats på konung Karls åstundan, vart detta år ej firad.

16 december.

Fredagen i kvatemberdagarna före jul¹ avled syster Kristina Jovansdotter, efter att ha undfått sakramenten.

18 december.

Fjärde söndagen i adventet kom konfessorn Vilhelm från Munkaliv jämte en följeslagare och stannade i klostret till konungens ankomst.

Så stor hungersnöd var detta år och de båda föregående åren i Sverige och Östergötland, att ingen av då levande människor mindes, att sådan hungersnöd varit.

HERRENS ÅR 1458.

8 januari.

Kom konung Kristiern till Vadstena söndagen i veckan efter trettondedagen och mottogs på vanligt sätt och såsom skrivet är år 1448 om konung Karls mottagande. Måndagen inträdde han i brödernas matsal. Där framställdes för

honom klostrets ärenden av konfessor Magnus, och han stadfäste de av konungarna givna privilegierna och visade sig vid alla önskemål till klostrets gagn välvillig och nådig.

Därefter hölls ett möte i staden Skara. Dit samlades rådsherrar från alla de tre rikena Sverige, Danmark och Norge och beslöto bland annat, att vid konung Kristierns död skall hans son väljas till konung i de tre rikena, såsom det säges.

Vigdes syster Kristin Jovansdotter till syster innanför av vår ordensbroder Olav, biskop i Västerås, Sankt Petri Cathedra.

22 februari.

Tredje söndagen efter påsk avled den vördige fadern herr Nikolaus Köning, biskop i Linköping, vilken visat klostret mycken välvilja och välgärningar.

29 april.

Dagen före Johannes ante portam Latinam avled broder Botulv, vilken var stum och lam, såsom är skrivet år 1454.

5 maj.

Dagen efter Botolphus' dag intogs till broder herr Andreas från Strängnäs och vigdes av biskopen i Växjö.

18 juni.

Sankt Jakobs dag begrovs broder Laurentius, som natten förut hastigt dog, utan sakrament.

25 juli.

Märk, att broder Sven präst kom från klostret Marienwold, där han ej fick stanna i fred, till

- 19 februari.* Vadstena före Qvadragesima och önskade att mottagas och stanna här för beständigt i iakttagande av regeln. Och han hade hos romerska kurian utverkat sitt överflyttande till ett annat ordens kloster. Men då man fick höra hans brev, hade han med orätt utverkat det med förtigande av ordens privilegium. Därför sades honom, att han får återvända till sitt kloster, eller, efter tillstånd av konventet i Marienwold, överflytta till det i Bergen belägna klostret Munkaliv. Då han fått detta tillstånd, avreste han till Västergötland
- 1 augusti.* Sankt Petrus' fängelses dag, men där avvek han på vänners råd från denna sin avsikt, gjorde ansökan hos romerska kurian och utverkade, att han överfördes från vår orden, mot ordens privilegier, till fara för sin själs salighet, och upptogs i Varnhems kloster av Sankt Bernhards orden, beläget i Västergötland.
- 6 december.* Sankt Nicolaus biskops dag avled syster Matild Padersdotter, efter att hava undfått sakramenten, i det 18:e året efter sitt klosterlöfte.

HERRENS ÅR 1459.

- 8 januari.* Måndagen i veckan efter trettondedagen avled brodern innanför broder Simon, lekbroder, som hade utstått många mödor för klostret före sitt intagande och sedan reste över till Finland

för grundande av klostret där, med de dit sända systrarna och bröderna. I det 35:e året efter sitt klosterlöfte.

Söndagen Qvinquagesima vigdes av herr biskopen broder Olav i Västerås syster Kristina Amundsdotter. *4 februari.*

Lekbrodern Olav Olavsson ingick i orden och vigdes Sankt Sigfrids dag av herr biskopen i Västerås, liksom ovan. *15 februari.*

Aposteln Sankt Matthias' dag renade nämnde biskop den gamla griftegården, som förlidet år blivit kränkt och utvidgad. *24 februari.*

Sankt Petrus martyrens dag mottogs dräkten av tvenne bröder utanför, nämligen Jönis Olavsson och Klaus, klosterkyrkans klockare eller väktare, av konfessorn, broder Magnus. Dessa stodo i Drottningens kapell och konfessorn inom stängslet eller gallren. *29 april.*

Dagen efter Alexius' dag avled syster Ragnild Tyrgilsdotter, efter att ha undfått sakramenten, i det 38:e året efter sitt klosterlöfte. *18 juli.*

Sankt Jakobs dag avled syster Birgitta Spoledotter, efter att ha undfått sakramenten. *25 juli.*

Sankt Sixtus' dag avled syster Greta Könakedotter efter att ha undfått sakramenten. Hon var alltid välvillig till att skaffa, vad som tarvades för bröderna. I det 44:e året efter sitt klosterlöfte. *6 augusti.*

6 augusti.

Samma Sankt Sixtus' dag, under den heliga Jungfruns mässa, avled broder Klemens Civikin,¹ som före sitt inträde i klostret var prebendepräst i Västerås kyrka. Han var en god sångare och predikant och lugn i umgängelsen och fridsam, och han älskade oskuld och gudsfruktan. Men ändock utstod han några år förut, före sin död, de svåraste frestelser till hädelse, såsom det tros till hans förtjänst och rening från sina synder. Efter att ha undfått sakramenten insomnade han i frid, i det 35:e året efter sitt klosterlöfte. Han var även i Finland för att grunda det nya klostret under tre år, återvändande därefter till Vadstena, men sändes till det i Bergen belägna klostret för att reformera detta ställe och de där varande personerna.

Bagarstugan och det ställe, där öl beredes, fullbordades under denna sommar med hänsyn till de omkring vardera varande murarna.

Saliga Birgittas altare nymurades och invigdes av herren och brodern Olav Gunnarsson, biskopen i Västerås, tisdagen i veckan efter änglarnas fest, och dagarna näst efter uppsattes där ovanför en dyrbar tavla, som kostade 600 lybska mark.

3 oktober.

30 september. Sankt Hieronymus' dag vigde ovannämnde herr biskop trenne systrar innanför, nämligen Katerina Niklisdotter, Kristina Hannesdotter och

Katerina Tydekesdotter samt broder Johannes Johannesson till predikotjänst. Och han var kyrkoherde i Vadstena kyrka.

Allhelgonadag avled systemen innanför Greta *1 november.*
Andrisdotter, i det 49:e året efter sitt klosterlöfte.

HERRENS ÅR 1460.

Sankt Paulus' omvändelses dag avsade sig *25 januari.*
broder Johannes Benekinsson sysslan såsom sakristan för svårigheter vid att gå. Och han hade stått i denna tjänst 24 år. Och antogs till sakristan broder Olav Johannesson, en av de 13 prästerna.

Dagen efter åttonde dagen till Agnes' dag *29 januari.*
avled syster Kristina Niklisdotter från Skeninge, som var sjuk några dagar, efter att ha undfått sakramenten.

Lördagen före Sexagesima avled broder Jakob *15 februari.*
Laurentiusson. Han sammanskrev flera böcker predikningar och Uppenbarelsernas bok. Han var en god predikant och ivrig iakttagare av sin ordensregel. I det 15:e året efter sitt klosterlöfte.

Söndagen Oculi vigde biskopen i Västerås, *16 mars.*
broder Olav, en broder, herr Martin Olavsson, och två systrar, nämligen Anna Hanesdotter och Birgitta, dotter till Jöns Gudmundsson, borgmästare i Vadstena.

9 juli.

Syster Margareta Karlsdotter avled onsdagen före apostlarnas delnings dag.

Detta år indrev konungen en svensk mark från varje stuga i riket mot fosterlandets lagar, och alltsammans fördes bort till Danmark.

Denna sommar murades eller fullbordades västra väggen efter måttet på det nya taket, vilket lades år 1455 eller reparerades ånyo, av orsaker, som där stå.

HERRENS ÅR 1461.

15 januari.

Avled på Sankt Maurus' dag syster Katerina Ulvsdotter, efter att ha undfått sakramenten. Hon förestod abbedissekallet ett år, såsom synes under Herrens år 1457. I det 51:a året efter sitt klosterlöfte.

10 april.

I påskveckan, nämligen fredagen närmast före söndagen Quasimodogeniti under systrarnas ottesång avled broder Johannes Benekinsson från Kalmar, men till börden ölänning, präst och diakon, i 45:e året efter sitt klosterlöfte. Han var en menlös man, klok, from och väl boklörd och hade skrivit många goda saker i konventet, så av predikningar som andra saker, och hade sammanfattat historier om följande helgon.

Den första om Sankt Simeon, som tog upp Jesus i templet, vilken börjar: »Assunt S. Syme-

onis prefulgentis Dei donis» o. s. v. Den andra om Sankt Joachim, den Heliga Jungfru Marie fader, vilken börjar: »Gaude mater ecclesia promens leta memoria» o. s. v. Den tredje om den Heliga Jungfru Marias systrar, vilken börjar: »Gaude celesti júbilo, mentis excusso núbilo» o. s. v. Den fjärde om Sankta Katarina, Sankta Birgittas dotter, vilken börjar: »Letare Syon filia, jocunda fac tripudia» o. s. v. Och måtte dessa helgons förtjänster förhjälpa hans själ till den eviga glädjen!

Tisdagen efter Quasimodogeniti, som inföll på Sankt Tiburtius' och Sankt Valerianus' dag, vigde för första gången herr biskop Kättil i Linköping tvenne systrar, nämligen Birgitta Hanusdotter från Norrbotten, en släkting till broder Mikael, och Katerina, Petrus Torves dotter.

14 april.

Dagen före Sankta Maria Magdalenas dag fullbordades östra väggen av klosterkyrkan efter måttet på det nya taket, som lades och höjdes år 1455, av ovan sagda orsaker.

21 juli.

Samma år, den dag, då årligen hålles stiftsmöte i Västerås,¹ avled den vördige fadern, broder Olav Gunnarsson, biskop vid samma Västerås kyrka, förgiftad av avundsmän för beivrande och bestraffande av vissa personers av andliga ståndet utsvävningar och oåterhållsamma leverne, och han begrovs därstädes i Västerås kyrka.

Vid samma tid var konung Kristiern i Stockholm med en stor här av danskar och stannade där nästan hela sommaren, och han vidtog på den tiden ett särdeles svårt utpressande av penningar från folket i hela riket, så att var och en skulle lämna en stockholmsk mark, jämväl kyrkornas och klostrens landbor, över hela Sveriges rike, och dessa penningar utfick han och förde dem med sig ut ur riket, och för dessa penningar köpte han landet Holstein, såsom allmänneligen sades. Dessutom fann vid den tiden samme konung en stor skatt av guld, silver och penningar i Svartbrödernas kloster i Stockholm, vilken skatt konung Karl vid sitt fördrivande från riket hade där kvarlämnat. Även denna skatt förde konung Kristiern med sig bort ur riket. Därefter kom förenämnde konung Kristiern även hit till Vadstena kloster omkring den Heliga Jungfru Marias 8 september. födelsedag och hade med sig herr biskop Kättil i Linköping och flera andra Sveriges rikes råd, nämligen herr marsken Ture Turesson, herr Gotstav Karlsson, herr Erengisle Nilsson, herr Erik Nipertz m. fl. och krävde även av vårt kloster den skatt, som här länge varit nedsatt av framfarne konungen över dessa trenne riken Erik för att därmed grunda ett kollegium av klerker här i Vadstena i sockenkyrkan m. m. Men även denna skatt av guld och silver, stor 990 tunga

engelska nobler, fick samme konung med sig med samtycke av abbedissan Ingeburg Gerdspotter och generalkonfessorn broder Magnus samt alla systrarna och bröderna, dock på det villkor, att samme konung lovade, att han ville stifft ett sådant kollegium för gudstjänst i ovan sagda kyrka och begåva och säkerställa det med bestående räntor inom fyra omedelbart nästföljande år. Och om han ej gjorde detta, lovade han, att han på anfordran ville återställa en till antal och myckenhet lika stor summa guld och silver till Vadstena kloster, såsom det vidlyftigare innehålles i konungens eget, angående denna sak givna och utfärdade brev.

HERRENS ÅR 1462.

Sankt Ansgarii dag förrättade den vördige fadern, herr biskopen i Linköping Kättil för första gången, sedan han blivit biskop, visitation i Vadstena kloster och hade med sig två sina kaniker, nämligen herr Gudmund, kantor vid Linköpings kyrka, och herr Henrik Tydemansson. Han betedde sig i allo fromt och hovsamt, så hos systrarna som hos bröderna, och sedan allt var förrättat, anbefallde han sig åt deras böner.

4 februari.

7 mars.

Samma år, första söndagen i fastan, nämligen Invocavit, vigde den vördige fadern herr biskop Laurentius i Växjö till diakon en broder herr Laurentius Mikaelsson från Norrbotten, och denne broder hjälpte mycket Vadstena kloster med sina honom av Gud beskärda ägodelar.

1 juni.

Tisdagen i veckan efter Kristi himmelsfärdsdag, utgingo våra bröder, nämligen konfessorn broder Magnus, broder Ridkard och lekbrodern Magnus Hakvinsson till Finland, till vår ordens kloster Nådendal, för att reformera det och återföra personerna därstädes till sann noggrannhet i klosterregelns iakttagande och till avstängdhet, vilket ock gjordes. Ty de förenämnda bröderna stannade där under hela den sommaren och fingo personerna i detta kloster att iakttaga ordensregeln och förlikte dem med deras biskop, herr Konrad i Åbo, angående några mål och tvistepunkter, som voro dem emellan, och bragte dem slutligen till ständig avstängdhet i enlighet med Sankt Salvators regel. Då allt detta var väl och troget uträttat Gud till ära, återkommo förenämnda trenne bröder lyckligen till sitt kloster i Vadstena

11 november. Sankt Martinus' biskops dag.

En vecka efter Sankt Johannes döparens dag, som var dagen före den Heliga Jungfru

1 juli.

Marie besökelses dag, gick, i det denna helg

inträdde, under brödernas aftonsång syster Margareta Karlsdotter till Herren, i det 27:e året efter sitt klosterlöfte.

Sankt Hieronymus' dag avled syster Elena^{30 september.} Vevastsdotter, Herrens år 1462, i det 13:e året efter sitt klosterlöfte.

Den 31 mars avled syster Margareta Pavals^{31 mars.} dotter, samma Herrens år som ovan, i det 17:e året efter sitt klosterlöfte.

Sankt Clemens' dag vigdes Anna, Ficke Bylogs dotter, och Anna Niklisdotter samt bröderna Gunnar Björnsson och Klemens Petrusson av den vördige fadern och herren biskop Kättil i Linköping.

Omkring Philippi och Jacobi dag Herrens år^{1 maj.} 1463 vigdes syster Margit Hakvonsdotter.

HERRENS ÅR 1463.

Vid tiden för marknaden i Uppsala, som på folkets språk kallas Disating eller Disting, uppkom ett rykte i de övre delarna av riket, om den fordom ur riket flyktade eller utdrivne konung Karls återkomst, och detta rykte sades ha haft detta upphov. Ty ärkebiskopen i Uppsala herr Johannes Benediktsson hade fängslat en köpman, som hette Peter Hättolös eller Petrus Niklisson, och tillvitade honom ärkebiskopen, att han burit

brev å konung Karls vägnar till några adliga herrar i riket. Och ehuru samme fånge sattes och kvarhölls i bojer och plågades med varjehanda pinliga medel, nekade han ståndaktigt till den honom tillskrivna gärningen och försäkrade, att han aldrig någonsin burit några dylika brev. Men förenämnda rykte verkade dock så till vida, att herr ärkebiskopen höll många adlige och riddersmän i riket, särdeles samme konung Karls vänner och släktingar, för misstänkte, och samma rykte om konung Karls återkomst kungjorde ärkebiskopen i egen person uppenbarligen för allt folket, som på den tiden var samlat i Uppsala på marknaden, och sade, att konung Karl, som då vistades i staden Danzig, hade dragit till sig så mycket folk av flera skilda land och riken, att han utan allt tvivel nästkommande sommar ärnade infalla i riket och alldeles föröda det. Därav uppkom ej ringa oro och split mellan samme ärkebiskop och hans vänner å ena sidan och konung Karls släktingar å andra sidan. Slutligen sände samme ärkebiskop, av farhåga för dylikt rykte, flera bud till konung Kristiern, som då var i Danmark, med brev och budskap och manade med all iver, han förmådde, samme konung att skyndsammeligen rycka in i Sveriges rike jämte, till säkerhet, en stor krigshär. Dessa råd och kallel-

ser samtyckte konungen genast till, samlade sig en stor här, ryckte in i Sveriges rike och kom till Stockholm ungefär omkring midfastan. Där stannade han till Johannes döparens högtid, och under den tiden fingo många, så adliga som andra, särdeles borgare i Stockholm, lida de största hemsökelse och lidanden på grund av förenämnda rykte om konung Karls återkomst, de, som i fråga om detta rykte höllos för miss-tänkta av ärkebiskopen, som då innehade Stockholms slott. Även pålade då konung Kristiern den största utpressning av penningar å hela rikets menighet, så å kyrkors och klosterns landbönder som andra, så att varje skattebonde över hela riket skulle lämna 12 stockholmska öre och varje landbonde 6 öre stockholmskt mynt, varav uppkom största oro och split mellan konungen och folket i riket o. s. v.

20 mars.

24 juni.

Samma år och samma sommar dagen efter Sankt Johannes' och Sankt Paulus' dag avled syster Kristina Jönisdotter.

27 juni.

Samma sommar, Sankt Hippolytus' dag, avled syster Birgitta Pädersdotter, en släkting till broder Mikael.

13 augusti.

Samma sommar, kort före Sankt Johannes döparens högtid, begav sig konung Kristiern sjöledes från Stockholm och seglade till Finland jämte många rikets råd och män av vapen, som

24 juni.

följde honom. Bland dessa var även biskop Kättil i Linköping och andra rikets prelater och stormän. Men under tiden, då konungen dröjde i Finland, vart ett stort sammanlopp av bönder, som bodde i Uppland, vilka knorrade och sins- emellan talade om den skatt och svåra tunga, som av konungen blivit riket pålagda. Dessa begåvo sig även vid den tiden i stor hop, nämligen tre eller fyra tusen, till herr ärkebiskopen, som då var hemma på Stockholms slott och icke med konungen till Finland, och rådförde sig med honom om den av konungen pålagda så tunga skatten och krävde av honom lindring samt även åklagade honom, för det att han varit ense med konungen själv om att ålägga folket en så svår skattetunga o. s. v. Slutligen, då herr ärkebiskopen hörde folkets rop och oro och befarade, av det förut sagda, att än större oroligheter skulle uppkomma, lovade han, att han för dem ville skriva till konungen, att denne skulle mildra utkrävandet av den pålagda skatten. Men då bönderna hörde detta, lade de skyndsamligen råd och återvände till ärkebiskopen och ropade alla med en mun, att de aldrig någonsin ville underkasta sig en dylik skatt och icke gälda konungen det allra ringaste av denna skatt. Då ärkebiskopen hörde detta, rådde och förmanade han dem, att en var skulle återvända hem till

sitt, och ärkebiskopen själv skulle hos konungen frikalla envar av dem från den dem pålagda skatten och tungan. Då bönderna hört detta, gingo de hem till sitt. Men sedermera under rättade ärkebiskopen konungen, som ännu var i Finland, om det ovanskrivna genom sina bud och brev. Och då konungen genomläst ärkebiskopens brev, kallade han till sig sina råd, att de mognare skulle överlägga om detta, vad som vore att göra. Och det syntes konungen och övriga herrar, som då voro hos konungen, att herr ärkebiskopen uppsätligen anordnat allt det ovan skrivna i samråd med rikets menighet och folk, att de måtte sätta sig upp emot konungen o. s. v. De fattade därför häftiga misstankar mot ärkebiskopen, och konungen och hans män återvände skyndsammeligen till Stockholm. Men innan konungen ännu seglade in till Stockholm, skilde han herr biskop Kättil i Linköping från sig ute på sjön och befallde honom, att han skulle återvända till sitt stift, eller Östergötland, enär biskop Kättil var en släkting till ärkebiskopen. Konungen kom alltså till Stockholm och gick genast upp på slottet, och där fängslade han herr ärkebiskopen och höll honom fången på slottet. Av denna fångenskap uppkom en villa, värre än den förra. Emedan det snart beryktades i riket, att ärkebiskopen var fången, samlades bönderna

i nästan hela Uppland och drogo skyndsamt väpnade till Stockholm för att befria ärkebiskopen, och de uppreste sig emot konungen, som då låg där. Ty första natten, då de kommit till den norra förstaden till samma stad, vilken på landets språk kallas Norra malm, togo bönderna genast samma natt hemligt och oväntat den ö, på vilken Helgeandskyrkan ligger, och som kallas Helgeandsholmen. Och då de samma natt sökte gå längre fram, över bron, som ligger över stora strömmen, för att uppbryta porten till staden, då först vaknade stadens väktare, ringde i klockorna och uppväckte borgarna, vilka genast kungjorde det för konungen, som då höll till på slottet. Då konungen fått veta detta, befallde han genast sina riddare och knektar, som då voro med honom från Danmark, att de skulle iföra sig vapen och nedgöra den bondehär, som låg framför staden, vilket också skedde. Ty genast på själva morgonen av då inbrytande dag drog konungen med sina knektar i väpnad skara mot bönderna, och då hölls en hård strid emellan dem nästan hela den dagen, ända till klockan fyra eller fem på aftonen,² och anställdes ett stort nederlag bland bönderna den dagen, enär, såsom det allmänt sades, mera än sextio stupade av bönderna och av knektarna även rätt många. Men slutligen skingra-

des bondehären för den gången. Men konungen med sin här begav sig någon tid därefter under samma höst på flottan från Stockholm tillbaka till Danmark och förde med sig ur riket ärkebiskopen fången och höll honom även fången i ett torn i Köpenhamns slott nästan ett helt år.

Därförutom må man veta, att förrän konung Kristiern förde ärkebiskopen från Stockholm med sig till Danmark, såsom ovan är sagt, samman kallade samme konung till sig i Stockholm några stiftens prelater, nämligen kanikerna i Uppsala, Strängnäs och Västerås och synnerligen de mera laglärde, och då dessa, såsom nyss säges, voro samlade i Stockholm inför honom, framdrog konungen vissa punkter, upptecknade på en sedel och uppsatta mot ärkebiskopen, nog rysliga och innehållsdigra, och önskade av dem, att de skulle moget överlägga om dessa punkter, och att de skulle avgiva sina betänkanden eller svar på en var av dessa punkter till konungen själv. Men av vem eller vilka dessa punkter voro uppsatta, vet man ej. Men deras ordning och ordalydelse införes här och är sådan:

Måne konungen, som i sitt rike ej erkänner någon över sig, kan, på grund av avlagd läns- och trohetsed, eller på grund av majestäts-

brott, då annan högre kyrklig domare ej är för handen, gripa eller kvarhålla en ärkebiskop eller biskop, särdeles i sådana fall, som röra hans kungliga stånd, hans person och hela rikets bestånd och försvagande, så länge och till dess att angående saken rannsakas av vederbörlig domare. Och manne i förenämnda fall denna stadga av Klemens¹ bör vara tillämplig: »Om någon på inrådan av djävulen» o. s. v.?

Manne någon, som är beslagen med majestätsbrott eller menedig, kan åtnjuta förmånen av denna stadga av Klemens: »Om någon på inrådan» o. s. v.?

Manne i brott, som ej äro under allmän lag, denna stadga av Klemens är gällande och även bestämmelsen: »I illvillig», eftersom därtill rådde icke djävulen, utan förstens förstånd och mogna råd o. s. v.

Manne denna stadga av Klemens äger tillämpning i de fall, då någon fängslas utan något slags våld eller arglistighet, utan till försvar för egen person och hela riket, och på det att ej svårare oroligheter må sättas i gång, under vilka omständigheter mycket blir lovligt, som annars ej är lovligt?

Manne detta stadgande »I illvillig» i sig innefattar konungarna, då konungarna ej genom ed förbundit sig till dess iakttagande?

Månne en konung, som fängslar en ärkebiskop för rikets och sina undersåtars gagn och trygghet och för att avvända faror och de allvarligaste oroligheter, kan vara straffbar enligt utsagan av Klemens: »Om någon» o. s. v.?

Månne en olaglig och exkommunicerad ärkebiskop kan åtnjuta förmånen av denna stadga av Klemens: »Om någon på inrådan» och förenämnda stadgande »I illvillig» o. s. v.?

Månne en menedig och sålunda ärelös annat än på grund av länsplikt, för vilken portarna till värdigheter ej stå öppna, kan njuta förmånen av nämnda stadga av Klemens o. s. v.?

Månne någon kan dömas otrogen eller avog mot det kungliga majestätet, därest han ej först blivit fälld genom kunglig dom?

Månne någon, som förevidtar en annan det, som rör liv, ära eller gods, kan hemfalla åt vedergällningsrätten?

Månne någon, som hemfaller åt vedergällningsrätten, får åtnjuta förenämnda förmåner?

Månne i majestätsbrott utgången bör avvaktas, eller månne därvid någon får förekomma detta, och så i ord och gärning omedelbarligen avvärja våld?

Månne förenämnda kapitel innefatta konungar och månne sagda kapitels privilegier från konungen undantaga ärkebiskopar och biskopar, så att

de, då de på det allvarligaste förbrutit sig, ej må kunna av konungen kvarhållas, till dess att vederbörlig domare finnes för handen?

Männe den något utverkar, som falskt förtäljer?

Männe kyrklig frihet bör tillerkännas den, som olagligt kränkt den?

Männe den bör hållas för kättare, som mer än ett år varit bannlyst?

Männe de, som av en olaglig kättare eller bannlyst blivit ordinerade till kyrkligt ämbete, få utöva erhållet prästekall?

Männe de i samma brott invecklade skola bindas av samma rätt?

Men sedan ovanskrivna prelater genomsett och genomläst dessa föregående punkter, ville de på dem ej något svara, utan de bönföllo hos konungen, att han måtte hava dem friade från svaromål på sådana punkter, vilket ock skedde. Ty samme konung gjorde sig genast färdig för sina skepp och avseglade till Danmark. Och han förde med sig ärkebiskopen fången utur riket och höll honom instängd ett helt år.

13 november.

Söndagen näst efter Martinus' biskops dag vigdes syster Katerina Johansdotter och Ingeburg Hermansdotter och broder Torgils av herr biskop Kättil i Linköping.

HERRENS ÅR 1464.

Nästföljande vinter, strax efter åttonde dagen till trettondedagen, begav sig, att herr biskop Kätill i Linköping och övriga bröder och fränder till den nu fängslade ärkebiskopen drogo till sig alla och envar, som de förmådde, av rikets ädlingar och män av vapen och rustade sig till hämnd för ärkebiskopen och till att bekriega konung Kristiern, och de begynte belägra nästan alla rikets slott och fängsla och utplundra riddare och svenner, som höllo med konungen. Och det uppkom stor söndring och parti i hela riket, men de förnämligare av detta parti voro i Uppland dessa, som här nämnas: herr Kristiern Benktsson och David Benktsson, riddare och ärkebiskopens bröder, herr Nikolaus Kristiernsson, hövitsman på Västerås slott, herr Ivar Gren och rätt så många andra adliga män och riddare, vilka även drogo till sig hela menigheten av bönder i Uppland och särskilt dalemännen, som på folkspråket kallas dalakarlar, vilka äro mycket vilda och krigiska. Men herr biskop Kätill i Linköping innehade på den tiden slottet Stegeholm, och han drog även till sig en mycket stor här av legoknektar och regerade här i Östergötland och belägrade slotten, nämligen Stegeborg, Ringstaholm och Rumlaborg, och

även städerna här i Östergötland underlade han sig, nämligen Söderköping, Norrköping, Linköping, Skänninge och Vadstena, och tvang dem att giva honom hjälp, varje gång det bleve nödigt, även med väpnade män.

Och då förenämnde herr biskop Kättil, såsom förut sagt är, under någon tid regerat här i Östergötland, tågade han upp till övre delarna av landet med sin här, nämligen till Västerås, och här vart han då med enigt samtycke av alla, så herrar som allmoge, satt till främste styresman eller hövding för hela riket och det påbegynta kriget. Och härigenom vorden djärvare, underlade han sig alla, så många han kunde, och belägrade slotten, men inga övervann eller fick han utom två, nämligen Ringstaholm och Örebro. Slutligen belägrade han även Stockholm med en mycket stor här, särdeles av dalkarlar och andra kraftiga män, så omkring fast-

14 februari. lagstiden.

Men medan allt detta så, som här ovan förmäles, tilldrog sig här i Sverige, kungjordes det för konung Kristiern, som då var i Danmark. Och han samkade sig snarligen en stor här av väpnade män från Danmark, så adliga som gemene, och, såsom allmänneligen sades av alla, var antalet av dem, som då följde konungen, sex tusen man under vapen. Med denna här

ryckte konungen in i Sveriges rike för att hämnas det av herr biskop Kättil och hans medhållare påbörjade upproret. Det var även vid den tiden en mycket svår och sträng vinter. Först hördes om konungen söndagen Letare, d. v. s. i midfastan, att han då var i Vimmerby i Småland, vilket också var sant. Och där strömmade även samman till honom många riddare och adelsmän i Småland och Västergötland och följde honom tillsammans med danskarna.

11 mars

Och han ryckte in genom Kinden med hela sin här och kom till Linköping femte söndagen i fastan på eftermiddagen omkring klockan två och slog sig där ner i biskopsgården och tog för sig allt, som i samma gård fanns, så i mat som penningar, och han stannade i Linköping tre dagar och tre nätter. Och onsdagen efter 5:e söndagen i fastan drog han från Linköping, gick över Bråviken och kom till Nyköping fredagen före palmsöndag. Sedan, under de följande dagarna i dymmelveckan, skyndade han med hela sin förenämnda här till Stockholm, som då belägrades av biskop Kättil och dalkarlarna. Då dessa fingo höra om konungens oväntade ankomst, låtsade de fly och drogo sig tillbaka ända till Västerås, och där stannade de. Men konungen ryckte in i Stockholm med hela sin här. Och därstädes dröjde han ej längre än över en natt, utan genast

18 mars.

21 mars.

23 mars.

dagen därpå förföljde han de flyende, vorden modigare än förut.

Och då konungen med sina följeslagare nätkades Västerås, låtsade dalkarlarna åter igen fly och drogo till en stor skog, belägen nära Hara-kers kyrka, och i den skogen dolde de sig och lyssnade efter konungens ankomst. Men det är nära samma skog en stor och jämn slätt, och på den kom konungen fram, och där rastade han en timme med de sina och manade dem alla att anlägga vapnen och manligen rusta sig emot fienderna, och han företog sig att tåga genom skogen och visste ej, att fiender i den voro dolda. Men när konungen nu från förenämnda slätt tog vägen in uti skogen, mötte därstädes straxt oväntat hela dalkarlahären konungen och rusade med största häftighet mot konungen och hans folk och angrep dem på fiendevägar. Och hölls nu ett stort slag dem emellan under nära tvenne timmar, och det vart ett stort blodbad på den kungliga hären, men dalkarlarna behöllo fältet och segern. Men konungen kom med nöd undan med överlevorna av sin här, flydde från fältet och skyndade till Stockholm. Och dalkarlarna med hela hopen följde honom i hämlarna och belägrade ånyo konungen i Stockholm och fortsatte denna belägring nästan hela sommaren igenom.

Och nu kallade konung Kristiern sig till hjälp nästan alla mäktigare herrar i hela Danmarks rike, och de kommo sjöledes till honom. Och ehuru danskarna flera gånger med sina skepp kommo upp i sjön Mälaren, för att de måtte fördriva dalkarlarna från belägringen, vordo de dock ständigt av dalkarlarna tillbakaslagna, och med stor skada måste de återvända till Stockholm. Men denna sommar, medan den förut omförmälda belägringen vid Stockholm fortgick, kunde dalkarlarna på intet sätt mota eller förhindra samfärdseln med Saltsjön, utan infart och utfart stodo där öppna för konungen och danskarna.

Därföre uppgjorde då biskop Kättil och dalkarlarna en ny plan, att de skulle skriva efter konung Karl i Preussen och begära hans hjälp, och de skicka formliga bud och brev till konung Karl och begära, att han, om han så kunde, måtte snarast med någon krigsmakt komma dem till hjälp och därigenom, om han i så stort nödtvång bevisat sig trogen, utan all svårighet åter få Sveriges rike, från vilket han då under 7 år varit fördriven. Då konung Karl hörde detta, gladdes han storligen, går till råds med sina vänner, samlar en krigshär, rustar en stor skeppsflotta i Preussen och seglar äntligen med stor makt till Stockholm. Men ryktet om konung Karls ankomst lopp före honom och uppskrämde

så konung Kristiern, som då var på Stockholms slott, att denne ej ville där invänta honom, utan genast steg ombord på sina skepp och skyndade till Danmark. Men de höga herrar och riddare från Danmark stannade kvar på Stockholms slott och rustade sig till motstånd mot konung Karl. Därefter, dagen före Sankt Laurentius martyrens dag, kommer konung Karl från Preussen med en stor mängd skepp och krigsfolk utanför Stockholm, och varder välvilligt mottagen av folket i riket och dalkarlarna, och på den Heliga Jungfru Marie himmelsfärdsdag lovas och lämnas honom på Södermalm tro- och huldhetsed av alla. Och dagen därpå varder han även med hela sin här av borgarna införd i Stockholm, och mitt i samma stad hålles i ett säkert hus samtal. Slottet i Stockholm belägras och stormas av konung Karl och staden, folket på slottet begär stillestånd av konung Karl. Stillestånd beviljas av konungen, och dagtingan ingås. Överenskommelser om frid och enighet mellan danskarna och konungen bekräftas, och slutligen avfärdas danskarna fria av konungen till sitt land, men i vad syfte eller på vad villkor, är alldeles okänt för alla. Slutligen, efter danskarnas avtåg, hålles och innehaves slottet åter igen av dess hövitsman, nämligen herr riddaren Ture Turesson, mot konungen. Ånyo belägras det av konungen och sta-

9 augusti.

15 augusti.

den. Många borgare dräpas av slottsfolket. Konung Karl svikes och bedrages av biskop Kättil; adeln och folket, som till konung Karl vid hans ankomst på Södermalm avlagt ed och loven om trohet och bistånd, återkallas nu och användas av biskop Kättil. Ärkebiskopen i Uppsala, som hölls fången i Danmark, släppes av konung Kristiern fri ur fångenskapen och åter-sändes till sitt ärkebiskopssäte omkring Sankt Martinus' dag. Genast sättas nya ränker och nytt *11 november.* förräderi av samme ärkebiskop och biskop Kättil i gång mot konung Karl, som då är i Stockholm. Därefter, från Sankt Martinus' dag till julen, samlas av förenämnda två biskopar härar, och det förhandlas ivrigt och grundligt om den arme konung Karls fördrivande.

Om hösten ännu detta samma år begynte i Stockholm och på andra orter i riket en mycket svår pest att råda, och det sades allmänt, att i Stockholms stad ensamt dogo 7 tusen människor av båda könen, och varade denna pest i riket alltjämt under nära tvenne år.

Sista dagen på detta år, d. v. s. Sankt Sylvesters dag, då brödernas nattsång var slutad, *31 december.* avled broder Erik Simonsson, en av de 13 prästerna, i det 22:a året efter sitt klosterlöfte. Han var en man av god umgängelse samt väl lärd i grammatiken och en mycket god latinsk för-

fattare. Och han begrovs Kristi omskärelses dag vid ingången av år 1465.

1 januari. Under detta år och de två föregående åren var över hela Sveriges rike den rikaste avlat för alla synder medgiven av påven Pius, som på den tiden ivrade för kristenhetens försvar emot turkarna.

HERRENS ÅR 1465.

13 januari. Herrens år 1465 strax efter åttonde dagen till trettondedagen drogo ärkebiskopen i Uppsala och biskop Kättil i Linköping till Stockholm med en stor här av krigsknektar för att fientligt angripa konung Karl, som då dvaldes där, ty det var vid den tiden mycket skarp vinter. Men då hövitsmannen på Stockholms slott, riddaren Ture Turesson, såg, att biskoparna från ena sidan ville angripa konungen och staden, började han själv att från slottet likaledes anfalla konungen och staden. Men borgerskapet i Stockholm höll troget med konungen ända till slutet och värjde sig manligen, så att synnerligen många ur biskoparnas här, som lågo utanför staden, vordo fångna och dödade. Några, som frestade på att övervinna och taga minoriterbrödernas kloster och holme, drunknade därstädes, då isen brast. Så mycket växte likväl och ökades biskoparnas här utanför staden, att från Sankt Ja-

kobs kyrka båda biskoparna slutligen från norra sidan kommo fram till slottet, med hjälp av och i samråd med dess hövitsman. Då så hade skett, gav konung Karl, försatt mitt uppe i dessa svårigheter, och som insåg, att han därefter hade föga framgång att vänta, utan att fast mera värre faror hotade honom och hans vänner, godvilligt vika för sina fienders illvilja, ingår dagtingan, begär ödmjukligen lejd för sig och de sina, får sådan lejd, som översteprästerne ville giva. Han förvisas ur riket och honom beviljas ett slott i Finland, som heter Raseborg, och han avfärdas dit att där förbliva. Men Stockholms slott behåller ärkebiskopen för sig, och därmed tillvällar han sig styrelsen över hela riket, men de andra slotten och rikets län ordnar och utskiftar han efter sin vilja till sina bröder m. fl.

Sankta Marie himmelfärdsdag avled syster *15 augusti.*
Katarina Johansdotter, sondotter till fru abbedissan i Vreta, i det andra året efter sitt klosterlöfte.

I veckan efter himmelfärdsdagen, Sankt Bernhards dag, avled syster Elseby Hannisdotter, *20 augusti.*
en av de äldre systrarna, i det femtionde året efter sitt klosterlöfte.

Samma år, en vecka efter Sankta Marie himmelfärd, begrovs i Linköping herr biskopen *22 augusti.*
Kättil i Linköping, vilken kort förut, nämligen

11 augusti. nästa söndagen efter Sankt Laurentius' dag, avled på Stockholms slott i pesten, som den tiden ytterst svårt rådde i hela riket. Denne biskop innehade vid tiden för sin död så gott som hela riket, som han underlagt sig, utom Finland.

24 augusti. Samma år, Sankt Bartolomeus' apostelns dag, avled även fru Ebba, moder till förenämnde biskop Kättil, på sin gård Hov o. s. v.

27 augusti. Samma år, dagen före Sankt Augustinus' dag, avled syster Anna Bylo, ävenledes en av de äldre systrarna.

Torsdagen i veckan efter den Heliga Jungfru Marie födelsedag avled syster Kristina Anundsdotter.

25 september. Onsdagen närmast före Sankt Mikael ärkeängeln's dag under systrarnas och brödernas middagsmål avled hastigt syster Cecilia Padersdotter, en av de äldre systrarna. Hon var hovsam och from och klok i värv. Därföre vart hon en gång av alla systrarna och bröderna endräkteligen vald och nämnd till abbedissa, men avböjde alldeles denna befattning, och ville på intet vis samtycka till en sådant val.

5 oktober. Samma år, på den lördag, då åttonde dagen till änglarnes högtid firas,¹ valdes herr kaniken Henrik Tydemansson till biskop i Linköpings stift och vart samma dag insatt i ämbetet och installerad.

På lördagen i veckan efter vår moder Sankta Birgittas dag avled syster Birgitta Hannisdötter, *12 oktober.*
född i Norrbotten, släkting till broder Mikael.

En vecka efter vår heliga moder Sankta Birgittas dag avled den fromma modern, vår fru *14 oktober.*
abbedissa, nämligen syster Ingeburg Gerdsdotter, dotter till hertigen av Holstein och moster till konung Kristiern, i det 57:e året efter sitt klosterlöfte.

Dagen före allhelgonadag avled syster Anna, *31 oktober.*
Johannes Dörtmans dotter, och begrovs under systrarnas nattsång.

Sedan några dagar förflutit efter förenämnda abbedissas, nämligen syster Ingeburg Gerdsdöters, död, höll broder Magnus Unnesson, som vid den tiden var generalkonfessor, till systrarna och bröderna gemensamt ett tal och en uppmaning om och angående valet av den blivande abbedissan. Och honom svarades av bröderna och systrarna, att de ville i denna sak under någon tid överväga, vilket ock skedde under några dagar. Ty då hade av vissa skäl alla de äldre och även större delen, så av systrarna som bröderna, beslutit så, att de på intet sätt ville välja någon abbedissa, förrän broder Magnus, generalkonfessorn, vore från sin befattning såsom konfessor helt avlägsnad. Då broder Magnus erfarit detta, uppkom stor meningsskillnad mel-

lan honom samt systrarna och bröderna, och följaktligen vart abbedissevalet under lång tid uppskjutet. Denna meningsskillnad varade från

18 oktober. Sankt Lucas' evangelistens fest till dagen efter

12 november. Sankt Martinus. Och då vart den genom herr domprosten herr Petrus Mört i Linköping och tvenne andra kaniker här i Vadstena i brödernas talrum helt avslutad. Och så, den följande dagen, nämligen biskopen och bekännaren Sankt Briccius' dag valdes till abbedissa syster Katerina Pädersdotter, som förut var priorissa. Och hon valdes i god sämja, så av bröderna som systrarna genom och enligt valsättet scrutinium och enligt valformen i kapitlet Indemnitatibus i sjätte boken av Dekretalerna, i närvaro av förenämnda kapitelherrar, här i Vadstena då närvarande, vilka samma dag undersökte och godkände valet, eftersom biskopsstolen då var ledig o. s. v.

Samma år på jungfrun och martyren Sankta

25 november. Katarinas dag vigde den vördige fadern biskop Laurentius i Växjö den förenämnda valda syster Katerina Pädersdotter till abbedissa, och på följande söndag, som var första söndagen i advent, vigde förbemälte herr biskop i Växjö nedanskrivna jungfrur och personer till systrar; nämligen syster Katerina Arvastsdotter, Ingeburg Laurensdotter, Margareta Niklisdotter, Birgitta Klavusdotter, Elena Benktsdotter, Cecilia

Svensdotter och Katerina Jönisdotter, samt måndagen därefter herr Gudserk, kyrkoherde i Ske-
ninge.

I advent avsåde sig broder Magnus Unnes- *1 december.*
son konfessorskallet, och i samma advent, på
den dag, då sångstycket »Clama» är föreskrivet, *5 december.*
valdes broder Olav Johannesson den äldre till
konfessor.

HERRENS ÅR 1466.

Andra söndagen i fastan vigde en biskop *2 mars.*
från Island här en jungfru till syster, nämligen
Ingeburg Johänsdotter i Broby.

HERRENS ÅR 1467.

Ett blad felar. — — — vordo mycket rädda
och frågade om orsaken, varföre de så väpnade
kommit till dem, och vad de därmed åsyftade,
ropade alla enstämmigt och sade, att om de ej
genast avfärdade ärkebiskopen från Stockholms
slott och utlämnade honom ur sina händer, ville
de genast gripa och dräpa dem. Då ärkebiskopen
hörde detta, vart han mäktat förskräckt och gick ut
från rådsförsamlingen och började gå mot slottet.
Men dessa väpnade män följde honom genast

och tvungo honom att överlämna slottet. Och på så sätt miste denne ärkebiskop Stockholms slott, som han aldrig mera återfick. Men till hövitsman på samma slott satte de då riddaren herr Erik Axelsson, och ärkebiskopen avfärdade de till hans stift. Men senare samma höst tilltog dalkarlarnas makt så mycket emot ärkebiskopen, att han samt alla hans bröder och fränder nödgades fly från Uppland till Öland, till Borgholms slott, och där dog han följande år. Och så tog hans regering slut.

Om konung Karls återkomst från Finland till Stockholm.

Herrens år 1467 sände rikets adel och jämväl menighet, särdeles dalamännen, som vanligen kallas dalkarlar, konung Karl bud och brev, att han skulle komma till riket, enär han var vid den tiden i Finland och hade där slottet Raseborg. Och äntligen samma år omkring Martinus' eller Briccius' högtid kom han till Stockholm, och där överlämnades då till honom Stockholms slott av herr riddaren Erik Axilsson, som då innehade och styrde det. Och sedan kommo till honom rikets adel och även dalkarlarna och hyllade honom ånyo, och så återfick han riket. Dock dröjde han nära ett helt år efter sin återkomst i Stockholm.

11 november.

13 november.

HERRENS ÅR 1468.

Omkring Sankt Paulus' omvändelses högtid *25 januari.*
kom konung Karl med en stor här av adel och krigsmän hit till Vadstena, eftersom han nyss åter antagits till rikets konung, så av adeln som av hela rikets menighet o. s. v.

Samma år, på jungfrun Sankta Gertruds dag, *17 mars.*
avled broder Andreas i det vår ordens kloster, som heter Huvudö nära Oslo i Norge. Han var dit sänd förra hösten från Vadstena kloster med en följeslagare, nämligen broder Torgils. Och denne broder Andreas var en menlös man och mycket from, ett föredöme i leverne och umgängelse.

Samma år, en vecka efter den Heliga Jungfru Marie besökelse, som var på lördagen före Sankt Knuts högtid, kallade generalkonfessorn broder *9 juli.*
Olav Johannesson, då systrarnas nona var slutad, med sig alla bröderna till systrarnas talerum och därstädes, i närvaro av abbedissan och hela församlingen av systrar och bröder, avsade han sig sitt ämbete.

Genast på onsdagen valdes broder Johannes *13 juli.*
Johannesson till generalkonfessor enhälligt av hela församlingen av systrar och bröder, och han bekräftades sedan av biskopen.

Samma år, omkring Sankt Olavs' högtid, begåvo sig några av Sveriges rikets råd till ett möte i Halmstad å konung Karls vägnar, och där voro även några av Danmarks rikets råd församlade. Och allt, vad som där av svenskarna föreslogs och framlades, förkastade danskarna alldeles, och de uppsade dagtingan och fred o. s. v.

Samma år, nämligen 1468 på Sankt Nicolaus' dag, vigde herr biskopen en jungfru till syster vid namn Ingegerd Olavsdotter från Värmland och Petrus Nielsson till lekbroder. Han var förut syssloman i klostrets gård utanför över vårt tjänstefolk, en klok man.

6 december. Samma år, omkring tredje söndagen i advent, ryckte konung Karl in i Västergötland med fyra hundra man i hopp att intaga Axevalls slott, som då innehades av en riddare vid namn Ivar Gren, son av herr Magnus Gren. Men då denne hörde om konung Karls ankomst, ville han ej överlämna slottet åt honom utan befallde han sitt folk att värja slottet samt begav sig till danske konungen, hyllade honom och bad honom om hjälp o. s. v. När konung Karl hörde detta, tågade han åter från Västergötland och kom till Vadstena julaftonen. Och strax sammankallade han här i Vadstena ånyo rikets råd och överlade med dem om vad som vore rådigast att göra o. s. v.

24 december.

HERRENS ÅR 1469.

Strax på nyåret, då konung Karl var här i Vadstena, sände han åter tusen man till Västergötland att belägra Axevall, och denna här stannade i Västergötland ända till fastan. Och slutligen ryckte konung Kristiern i samma fastetid omkring 5:e söndagen i fastan med en stor här in i Västergötland, och genom vissa förrädares tillskyndan vart då ett stort slag mellan samme konung i Danmark och Sveriges rikes adel tisdagen i dymmelveckan. Och fångna vordo många å ömse sidor och sårade, men de svenska herrarna veko den gången och återkommo hit till Vadstena den heliga påskafton. Även konung Kristiern drog sig tillbaka från Västergötland och återvände till Danmark.

1 januari.

12 februar

19 mars.

28 mars.

1 april.

Samma år, dagen efter apostlarna Petrus' och Paulus' dag, kommo bönderna i Västergötland med väpnad arm till Axevalls slott och antände det och nedbröto det över deras huvud, som där voro, och nedhöggo dem nästan allesammans, men slottet förstörde de i grund och lämnade ej sten på sten.

30 juni.

Samma år, fredagen näst efter söndagen Quasimodogeniti, under systrarnas prim, avled syster Birgitta Karlsdotter, konung Karls dotter,

14 april.

och vart begravnen samma dag, sedan döds-
mäs-
san sjungits o. s. v.

30 april.

Samma år, fjärde påsksöndagen, vigde den
vördige fadern herr biskop Henrik i Linköping
tvenne jungfrur till systrar, nämligen syster Gia
Kogsdotter från Skeninge och Birgitta, dotter
till en Jönis Laurensen, borgare i Vadstena.

1 maj.

Samma år, apostlarna Philippos' och Jakobs'
dag, inträdde herr biskop Henrik i Linköping
första gången hos systrarna och förrättade visita-
tion, och biträden voro herr domprosten Petrus
Mört och succentor magister Gerard, och likaså
inträdde han påföljande dag till bröderna.

5 maj.

Samma år, fredagen före femte påsksönda-
gen om aftonen efter nattdrycken, avled broder
Jespar, lekbroder och till börden tysk, som
omkring tvenne år före sin död hade legat till
sängs, drabbad av slag, och på Sankt Johannes
ante portam Latinam vart han begravnen.

6 maj.

30 maj.

Tisdagen efter trefaldighetssöndag avled bro-
der Torsten, lekbroder, mycket gammal, still-
sam och klok i värv. Han avled under den Heliga
Jungfruns mässa, under Agnus Dei.

3 augusti.

Samma år, dagen för återfinnandet av Sankt
Stephanus' relikier, under brödernas vesper, av-
led broder Mikael, en av de 13 prästerna, och
begrovs påföljande dag, d. v. s. relikernas
fest.

4 augusti.

Samma år, veckan efter vår heliga moder Birgittas kanonisation, då många adliga män voro *8—14 oktober.* här i Vadstena, kom plötsligt och oförutsett över dem en riddare vid namn Erik Karlsson, boende på Hovgården, med en stor skara krigsfolk och tog till fånga alla de adliga herrarna, så många han kunde finna här i Vadstena, och några av dem förde han till sitt slott Stegeholm, som han då innehade. Men andra tvang han att hylla honom och med honom göra uppror mot konung Karl och förjaga honom ur riket. Detta försökte han också en lång tid, till dess han vart besegrad av herr riddaren Sten Sture och andra herrar, som vid den tiden höllo fast vid konung Karl.

Samma år, Sankta Barbaras dag, under syst-rarnas vesper, avled broder Ture, till börden dansk, som stått i diakonkall under 23 år, en menlös och from man. *4 december.*

Samma år, i veckan efter jul, nämligen Sankt Sylvesters dag, vigde herr biskop Henrik i Lin-köping fyra bröder, nämligen Laurentius Niko-laussion från Söderköping till präst, och en annan herr Laurentius, kallad Jute, nästan utle-vad, till diakon, och tvenne lekbröder, nämligen Johannes Torstensson och en annan Johannes Skrivare. *31 december.*

HERRENS ÅR 1470.

3 februari. Sankt Bläsius' dag efter första vesperringningen avled broder Johannes Magnusson, lekbroder, en om klostrets gods och gårdar mycket förfaren man och en god svarsman emot dem, som bestridde klostrets intäkter.

1 maj. Samma år, torsdagen näst före söndagen Quinquagesima, under den Heliga Jungfru Marias mässa, avled broder Magnus Hakvonsson, lekbroder, en enfaldig man, menlös, ödmjuk emot sina bröder och from.

3 april. Samma år, tisdagen näst efter söndagen Letare i fastan, avled syster Ingeburg Atsersdotter, en av de äldre.

12 april. Torsdagen näst före palmsöndagen avled syster Margareta Arvidsdotter, en av de äldre. Hon hade även under några år varit moder i klostret Nådendal i Finland.

15 maj. I fjärde veckan efter påskhelgen, nämligen tisdagen näst före Sankt Eriks högtid, avled konung Karl på slottet i Stockholm, och där sammastädes vart han i minoriterbrödernas kloster begravnen. Denne samme konung Karl anförtrodde på sitt yttersta åt herr riddaren Sten Sture Stockholms slott och regeringen över hela Sveriges rike.

Marie besökelses dag under systrarnas vesper, 2 juli.
avled syster Ingegerd Pädarsdotter, enkel och
menlös.

Söndagen näst efter Sankt Petri fängelse vigde 5 augusti.
herr biskop Henrik i Linköping trenne jung-
frur, nämligen Märta, dotter till herr riddaren
Ture Jönsson, och Ingeburg, dotter till Bene-
dikt guldsmed i Vadstena, och Katerina Algots-
dotter.

Söndagen i veckan efter Sankt Laurentius' 12 augusti.
dag under natten mellan lördagen och söndagen,
avled fromme fadern broder Magnus Unnesson.
Han var teologie baccalarius och var mer än
20 år generalkonfessor i Vadstena. Han utstod
även många mödor för ordens vidmakthållande,
så vid romerska kurian som i andra kloster av
vår orden. Han förskaffade oss även ett för-
svar angående vår moder Sankta Birgittas Him-
melska Uppenbarelser emot fiender och beläckare
av samma uppenbarelser. Men han avled i det
35:e året efter sitt klosterlöfte.

HERRENS ÅR 1471.

Konung Kristiern av Danmark kom till Kal-
mar med en stor här och flotta och besatte
Kläckeberga kyrka.

17 juni. Samma år, omkring Sankt Botolphus' dag, vigdes broder Jönis, lekbroder.

22 februari. Samma år, Sankt Petri Cathedra, vigde herr biskop Henrik i Linköping till lekbroder Jakob Johannesson, född i Vadstena.

25 november. Samma år, omkring Katarinas dag, vigdes lekbrodern Knut Hväsing.

1472.

17 augusti. En vecka efter Sankt Laurentius' dag vigde herr biskop Henrik i Linköping tvenne prästerliga bröder, nämligen herr Andreas Kristmansson från Söderköping och herr Birger Johannesson från Värmland i Västergötland.

29 november. Samma år, söndagen näst efter Sankta Katarina, jungfruns och martyrens dag, vigde den vördige herren biskop Henrik i Linköping Katarina Ingvarsdotter till syster.

ÅR 1473.

6 juni. År 1473 på pingstdagen avled syster Katarina. Padersdotter, abbedissa i Vadstena. Hon var köttslig syster till herr Tord, som var dekan vid Linköpings kyrka och sedan vald till Uppsala stift.

Dagen före Sankt Bartholomeus' apostelns dag *23 augusti.*
avled broder Bonde från Öland, en av de 13
prästerna, en enkel, fridsam och from man.

Söndagen i veckan efter Sankta Birgittas
kanonisation vigde herr biskop Henrik i Lin- *10 oktober.*
köping en prästerlig broder, nämligen herr Ar-
vid från Västergötland, och en syster, jung-
frun Barbara, dotter till Jäppe Hansson från
Dalarne.

Samma år, Sankta Agatas dag, vigde herr *5 februari.*
biskop Henrik i Linköping till lekbroder en vid
namn Benedikt Nikolausson.

HERRENS ÅR 1475.

var i Rom jubelår under påven Sixtus den fjärde.

HERRENS ÅR 1476.

Lördagen näst före tredje påsksöndagen avled *4 maj.*
syster Ragnild Magnusdotter, en av de äldre
systrarna.

Femte söndagen efter påsk avled en syster *19 maj.*
av de äldre vid namn Märitta.

Dagen efter femte påsksöndagen, nämligen
första dagen i Rogaciones,¹ avled broder Gudserk, *20 maj.*
en av de 13 prästerna.

- 31 maj. Fredagen näst före pingst vigde herr biskop Henrik i Linköping tvenne jungfrur till systrar, nämligen Katerina, dotter till Jöns Gudmundsson, borgmästare i Vadstena, och Katerina Jovansdotter i Broby.
- 25 juni. Dagen efter Sankt Johannes döparen avled syster Ingrid Olavsdotter, en av de äldre.
- 31 juli. Dagen före Petri fängelses dag vigde herr biskop Henrik i Linköping till prästerlig broder hos oss herr Johannes Matteusson, baccalarius i kanonisk rätt.
- 29 september. Herrens år 1476, Sankt Mikael's dag, vigde herr biskop Henrik i Linköping tvenne jungfrur, nämligen Anna, dotter till Olav Laurentiusson, borgare i Vadstena, och Kristina Övidsdotter, vilken Övid uppförde taket på vår klosterkyrka, och därjämte vigde han herr Nikolaus Ragvaldsson till prästerlig broder.

HERRENS ÅR 1477.

- 15 oktober. Dagen efter Sankt Calixtus' dag avled syster Benedikta Eskilsdotter.
- Söndagen näst före apostlarna Simons och Judas' dag avled broder Olav Johannesson den äldre, en av de 13^r prästerna, fordom kyrkoherde i Bringetofta.

Söndagen i veckan efter Sankt Martinus' dag *16 november.*
avled syster Botild Padersdotter, som var god
skrivarska och skrev stora volymer, mässböcker
och annat.

HERRENS ÅR 1478.

Sankt Paulus' omvändelses dag vigde herr *25 januari.*
biskop Henrik i Linköping en jungfru Anna,
dotter till Laurentius Ulvsson, borgmästare i
Vadstena, och Anna Svensdotter till systrar.

Samma Herrens år Sankt Eriks dag avled *18 maj.*
broder Gunnar, präst. Han hade varit i Heliga
landet.

Herr biskop Henrik i Linköping vigde tvenne
prästerliga bröder på Sankt Lucas evangelistens
dag, nämligen herr magister Petrus Karlsson, *18 oktober.*
kanik i Skara och herr Erik Johannesson, kyrko-
herde vid Sankt Olav i Lödöse.

Dagen efter elvatusen jungfrurs dag omkring *22 oktober.*
klockan åtta, började eld i taket över häktelset,
och inom två timmar därefter var lagt i aska
taket till brödernas sovstuga och taket över brö-
dernas korsgång och kapitelhuset och bokstugan
samt en stor del av träden i trädgården. Gudi
vare tack!

Samma år vigde herr biskop Henrik i Lin-
köping Anna Petrusdotter från Åland till syster
omkring Sankta Birgittas dag.

7 oktober.

ÅR 1479.

- 24 februari.* Sankt Matthias apostelns dag gick broder Johannes Skrivare, lekbroder, hemligen ut ur klostret, vilken efter . . . år begav sig över till vår ordens kloster Bergen i Norge, samt där återfick dräkten och vart broder och präst.
- 2 augusti.* Dagen näst efter Petri fängelse vigde herr biskop Henrik i Linköping till lekbroder hos oss en lekman från Stockholm vid namn Henrik.

ÅR 1480.

- 2—7 juni.* I veckan efter Kristi lekamens fest avled broder Laurentius Jute, diakon.
- 6 augusti.* Söndagen näst efter Petrus' fängelse vigde herr biskop Henrik i Linköping två personer, nämligen Kristina, dotter till Johannes Sivatsson, borgmästare i Linköping, jungfru, och herr Ingemar Johansson till diakon.
- År 1480, söndagsbokstaven A,^r dagen efter Sankt Egidius avled broder Laurentius Nikolausson, präst.
- 1 september.*
- 29 oktober.* Dagen efter apostlarna Simons och Judas' dag vigde herr biskop Henrik i Linköping till prästerlig broder herr Petrus Ingemarsson, född i Vadstena.

HERRENS ÅR 1481.

Sankt Eriks dag avled syster Katerina Eriks-
dotter. 18 maj.

Herr biskop Henrik i Linköping vigde till
syster en jungfru vid namn Elisabet, dotter till
Giorder Laurenssohn, borgmästare i Vadstena.

Omkring pingst spordes danske konungen
Kristierns död. 10 juni.

Dagen efter Sankt Olav avled syster Katerina
Nikolausdotter.

Herr biskop Henrik i Linköping vigde en
dotter till Petrus Nielsson i Vinnerstad, vid namn
Birgitta och jungfru, till syster.

Natten till Sankta Katarinas av Grekland dag
avled syster Ingegerd Stafansdotter. 25 november.

Herr biskop Henrik i Linköping vigde en
jungfru Katerina, dotter till Nikolaus Karsson,
borgare i Vadstena.

HERRENS ÅR 1482.

Söndagen näst före Maria renings dag avled
broder Johannes Johannesson, som . . . år var ge-
neralkonfessor, vilket han för alltför stor kroppslig
sjukdoms och blindhets skull avsade sig vid pass
trenne år före sin död. 28 januari.

- 23 april.* Tredje söndagen efter påsk vigde herr biskop Henrik i Linköping herr Torsten Johannesson, kyrkoherde i Jönköping, till prästerlig broder.
- 28 april.* År 1482, Vitalis martyrens dag, 28 april.

HERRENS ÅR 1483.

- 18 september.* Onsdagen bland kvatemberdagarne före Mikaelis² avled broder Olav Johannesson, diakon, en enkel, from, kysk och mycket stilla man. Han hade varit i Heliga landet och i Rom och på många andra heliga orter.
- 6 december.* Sankt Nicolaus' dag vigde herr biskop Henrik i Linköping herr Olav Petrusson från Väster-götland till broder diakon.

HERRENS ÅR 1484.

- 1 augusti.* Första dagen i augusti månad avled syster Ingrid, köksa.
- Herrens år 1484 kom en legat från påven Sixtus IV till Stockholm, omkring Sankt Laurentius' dag, vid namn Bartolomeus av Chamerino med full avlat för alla synder för alla Sveriges och Norges innebyggare. Denne vart över hela Sverige så av prelater som herremän i riket hederamt mottagen och dröjde här i riket . . .
- 10 augusti.*

Och han mottog ett brev på broderskap hos oss och är vår broder.

Samma tid rådde pest i Sverige och mest i Stockholm, så ätt, såsom ryktet förmälte, 15 tusen människor avledo blott i Stockholms stad.

1485.

Söndagsbokstaven B. Tisdagen näst efter söndagen Oculi i fastlagen avled syster Birgitta Olavsdotter. *8 mars.*

Femte söndagen i fastan eller förr, föll broder Rotkar, diakon, till marken och vart genast stum och lam. Lördagen före palmsöndagen avled han, i det 40:e året efter sitt klosterlöfte. *20 mars.*
26 mars

På den heliga Trefaldighets söndag vigde herr biskop Henrik i Linköping herr Erik Svensson från Sala till diakon. Han var född i Vadstena. *29 maj.*

Klockan tio på natten mellan den 17 och 18 september, d. v. s. Sankt Lamberts dag, uppkom eldsvåda i huset, som var över talrummet mellan systrarna och bröderna, vilken ingen varsnade inom vår inhägnad, förrän folket från staden med stort rop och buller bröt upp porten till brödernas trädgård och väckte bröderna, och inom en timme var den med Guds hjälp med största möda släckt. Och intet hus, mer än *17 och 18 sept*

detta enda, nedbrändes, utom en tillstötande del av taket på sjukstugan och södra glasfönstret i brödernas kor. Gudi vare tack!

9 oktober.

I veckan efter Sankta Birgittas dag, på den dag, som var 9 okt., vigde herr biskop Henrik i Linköping en jungfru vid namn Birgitta, dotter till herr Sten Sture, riddare och då Sveriges riksföreståndare, till syster. Gud vare tack!

HERRENS ÅR 1486.

3 februari.

Söndagsbokstaven A. Natten mellan Maria renings dag och Sankt Blasius' dag omkring klockan ett avled fromme fadern broder Mattias Laurentiusson från Jönköping i 33:e året efter sitt klosterlöfte. Denne var en man av stor fullkomlighet, tålmod och avhållsamhet från varje kroppslig vederkvickelse; men i andaktsövning och betraktelse främst, älskade ensamheten och tystnaden, var mot sig själv sträng, mot andra vänlig och tillgänglig.

I talrummen ingick han knappast, blott sällan på prelatens tillsägelse, och detta ej utan märklig anledning. Och med största glädje avvaktade han dagligen själens frigörelse från kroppen och åstundade varmt att förlossas. Gudi vare tack!

27 augusti.

Samma år, dagen före Sankt Augustinus' dag, d. v. s. 27 augusti, vigde herr biskop Henrik i

Linköping till prästerlig broder herr Johannes Svensson, fordom kapellpräst i Isted i Odense stift i konungariket Danmark.

Sankta Elisabeths dag avled lekbrodern Olav *19 november.*
Olavsson, i det 27:e året efter sitt klosterlöfte,
en stilla och redlig man.

2:a söndagen i advent, som var den 10:e da- *10 december.*
gen i december månad, under systrarnas vesper,
avled syster Margareta Klavusdotter, abbedissa,
från Söderköping, i sitt 14:e ämbetsår, men det
47:e året efter sitt klosterlöfte.

Onsdagen därefter valdes till abbedissa pri- *3 december*
orissan syster Anna Paulsdotter i god endräkt
och vigdes av herr biskop Henrik i Linköping
år 1487, måndagen näst efter 3:e söndagen efter
åttonde dagen till trettondedagen, som var den
21:a dagen i januari månad.¹

*22 januari
1487.*

HERRENS ÅR 1487.

Tredje söndagen efter åttonde dagen till
trettondedagen vigde herr biskop Henrik i Lin- *21 januari.*
köping en jungfru till syster, vid namn Kristina
Henriksdotter, född i Uppsala, och en lekbroder
vid namn Gerard . . . , till börden tysk, vilken
kunde snida och måla. Gudi vare tack!

Andra dagen i april månad, vilken var 2:a *2 april.*
dagen efter 5:e söndagen i fastan, avled syster

Ragnild Niklasdotter, i det 69:e året efter sitt klosterlöfte.

26 april. Samma år avled syster Kristina, dotter till Johannes Sivatsson, borgmästare i Linköping dagen efter Sankt Markus evangelistens dag, i det sjunde året efter sitt klosterlöfte.

17 maj. Samma år avled syster Beata, dotter till herr riddaren Filkke Bilou, den 17:e dagen i maj månad.

12 juni. Den tolfte dagen i juni månad vigde herr biskop Henrik i Linköping till systrar tvenne jungfrur, nämligen Ragnild . . . och Katarina Laurentiusdotter samt herr Mikael från Söderköping till prästerlig broder.

17 juni. Den 17:e dagen i juni månad vigde herr biskop Henrik i Linköping till syster en högförnäm jungfru från Västergötland vid namn Ögerd.¹

26 juni. Den 26:e dagen i juni månad begåvo sig tvenne våra prästerliga bröder, nämligen broder Klemens Petrusson den äldre och broder Johannes Matteusson på väg till ett allmänt ordenskapitel, som vid tiden för Sankt Augustinus' dag skulle hållas i Sankt Salvators ordens kloster Gnadenberg nära Nürnberg i Tyskland. Därifrån hade dessa i uppdrag en färd till kurian i Rom för att begära och bringa till önskat slut en kanonisation av den saliga Katerina, Sankta Birgittas dotter,

28 augusti.

Den 14:e dagen i juli månad avled broder *14 juli.*
 Andreas Kristmansson, präst, i det 15:e året efter
 sitt klosterlöfte.

Samma år, nämligen 1487, veckan efter den
 Heliga Jungfru Marias födelse, nämligen månda-
 gen, som var den 10:e dagen i september månad, *10 september.*
 vid pass klockan fem på aftonen, uppblossade
 en häftig vådeld i ett hus nästan mitt emot
 Sankt Helgeandshuset åt norr, vilken så spred sig,
 att den inom 9 timmars tid lade hela staden i
 aska utom Sankt Peters kyrka och klostret med
 angränsande gårdar och några gårdar åt söder
 och åt väster, ganska få i förhållande till dem,
 som nedbrändes. Och dessa bevarade Guds barm-
 härtighet oskadda, såsom det tros, för den heliga
 Jungfru Marie och Sankta Birgittas förtjänster
 och böner. Ty det hände sig några år dess
 förinnan, att en from man, hänryckt i andlig
 syn, och ledd av en gosse i vita kläder, såg
 hela Vadstena stad i ljus låga utom Sankt Petrus'
 kyrka och en del av de hus, som lågo intill
 klostermuren, och då han ville bringa hjälp, kände
 han en brännande smärta i sina händer, och dess-
 utom syntes sedan hans hand brandmärkt. Han
 såg ock då tvenne kvinnor i vita kläder, som
 hade liksom påkar i händerna och värjde kloster-
 boningen. Och då den ena av dem sade till den
 andra, att hon skulle hjälpa i så stor nöd, svarade

den andra och sade: »Jag har så länge bedit och hulptit, och jag är trött, och det behagar mig ej att längre hjälpa, enär dessa äro så förhärdade syndare i förtal, svåra eder, skvaller i kyrkan och stölder, att det ej är tjänligt att längre uppehålla dem i så onda verk och ett så fördömligt leverne» o. s. v. Så som ovan sagt är, skedde ock sedermera, varför vi må prisa Gud. Gudi vare tack!

HERRENS ÅR 1488.

24 januari.

Dagen före Sankt Paulus' omvändelse avled syster Helena Hakvonsdotter . . . året efter sitt klosterlöfte.

4 maj.

Samma år, fjärde söndagen efter påsk, vigde herr biskop Henrik i Linköping till syster hos oss en jungfru vid namn Katerina, dotter till Petrus Bagge, borgare i Vadstena och systerdotter till broder Petrus Ingemarsson. Och det var den fjärde dagen i maj månad.

27 september.

Mikaelsmässoafton, som inföll på lördag,^x återkommo våra bröder Klemens Petrusson och Johannes Matteusson från romerska kurian, efter att nu hava utfört de uppdrag, så i det allmänna kapitlet som i Rom, för vilka de hade varit sända, nämligen förnyelse och ny stadfästelse av alla privilegier och all avlat, så för hela Sankt

Salvators orden som för vårt kloster, och frågan om vår moder den saliga Katerinas kanonisation, tidigare främjad genom apostoliskt brev, men nu stärkt genom ett andra brev o. s. v. Och de ankommande mottogos högtidligen med procession av prästerskapet och hela staden, och då de inträdde i brödernas kor genom gallret, sjöngo bröderna och systrarna, till den allraheligaste Treenigheten »Regnum mundi», »Te Deum» och »Deo gracias».

Sankt Hieronymus' dag avsåde sig fader ge- 30 september.
neralkonfessorn, broder Martin Olavsson efter systrarnas nona,¹ sedan alla systrarna och bröderna blivit sammankallade till talrummet, sitt konfessorsämbete för en svår sjukdom, av vilken han då kvaldes, och tack framfördes till honom från ömse sidor o. s. v.

Sankt Franciscus' dag valdes till klostrets 4 oktober.
generalkonfessor broder Klemens Petrusson i stor endräkt inom båda konventen, genom valsättet scrutinium.² Gudi vare tack!

Den 8:e dagen i november månad avled sys- 8 november.
ter Katerina Lydekinsdotter, en mycket from person.

Sankt Clemens' dag vigde herr biskop Hen- 23 november.
rik i Linköping hos oss en jungfru vid namn Anna, dotter till Johan Brun, till syster och herr Symon från Nora till prästerlig broder. Gudi vare tack!

HERRENS ÅR 1489.

31 juli.

Gyllentalet 8. Söndagsbokstaven D. Dagen före Sankt Petrus' fängelse, vilken var på en fredag, voro här den högvördigaste fadern herr ärkebiskop Jakob i Uppsala och de högvördige fäderna herr Henrik i Linköping, herr Brynjolv i Skara, herr Olav i Västerås, herr Nikolaus i Växjö, stiftsbiskopar, samt de vördige fäder och herrar, doktor Ragvald, ärkedjåkne i Uppsala, doktor Mattias, dekan i Uppsala, båda decretorum doctores,¹ och doktor Jakob, kanik i Uppsala, teologie doktor, vilken ock då höll en predikan på latin för de andliga för den saliga Katerinas, Sankta Birgittas dotters, skrinläggning, som då omedelbart skulle ske, något mera än två timmar. Och även andra flera så klostrens som stiftens prelater, kyrkoherdar, vikarier, kapellaner i stort antal, som jag anser över ett hundra. Omkring klockan 4 på eftermiddagen, sedan dörarna i gallren blivit öppnade, inträdde de i brödernas kor till att åhöra den predikan på latin, vilken då, såsom ovan är sagt, hölls, medan herrar biskopar jämte alla klerker stodo mellan gallren och högaltaret. Men en kateder eller predikstol stod nära Sankt Andreas' altare, på vilken han stod, som predikade, upprest till så stor höjd, att hans fötter med mer än en

alns längd voro ovanför altaret. Men då predikan var slutad, och prästerna samfällt gått genom gallren, trädde herr ärkebiskopen, jämte de fyra ovensagda biskoparna och några få andra prelater och kaniker vidare in i brödernas kor eller sanktuarium, och han välsignade där och invigde den saliga Katerinas bild, vilken kostade klostret ett hundra rhenska floriner. Och en var av dessa fem herrar biskopar, alla och var för sig, förrättade bön eller andakt inför denna bild, och han gav 40 dagars avlat på begäran av herr konfessorn och bröderna i Vadstena kloster. Därefter gingo de in i sakristian och besågo allt det tillbehör, som hade avseende på denna högtidlighet, och gingo sedan med välsignande ut, i samma ordning, vari de inträtt. Men andra dagen, d. v. s. Sankt Petri fängelses dag, inträdde förenämnda herrar, herr ärkebiskopen och de fyra andra biskoparna och med dem en sjätte biskop, nämligen herr Herman ... en andlig av predikarbrödernas orden, från konventet i Skeninge, jämte de ovannämnda trenne doktorerna från Uppsala, till vilka slöto sig andra prelater från Sveriges rikes andra olika domkyrkor, magistrar och kaniker, till ett antal av tjugufyra eller så, omkring klockan åtta förmiddagen åter igen genom brödernas trädgård in i klostret och begåvo sig alla tillsammans vördsamligen in i

1 augusti.

sakristian. Sedan där alla sex biskoparna på övligt sätt iklätts sina biskopliga prydnader med åtta andra prelater och kaniker, vilka skulle assistera dem vid gudstjänsten i dalmatikor, medan de övriga alla voro iförda mässhakar och kåpor, ordnade de sig till procession. Och då de sålunda tågade fram till graven, i vilken då lågo inneslutna den saliga Katerinas ben, beredde de det omkringstående folket en glädjande syn. Och sedan ärkebiskopen med ljudlig stämma tagit upp: *Veni Sancte Spiritus, Veni creator Spiritus* med versikeln och kollekten om den helige Ande, fortsatte alla klerkerna med jubel och knäfall ända till slutet, medan biskoparna envar i sina händer höllo rökelsekar med rökelse till en söt lukt.

Men när graven var öppnad samt kistan med benen upptagen och upplåten, lyfte herr ärkebiskopen först upp huvudskålen och lade den i ett för den avpassat kärl, därefter käken eller hakan, som han insatte i ett kristallkärl, och slutligen inpassade han underarmen i en hand av förgyllt silver. Och då det befanns, att ej flera särskilda kärl ännu voro iordninggjorda, lyfte sedan herr biskop Henrik i Linköping upp de särskilda benen och räckte dem till herr ärkebiskopen, och herr ärkebiskopen själv lade dem alla och ett och vart till en början

i ett enkelt rött skrin. Därefter satte han slutligen själva skrinet med benen i ett större och ståtligare skrin, förfärdigat av silke, silver och guld och ädelstenar, under det att biskopar och klerker samfällt med underbar andakt tillsammans sjöngo sången »Preciosi sancti Dei» och »Regnum mundi» och systrarna omedelbart med jublande stämma fortsatte sekvensen om samma Sankta Katerina och sjöngo den ända till slut.

Emellertid buro herr Sten Sture, Sveriges rikes förste och dess segersälle riksföreståndare, jämte övriga andra herrar och rikets råd, då närvarande, själva skrinet jämte Sankta Katerinas huvud ända fram till högaltaret. Sedan slutligen relikgömmorna voro fördelade, efter antal och värdighet, mellan samma herrar, så klerker som lekmän, så tog herr Sten Sture kärlet med huvudet, och övriga riddare, såsom det passade sig, togo upp själva skrinet att bära det. Och så, med klerkerna och biskoparna främst, gick processionen först inne i kyrkan genom brödernas omgång och sedan ut och omkring hela griftegården, i fröjd och gamman, under folkmängdens enstämmiga jubel och glädje, och de sjöngo Herren en ny sång.

Sedan sålunda processionen hållits och alla åter kommit in i brödernas kor, slutförde herr ärkebiskopen med höghet och kraft högmässan

om Sankt Petrus, med kollekten om Sankta Katarina tillagd. Sedan detta var sålunda förrättat, utträdde alla samtliga i den ordning, vari de därinne mottagits.

Dessa äro namnen på de herrar av världsligt stånd, som tillätos inträda i brödernas kor för att bära skrinet och det övriga. Först herr riksföreståndaren Sten Sture, herr Nikolaus Sture, Gregorius Mattisson, Ake Jönsson, Johannes Åkeson, Erik Ottesson, Gostav Olavsson, Nikolaus Eriksson, riddare. Så ock: Nikolaus Klavisson, Erik Karlsson, Karl Bänktsson, Svante Nielsson, Arvid Knutsson, svenner av vapen.

Att märka är vidare, att herr biskopen i Linköping på själva dagen för ovan sagda skrinläggning, under högmässan, höll en predikan för folket på landets mål, stående innanför gallren till brödernas kor på en hög predikstol.

2 augusti.

Men dagen efter Sankt Petri fängelse eller Sankta Katarinas skrinläggning, sjöng den högvördige fadern herr biskop Bryniolv i Skara högtidligen högmässan om Sankta Katerina, Sankta Birgittas dotter, vid högaltaret i brödernas kor, under gudstjänsten: »Dilexisti justitiam» o. s. v.

3 augusti.

Men den följande annandagen, som var på måndagen, vigde även herr ärkebiskopen, under avsjungande av mässan i brödernas kor, en jungfru till syster, vid namn Agneta, som var född i Preussen.

Men tisdagen sjöng herr biskopen i Linköping, stiftets biskop, liksom till bekräftelse på allt och ett och vart, som av förenämnda herrar kännas vara gjort under denna högtidlighet, högtidligen mässan om Sankta Katerina, Sankta Birgittas dotter, under samma gudstjänst, varunder biskopen i Skara hade sjungit den, men utanför brödernas inhägnad, nämligen vid Sankta Katerinas eget altare. Och till att märka är, att vid allt detta . . .

Sankt Hyppolitus' dag utsändes tvenne bröder av vårt konvent till konventet Munkaliv i Bergen i konungariket Norge, nämligen bröderna Birger Johannesson och Mikael Nikolausson, av vilka den ene genast utgick ur klostret och återkom, men den andre kvarstannade omkring 2 och ett halvt år. Men han återkallades genom brev och återkom Herrens år 1492 omkring Sankt Petri cathedr.

Herrens år 1489 avled syster Margareta Ulvsdotter, i det 51:a året efter sitt klosterlöfte.

. . . dagen efter pingst vigde herr biskop Henrik i Linköping hos oss en jungfru från Söderköping till syster, vid namn Anna Girmundsdotter, som var systerdotter till herr Ingemund Petrusson, kanik vid Linköpings kyrka.

Samma år, tredje söndagen i trefaldighet, efter systrarnas nattsång, omkring klockan åtta,

4 augusti.

13 augusti.

22 februari
1492.

5 juli.

6 juli.

avled syster Ingeborg Svensdotter, i det 50:e året efter sitt klosterlöfte, och följande dag, en vecka efter apostlarna Petrus' och Paulus' högtid, begrovs hon. Hon var köttslig syster till vår broder Erik Svensson, diakon.

HERRENS ÅR 1490.

30 november.

Aposteln Sankt Andreas' dag avled den vördige fadern Martin Olavsson, fordom general-konfessor, en god och from man och flitig predikant. Han avled i det 29:e året efter sitt klosterlöfte.

Samma Herrens år utövade herr Antonius Masth, präst, legatsuppdrag i Sveriges rike, vilken också var herr påven Innocentius VIII:s protonotarie och enligt hans bemyndigande förkunnade han full syndaförlåtelse med korsets upphöjelses sigill.

HERRENS ÅR 1491.

13 januari.

En vecka efter trettondedagen avled syster Birgitta, Hans Dortmans dotter.

Samma år intog hennes ställe syster Birgitta, dotter till Andreas från Lödöse. Genom den vördige fadern herr biskop Henrik i Linköping undfick hon viningens och välsignelsens gåva sön-

dagen Quinquagesima, och omkostnaderna samt föda¹ för henne gav till skänks den ädla frun fru Birgitta, den stränge riddaren Nikolaus Stures maka. *13 februari*

Herrens år 1491 Sankt Cosmas' och Sankt Damianus' dag avreste bröderna Petrus Ingemars-
son, präst, och Gerard lekbroder, till Lübeck, för
att låta trycka Sankta Birgittas Uppenbarelser
himmelska böcker. Och efter ett års förlopp,
sedan åtta hundra exemplar blivit färdigtryckta på
papper, men blott sexton på pergament, åter-
kommo de till sitt kloster Herrens år 1492 om-
kring Sankta Katerina jungfruns och martyrens
dag. Ära vare Gud allsmäktig. Amen. *27 september.*

*25 november,
1492.*

HERRENS ÅR 1492.

Syster Birgitta Jönsdotter avled Herrens år
1492 dagen före Sankt Ambrosius' dag efter
middagen, utan sakrament, hastigt borttagen om-
kring vid pass klockan 3, och under systrarnas
nattsång anförtröddes hon åt graven. *3 april.*

Till hennes ställe utsågs Helena, dotter till
Peter Uddsson, borgare i Vadstena, och vigdes
av den vördige fadern herr biskop Henrik i
Linköping femte söndagen efter påsk, som den
gången inföll dagen före vår moder Sankta Bir-
gittas skrinläggnings dag. *27 maj.*

5 juli. Samma år avled syster Anna, Laurentius Ulvssons dotter, torsdagen efter andra söndagen i Trefaldighet, som var vardagen närmast före åttonde dagen till apostlarna Petrus' och Paulus' dag, efter att ha fromt undfått sakramenten, och detta flera gånger om, enär hennes sjukdom drog länge om. I det 14:e året efter sitt klosterlöfte.

7 augusti. I hennes ställe utsågs Kristina, dotter till Erlend smed. Hon vigdes och mottog dräkten tisdagen före Sankt Laurentius martyrens dag av herr biskopen i Linköping.

Samma dag vigdes även den hedervärde herr Sven Tordsson, västgöte, riddaren herr Nikolaus Stures kapellan. Denne hölls högt i ära i sin herres ögon, för sin trohet i att iakttaga förtegenhet i hemliga ärenden.

30 juli. Dagen efter Sankt Olavs, konungens och martyrens, dag avled syster Ragnild Petrusdotter från Norrköping, en släkting till broder Martin, fordom vår konfessor, 5 år efter sitt klosterlöfte och i början på det sjätte. Och den för henne sjungna själamässan hölls för högmässa för tidens korthets skull, enär hon dog under den heliga Jungfruns mässa.

2 september. I hennes ställe utsågs Birgitta Botolsdotter, och dagen efter Egidius' dag, d. v. s. elfte söndagen i trefaldighet, vigdes hon till syster av den vördige fadern, herr biskop Henrik i Linkö-

ping, som frikostigt skänkte denna jungfrus kostnader och föda¹ av kärlek till Gud. Gudi vare tack!

Samma Herrens år skedde överflyttning av relikerna efter Salige Brynolv, fordom biskop i Skara, till en förnämligare plats o. s. v. dagen *23 augusti.* efter den Heliga Jungfru Marie himmelsfärd i samma Skara kyrka. Gudi vare pris och ära! Amen. På bemyndigande av herr påven Innocentius VIII.

Onsdagen efter Egidius, som var 5 september, *5 september.* under systrarnas matutina, avled syster Katerinå Jönsdotter från Kuddby socken på Vikbolandet. Hon var i orden femtiofyra år och tjuguetta dagar därutöver.

I hennes ställe utsågs och vigdes Dorotea, en jungfru från Norge; på begäran av herr ärkebiskopen i Trondhjem, biskoparna i Linköping och Bergen samt många fruar, såväl adliga som borgerliga, intogs hon.

HERRENS ÅR 1493.

En vecka efter trettondedagen avled den heder- *13 januari.* värde och fromme klerken broder Erik Svensson, diakon, fordom kyrkoherde i Sala i Västerås stift, en enkel och rättskaffens och gudfruktig man, god sångare och predikant. Och han avled

i det åttonde året efter sitt klosterlöfte under systrarnas vesper och begrovs samma dag under deras nattsång.

9 februari.

Dagen före Sankta Scholasticas dag avled syster Margareta Hakvinsdotter, ett år efter sitt klosterlöfte.

17 mars.

Sankta Gertruds dag avled syster Ingeburg Nikolausdotter från Värmland. I det ... året efter sitt klosterlöfte.

Samma år, i veckan näst före jul, mördades förrädiskt riddaren herr Hans Akesson. Ty då han själv tillsammans med sin bror herr Benedikt satt till bords, steg en bonde, vilken, såsom det sades, var för något svårt brott förvunnen till straff av samme herr Johannes, upp på taket till stugan, i vilken de tillsammans höllo måltid, och skar med en kniv ett litet hål i fönstret, sköt därigenom med en båge och genomborrade samme herr Hans, som genast föll ned och avled inom en timmes tid. Vile hans själ i Kristi frid!

12 maj.

Samma år, femte söndagen efter påsk, som var den 12:e dagen i maj månad, vigde den högvördige fadern herr biskop Henrik i Linköping tvenne jungfrur till systrar hos oss, nämligen Birgitta, Hans Vinters dotter från Söderköping, och Birgitta Farmansdotter från Örberga socken nära vårt kloster.

Samma år, måndagen i veckan efter allhelgonadag, som var den femte dagen i november månad,^{5 november.} avled syster Ingeburg Hermansdotter, i det trettonde året efter sitt klosterlöfte.

Samma år, Sankta Elisabets dag, avled syster Cecilia Svensdotter, i det ... året efter sitt klosterlöfte.^{19 november.}

Samma år, dagen efter den heliga Jungfru Marie avlelse, vigde den högvördigste fadern, herr biskop Henrik i Linköping till systrar hos oss tvenne jungfrur, nämligen Helena, dotter till Petrus Nielsson, borgare i Vadstena, och Margareta, dotter till Nikolaus Krogare, borgare i Söderköping.^{9 december.}

HERRENS ÅR 1494.

Tredje söndagen efter trefaldighet, som var den 15:e dagen i juni månad, vigde den högvördige fadern herr biskop Henrik i Linköping till diakonbroder hos oss herr Mikael Gudmundsson, prebendepräst i Uppsala.^{15 juni.}

Samma år, Sankt Sylvesters dag, d. v. s. den sista dagen i december månad, avled broder Laurentius Mikaelsson från Norrbotten, en from och enkel man och ivrare för den heliga klosterregeln, en av de 4 prästerna, i det 32:a året efter sitt klosterlöfte.^{31 december.}

HERRENS ÅR 1495.

- Tredje söndagen efter åttonde dagen till trettiondedagen, d. v. s. dagen före Marie rening,
1 februari. vigde den vördige fadern herr biskop Henrik i Linköping till diakonbroder herr Klemens, altarpäst vid Sankta Katerinas altare i klostrets kyrka, född på Öland.
- 11 september.* Den 11:e dagen i september månad, som var fredagen efter Jungfru Marie födelse, avled lekbrodern Henrik Magnusson, i det 16:e året efter sitt klosterlöfte. Han avled i pesten.
- 12 september.* Den 12:e dagen i september månad avled syster Birgitta, dotter till Johannes Vinter, borgmästare i Söderköping utav pesten, i det andra året efter sitt klosterlöfte.
- 22 september.* Sankt Mauritius' dag avled i pesten syster Anna Henriksdotter, dotter till en fordom guldsmed och borgare i Vadstena, i det 47:e året efter sitt klosterlöfte.
- 25 september.* Den 25:e dagen i september månad avled syster Margareta Ottesdotter, köksa, likaledes i pesten, i det 47:e året efter sitt klosterlöfte.
- 3 oktober.* Samma år, den åttonde dagen i oktober månad, avled syster Ragnild Unnesdotter, köttslig syster till magister Magnus Unnesson, fordom generalkonfessor i Vadstena, en from och högt aktad jungfru, efter några mödosamma år i sakri-

stantjänsten, i det 42:a året efter sitt klosterlöfte, i pesten o. s. v.

Detta år rådde över hela Sverige svår pest.

Under natten efter Sankt Calixtus' dag upp- 14 oktober
kom en häftig vådeld i nya sjukstugan omkring klockan ett och förtärde och lade i aska allt, vad som i detta hus förvarades, jämte taket och innanredet.

Då uppbrändes där bland annat en tunna, full med sju exemplar av vår heliga moder Sankta Birgittas himmelska uppenbarelser, vilken en viss lybsk borgare låtit ställa in hos oss för försäljning av hans böcker. Likaså brunno därstädes åtskilliga redskap för boktryck, fullt färdiga och redan under ett halvt år i bruk tagna, nämligen en präss jämte tenntyper i kursiv- och textstil, med stora kostnader och besvär inköpta.

Samma år, apostlarna Sankt Simons och Sankt Judas' dag, avled syster Ingrid Höksdotter, i det 28 oktober
... året efter sitt klosterlöfte.

Herrens år 1495 söndagen näst före allhelgonadag vigde herr biskop Henrik i Linköping 25 oktober
till systrar jungfrurna Birgitta, dotter till Olav Jönsson, borgmästare i Vadstena, och Anna Nikolausdotter från Svanshals socken, syskonbarn till prästen, broder Nikolaus Ragvaldsson, och Ingeburg, dotter till Petrus Jönsson, borgmästare i Vadstena, samt Laurentius Erik Jer-

kesson från Vadstena, till lekbroder. Gudi vare tack!

8 november. Samma år, en vecka efter allhelgonadag, vigde samme herr biskop i Linköping en jungfru Helena, dotter till Sven smed, borgare i Vadstena, till syster hos oss.

HERRENS ÅR 1496.

3 april. Påskdagen på morgonen avled syster Kristina Eriksdotter, i det ... året efter sitt klosterlöfte, och begrovs annandag påsk.

14 maj. Samma år, den 14:e dagen i maj månad, avsade sig den vördiga modern, syster Anna Paulsdotter, på grund av ålderdom abbedissesysslan, i det 10:e året av sitt höga kall.

16 maj. Samma år, den 16:e dagen i maj månad, valdes i stor endräkt och lugn till abbedissa en ädel och högbördig person, syster Märita, dotter till riddaren Ture, och aposteln Sankt Jakobs dag, som var den 25:e dagen i juli månad, vart hon av herr biskop Henrik i Linköping högtidligen invigd. Gudi vare tack!

25 juli. Aposteln Sankt Jakobs dag, d. v. s. den 25:e dagen i juli månad, vigde herr biskop Henrik i Linköping till syster hos oss Ingeborg Joansdotter, en jungfru, född i Västergötland.

HERRENS ÅR 1497.

Dagen före Sankta Gertruds dag avled broder Petrus Karlsson, fordom filosofie magister och kanik i Skara, i det 19:e året efter sitt klosterlöfte. *17 mars.*

Åttonde dagen i juni månad avled syster Margareta, dotter till Nikolaus Krogar från Söderköping, i det fjärde året efter sitt klosterlöfte. *8 juni.*

Herrens år 1497, dagen efter jungfrun och martyren Sankta Katerinas dag, d. ä. den 26:e dagen i november månad, kröntes konung Johannes, konung Kristierns son, till konung över Sveriges rike i Stockholm i Storkyrkan. O. s. v. *26 november.*

HERRENS ÅR 1498.

Den 17:e dagen i januari månad kom konung Johannes hit till Vadstena med en stark väpnad makt och mottogs med vördnad på för konungen övligt sätt. Och trenne gånger inträdde han genom gallren i våra bröders bostad och matsal för att avhandla då för klostret viktiga ärenden, och jämte honom herr Nikolaus Glob, biskop i Viborg i Danmark, samt en gång herr biskop Henrik i Linköping; men alla tre gångerna ovan sagde herr biskop i Viborg, herr krigshövits- *17 januari.*

mannen Sten Sture, herr marsken Svante Niels-son, herr Arvid Trolle, lagman i Östergötland i Sveriges rike, och herr marsken Eskil Gödes-son, herr Nikolaus Eriksson och herr Nikolaus Hök, danska riddare, o. s. v.

Samma år vigde herr biskop Henrik i Lin-köping en jungfru vid namn Anna, dotter till Mattias Kart, guldsmed och borgare i Vadstena, till syster, samt herr Nikolaus Amundsson från Röks socken, kyrkoherde och född i Skeninge, till prästerlig broder. Jungfrun och martyren Sankta Agnes' dag.

21 januari.

4 mars.

Samma år 1498, den fjärde i mars månad och första söndagen i fastan, avled, tyngd av ålderdom, broder Knut i det ... året efter sitt klosterlöfte. Han var av adlig börd och från gosseåren uppfostrad i krigarkallet samt före sitt inträde i orden en duktig krigare.

15 januari.

Herrens år 1498, Sankt Josef bekännarens dag, avled lekbrodern Petrus Nikolausson. Han var av adlig ätt boren och en mogen och from man.

26 mars.

Samma år, dagen näst efter den ärofulla Jungfruns bebådelse, avled syster Birgitta Andreas-dotter, som var änka och ej läskunnig men dock from, fordom gift i Stockholm.

19 maj.

Samma år, jungfrun Potentianas dag, avled syster Birgitta Klausdotter. Hon var slagen med

ett slags spetälska och bar den, såsom det sades, med tålmod.

Samma år, Sankta Birgittas skrinläggnings dag, vigdes tvenne jungfrur, nämligen Birgitta, *28 maj.* dotter till Petrus, borgare i Vadstena, och Dorothea, Nikolaus målares dotter, och jämte dem den vördige herren magister Petrus Giordersson, kanik i Linköping, till en plats bland prästerna, och herr Johannes Nikolausson, altarpräst i Stockholm, bland diakonerna, samt en lekman vid namn Jöns Joansson, bland de tjänande bröderna, vilken hade varit syssloman i gården här i Vadstena och förhöll sig väl efter sina gåvor. De vigdes av den vördige fadern herr biskop Henrik i Linköping.

Samma år, på Menlösa barns dag, vigdes av *28 december.* herr biskop Henrik i Linköping till lekbroder Nikolaus Laurentiusson, som någon tid tjänat vårt kloster i varjehanda ärenden.

HERRENS ÅR 1499.

Dagen före Jungfru Marie rening avled *1 februari.* syster Benedikta Magnusdotter. Hon var en ättling till den saliga Katerina, Sankta Birgittas dotter.

Samma år, påven Gregorius' dag, avled broder Birger, född i Skara, kallad Birge Strale. *12 mars.*

4 april. Samma år, biskopen Sankt Ambrosius' dag, avled syster Yliana Matteusdotter, av adlig börd och uppriktig fromhet.

6 april. Samma år, den 6:e i april månad, avled syster Elysabet Albertsdotter, tyngd av långvarig sjukdom, men vid hög ålder.

8 maj. Samma år, den 8:e i maj månad, avled syster Anna, Nikolaus Palnes dotter, av adlig börd och allvarlig i sina gärningar.

6 juni. Samma år, d. v. s. 1499, den 6:e dagen i juni månad, som då var en vecka efter Kristi lekamens dag, vigde herr biskop Henrik i Linköping 4 jungfrur till systrar, nämligen Margareta Laurentiusdotter från Slaka socken, Anna Olavsdotter, född i Vadstena, Katerina Eriksdotter, född vid Kopparberget i Dalarne, adlig jungfru, Katarina Svensdotter från Köping och en hedervärd man till prästerlig broder, nämligen herr Petrus Magnusson, rektor vid Vadstena skolor och kapellan vid Sankt Petri kyrka därsammastädes, vilken var född i Jönköping, en mogen och allvarlig man.

9 juli. Samma år, nämligen 1499, dagen före konungen och martyren Knuts dag, kom hit till Vadstena den lysande furstinnan, fru Kristina, drottning av Sverige, Danmark och Norge, vilken på vanligt sätt med stor vördnad vart mottagen.

Samma år, nämligen martyren Agapetus' dag, *18 augusti.*
 efter systrarnas nona,² sedan systrarna och brö-
 derna voro sammankallade i systrarnas port, av-
 sade sig konfessorn Klemens Petrusson konfes-
 soratet. Han var mycket nyttig i klostret, sär-
 deles i fråga om nödiga byggnader, så hos syst-
 rarna som bröderna. Och omedelbart därpå
 följande dag valdes till generalkonfessor den vör- *19 augusti.*
 dige brodern Johannes Matteusson, rätt endräk-
 tigt, såväl å systrarnas som brödernas sida.

HERRENS ÅR 1500.

Den 9:e dagen i oktober månad avled syster *9 oktober.*
 Anna Paulsdotter, fordom abbedissa, i det 44:e
 året efter sitt klosterlöfte.

Samma år, den 19:e dagen i november må- *19 november.*
 nad, avled broder Klemens Petrusson, i det 38:e
 året efter sitt klosterlöfte.

Samma år, omkring aposteln Sankt Thomas'
 dag, avled den vördige fadern herr biskop Hen- *21 december.*
 rik i Linköping. Han tros hava invigt personer
 av båda könen i vårt kloster till ett antal av
 omkring 93.

HERRENS ÅR 1501.

Den 20:e dagen i februari avsade sig syster *20 februari.*
 Märta Turesdotter abbedissekallet, och den ome-

delbart därpå följande dagen valdes till abbedissa syster Anna Fickesdotter, en jungfru, ädel till börd, ädlare till seder och klokhet och mycket boklärd efter sitt köns villkor.

9 maj. Samma år, den 9:e dagen i maj månad, samman kallades systrarna och bröderna i systrarnas port, och broder Johannes Matteusson avsåde sig konfessorskallet i det andra året av sitt höga kall.

12 maj. Samma år, den 12:e dagen i maj månad, i god sämja och lugn, valdes till generalkonfessor den vördige brodern Nikolaus Ragvaldsson, en man av stor fromhet och klok omsikt.

6 juni. Samma år, själva trefaldighetsdagen, vigde herr biskop Brynolv i Skara, med många tårar och stor andakt, till syster en jungfru Ingrid, dotter till Ambern från Västergötland, samt herr Karl Benediktsson, altarpräst i Sankta Katarinas kapell, en man, mogen i seder och uppriktig i fromhet, till prästerlig broder, och en lekman herr Nikolaus Nikilsson, skraddare i Vadstena, att vara bland de tjänande bröderna.

23 december. Samma år 1501, dagen före julaftonen, avled syster Kristina Nikolausdotter, i det 52:a året efter sitt klosterlöfte.

HERRENS ÅR 1502.

Första söndagen efter åttonde dagen till tret-

16 januari. tondedagen förrättades högtidlig vigning till abbe-

dissa av den ädla jungfrun och utvalda modern Anna Fickesdotter utav den nådige fadern herr Brynolv, biskop i Skara, och hon hade förut bekräftats av den vördige herren doktor Hemming Gad, vald biskop i Linköping. Men den närmast påföljande onsdagen, som var biskopen och martyren Sankt Henriks dag, vigde samme herr biskop Brynolv i Skara en jungfru vid namn Ingegerd, dotter till Toste Bovastsson från Lödöse, till syster hos oss. *19 januari.*

Herrens år 1502, dagen efter martyrerna Gervasius' och Protasius' dag, avled syster Anna Petrusdotter, född i Söderköping, med tillnamnet Spjut, i det 59:e året efter sitt klosterlöfte. *20 juni.*

HERRENS ÅR 1503.

Sankt Josefs, Herrens fosterfaders, dag, vilken inföll på söndagen Oculi, vigdes en jungfru vid namn Gyrid, släkting till broder Johannes Matteusson, till syster hos oss av den nådige fadern herr biskop Brynolv i Skara, i närvaro av den lysande drottning Kristina. *19 mars.*

HERRENS ÅR 1504.

Påskaftonen avled syster Kristina Karlsdotter, i början av det 67:e året efter sitt klosterlöfte. *6 april.*

Samma år, dagen efter evangelisten Markus' dag, avled syster Birgitta, Johannes Gudmunds-
26 april. sons dotter, i det 44:e året efter sitt klosterlöfte.

Samma år, dagen efter åttonde dagen till apostlarna Petrus' och Paulus' dag, som var
7 juli. den femte söndagen i trefaldighet, avled syster Kristina Erlandsdotter, i det 12:e året efter sitt klosterlöfte.

Samma år 1504, söndagen näst efter Bartholomeus' dag, vigde herr biskop Brynolv i Skara
25 augusti. trenne jungfrur, Ingeburg Magnusdotter från Skeninge, Katerina Nikolausdotter från Västergötland och Elena Matteusdotter från Vadstena.

Samma år, dagen före Herrens omskärelse, avled broder Jönis Jonsson, lekbroder, den äldre,
31 december. i det 34:e året efter sitt klosterlöfte, en mycket from man och av god umgängelse.

HERRENS ÅR 1505.

Dagen efter biskopen och martyren Sankt Sigfrids dag avled broder Jakob, lekbroder, i
16 februari. det 33:e året efter sitt klosterlöfte, en from broder och av god umgängelse.

Samma år vigde den vördige fadern herr biskop Otto i Västerås, söndagen Septuagesima,
19 januari. herr Laurentius Benediktsson, västgöte, till prästerlig broder.

Samma år, martyrerne Tiburtius' och Valerianus' dag, avled syster Barbara, dotter till Jäppe Hansson från Dalarne, priorissa, en Gud mycket hängiven jungfru, i det 32:a året efter sitt klosterlöfte. *14 april.*

Samma år, dagen före den heliga jungfru Marie besökelse, avled broder Per Giordersson, som var filosofie magister, född i Vadstena, samt före sitt inträde kanik i Linköping. Men han avled i det 7:e året efter sitt klosterlöfte. *1 juli.*

Samma år, martyren Sankt Theodorus' dag, avled broder Torsten Johannesson, född i Jönköping, i det 23:e året efter sitt klosterlöfte. Han var en av de 13 prästerna, och, bliven lam, låg han till sängs i sjukstugan omkring 10 år. *9 november.*

HERRENS ÅR 1506.

Biskopen och martyren Sankt Henriks dag vigde den vördige fadern herr biskop Ingemar i Växjö tvenne bröder, herr Johannes Rodgersson, bland de 13 prästerna, och Erland Sigvardsson, till börden norrman, bland lekbröderna. *19 januari.*

Samma år, dagen efter jungfrun och martyren Dorotheas dag, avled broder Symon från Nora, som var född i Nyköping. Men han avled i *7 februari.*

det 18:e året efter sitt klosterlöfte. En mycket gudfruktig man.

8 februari. Samma år, söndagen Septuagesima, vigde den vördige fadern herr biskop Ingemar i Växjö jungfru Katerina Tyrgelsdotter.

3 april. Samma år, dagen före Ambrosius' dag, avled syster Giya, Johannes Kogs dotter, från Skeninge, i det 44:e året efter sitt klosterlöfte.

19 april. Samma år, söndagen Quasimodogeniti, avled syster Kristina Henriksdotter, född i Uppsala, i det 21:a året efter sitt klosterlöfte.

28 april. Samma år, martyren Vitalis' dag, utgingo generalkonfessorn Nikolaus Ragvaldsson och broder Karl Benediktsson till att visitera och reformera tvenne kloster, nämligen invid Reval och Danzig, enär dessa kloster skrivit efter bröder av brist på invånare, liksom ock för det gamla skriet om det vanryktade klostret vid Danzig.

10 juni. Samma år avled syster Katerina Johannesdotter, som hade efter sitt klosterlöfte 41 år, efter att ha undfått kyrkans sakrament. O. s. v.

15 juni. Samma år, Vitus' och Modestus' dag, avled syster Katerina Äringislesdotter, i det 51:a året efter sitt klosterlöfte, efter att ha undfått sakramenten. O. s. v.

17 juli. Samma år, Alexius' bekännarens dag, avled Katerina Arvastsdotter, som hade från sitt klosterlöfte 41 år. Hon var menlös. Och efter att

ha anammat sakramenten i sjukstugan, föll hon från stolen och bröt halsen av sig, för sin kropps tunga fetma. Hon avled genast.

Samma år, i veckan efter Marie besökelse, 3—9 juni. började bröderna utvidga hägnaden kring sin trädgård, mellan griftegårdarna, nämligen klostrets och stadskyrkans, och detta med egna kostnader och utgifter. Men i huru stor oenighet och ordskifte de voro med systrarna för denna utvidgning, skulle vara för långt att anförtro åt pennan att förmäla; eftersom bröderna skaffade sig nästan allt, som var nödigt härtill, i det att de hade en gård för arbetarna, där de bryggde, bakade och slaktade, och broder Johannes Jogansson, lekbroder innanför, förestod arbetet och förestod det nog så klokt. Till detta arbete offrade moder abbedissan ett hundra mark penningar. Och detta arbete påbörjades i konfessorns frånvaro, så att varje broder först för sig med sitt namn försäkrade, att han fullleligen, med ord och egenhändig skrift, samtyckt, på det ingen måtte återkalla sin röst. Men denna utvidgning var därför svår, att däromkring voro belägna åtskilliga gårdar, visserligen orättmätigt, nämligen boställsgårdar och många andra, bland vilka var de av Guds kyrka fördömda beginernas¹ gård. Dessa beginer fingo från klostret dagligen sitt uppehälle, men bröderna skingrade

och fördrevo denna sekt såsom sannerligen besmittelig och enligt kyrklig rätt fördömd. Må alltså de efterkommande hädanefter se till, att de ej på något som helst sätt tåla, att denna besmittade sekt återkommer eller återupprättas, så sant de vilja undgå fara till sina själar genom att kränka kyrkorättens bud.

2 augusti.

Samma år, dagen efter Sankt Petri fängelse, vigde den vördige biskop Vincentius i Skara hos oss åtta personer av båda könen, nämligen Ramborg Birgersdotter från Vadstena, Ingeburg Torersdotter från Skeninge, Katerina Matteusdotter från Vadstena, Margareta Olavsdotter från Nyköping, Birgitta Klavusdotter från Vadstena, herr Erik Björnsson, fordom kyrkoherde i Vårdinge socken, herr filosofie magister Olav Johannessson, gottlänning till börden, vilken var prebendepräst i Uppsala, herr Hakvin Laurentiusson, som fordom var kyrkoherde i Småland i Ingatorps socken.

1 augusti.

Samma år, omkring Sankt Petri fängelses högtid, kom brev från broder Nikolaus Ragvaldsson, avsänt från Reval och innehållande en frivillig avsägelse av generalkonfessorskallet. Han lät, under det han styrde, mura och välva brödernas celler. Och dagen före martyren Sankt Laurentius' dag valdes den vördige brodern Sven

9 augusti.

Tordsson till klostrets fader och generalkonfessor,

efter omröstning medelst scrutinium och i god endräkt, vilken ock fick stadfästelse av ärkebiskop Jakob, enär biskopsstolen i Linköping stod ledig, låt vara att den innehades av herr Hemming Gad, och på det att denne ej skulle synas försmådd, fick han av honom ett andra stadfästelsebrev. Men följande höst skrevo rikets råd till samme valde herr Hemming Gad, att han ej under någon förevändning skulle befatta sig med Linköpings då lediga stift, enligt beslut, fattat på ett möte, som vid den tiden hölls i Stockholm.

Samma år skrev broder Bartold flera gånger till konventet om sina vedervärdigheter, som han utstod vid romerska kurian för Sankta Birgittas hus, för vars skull han rest ut, i det en viss prästman från Uppsala, Laurentius Eriksson, lät fängsla honom oskyldig, och han väntade sig dödsdom. Men genom Guds hjälp släpptes han lös och lät viga sig till präst vid kurian, på det han måtte kunna i större lugn förestå huset i Rom och förvalta sakramenten för pilgrimerna.

Samma år återvände broder Petrus Ingemarsson ensam från Rom och hemförde relikier efter de heliga tio tusen krigarne, bekräftelse ånyo på regeln och privilegierna, tillika med ett brev angående större antal av köksbetjäningen utöver det fyratal, som räknades enligt Uppenbarel-

serna, vilket utverkande bröderna ingalunda önskade.

Samme broder Petrus Ingemarsson medförde, jämte de ovan omskrivna, då även ett apostoliskt brev, nämligen av påven Julius II under fiskareringen¹ om utsträckning av vördnaden för Sankta Katerina till hela orden. Därtill en egenhändig skrivelse av herr Petrus Henriksson i Rom angående återlämnande av gästhuset.

12 juli. Samma år, dag och timme den 12 juli, kom den vördige mannen herren och brodern Henrik, generalkonfessorn i Nådendal, i enlighet med regeln utsänd i sitt klosters ärenden för att förhandla med detta rikets så andliga som världsliga herrar angående vissa besittningar, och i Sankt Petri fängelses högtid kom hans resfölje, med brodern i samma vår orden herr Mattias, vilken på en annan väg kom sjöledes, över staden Tälje. Dessa bröder anvisade åt vårt kloster ett visst lantgods på Öland, som heter Möckleby, emedan det låg långt ifrån deras kloster. Och i gengäld gav dem abbedissan i värde 40 eller 50 marker.

15 augusti. Och före Marie himmelsfärd avreste de åter och begåvo sig hem till sitt.

Samma år återkom Petrus Astronomen från

24 augusti. Uppsala omkring Bartolomeus' dag, vilken i Uppsala tillverkade ett ur,² som i pris kostade sjuhundra marker.

HERRENS ÅR 1507.¹

Samma år, konungen och martyren Olavs dag, förrättades i staden Skeninge den saliga Ingrids skrinläggning av de högvördiga fäder och herrar med Guds och den apostoliska stolens nåde, biskoparna herr Ingemar i Växjö och Vincentius i Skara, i närvaro av riksföreståndaren herr Svante jämte många andra herrar och fruar samt en ofantlig mängd folk. Gudi vare ära!

29 juli.

Samma år, närmaste dag, nämligen måndagen, efter Sankt Petri fängelses dag,² vigde och iklädde den högvördige fadern och herren herr biskop Ingemar i Växjö hos oss tvenne jungfrur, nämligen Magdalena Paulsdotter från Kopparberget och Anna Olavsdotter från Skeninge.

4 augusti.

29 juli.

Samma år, Sankt Gereons och hans följeslagares dag, utgingo våra bröder, nämligen Johannes Mat. och Petrus Magnusson till Rom för återfående av vår moder Sankta Birgittas hus.

10 oktober.

Samma år, jungfru Lucias dag, avled syster Ingeborg Laurentiusdotter, i det 42:a året efter sitt klosterlöfte. Och hon hade varit sakristan under tre år.

13 december.

Samma år, den 17:e i december månad, avled syster Margareta Joansdotter, köksa, tyngd av alderdomskrämpor. Hon hade varit mycket tålig och from och hade 50 år tjänt i köket troget. O. s. v.

17 december.

HERRENS ÅR 1508.

19 mars.

Sankt Josefs dag vigde och iklädde den högvördige fadern i Kristo herr biskop Otto i Västerås hos oss en jungfru, nämligen Katerina Ingevaldsdotter från Linköping.

4 maj.

Samma år, Vår Herres törnekronas dag, vigde samme vördige fader en jungfru Ingeborg Torstensdotter på högvördigste herr ärkebiskopens i Uppsala böner och med hans kostnad, efter anhallan av broder Johannes Johannesson.

23 april.

Samma år, martyren Sankt Georgius' dag, avled broder Erik Johannesson, västgöte, tyngd av ålderdom, efter att ha undfått sakramenten, i det 30:e året efter sitt klosterlöfte. O. s. v.

25 april.

Samma år, evangelisten Sankt Marcus' dag, avled syster Märta, fordom abbedissa, dotter till riddaren Ture, tård av långvarig sjukdom, i det 38:e året efter sitt klosterlöfte.

30 april.

Samma år, omkring en vecka efter påsk, återkommo bröderna Johannes Mat. och Petrus Magnusson, vilka på havet hade blivit tillfångatagna av danske konungens tjänare och förstörda till Gottland och försatta i de största vedervärdigheter, men därefter skickade liksom fångar till Köpenhamn till konungen, där de kvarstannade under fem veckor i helgeandshusets konvent, och enär konungen ej ville låta

dem i de anförtrodda ärendena fortsätta till romerska kurian, voro de sålunda tvungna att återvända till Vadstena.

Samma år, Sankt Johannes döparens födelsedag, återkommo bröderna Nikolaus Ragvaldsson och Karl Benediktsson från Reval, där de varit i över två år för att reformera detta kloster av vår orden, Mariendal, och för krigens skull kunde de ej fortsätta till Danzig. *24 juni.*

Samma år, martyren Sankt Laurentius' dag, utgingo ånyo bröderna Petrus Ingemarsson och Petrus Magnusson till Rom för återfående av vår moder Sankta Birgittas hus. Men då de kommo till Rom, funno de broder Bartoll Leosson i full besittning av eller snarare regemente över gästhuset. Och enär samme Bartoll var återkallad till vårt kloster genom våra skrivelser, anförtrodda ovannämnda bröder, fruktade han att varda utdriven ur huset mot sin vilja o. s. v. och utverkade därför genast av hans helighet påven Julius II full makt att styra samma hus under sin livstid. Och därutinnan visade han sig högst otrogen, såsom synes. O. s. v. *10 augusti.*

HERRENS ÅR 1509.

Martyren Sankt Georgius' dag avled broder Nikolaus Laurentiusson, lekbroder, i det *23 april.*

elvte året efter sitt klosterlöfte. Han sades ha ett slags spetälska, och han var mycket from.

25 mars. Samma år kommo skrivelser från Nådendals kloster omkring Herrens bebådelsedag, innehållande beklagansvärd sorg över trettiofem personers, systrars och bröders, fränfälle, vilka därstädes dött under förliden höst, på så gott som en månad, i pesten. Därför bådo de ödmjukligen, att några personer från vårt kloster skulle sändas dem till bistånd och reformation, vilket ock skedde.

4 juni. Samma sommar, omkring helga trefaldighet, nämligen dagen efter trefaldighetssöndag, utsändes sex systrar och tvenne bröder, syster Anna Algotsdotter, syster Elisabet Gjordersdotter, syster Birgitta Petrusdotter från Vinnerstad, syster Birgitta Andreasdotter, syster Anna Nikolausdotter, syster Elena Svensdotter, broder Sven Tordsson, då generalkonfessor, och broder Klemens Martinsson, diakon.

11 oktober. Samma år, torsdagen i veckan efter Sankta Birgittas dag, avled broder Ingemar Johanneson, diakon, vorden lam, i det 31:a året efter sitt klosterlöfte. Han var en god trädgårdsmästare och sångare.

HERRENS ÅR 1510.

Sankt Blasius' dag vigde den högvördige 3 februari.
fadern herr biskop Mattias i Strängnäs till prästerlig broder hos oss herr Holmsten Johannes-
son, som omkring tvenne år varit kapellan här i vår kyrka, nämligen Sankt Peters, och förut kyrkoherde i Nykils socken. O. s. v.

Samma år, dagen efter Sankt Ambrosius' dag, 5 april.
avled syster Elena Laurentiusdotter, en av köksorna, tyngd av ålder. Hon var mycket tålig from och menlös. Hon tjänte i köket troget i femtio år.

Samma år, onsdagen före Sankt Eriks dag, 17 maj.
avled syster Kristina Övidsdotter, i det 34:e året efter sitt klosterlöfte. Hon var sakristan under tre år.

Samma år, söndagen i veckan efter Jungfru Marie himmelsfärd, kom brev från broder Sven 18 augusti.
Tordsson från Nådendals kloster, genom vilket brev han avsade sig det konfessorskall, som han här innehaft, frivilligt i Herrens namn.

Samma år, abboten Sankt Bernards dag, ut- 20 augusti.
gingo bröderna Laurentius Benediktsson, diakon, och Johannes Joansson, lekbroder, till vår ordens kloster Munkaliv, jämte broder Petrus Hakvinsson,

där intagen och hitsänd med brev från biskopen i Bergen och konventet, att personer måtte utsändas till förenämnda kloster. Denne broder Petrus återförde också till oss vår broder Olav Petrusson, som hade varit i förenämnda Munkaliv under nära tio år.

21 augusti. Samma år, dagen efter Sankt Bernards dag, avled broder Benedikt Nikolausson, lekbroder, i det 37:e året efter sitt klosterlöfte.

25 augusti. Samma år, konungen och bekännaren Sankt Ludvigs dag, vigde herr biskop Vincentius i Skara hos oss elva personer av båda könen, nämligen Ingrid Andersdotter, Birgitta Lindorsdotter, välborna Anna Månsdotter, Kristina Elivsdotter, Elena Månsdotter och Margareta Nielsdotter, till systrar. Därtill ock herr Olav Eriksson bland prästerna och trenne andra bland lekbröderna, nämligen Erik Joansson från Broby, Nikolaus Kättilsson och Johannes Jäspersson. Dessutom en prästerlig broder vid namn Andreas från Triumphus Marie, vårt i Polen belägna kloster, vilken förut mottagit dräkten i Polen, av där varande konfessorns hand, men här enligt regeln vigdes jämte de andra förut nämnda personerna och ånyo av biskopen ikläddes, dock utan att utgå ur koret, utan allting beträffande honom utfördes inom koret.

HERRENS ÅR 1511.

Dagen efter biskopen och bekännaren Sankt Sigfrids dag avled broder Johannes Svensson, i *16 februari.* det 25:e året efter sitt klosterlöfte.

Samma år, omkring Sankt Petri cath. högtid, *22 februari.* sammankallades systrarna och bröderna i syst-rarnas talrum, och broder Johannes Mattiasson av-sade sig konfessorskallet, och efter några få da-gar valdes till generalkonfessor den hedervärde broder Nikolaus Ravallsson, vilken ju före sin färd till Reval med gagn här utövade detta samma konfessorskall under omkring sex år och fram-härdade i Reval i samma kall, men nu för tredje gången valdes samdräktigt, så från brödernas som systrarnas sida.

Samma år, Sankt Dominicus' skrinläggnings dag, avled syster Katerina Ingevaldsdotter från *24 maj.* Linköping, länge plågad av ålderdomskrämpor, i det fjärde året, eller så omkring, efter sitt klo-sterlöfte.

Samma år, fredagen före konungen och mar-tyren Sankt Eriks högtid, utgingo två våra kon-ventsbröder, nämligen magister Olav Johannesson, *16 maj.* gottlänning, och Johannes Nikolausson Räv jämte en annan broder, Andreas Mattiasson, som hade varit här omkring ett år och ständigt med tårar

och böner pådrev, att några bröder måtte sändas att reformera hans och vår ordens kloster Triumphus Marie, beläget i riket Polen. För den skull utsändes de båda bröderna Olav och Johannes att reformera samma kloster; dock behagade detta ej somliga bröder, enär de hyste misstro mot denne broder Johannes Räv.

24 juni. Samma år, omkring Sankt Johannes döparens dag, återkom broder Laurentius Benediktsson, diakon, vilken för ett år sedan jämte broder Johannes Johannesson, en lekbroder, utgått till klostret Munkaliv, och anmälde sin följeslagares, nämnde broder Johannes' död, vilken avled i klostret Munkaliv söndagen i veckan efter trettondedagen.

30 november. 12 januari. Samma år, omkring Sankt Andreas' högtid, avled syster Anna Nikolausdotter, en släkting till broder Nikolaus Ravallsson. Hon avled i klostret Nådendal, och utsändes från detta vårt kloster i Vadstena, jämte fem andra systrar, såsom ovan är omtalat.

HERRENS ÅR 1512.

1 juli. Dagen före Marie besökelse, nattetid, avvek broder Olav Eriksson, den värste avfälling, och bättre vore för honom, att den människan ej vore född. O. s. v.

Samma år, dagen efter Marie himmelsfärd, *16 augusti.*
vigde och iklädde den vördige fadern i Kristo
herr biskop Ingemar i Växjö hos oss en präst,
nämligen herr Andreas Petrusson, född i Skeninge,
vilken omkring tvenne år varit kapellan i vår
kyrka Sankt Petri, och förut var han kyrkoherde
i Vånga.

Samma år, dagen efter jungfru Marie himmels- *16 augusti.*
färd, återkom broder Sven Tordsson från Nådendals
kloster jämte trenne systrar, nämligen K. Algots-
dotter, B. Petrusdotter och E. Svensdotter, där
de varit nära trenne år. Men två systrar, näm-
ligen Elisabet Giordersdotter och Birgitta Andreas-
dotter, stannade kvar därsammastädes. Men en
avled, nämligen Anna Nikolausdotter, såsom sagt
är å föregående blad. Men alla dessa tillsammans
utsända voro till antalet sex, såsom ovan förmäls.
O. s. v.

Samma år, dagen efter alla själars dag, sam- *3 november.*
mankallades systrarna och bröderna på vederbör-
lig tid och ort, och broder Nikolaus Ravallsson
avsade sig konfessorskallet, och följande dag
valdes broder Johannes Mattiasson till general-
konfessor, vilken Johannes med gagn hade före-
stått samma kall tvenne gånger förut, men nu
för tredje gången vart vald.

HERRENS ÅR 1513.

9 mars. Den nionde dagen i mars månad utgick broder Laurentius Benediktsson till kurian i Rom med brev och handlingar, för att där stanna i vår moder Sankta Birgittas hus jämte broder Petrus Magnusson, föreståndare för samma hus, med återkallande av broder Petrus Ingemarsson.

2 april. Samma år, andra dagen i april månad, avled vår outsägligt fromme, äldre broder, broder Törkil Elavsson, i det femtionde året efter sitt klosterlöfte.

28 juni. Samma år, tisdagen före apostlarna Petrus' och Paulus' dag återkommo bröderna, magister Olav Johannesson, gottlänning, och Johannes Nikolausson Räv från det vår ordens kloster, som kallas Triumphus Marie, beläget i Polen, där dessa förenämnda bröder hade varit i tvenne år för att reformera detta kloster, och föga hade de gagnat, enär de ej hade samsats sins emellan.

7 augusti. Samma år vart den frejdade doktorn herr Johannes Petrusson Braske, domprost i Linköping, vald till biskop i Linköping, och söndagen näst före Sankt Laurentius' dag därstädes vigd av de högvördige fäderna och biskoparna herr biskop Vincentius i Skara, Mattias i Strängnäs, Otto i Västerås och Ingemar i Växjö. Måtte det lända till Guds ära!

Samma år, omkring åttonde dagen efter vår moder Sankta Birgittas kanonisation, höll den- *14 oktober.*
 samme högvördige fadern i Kristo, herr Johan-
 nes Brask, biskop i Linköping, för första gången
 visitation hos systrarna och bröderna, med stor
 urskillning och mognad, jämte de honom assiste-
 rande, domprosten herr Verner och magister Erik
 Magnusson, kanik vid samma kyrka.

Samma år, omkring Jungfru Marie födelse, *8 september.*
 påbörjades ett fint arbete i silver för vår moder
 Sankta Katerinas skrin av en viss mäster Johannes
 Menss, vilken föga arbetade och hemligen avvek
 utan att säga någon farväl.

HERRENS ÅR 1514.

Sankt Josefs, Herrens fosterfaders dag, iklädde *19 mars.*
 och vigde den högvördige fadern i Kristo, herr
 biskop Johannes Braske i Linköping för första
 gången hos oss tvenne bröder, herr Petrus Gylta,
 adlig och åldrig, bland prästerna, och Arner
 Matteusson, bland lekbröderna, vilken förut hade
 varit förvaltare i Susenborg och Forsvik samt i
 andra klostrets ärenden.

Samma år, tisdagen före konungen och mar-
 tyren Sankt Eriks dag, avled syster Birgitta, *16 maj.*
 Jöns Laurenssons dotter, i det 52:a året efter sitt
 klosterlöfte. Hon hade under några år varit blind
 och sjuklig.

Samma år, dagen före Jungfru Marie besökelse, avled broder Nikolaus Ravalldsson, som tvenne gånger var generalkonfessor i Vadstena och en gång generalkonfessor i vår ordens kloster Mariendal, i det 38:e året efter sitt klosterlöfte.

5 augusti.

Samma år, den femte dagen i augusti månad, avsade sig broder Johannes Matteusson konfessorskallet, och följande dag valdes Sven Tordsson i god sämja, Gudi vare tack.

19 augusti.

Samma år, den 19:e dagen i samma augusti månad, återkommo två våra systrar från klostret Nådendal, nämligen Elisabet Giordersdotter och Birgitta Andreasdotter, vilka varit där under nära fem år, och förde med sig tvenne bröder av konventet i Nådendal, broder Johannes Eriksson, präst, och Tomas, lekbroder, och dessa bröder stannade här hos oss och återvände efter trenne veckor till Nådendal.

11 september.

Samma år, den 11:e dagen i september månad, kommo hit tvenne bröder från klostret Marienkron nära Stralsund med många brev och viktiga ordensärenden och begärde, gråtande och ivrigt, såväl muntligen som skriftligen, att två av bröderna i vårt konvent måtte med dem sändas till Marienkron för att stifta fred och vänlig förlikning mellan biskopen i deras stift, nämligen i Schwerin, och bröderna i deras konvent, vilken bannlyste dem och hade tillfogat dem de största

svårigheter med anledning av några avlater, vilka avlater samma bröder hade kungjort tvärt emot den förutnämnde biskopens i Schwerin hot om straff.

Samma år, i veckan efter änglarnas dag, utgingo två bröder av vårt konvent, på upprepade böner av såväl bröderna som systrarna, nämligen Nikolaus Amundsson och Erland Sivordsson, för att bispringa förutnämnda konventsbröder i Marienkron. Dessa våra bröder, Nikolaus och Erland, reste genom Danmark och utverkade brev av konungen och drottningen till den förutnämnde biskopen i Schwerin samt till hertig Buchslav av Pommern och hertig Henrik av Mecklenburg för åstadkommande av vänskaplig överenskommelse mellan förenämnde biskop i Schwerin och konventet i Marienkron. Då dessa brev av broder Nikolaus Amundsson framlämnades till biskopen, ville han ej låta sig nöja, utan sade: »Vi skatta de oförrätter och kränkningar, som oss tillfogats, till mer än tre tusen dukater.» O. s. v.

30 september
—6 oktober.

Samma sommar läto samma bröder åt sig utverka av apostoliska stolen absolution till skydd mot förutnämnda, dem orättmätigt pålagda bannlysning och därjämte stämning å biskopen till romerska kurian samt jämväl stämning å herr Rey-mar Hane, samme biskops domprost, och deras medparter.

Och samma bröder utverkade förbud, att ingen av dessa skulle längre tilltro sig att hindra dem eller för framtiden besvära eller oroa dem, vid äventyr av större bann, suspension och nattvardsförbud samt andra kyrkliga domar, tilltal och straff, och fyra tusen dukater i guld att gälda till apostoliska kammarverket för envar, som satte sig emot ett dylikt förbuds utförande, och mycket annat, som det skulle vara för långt och tröttande att här införa, såsom detta framgår i ett stort tvistemål därom, fullständigare avfattat, och av mig Nikolaus Amundsson sammanskrivet och hemfört. Detta ligger i brevkistan o. s. v.

18 november. Samma år, omkring åttonde dagen till Sankt Martin, avled syster Birgitta Klausdotter, i det 9:e året efter sitt klosterlöfte. Hon sades ha en viss slags sjukdom, fallandesot, under någon tid. O. s. v

HERRENS ÅR 1515.

11 april. Fjärdedag påsk utgingo två våra bröder till Polen, nämligen Olav gottlänning och Holmsten Johannessson, med stora omkostnader o. s. v.

6 oktober. Samma år, dagen före vår moder Sankta Birgittas kanonisation, återkommo bröderna Erland och Nikolaus Amundsson från Stralsund

med många skrivelser, som de fört med sig hit, angående akter och tvistesaker mellan biskopen i Schwerin Petrus Valcho å ena och å brödernas och systrarnas i Marienkron vägnar å andra sidan, jämte annat, som de utverkat, såsom ovan är vidrört. Dessutom hemförde de med sig tvenne huvud av de heliga relikerna efter det allraheligaste sällskap, de 11 tusen jungfrur, som vila i Köln.

Samma år, martyren Sankt Theodorus' dag, *9 november.*
avled syster Dorotea Nikolausdotter, norska, i det 23:e året efter sitt klosterlöfte. Hon hyste stor vördnad för den heliga Trefaldigheten.

Samma år, dagen efter Sankt Martinus' biskop, *12 november.*
avled broder Gerard, lekbroder, till börden tysk, i det 28:e året efter sitt klosterlöfte. Han var en god målare.

HERRENS ÅR 1516.

Dagen före korsets återfinnandes dag avled *2 maj.*
broder Olav Petrusson, evangelist, som åtta dagar före sin död frisk och sund ingick i brödernas kor med konventet för att sjunga nattsången och där plötsligt föll ned lam och strax efter vart mållös. Och av sådan sjukdom dog han.

Samma år, den heliga trefaldighets söndag, *18 maj.*
vigde den högvördige fadern i Kristo herr biskop

Johannes Brask i Linköping en jungfru, nämligen Kristina Olavsdotter från Skövde till syster hos oss, och därjämte Andreas Tordsson, borgare i Vadstena, till lekbroder, medan dock hans hustru ännu lever och bor här i staden, i akt och mening, att hon skall få det första eller andra eller tredje rummet, som blir ledigt bland våra systrar, om Gud så vill.

9 juni. Samma år, martyrerna Sankt Primus' och Sankt Felicianus' dag, återkom broder Holmsten Johannesson, som för ett år sedan utgick med magister Olav gottlänning till Polen. Och denne Holmsten omtalte för oss förenämnde broder, magister Olavs dödsdag. Han avled i klostret Marie de Triumpho i Polen, fredagen i påskveckan.

28 mars.

25 juli. Samma år, dagen efter aposteln Sankt Jakobs dag, avled broder Mikael Nikolausson i det 29:e året efter sitt klosterlöfte. Denne gode fader var mycket from och tålig.

17 december. Samma år, onsdagen före aposteln Sankt Thomas' dag, avled syster Ingeborg Johansdotter från Broby kvarngård, köttslig syster till broder Erik Joansson, i början av det 50:e året efter sitt klosterlöfte. O. s. v.

20 december. Samma år, nämligen 1516, dagen före aposteln Sankt Thomas' dag, avled syster Katerina Petrusdotter, med binamnet Törva, i det 55:e året efter sitt klosterlöfte.

HERRENS ÅR 1517.

Söndagen Quasimodogeniti avled syster Birgitta Petrusdotter från Västervik, i det 19:e året efter sitt klosterlöfte. Hon var liksom sinnesslö före sitt inträde i klostret och förblev så ända till sin död. *19 april.*

Samma år, dagen efter Herrens himmelsfärd, avled broder Johannes Torstensson, som föll ned från kyrkans tak till marken och dog i samma ögonblick. Denne lekbroder var mycket nyttig och ivrig för kyrkans upphjälpande beträffande koppartaket och glasfönstren och mycket annat. Han avled i det 48:e året efter avlagt klosterlöfte. *22 maj.*

Samma år, trefaldighetssöndag, vigde och iklädde den högvördige fadern herr biskop Johannes i Linköping hos oss tvenne jungfrur, nämligen Margareta Olavsdotter, född vid Kopparberget, och Elena Jakobsdotter, född i Linköping, till systrar, och jämte dem herr Anund Ingesson, herr Stens, dåvarande riksföreståndarens, kapellan, till prästerlig broder hos oss. Måtte det lända till Guds ära! *7 juni.*

Samma år, dagen före evangelisten Lukas' dag, avsade sig broder Sven Tordsson konfessorskallet, och broder Johannes Mattäusson, bland de äldste, åtog sig för några systrars en-trägna böners samt för några bröders fromma *17 oktober.*

önskningsars skull att förestå ämbetet för en tid, dock ej genom något regelmässigt val.

Samma år, på sommaren, började bröderna utvidga sin trädgård invid sjön för en fiskdamm, genom att sätta en stor och hög mur utanför avträdet och genom att svänga av ända till den gamla trädgårdsmuren. Måtte det lända till gagn!

8 november.

Samma år, en vecka efter allhelgonadagen, vigde den högvördige fadern i Kristo, herr biskop Johannes i Linköping hos oss tre personer, nämligen en adlig jugfru Ingegerd, dotter till Petrus Gylta, till syster, och herr Benedikt Petrusson, kanik i Skara, en lärd, mogen och from man, till präst. Därjämte även Laurentius Kenekesson till lekbroder.

1 december.

Samma år 1517, dagen efter aposteln Sankt Andreas' dag, sammankallades systrarna och bröderna i systrarnas talerum, och valdes endräkteligen till generalkonfessor broder Nikolaus Amundsson den ovärdigaste bland människor, vilket jag betygar egenhändigt. I mödor allt ifrån min ungdom, har jag varit upphöjd, men även ödmjukad och bedrövad. Och med Guds tillstånd avgåvo i första omröstningen vid detta val alla bröderna sina röster på en enda, likasom ock fyratio systrar, men de övriga samtyckte till valet, vilka förut för heders skull hade givit sina röster åt sina egna andliga fäder.

HERRENS ÅR 1518.

Den 13 februari avled tyngd av ålder syster Kristina Johansdotter, i det 46:e året efter sitt klosterlöfte.

Samma år, omkring Protasius' och Gervasius' dag, avled broder Mikael Gudmundsson, *19 juni.*
lekbroder, vilken föll ned från valvet i cellerna, och genast vart mällös och dog följande natt, dock efter att ha undfått sista smörjelsen, i det 30:e året efter sitt klosterlöfte. O. s. v.

I pingsten vigde herr biskop Johannes i Linköping Kristina Magnusdotter. *23 maj.*

Samma år kom konung Kristiern i Danmark seglande med en stor här till staden Stockholm, som han belägrade. Där anställde han visserligen men utstod även under mer än tio veckor stor skada, vilket skulle vara allt för långt att uppteckna. O. s. v.

Samma år var jubelår, eller full avlat genom en legat från apostoliska stolens sida, Johannes Angelus vid namn, vilken uppehöll sig i Sverige omkring ett år.

HERRENS ÅR 1519.

Avled vår ädla moder fru abbedissan, syster Anna Fickesdotter, i det 56:e året efter sitt klos-

terlöfte. Hon var mycket boksynt efter sitt köns villkor. Hon styrde och ställde gagneligen i abbedissekallet aderton år och förut i priorissekallet i nära femton år. Vile hon i Gudi!

29 januari. Samma år, dagen efter åttonde dagen till Sankta Agnes' dag, valdes till abbedissa syster Anna Girmundsdotter med föga endräkt bland systrarna, när systrarna till större delen satte sig emot hennes val, därhän, att hon ej hade mer än 18 av systrarnas röster, men alla brödernas röster utom två. Biskopen stadfäste och vigde henne likväl. Gudi vare tack!

26 februari. Samma år, den 26 februari, avled syster Kate-
rina Gudmundsdotter, tyngd av långvarig sjukdom, i det 43:e året efter sitt klosterlöfte. Hon var priorissa trenne år.

22 april. Samma år, dagen före martyren Sankt Georgius' dag, avled broder Sven Tordsson, i det 28:e året efter sitt klosterlöfte.

8 maj. Samma år, den 8 maj, vigde den högvördige fadern biskopen i Linköping tvenne jungfrur till systrar, nämligen Hillika Hansdotter och Elena Siggessedotter, i närvaro av herr legaten Johannes Angelus, som stod i vårt kor ända till slutet av mässetjänsten och sedan utgick jämte vår nådige herre.

26 oktober. Samma år avled syster Katerina Nikolausdotter, i det 42:a året efter sitt klosterlöfte. Denna

syster var även tyngd och plågad av långvarig sjukdom, så att endast skinn och ben syntes vara kvar; hon var dock tålig.

HERRENS ÅR 1520.

En vecka efter aposteln och evangelisten Sankt Johannes' dag sammankallades systrarna och bröderna till systrarnas talrum, där broder Nikolaus Amundsson avsåde sig konfessorskallet på grund av sin svåra sjuklighet och svaghet, och i veckan efter trettondedagen valdes till generalkonfessor broder Karl Benediktsson genom valsättet scrutinium endräktigt. 3 januari.
13 januari.

Samma år, Sankt Gregorius' dag, vigde den högvördige fadern biskop Johannes i Linköping här en jungfru vid namn Margareta Andreasdotter, född i Vadstena, bokkunnig efter sitt kön och ålder. 12 mars.

Samma år, dagen efter Sankt Gregorius' dag, avled syster Kristina Hansdotter Braske, i det 47:e året efter sitt klosterlöfte. Hon skrev väl och hade skrivit rätt många böcker. Gudi vare tack! 13 mars.

Samma år, Sankt Benedictus' dag, vigde samme högvördige fader en jungfru vid namn Katerina Pädersdotter från Hånger. 21 mars.

23 juni. Dagen före Sankt Johannes döparens dag återkom fader Petrus Ingemarsson från Rom med bly¹ och stor nåd i ärendet angående den saliga Katerina.

11 november. Samma år, omkring Martinus' dag, vart konung Kristiern krönt till konung över Sveriges rike i Stockholm. Därefter, söndagen i veckan
30 december. efter Kristi födelses dag, kom förenämnda konung till Vadstena med en icke ringa krigarskara. Omkring klockan 2 eftermiddagen inträdde han i koret, under det vi sjöngo »Te Deum» o. s. v.

HERRENS ÅR 1521.

1 januari. Herrens omskärelses dag efter middagen inträdde samme konung till konfessorns stol, jämte två biskopar och två riddare o. s. v., såsom på annat ställe är skrivet.

22 april. Dagen före Sankt Georgius' dag var den vördige fadern biskop Johannes i Linköping i allmänhetens talrum, och han förelade fader Karl, att han skulle avsäga sig konfessorskallet, så att några bröder hörde det. Eljes skulle samme biskop inom kort inträda och med makt avsätta honom, av skäl, som ingen kände. Slutligen,
28 april. dagen före martyren Sankt Vitalis' dag, avgick fader Karl i systrarnas talrum. Men vi samtyckte ej någonsin därtill.

Lördagen i veckan efter Kristi himmelfärds dag valdes fader Petrus Ingemarsson till generalkonfessor i fridfull endräkt. Gudi vare tack.

11 maj.

Den 3 juli avled syster Birgitta, dotter till Petrus Jercho,² i det 66:e året efter sitt klosterlöfte, och i hennes ställe utsågs Birgitta, dotter till Inge Skitte, sedermera vigd av den nådige fadern herr biskop Johannes i Linköping, dagen efter Petrus' fängelse.

3 juli.

2 augusti.

Dagen före den heliga Jungfru Marie födelse uppsattes en ny tavla vid högaltaret,² vilken den fromme fadern Nikolaus Amundsson anskaffade jämte sina vänner, utan kostnad för klostret. Och dagen för Sankta Birgittas kanonisation vigdes den av vår fader herr generalkonfessorn Petrus Ingemarsson Gudi till ära.

7 september.

7 oktober.

Dagen efter Sankt Bernhardus' dag kom den stränge herren Gostav Eriksson till staden Vadstena med ej ringa följe, för att hålla ett möte, och pågick detta omkring en vecka. Och han belägrade trenne slott i riket, nämligen Västerås, Stegeborg och Stegeholm, vilka han på kort tid vann. Sedan belägrade han Stockholms slott och stad.

21 augusti.

Samma år kom en broder från Munkaliv och önskade prästerliga bröder till sitt kloster. Och enär vi led o. d. för krigens skull, vågade vi ej hjälpa honom. Därför återvände han en vecka efter trettondedagen.

13 januari.

1522.

- 31 juli.* Den 31 juli avled syster Birgitta Olavsdotter från Vadstena.
- 21 augusti.* Den 21 augusti avled syster Ingeborg Benediktsdotter.
- 12 oktober.* Söndagen i veckan efter Sankta Birgittas dag vigde den vördige fadern biskopen i Linköping doktor Johannes tvenne jungfrur till systrar, nämligen Anna Benediktsdotter och Margareta Anundsdotter. På samma tid och rum vigde han den vördige brodern i Alvastra herr Nikolaus till abbot i Julita kloster. Därjämte gav förenämnde vördige fader till disken på högaltaret 40 dagars avlat för vilken ort som helst.

1523.

- 19 februari.* Den 19 februari avled broder Nikolaus Kättilson, lekbroder.
- 31 maj.* Samma år, omkring trefaldighetsdag, valdes i staden Strängnäs till Sveriges konung den lysande herren Götstav Eriksson.
- 7 februari.* På åttonde dagen till Julius' dag avled broder Laurentius Benediktsson i staden Rom.
- 28 december.* Menlösa barns dag avled broder Andreas Torsson, lekbroder.

1524.

Söndagen efter Omskärelsen vigdes Johannes 3 januari.
Laurentiusson till lekbroder.

Samma år, i veckan efter trettondedagen, höll 8—13 januari.
den högvördige fadern i Kristo herr biskop Johannes Brask visitation med stor grannlagenhet och klokhets jämte biträdena herr doktor Johannes, domprost, och magister Johannes, kanik vid samma kyrka.

Sankt Fabianus' och Sankt Sebastianus' dag 20 januari.
avled syster Margareta Nikolausdotter från Vadstena.

Jungfrun Sankta Agatas dag utgingo tvenne 5 februari.
bröder, nämligen Holsten Johannesson och Petrus Svensson till romerska kurian, för att stanna i vår moder Sankta Birgittas hus.

Torsdagen efter Sankt Sigfrid utpressade konung 17 februari.
Götstav utav vårt kloster fem sidoplåtar av silver, som voro gjorda till Sankta Katerinas skrin, nära 3 lödiga mark, samt ett hundra lödiga mark och tio lod.

Söndagen Oculi vigdes herr Petrus Nikolausson till diakon. 27 februari.

Förenämnde konung utpressade åter av oss 12 lödiga mark ur sakrarium måndagen i dymmelveckan.

21 mars.

Syster Ingeborg Petrusdotter avled annandag
28 mars. påsk, som var den 28 mars.

Martyrerna Marcus' och Marcellianus' dag,
18 juni. som var den 18 juni, avled syster Elena Mat-
teusdotter, en av köksorna.

16 juli. Dagen efter apostlarnas delning kom vår
broder doktor Petrus Magnusson från Rom, vigd
till biskop i Västerås. Han upptogs i sysslo-
mannens gård. Under tvenne dagar därefter
inträdde han i klostrets sjukstuga för att gästa
hos oss, och sedan avreste han till herredag i
Jönköping.

4 oktober. Sankt Franciscus' dag avled syster Margareta,
dotter till broder Andreas Torsson.

Natten till söndagen i veckan efter Sankta Bir-
9 oktober. gittas dag uppkom eld i herr riddaren Ture Jöns-
sons gård. Då nedbrändes åtta hus jämte flera
småstugor.

16 oktober. Söndagen därefter vigdes tvenne jungfrur till
systrar, nämligen Ingeborg Laurentiusdotter och
Margareta Olavsdotter, samt en borgare i Vad-
stena, nämligen Petrus Laurentiusson bland lek-
bröderna, sedan han fått laglig skilsmässa enligt
kanoniska rätten och med sin hustrus samtycke,
av den vördige fadern herr biskop Johannes i
Linköping.

9 november. Onsdagen före Sankt Martinus' dag avsåde sig
fader generalkonfessorn Petrus Ingemarsson i

systrarnas och brödernas talrum konfessorskallet på grund av svaghet. Följande lördag valdes fader Nikolaus Amundsson för andra gången till generalkonfessor i stor endräkt i båda konventen, genom valsättet scrutinium. Gudi vare tack.

Sankta Elisabets dag avled fader Johannes Matteusson, en särdeles ivrare för ordensregeln, vilken mycket hade strävat till gagn och gemensamt väl. *19 november.*

Den 4:e söndagen i advent avled syster Anna Matteusdotter Kart, from och ivrande för klosterregeln. *18 december.*

Några dagar därefter sändes broder Amund Ingesson till Finland, till vårt kloster, nämligen Nådendal, omkring Sankta Scholasticas dag. *10 februari 1525.*

1525.

Sankta Scholasticas dag utgick broder Anders Ingesson. *10 februari.*

Söndagen Septuagesima vigde den vördige fadern herr biskop Johannes Brask i Linköping till syster hos oss Elena Hakvinsdotter, en släkting till herr Ambern, ärkedjäkne i Skara. *12 februari.*

Den 15 mars, onsdagen efter Gregorius' dag, avled den ädla syster Ögerd,² född i Västergötland, i det 38:e året efter sitt klosterlöfte. *15 mars.*

- 6 maj. Sankt Johannes' ante portam Latinam dag
avled syster Elena Mattiasdotter Brask.
- 14 maj. Samma år, fjärde söndagen efter påsk, vigde
den vördige fadern biskop Johannes i Linköping
trenne jungfrur till systrar, nämligen Katerina
Paulsdotter Kyle, Katerina, dotter till vår broder
Långe Benkt, Katerina Eriksdotter, samt herr
Torsten från Vårdsberg, bland prästerna.
- 28 juli. Dagen före Sankt Olavs dag kom en lekbroder
från Munkaliv och önskade bröder och systrar
till sitt kloster, med brev från sitt konvent.
- 3 augusti. Dagen före Sankt Stephanus' återfinnande av-
led syster Margareta Olavsdotter från Söder-
köping.
- 30 augusti. Dagen efter Sankt Johannes döparens hals-
huggning avled syster Elena Petrusdotter från
Vinnerstad.
- 17 september. Fjortonde söndagen, som är Sankt Lamberts
dag, ikläddes av konfessorn fadern Nikolaus
Amundsson Elena Petrusdotter, att vara bland
köksorna.
- 10 oktober. Samma år, Sankt Gereons dag, utgick på vår
konungs, herr Göstavs, befallning broder Benedikt
Petrusson för att förmå lappfolket till Guds dyrkan.
- 12 november. Den 22:a söndagen i trefaldighet avsade sig
konfessorn fader Nikolaus Amundsson konfessors-
kallet. Den påföljande onsdagen valdes fader
Karl Benediktsson till generalkonfessor.

1526.

Den vördige fadern biskop Johannes i Linköping vigde på Sankt Paulus' omvändelses dag *25 januari.*
en jungfru, nämligen Barbara Magnusdotter, till syster.

Annandag pingst vigde förenämnde fader *21 maj.*
biskopen i Linköping hos oss fyra personer, först Kristina, dotter till borgmästaren Gunnar i Linköping, till syster, sedan herr Petrus Nikolausson, skolmästare i Skeninge, och herr Laurentius Torbernsson altarpräst i Vadstena, till prästerliga bröder, samt herr Franciskus från Varv till diakon.

Dagen före Sankt Botvid avled syster Ingeborg *27 juli.*
Torstensdotter. Sankt Mauritius' dag avled *22 september.*
syster Kristina Olavsdotter från Skövde.

Den 20:e söndagen i trefaldighet återkom broder *14 oktober.*
Petrus Svensson med sändebrev och en annan broder, nämligen Johannes Korneliusson från Marienkron, med andra brev, och Marie offerdag *21 november.*
återvände den förutnämnde broder Petrus till Rom med ett nytt uppdrag.

Den 21:a söndagen i trefaldighet, dagen före *21 oktober.*
*22 oktober*¹ vigdes två unga jungfrur av herr biskop Johannes i Linköping till systrar, nämligen Ingrid Laurentiusdotter från Stens socken och Ingeborg Benediktsdotter från Vikbolandet.

23 oktober. Dagen efter Sankt Severinus återkom broder Annund och upptogs i brödernas samfund på förbön av herr biskop Johannes i Linköping.

Dagen före allhelgonadag avled broder Petrus Ingemarsson.

1527.

26 februari. Den 26 februari avled syster Elena Petrusdotter.

5 april. Dagen efter Sankt Ambrosius' dag avled broder Klemens Martinsson, diakon.

24 april. Dagen efter Sankt Georgius' dag avled broder Petrus Benediktsson.

31 juli. Dagen före Petri fängelse avled syster Anna Svensdotter, som förut under några år hade varit i priorissekallet.

7 september. Dagen före Sankta Marie födelse återkom broder Petrus Svensson.

Samma dag dog vår broder utanför, Långe Benkt.

29 november. Dagen före Sankt Andreas avled syster Kate-
rina Algotsdotter.

13 december. Sankt Lucias dag avled broder Hakvin Lau-
rentiusson.

1528.

24 juni. Sankt Johannes döparens dag avled syster Anna Johannesdotter.

Den följande söndagen, d. v. s. den tredje i trefaldighet, vigdes av den vördige fadern herr biskop Magnus i Skara 4 jungfrur till systrar, nämligen Kristina Symonsdotter, Margareta Johannesdotter, Elysabet Matteusdotter och Anna Petrusdotter. 28 juni.

Sankt Paulus' åminnelses dag avled syster Katerina Ingvarsdotter. 30 juni.

Sankta Annas åminnelses dag avsade sig den fromme fadern Karl Benediktsson konfessorskallet, och Sankta Agnes' dag avled han. 26 juli.¹ 21 januari 1529.

Aposteln Sankt Mattheus' dag valdes fader Nikolaus Anundsson för tredje gången till konfessor. Fredagen därefter reste lekbroder Erik till Stockholm, strängeligen kallad av konungen, och 11 tusen jungfrurs dag återkom han. 21 september. 21 oktober.

HERRENS ÅR 1529.

Dagen efter Sankt Paulus' omvändelse utgick på konungens befallning konfessorn, fader Nikolaus Amundsson jämte broder Torsten och broder Petrus från Skeninge till ett möte i Örebro mot lutheranerna. Mätte Herren leda deras vägar i lycka! 26 januari.

De återkommo fredagen i fastan djupt upprörda. 12 februari.

7 mars. Den 7:e dagen i mars avsade sig vår vördiga syster Anna Girmundsdotter abbedissekallet, i det 10:e året av sitt ämbete.

10 mars. Onsdagen därefter valdes i stor endräkt till abbedissa den ädla och välborna syster Katerina Eriksdotter från Kopparberget.

6 april. Tisdagen efter Quasimodogeniti avled syster Anna Olavsdotter från Vadstena.

18 maj. Kort före Eriksmässan avvek broder Anund, utan att säga värden farväl, och flydde ur klostret.

Dagen efter aposteln och evangelisten Sankt Mattheus' dag avsade sig fader Nikolaus Amundsson konfessorskallet, och Cosmas' och Damianus' dag valdes fader Erik Björnsson.

1530.

7 januari. Dagen efter trettondedagen avled syster Elena Siggesdotter.

15 juni. Den 3:e dagen efter trefaldighet utgick broder Johannes Smed till Danzig, vilken hade varit hos oss omkring 4 år. Efter en månad återkom han, när han ej tilläts utresa av slottsherren på Stegeborg.

11 november. Sankt Martinus' dag avled syster Birgitta Petrusdotter.

1531.

Sankt Paulus', den förste eremitens, dag avled 10 januari.
syster Ingrid Ambernsdotter.

Torsdagen före söndagen i Rogationes' upp- 11 maj.
kom stor vådeld i Sankta Ingrids kloster i
Skeninge.

Dagen före apostlarna Petrus' och Paulus' dag 28 juni.
kommo två systrar ifrån Munkaliv, utdrivna av
lutheranerna ur sitt kloster — de andra stannade
hos släktingar på olika orter — nämligen Bar-
bara Torkilsdotter och Ragnild Nikolausdotter.

HERRENS ÅR 1532.

Dagen efter Sankta Dorotheas dag avled has- 7 februari.
tigt broder Torsten Petrusson.

Måndagen i dymmelveckan avled syster Bir- 25 mars.
gitta Andreasdotter.

Onsdagen efter Quasimodogeniti avled syster 10 april.
Birgitta Olavsdotter, köksa.

Måndagen efter 2:a söndagen efter påsk avled 15 april.
syster Elena Svensdotter.

Tisdagen avled broder Franciskus Martinsson, 16 april.
diakon.

Följande torsdag avled syster Katerina Lau- 18 april.
rentiusdotter.

- 24 april.* Dagen efter Sankt Georgius' dag avled syster Agneta Venzelslausdotter.
- 5 juni.* En vecka efter Kristi lekamens dag avled broder Petrus Nikolausson från Vadstena.
- 26 juli.* Sankta Annas åminnelses dag dräpte Laurentius skrivare, fru Birgittas till Åkerö fogde, en knekt eller, med annat namn, ryttare. Efter att från gatan hava kommit in i klostret, krökt om på smygvägar, gått genom korsgången kom han ned till systrarnas port. Där dräptes han av andra knektar.
- 3 december.* Tisdagen efter första söndagen i adventet utdrogs ur vårt kloster broder Johannes Nikolausson av konungens fogdar, nämligen Petrus Svenske och Andreas Månsson, och sändes till Norge.

1533.

- 8 januari.* Torsdagen i veckan efter trettondedagen avled syster Hillika Johannesdotter.
- 19 april.* Lördagen före Quasimodogeniti avled broder Johannes Laurentiusson, lekbroder.

1534.

- 9 mars.* Måndagen efter Oculi avsade sig den ädla modern, syster Karin Eriksdotter, abbedissekallet i systrarnas port, efter att på femte året ha innehaft detta höga kall.

Följande lördag valdes priorissan Birgitta Botolvsdotter till abbedissa. *14 mars.*

Den 10:e juni, som var dagen före aposteln Barnabas' dag, avled den ädla jungfrun syster Katerina Eriksdotter. *10 juni.*

Broder Petrus Magnusson, biskop från Västerås, avled söndagen i veckan efter himmelfärdsdagen. *17 maj.*

Torsdagen i veckan efter allhelgonadag avled lekbroder Johannes Jespersson. *5 november.*

1535.

Söndagen Oculi avled syster Elisabet Giordersdotter. *28 februari.*

Den 19:e söndagen i trefaldighet avled lekbrodern Laurentius Eriksson. *3 oktober.*

Hitom Mikaelidagen avled i Stockholm drottning Katerina, som konungen hemfört från Tyskland. *29 september.*

Samma år, den 24:e söndagen, avsade sig fader Erik konfessorskallet, och tisdagen därefter valdes broder Petrus Nikolausson till konfessor. *7 november.*
9 november.

1536.

Gjordes ett ur åt klostret av en borgare från Skara vid namn Johannes, vilken avreste lördagen före söndagen Reminiscere. *11 mars.*

Dagen före martyrerna Nereus' och Achilleus'
11 maj. dag avled syster Ragnild Nikolausdotter.

Den 27:e juni avled syster Birgitta Stensdotter.

1537.

30 september. Söndagen efter Mikaels dag firades konung
 Göstavs bröllop för andra gången i Uppsala med
 herr Erik Abrahamssons dotter.

1538.

Syster Anna Girmundsdotter, abbedissa, avled
23 mars. lördagen före Oculi.

1539.

Syster Barbara Magnusdotter avled Sankt
16 januari Marcellus' dag.

Syster Katerina, dotter till Petrus Bagge, avled
10 april. femte dag Påsk.

7 maj. Dagen efter Sankt Johannes Lateranensis av-
 sattes abbedissan Birgitta Botolvsdotter av brö-
 derna i systrarnas talrum.

10 maj. Martyrerna Gordianus' och Epimachus' dag
 valdes syster Katerina Mateusdotter till abbedissa
 i god sämja.

3 oktober. Samma år, dagen före Sankt Franciscus' dag,
 avled lekbrodern Laurentius Konekin.

Samma månad, dagen före allhelgonadag, *31 oktober.*
avled syster Anna Magnusdotter.

Dagen före åttonde dagen till allhelgonadag *7 november.*
avled syster Birgitta Farmansdotter.

1540.

Avled broder Petrus Svensson, diakon, dagen
före Sankt Paulus' omvändelses dag. *24 januari.*

Samma år i pingsthelgen kom till Vadstena *16 maj.*

magister Jeorgius, superintendent och konungens
ombud, samt herr biskop Henrik i Västerås och
förbjödo svenska mässan¹ och tillintetgjorde alla
våra ceremonier och minnesböner över helgonen,
utom för friden.² Trefaldighetssöndag höll biskop *23 maj.*

Henrik i Västerås den första svenska mässan i
Sankt Johannes döparens kor, vilken systrarna
sjöngo genom »Salve Sancta parens» och då tros-
bekännelsen var slut, höll han predikan, mån- *24 maj.*

dagen konfessorn i samma kor. Den tisdagen *25 maj.*
inträdde fader Nikolaus Amundsson och konven-
tet m. fl. i kapitelhuset jämte riddaren herr Mag-
nus Johansson och där förut med konungens
fogde Hans Skrivare och meddelade angående
detta slags ceremonier.

Samma dag ingingo de till systrarna, där de
anställde val av annan konfessor genom omröst-
ning, nämligen fader Nikolaus.

26 maj.

Onsdagen avsade sig fader Petrus konfessorskallet, tvungen av förutnämnda herrar, nämligen superintendenten och biskopen i Västerås, och valdes fader Nikolaus Amundsson av dessa samma och endräktligen av hela konventet.

Sedan gingo de in i sakristian och uppskrevo relikerna, klostrets kalkar och ciborier¹ och reste ur staden åt Skeninge.

1541.

12 maj.

Torsdagen före 4:e söndagen efter påsk återkom broder Johannes Korneliusson från Svanshals, där han under tre år tjänstgjort såsom kaplan, och mottogs i god endräkt.

15 maj.

Den därpå följande fjärde söndagen vigdes Petrus Magnusson från Skeninge av konfessorn till lekbroder.

25 juli.

Samma år, Sankt Jakob den äldres dag, avsade sig fader Nikolaus konfessorskallet, och dagen före Sankt Laurentius' dag valdes fader Petrus Nikolausson för 2:a gången till konfessor.

9 augusti.

Samma år byggdes ugnen i nya stugan på broder Johannes Korneliussons bekostnad.

13 december.

Samma år, Sankta Lucias dag, avledo syst-rarna Kristina Elavsdotter och Katerina Pauls-dotter.

HERRENS ÅR 1542.

Dagen före trettondedagen avled broder Erik Björnsson. *5 januari.*

Söndagen Oculi vigdes herr Laurentius Petrusson till broder framför högaltaret av konfessorn. *12 mars.*

Torsdagen efter påsk avled lekbroder Nikolaus Mikaelsson, skräddare. *13 april.*

Samma år, omkring Marie himmelfärdsdag, upplagades ugnen. *15 augusti.*

Samma år, en vecka efter Sankt Martinus' dag, avled syster Birgitta Petrusdotter, köksa. *18 november.*

Den 25:e söndagen i trefaldighet vigde konfessorn en ung jungfru Kristina Månsdotter till köksa med klosterlöfte i biktstolen. *26 november.*

ÅR 1543.

Söndagen Septuaginta vigde konfessorn Katerina Nikolausdotter till köksa. *21 januari.*

Margareta Olavsdotter avled dagen före aposteln Sankt Matthias' dag. *23 februari.*

Sankt Ambrosius' dag avled broder Johannes Rugersson, präst. *4 april.*

Samma år förseglade konung Göstav båda brevskåpen i bokstugan, och hans drabanter borttogo otaliga böcker därsammastädes samt

en stenbild på den heliga jungfruns altare, och oräkneligt många andra ting borttogo de.

Samma år avled syster Ingeborg Magnusdotter två dagar före den heliga jungfru Marie födelse-

6 september. dag.

6 oktober. Dagen efter Sankta Birgittas kanonisations dag klockan 8, kom biskopen i Linköping magister Nikolaus till vårt kapitelhus med många klerker och höll kyrkomöte i många tillkallades åhöro, utan att vi förut visste något, med många stympningar, såsom av mässoffret, vattenvigning, bikten, kåpan och dräkten och mycket annat, och omintetgjorde gudstjänsten.

Andra dagen hos systrarna, där han avsatte ... och ... Bed för oss; varde hans dagar få, och hans biskopsämbete tage en annan.

1544.

23 juni. Dagen före Johannes Döparens dag kom konungen med drottningen till vår stad, och fredagen reste han härifrån.

27 juni. Samma år, dagen efter Sankt Knuts dag, kom brev från den valde biskopen i Linköping att han instämde fyra bröder, nämligen konfessorn Petrus Nikolausson, Laurentius Torsson, Laurentius Petrusson och Erland, att komma inför konungens ögon, vilken då var i Linköping för att

träffa en överenskommelse, och dagen före Bot-
vids dag återkommo Laurentius och Erland. De *27 juli.*
båda andra följde med konungen till Stockholm
och återkommo Sankt Mikael's dag. *29 september.*

Samma år, Sankt Nikolaus' dag, avled syster *6 december.*
Ingeborg Johannesdotter.

HERRENS ÅR 1545.

Nedrevo för oss stadsborna »allan klösters
wall» på södra sidan, som synes.

ANMÄRKNINGAR.

Siffrorna med fetstil hänvisa till översättningens sidor, de magra till noterna till sidan i fråga, om dessa äro flera.

2. 1. I lat. urkunder skrives namnet *Albertus*, i lågtyska *Albrecht*, någon gång *Albert*, i fsv. *Albrikt*. 2. Fel; fadern till kon. Albrekt hette även Albrecht, förste hertig av Mecklenburg, men dennes fader var Henrik II Lejonet, furste av Mecklenburg. Texten innehåller med annan men gammal stil rättelsen *Alberti*. 3. Årtalet 1371 är fel för 1372. 4. Fel för: det tionde.

3. Birgittas dödsdag firades 23 juli, som 1373 var en lördag.

4. 1. Cantus sororum ordinis Sancti Salvatoris in horis diurnis et nocturnis var ett åt Guds moder helgat rituellt verk, som utgöres av ett för varje dag i veckan växlande fullständigt officium med sju dagliga tidegärder. Varje dag hade till föremål en särskild sida av den hel. jungfruns liv och innehållet var fördelat på följande sätt. Om söndagen firades den heliga Trefaldigheten och modern jungfru Marie värdighet, nästan som vore hon en fjärde person i gudomen; måndagen: änglaskarans jubel över Guds moder; tisdagen: jungfru Marie lov, förebadat av patriarker och profeter; onsdagen: Gudamoderns avlelse och födelse, prisade av jordens folk; torsdagen: jungfrun födde en son, världens frälsare; fredagen: moderns sorg över sonens lidande och död; lördagen var helgad åt jungfru Marie himmelsfärd. Cantus sororum översattes 1510 till fornsvenska och uttyddes av generalkonfessorn Nigils Ravaldi († 1/7

1514) med titeln Jomffru Maria yrtegardher, som jämte originalet är utgiven av R. GEETE under titeln Jungfru Marie örtagård, Sthlm 1895, i Svenska fornskriftsällskapets saml. 2. Med hänsyn till förbudet på 4 lateranska mötet 1215, att nya munkordnar finge stiftas, vilket upprepats på kyrkomötet i Lyon 1274, tillät Urban V:s bulla $\frac{5}{8}$ 1370 att i Vadstena anlägga två nya kloster av Augustini orden men medgav, att klosterlivet bands ej blott av nämnda ordens regel utan även av Birgittas stadgar, såsom en levnadsnorm, som icke stridde mot Augustini regel. Dessa bestämmelser bekräftades genom Urban VI:s bulla $\frac{3}{12}$ 1378 icke *per modum regule* utan blott *per modum constitutionum*. 3. Fel för: det 18. 4. Benedictus-dagen är 21 mars och medräknas alltså.

5. Brorsson.

6. Die sancte Agnetis secundo är detsamma som octava 'åttonde dagen efter'.

7. Littera dominicali D. År 1388 har söndagsbokstäverna ED, men endast D nämnes här, emedan det berättade inträffade efter skottdagen.

9. Et Alemanni beatificati sunt ab incolis terre. Det är ett starkt uttryck för avskyn mot danskarna, att i jämförelse med dem tyskarna välsignades, som dock förut förtryckt landet.

10. 1. Completorium, fsv. *natsanger*, gudstjänsten kl. 9 e. m. 2. Ingeborg, dotter till Magnus Gudmarsson och Katarina, S. Birgittas syster, gift med 1. Bänkt Turesson Bjälke och 2. Erengisle Sunesson, jarl av Orkneyöarna.

11. S. Ansgarius' dag var i Skandinavien mest 4 febr., i Bremen och Schleswig 3 febr.

12. Historia är gudstjänstens metriska, huvudsakligen sjungna del, såsom hymner, antifoner, responsorier m. m.

14. Viduam ejus benedicens benedicam, är enl. benägen upplysning av pastor E. Benelius vid katolska församlingen början av 15 versen i ps. 131, resp. 132. Viduam är hämtat från Septuaginta, som

falskt återgivit det ebreiska ordet, vilket betyder »föda, näring». I 1917 års svenska bibelövers. står: »Dess förråd skall jag rikligen välsigna.»

15. Versiculus, kortare vers, som föredrages av en solostämman, omedelbart före eller efter en körsats.

17. Clemens VII, som satt i Avignon, då Bonifacius IX var påve i Rom.

22. XII kal. Mai, hoc est quinta die ante Marchi evangeliste. Markusdagen är 25 april, som alltså här icke är medräknad.

24. Hakon VI Magnusson.

26. In profesto S. Ambrosii episcopi, quod cabat in cena Domini. Fel; det var S. Ambrosius' dag, som 1398 föll på skärtorsdagen, vilket förf. måhända, men otydligt, uttryckt genom att underförstå festi.

31. 1. Se 4. 1. 2. Illa die erat Luna XXVIII. Fel; månen var 29 okt. 26 dagar.

35. In quinta die Septembris, quæ est in crastino Marcelli martiris seu octava Augustini. 5 sept. är dagen efter åttonde dagen (4 sept.) till Augustinus' dag (28 aug.), om man som övligt medräknar 28 aug. Om Marcellus martyrens dag yttrar Grotfend, Taschenbuch d. Zeitrechnung d. deutsch. Mittelalters u. d. Neuzeit, 4 Aufl., Hann. u. Lpz., 1915, s. 76: »Jan. 16; daneben tritt in Dtschl. ein in Frankr. begangener Tag Marcelli m. (auch. Marcellini m.) Sept. 4 sehr zurück.» Denna franska hällg fanns alltså i Vadstena klostets kalendarium.

37. Laurencio Odonis. Måhända var faderns namn Odo, den lågtyska motsvarigheten till fht. Oto, Otto.

38. Ad fleubotomandum, fel för flebotomandum. Du Cange.

41. De primis conversis unus. Conversi in Monasteriis dicuntur laici Monachi, laicis exercitiis et Monachorum obsequiis addicti. Du Cange.

45. 1. Cum vitrico. Layci parochialium ecclesiarum provisores seu Vitrici, qui altirmanni vulgari

vocabulo nuncupantur. Statut. Synod. Magd. anni 1266. Du Cange. 2. Offertorium, mässoffret, offerbönen i mässan, utgöres av en eller flera verser ur någon Davids psalm eller annan av den heliga skrifts böcker och sjunges av kören i mässan omedelbart efter Credo, medan prästen tillreder offret (oblaten) och offrar vid altaret.

55. Laghlösochöpungh, enl. Fant icke staden Köping i Västmanland, utan en del av själva staden Vadstena. Enl. Silfverstolpe har emellertid Laurentius Bosson varit kyrkoherde i Köping, som också kallas Laglösaköping, och prost i Västmanland.

58. 1. Henricus Fizhuger, Dn de Rawenswather. Jfr s. 62. 2. Circa festum b. Ambrosii, videl. in secundo ebdom. Pasche. Påskdagen 1407 är 27 mars, första påskveckan 27 mars—2 april, andra påskveckan 3—9 april, S. Ambrosius' dag 4 april.

63. Quinta die Pentecostes, h. e. in profesto Medardi confessoris. Medardus' dag är 8 juni, pingstdagen 1408 3 juni, som alltså medräknats.

65. Qui alio anno emissi fuerunt. Bröderna Johannes och Laurentius utsändes 6 sept. 1407.

70. Decretum är sannolikt Decretum Gratiani, en samling av kyrkorättsliga bestämmelser, som under påverkan av det vid universitetet i Bologna återuppväckta studiet av den romerska rätten c. 1150 utarbetades av den italienske rättslärde Gratianus, munk i Bologna, var uppställd efter innehållet och inom kristna kyrkan vann allmänt erkännande.

73. Die mensis Julii, hoc est in crastino Canuti Regis & martyris. Fel; Knutsdagen är just 10 juli.

82. Enl. Fant dotter till Bo Bosson Natt och Dag och gift 1. med Kristofer Michelstorp, 2. Algot Magnusson Sture av Rävsnäs, rådsherrar.

83. Sakristan: en präst, som hade vård om och anskaffade de för gudstjänsten erforderliga föremålen.

85. Knut Bosson Natt och Dag.

86. 1. Abram Broderson Tjurhuvud, drottning Margaretas gunstling, † se 1410, s. 71. 2. Ture Stensson Bjälke till Kråkerum, rådsherre och lagman av Uppland.

87. 1. Margareta, dotter till riksrådet Amund Gustav Sparre av Vik och Ramburg And. 2. 11 hela veckor, ty 14 jan. begrovs Tuvér Benediktsson; de veckor, som begravningsdagarna tillhöra, äro alltså icke medräknade. 3. Rogationes kallas de tre dagarna före Kristi himmelfärdsdag. 4. Son till Hillebrand Cruse och hans hustru Elisabet.

94. habens nomen sed rem. Framför habens måste non solum vara utelämnat.

96. Birgittinerklostret Marienwold (Silva Marie) vid staden Mölln nära Lybeck anlades 1413 från ordens kloster Mariendal vid Reval, förstördes 1534 och dess besittningar indrogos 1558.

97. Måhända Magnus Ragvaldsson Fargalt av Hedensö och Gräveboda och hans hustru Margareta Caroli.

98. Ärkebiskopen i Uppsala Johannes Jerechini.

99. 1. Bisk. Andreas fick öknamnet Smek, emedan han, ehuru vald till ärkebiskop, avsade sig ämbetet till förmån för Erik XIII:s gunstling Johannes Jerechini. 2. Johannes Hakvinsson utsändes 10 dec. 1418, han hade alltså varit borta c. 1 år, 1 månad.

100. 1. Johannes Hillebrandsson utsändes 10 dec. 1418, han hade alltså varit borta c. 1½ år. 2. In natali b. Birgitte: 23 juli, Bamberg, Mainz, Münster; 27 juli, Ratzeburg.

101. 1. Baccalarii seu Baccalaurei in Academiis, qui in eo gradu sunt, ut ad Doctoratum aspirare possint, Du Cange. 2. Grevinnan Ermegard, jfr 1411, s. 72, gift med 1. Knut Bosson Grip, 2. Hans av Eberstein.

104. Relikgömman av silver för S:t Knuts arm kallade man på svenska: Handenæ helga.

109. Fel; Ambrosius' dag är 4 april, som under 1400-talet blott 1411, 1423, 1433, 1444 föll på

lördagen före palmsöndag. Vallentuna-kalendariet upptager 31 mars »Amos prophete», vilket namn troligen ock funnits i Vadstena klosterns kalendarium och råkat felläsas som Ambrosius.

111. Att 27 dec. 1426 upptages under 1427, tyder på, att 1427 ansetts börja med juldagen 1426

113. 1. S. Eriks dag 18 maj föll 1427 efter nutida räkning på 4 sönd. efter påsk. Den här använda, medeltida räkningen av söndagar efter påsk har alltså börjat först efter åttendedagen till påskdagen. Jfr 146, 170, 222. 2. Dn. Odhinum. 3. 1426; uti talet 2 är alltså även 1427 inräknat.

123. 1. Sakristan, se s. 83, not. 2. Odeman måhända Ödmund eller troligare av tyskt Odemund?

136. Margareta Kila; Joh. Kyla. Liksom i latinska namn faderns namn står i gen. med 'dotter' l. 'son' underförstått, brukas stundom samma uttryckssätt på fsv.

139. Infulæ, två band, som hängde ned från baksidan av biskopsmössan, se H. Hildebrand, Sveriges medeltid, III, s. 597, avbildn. av biskopsmössa från Linköping, som skänkts av bisk. Kättil.

144. Axel Pädersson kallas Brahe av Benzeliuss, Thott av Lagerbring.

145. 1. Tisdagen i fastan. Fastans begynnelse räknas alltså här från fastlagssöndagen Esto mihi, 3 mars, icke från askonsdagen, 6 mars. 2. Kvaterberdagarna (quattuor tempora) i fastan voro dagarna från och med onsd. till och med lörd. efter Invocavit, 1 sönd. i fastan, alltså 1443 13—16 mars.

146. Andra söndagen efter påsk, se s. 113, not 1.

147. Götstav Sturesson var fader till riksförståndaren Sten Sture d. ä.; hans fader hette Anund.

148. Dominica quarta Pasche quæ erat II ydus Aprilis. Det är själva påskdagen, som 1444 inträffar på 12 april. Måne alltså meningen är: »söndagen, den fjärde dagen av påsken, räknad från och med skärtorsdagen?»

151. In octava beate Marie Virginis, 22 sept. Ordet assumptionis är alltså utelämnat.

152. 'gången', arena, 'xystus, porticus seu peristylum', Du Cange. Jfr teckningen hos H. Hildebrand, Sveriges medeltid, III, s. 1032.

156. De tempore. Temporale kallades texterna för vardagarnas gudstjänststimmar samt kyrkoårets sön- och andra högtidsdagar.

162. S. Ambrosius' dag är påskaftonen 4 april, som i detta fall alltså icke medräknats. I överensstämmelse därmed bör i föregående stycke andra dagen efter Thomas ab Aquino dag 7 mars vara 9 mars.

165. Sabbatho Sitientes, quod fuit Non. Aprilis. Fel; 5 april 1451 var en månd.; Sitientes är lörd. efter Letare, 10 apr. 1451.

167. 1. In ambitu sororum ... facta confessione circa confessorem suum apud fenestram. Birgittas uppenbarelser föreskrev: »Den väggen, som är bakom sätena i brödernas kor mot systrarna i norr, skall hava fem vindögon (fönster) nära jorden, genom vilka systrarna skola göra sitt skriftermål och taga Guds lekamen.» Dessa fem fönsteröppningar hava återfunnits vid kyrkans reparation och finnas avbildade hos H. Hildebrand, Sveriges medeltid, III, s. 343, 1032. 2. Kristina Jönisdotter intogs 28 aug. 1408.

170. XV kal. Maji ... feria III post secundam dominicam Pasche. 17 april 1453 är tisd. efter söndagen Miserere domini, vilket visar samma ordningsföljd som nu av söndagarna efter påsk.

184. Kvatemberdagarna (quattuor tempora) före jul äro dagarna från och med onsd. till och med lörd. efter Lucia-dagen 13 dec., alltså 14—17 dec. 1457.

191. In die, qua annuatim celebratur synodus ecclesie Arosiensis. Datum är obekant.

192. r. 2 nedifr. Jfr 1421, s. 101.

200. ad horam quartam vel quintam de vespere. Tidsuppgiften »kl. 4 eller 5 på aftonen» förutsätter nuvarande timal, icke kanoniska timmar.

202. Under påven Klemens V (1305—14) ägde 1311—12 det 15 ekumeniska kyrkomötet i Vienne rum och Klemens' samling av nämnda mötes dekret, tillökad med hans egna dekretaler, är känd under namnet de klementinska konstitutionerna (Clementinæ). Lydelsen av det återopade stadgandet, Clementinarum Lib. V, Tit. VIII de poenis, är följande: »Si quis svadente Diabolo in hoc sacrilegii genus perruperit, quod quemvis Pontificem injuriose vel temere percusserit, aut ceperit, seu banniverit, vel hæc mandaverit fieri, aut facta ab aliis rata habuerit, vel socius in his fuerit facientis, aut consilium in his dederit aut favorem, seu scienter defensitaverit eundem; in illis casibus depredictis, in quibus excommunicationem per jam editos canones non subiret, sit hujus nostræ constitutionis auctoritate, non obstante quacunque consvetudine, quam reputamus approbante Sacro concilio potius corruptelam, anathematis mucrone percussus, a quo nequeat, nisi per summum pontificem, præterquam in articulo mortis, absolvi.»

207. Tre dagar och tre nätter, näml. 18—20 mars med följande nätter.

214. Sabbatho, quo celebrantur octav. angelorum. Åttonde dagen (oktaven) till änglarnas fest efter Mikaelsmässan (29 sept.) inträffar sönd. 6 okt., men emedan denna högtid vidtog vid vespern, kl. 6 e. m. på lördagen, kunde högtiden sägas firad även på lörd. 5 okt. 1465.

216. Scrutinium kallas det valsätt, då tre trovärdiga, som kallas *scrutatores*, utses av valmännen att i hemlighet fråga väljarna om deras röster eller upptaga deras röstsedlar och framlägga omröstningens utgång. Se H. Hildebrand, Sveriges medeltid, III, s. 128 f.

217. Die qua imponebatur historia: Clama. Om betydelsen av historia se 12 not. Antifonen:

Clamavimus ad Deum altissimum sjöngs i Vadstena kloster på torsdagen.

222. $30/4$. Dominica 4 Pasche. Då detta datum föregår 1 maj, måste söndagen Cantate vara åsyftad, åttonde dagen till påsk, Quasimodogeniti, har alltså här i motsats till 1427, s. 113, not., räknats som 1 sönd. efter påsk. Jfr 146, 170, 227.

227. Rogationes voro de tre dagarna före Kristi himmelfärdsdag, alltså 20—22 maj 1476. Då 19 maj är 5 sönd. efter påsk, är ordningen av söndagarna efter påsk samma som nu. Rogationes betyder böndagar, som firades med fasta och processioner, varför de på svenska kallades *gångdagar*. Gångdagarna före Kristi himmelfärdsdag hade instiftats år 474 av biskop Mamertus i Vienne i s. Frankrike på grund av en landsplåga.

228. En av de 13 prästerna. I texten står XII.

230. År 1480, som var skottår, hade söndagsbokstäverna BA. Här nämnes blott A, emedan händelsen inträffade efter skottdagen.

232. Kvatemberdagarna (quattuor tempora) före Mikaelis äro dagarna från och med onsd. till och med lörd. efter 14 sept., alltså 18—21 sept. 1483.

233. In nocte hora decima inter diem XVII & XVIII mensis Septembris, scil. in festo Lamberti. Lamberts dag 17 sept. anses alltså icke slut kl. 10 e. m. Tillägget »på natten» visar, att timmar efter nutida räkning åsyftas, icke kanoniska, då 10 timmen skulle varit kl. 3—4 e. m. Jfr $3/4$ 1486, s. 234, $10/7$ 1487, s. 237.

235. Feria 2 proxima post dominicam 3 ab octavis epiphanie Domini, quæ fuit 21 prima die mensis Januarii. Det är söndagen som 1487 var 21 jan. och den var efter vår räkning den andra efter åttonde dagen till trettondedagen d. 13 jan., vilken hängdag synes medräknad, då 21 jan. kallas 3 sönd. efter 13 jan.

236. Textens Augerdis skulle antagligen motsvaras av fsv. Ögerd. Lundgren (Personnamn fr. medel-

tid, s. 316) förmodar Ødhgærdh. Textens Angerdis är emellertid felläsning för Angerdis, såsom redan Silfverstolpe, Klosterfolket i Vadstena, s. 59, antagit, vilket bekräftats genom doc. A. Lindbloms undersökning i handskriften. Angerdis är fsv. Angærdh, uppkommet av Arn-gærdh, vilket namn Lundgren anför i sammanställningen Angerd Halwardzdotter, Vg. BSK. n. 93 (1558) under Halvardh, jfr An — för Arn — i Anbiorn, Anwast, Anfrid, Anger, Angun hos Lundgren.

238. In vigilia Angelorum, quæ cadebat in sabbatho. Angelorum, änglarnas högtid, är det samma som Mikaelsmässan 29 sept. Vigilia därtill skulle egentligen vara dagen förut, 28 sept., men som denna dag 1488 var en söndag, firades vigilia på föregående lörd. 27 sept.

239. 1. nona, gudstjänsten kl. 3 e. m., se s. 219, not. 2. Scrutinium, se s. 216, not.

247. Præbendæ kallades daglig mat och dryck, som gavs åt munkar, kaniker eller andra. Det var synnerligen vanligt att de, som överlämnat förmögenhet åt klostren för att bliva upptagna i broderskapet, tilldelades sådant prebende eller mathållning dagligen under vissa dagar. Du Cange.

251. Feria II infra oct. omnium Sanctorum, quod fuit quinta die mensis Novembris. Fel; 5 nov. 1493 föll på en tisdag, vadan förf. måhända tagit feria II i betydelsen 'andra vardagen'.

268. Detta ur angav planeternas och månens lopp och är beskrivet i ett latinskt kväde av poeseos professor L. Fornelius, Uppsala 1650. Det förstördes i eldsvådan 1702.

269. 1. Överskriften om året finnes icke i hdskr., men att det är fråga om 1507 framgår av följande not. 2. Då månd. 2 aug. efter Petri fäng., 1 aug., icke är dagen näst efter Olavs dag, 29 juli, måste texten sålunda interpungeras: Anno eodem die proxima, scil. feria 2, post festum S. Petri ad vincula. Denna uppgift visar tillika, att fråga är om

1507, då Petri fäng. 1 aug. var sönd., enär den är oförenlig med 1506, då 1 aug. var lörd.

290. Cum plumbo. Plumbum, det påvliga blysigillet, står här i stället för själva den påvliga urkunden. Påvliga urkunder erhöilo sin autenticitet genom blysigill, fästa i själva pergamentet och sigillet. I blysigillet var uthamrat påvens namn, diverse in- och omskrifter och andra små kännemärken, som skulle skilja äkta urkunder från förfalskade.

291. Nova tabula ad summum altare. Åsyftar det altarskåp, som ännu finnes i behåll i Vadstena och som är utförligt beskrivet av doc. ANDREAS LINDBLOM i I. COLLIJN och A. LINDBLOM, *Birgittaställningen 1918* (Stockh. 1918), s. 40 ff.

295. Augerdis, fel för Angerdis, se 236 not.

297. Domin. XXI Trinit. die XI in vigilia. Efter die XI är kal. Novembris att underförstå, vilket ger den latinska dateringen för 22 okt., månd. efter 21 sönd. i trefaldighet, 21 okt. Att 21 okt. betecknas som aftonen före 22 okt., antyder troligen, att vigningen skedde efter vespern, kl. 6 e. m., varmed den nya dagen vid högtider ansågs börjad.

301. Rogationes är de tre dagarna före Kristi himmelfärdsdag, alltså 1531 15—17 maj, men användes även om hela veckan, då sönd. i Rogationes är 14 maj och torsd. före den 11 maj.

305. 1. Interdicendo Svecam missam etc. 'förbjödo svenska mässan' förklaras av pastor E. Beneilius sålunda: »1540 hade nunnorna i Vadstena ej längre en präst, som kunde frambära det nya förbundets oblodiga offer. Vad gjorde de då? Det som katoliker pläga göra (på sön- och hälgdagar), när, såsom t. ex. under kulturkampen i Tyskland, prästen fattas. En lekman uppläser på landets språk (nunnorna här på svenska) mässbönerna med helgonens åminnelser, utelämnande endast konsekrationens orden. Denna svenska mässa, dvs. dessa katolska mässböner på svenska med ceremonierna (tändning av vaxljus på altaret, knäböjning, ringningen vid off-

ringen, Sanctus och den andliga kommunionen etc.) samt helgonens åminnelse ville superintendenten och konungens ombud förbjuda och avskaffa. 2. Nisi pro pace. Enl. pastor E. Benelius avses den urgamla oration »pro pace», vilken även här i landet sedan världskrigets början dagligen läses under den katolska mässan och som lyder: Deus a quo sancta desideria, recta consilia et justa sunt opera, da servis tuis illam, quam mundus dare non potest pacem, ut et corda nostra mandatis tuis dedita et, hostium sublata formidine, tempora sint tua protectione tranquilla per D. N. J. Chr. etc. (Missale rom. Missa pro pace).

306. Ciborier, kärl, vari nattvardsbrödet förvarades, kallas här som ofta pyxides. Se H. Hildebrand, Sveriges medeltid, III, s. 567 f., 691 f., där deras åtskillnad från monstranser utredes. Efter införandet av Kristi lekamens fest, 1264, tjänade monstranserna till att förevisa nattvardsbrödet.

REGISTER

Registret upptager ortnamn och personnamn med undantag av Kristus, Maria och de namn på helgon, som förekomma vid datering.

I översättningens text äro ortnamnen återgivna i modern form, de i dateringar brukade helgonnamnen i allmänhet bibehållna vid originalets form och stavning, övriga personnamn med få undantag försvenskade blott genom att den latinska ändelsen borttagits, så vida denna ej även brukar begagnas i nysvenskan, och genom nysvensk stavning. I övrigt har originalets namnform bibehållits, även där samma namns skrivning visar skiftningar, som delvis må blott vara olika beteckningar av samma uttal men delvis säkerligen också återgiva olika uttal.¹

¹ Särskilt torde detta vara fallet med den hel. Birgittas namn, som i första stavelsen har *y* och *i*. Namnet förefaller att vara en anslutning av namnet på det berömda irländska helgonet Sankt Brigit till namnet på hennes fader *Byrger* l. *Birger Pätarsson*, och i namnet *Byrger*, *Birger* kan *y* antagas vara ursprungligt, då ordet säkerligen är en sammansättning av fsv. *borgh* och *'gēr* 'spjut'. Jfr runinskrifternas *borkeR* DI, 150, *burkaiR* L. 126, *byrkeR* Öl. 23 och andra namn på *Borgh-*, *Burgh-* hos LUNDGREN, *Personnamn fr. medeltiden: Borgh-ar, -sten, -ulf, -und, -hvat*. Omljudet till *y* har verkats av det *i*, som utvecklades i *-gēr* under inflytande av *g-* och dess obetonade ställning, och detta *y* övergick genom ett ytterligare omljud till *i*.

Genom att sålunda översättningens svenska namnformer visa stor överensstämmelse med originalets latinska, underlättades möjligheten att i registret upptaga originalets latinska namnformer, vilket syntes önskligt, då originalet saknar register.

I registret är den moderna namnformen uppslag för ortnamnen, för personnamnen förnamnets latinska. Vid följande citatställen av samma namn meddelas, vad som där förekommer utöver eller avvikande från det första, eller ock äro de olika skrivsätten samlade och numrerade i början och deras förekomst angiven genom siffror på citatställen. Det har syntts fördelaktigast att direkt använda originalets latinska personalier, som ju i texten äro översatta, och även annars hava personupplysningar givits på latin, mest i förkortning. Huvudsakligen följande förkortningar hava därvid använts: *abb.* 'abbedissa', *archidiac.* 'ärkedjäkne', *Aros.* 'i Västerås', *c.* 'invigd' (*consecrata*, -us), *can.* 'kanik', *civ.* 'borgare', *conf. gen.* 'generalkonfessor'. *conv.* 'lekbroder' (*conversus*), *cur.* 'kyrkoherde', *dom.* 'herre, fru', *ep.* 'biskop', *fil.* 'dotter, son', *fr.* 'broder', *laic.* 'lekbroder', *Lincop.* 'i Linköping', *mil.* 'riddare', *nob.* 'adlig', *par.* 'socken', *præb.* 'prebendepräst', *proc.* 'borgmästare', *rel.* 'änka', *S.* 'helig', *sacerd.* 'präst', *Skar.* 'i Skara', *Stokh.* 'i Stockholm', *Væx.* 'i Växjö'.

Citatställen angivas genom årtal, föregånget av det datum i bråkform, under vilket ordet förekommer, vartill undantagsvis fogats sidan, då stället förefallit svårt att hitta. Vid åtskilliga ofta förekommande namn har datum utelämnats.

Bokstaven C har upptagits i följd med K framför medljud och hårt självljud I, Y under I och under H många namn, som visa bortfall av *h-* i ordets början.

- Abbertus pistor ¹⁹/₆ 1439.
Trol. fel för Albertus.
Abraham Brodhurson mil.
¹⁸/₁₁ 1410; Abram Brodher-
son ¹⁸/₂ 1415.
Agnes, sor., orta de Norvegia
† ⁶/₁₁ 1422.
Agueta sor., nata in Prudzia
c. ³/₈ 1489; Venzeslay †
²⁴/₄ 1532.
Acho, Aco², Ako³ præb. Aros.
fr. c. ¹⁵/₇ 1416², ¹³/₈, ²²/₈, ⁹/₉
1428³, ²⁷/₉ 1433, ¹⁴/₁₀ 1438,
²/₇ 1439, ⁷/₆, ²⁷/₈ 1441, ep.
Aros. Jo. ²⁸/₂ 1442, ²²/₁₂
1443, ²¹/₁ 1451, ²⁶/₂, ²⁵/₆
1452, † ¹¹/₃ 1453.
Acho Jönsson mil. ¹/₈ 1489,
s. 244.
Albertus, *konung Albrekt*,
1365, 1389, 1398, 1406,
1413, 1417.
Albertus longe ⁶/₄ 1499.
Alexander V, *påve*: ⁴/₈ 1409.
Algot Magnusson, mil. ²⁹/₇
1414, Algotus † ⁷/₃ 1426,
²¹/₉ 1434.
Alphonsus, ep., de Hyspania,
conf. S. Byrgitte, ²⁰/₄ 1399.
Alwastra, *kloster, V. Tollstads*
sn, Ögl., ⁹/₄ 1390, ⁵/₄ 1415,
¹²/₁₀ 1522.
Alverus Haraldsson, miles, de
Norvegia ¹³/₃ 1412.
Ambernus de Vesgocia ⁶/₆ 1501.
- Ambernus archidiac. Skar.
¹²/₂ 1525.
Andreas, Strengnensis, fr., c.
¹⁸/₆ 1458, † ¹⁷/₃ 1468.
Andreas Ingwarsson, advoca-
tus castri Stokh. ¹³/₁ 1416.
Andreas Jachobi, sacristanus
Lincop. fr., c. ⁴/₁₁ 1414,
²⁵/₁ 1415, ²³/₇ 1416, ¹²/₉
1418, ²¹/₉ Jacobi 1436, †
³⁰/₆ 1438.
Andreas Cristmanni de Su-
dhercopia, fr., c. ¹⁷/₈ 1472,
† ¹⁴/₇ 1487.
Andreas Lydhekini, scolasticus
Örabosensis, fr., c. ²⁵/₈ 1387,
† ²⁶/₈ 1410.
Andreas Matth. fr., sacerd. de
Triumpho Marie c. ²³/₈
1510, ¹⁶/₅ 1511.
Andreas Månsson, præf. Re-
gis ³/₁₂ 1532.
Andreas Olai, fr. ²⁸/₉ 1390,
⁷/₁₀ 1391, s. 16, † ²⁶/₄
1399.
Andreas Petri, nat. Skeningie
c. ¹⁶/₈ 1512.
Andres Skytta ¹¹/₁₁ 1400; An-
driis Skitte ²⁷/₄ 1443.
Andreas cognomento Smeke,
ep. Strängenensis ²⁷/₉ 1419.
Andreas Tordsson, civ. Vatzst.
fr. laic. c. ¹⁸/₅ 1516; Toorson
† ²⁸/₁₂ 1523; Torson ⁴/₁₀ 1524.
Angelus Corarii de Veneciis,

- Gregorius XII dictus ¹⁴/₈ 1409.
 Angerdis, de Vesgocia, sor. c. ¹⁷/₆ 1487, † ¹⁵/₃ 1525.
 Anna, soror dom. Henonis Snakanborgh & Gerardi mil. † ²⁹/₄ 1414.
 Anna Algoti ⁴/₆ 1509, *fel* för Katerina.
 Anna Benedicti c. ¹²/₁₀ 1522.
 Anna fil. Joan Brun c. ²³/₁₁ 1488, Johannis † ²⁴/₆ 1528.
 Anna (Esbiörna dotter) c. ¹³/₅ 1415.
 Anna Fikke Bylogx dotter c. ²³/₁₁ 1462, abb. Fickonis ²¹/₂ 1501, ¹⁶/₁ 1502, † 1519, s. 287.
 Anna Girmundi de Sudhercopia c. 1489, s. 245, abb. ²⁹/₁ 1519, ⁷/₃ 1529, † ²³/₃ 1538.
 Anna, fil. Johannis Bylow, c. ⁶/₃ 1418, Bylowe ¹⁸/₉ 1429, Bylo † ²⁷/₈ 1465.
 Anna Hanes dotter c. ¹⁶/₃ 1460, fil. Johannis Dörtmanz, † ³¹/₁₀ 1465.
 Anna Henrici aurifabri, c. ²⁵/₆ 1452, † ²²/₉ 1495.
 Anna Kaarlzdottir, sor. c. ¹¹/₁₁ 1400.
 Anna Claws dottir de Dacia, sor. c. ²⁸/₂ 1423; Claues dotter † ¹⁷/₅ 1454.
 Anna fil. Laurentii Ulfson, proc. Watzst. c. ²⁵/₁ 1478; Ulfssons dotter † ⁵/₇ 1492.
 Anna Maansa dotter c. ²⁵/₈ 1510; Magni † ³¹/₁₀ 1539.
 Anna fil. Matthie Kart aurifabri c. ²¹/₁ 1498; Matthei Karth † ¹⁸/₁₂ 1524.
 Anna Niclissa dotter sor. c. ²¹/₁₁ 1462; Nicolai Palna dotter † ⁸/₅ 1499.
 Anna Nicolai de par. Svanshals c. ²⁵/₁₀ 1495, ⁴/₆ 1509, † ³⁰/₁₁ 1511, ¹⁶/₈ 1512.
 Anna fil. Olavi Laurentii civ Vatzst. c. ²⁹/₉ 1476.
 Anna Olavi nat. Wadzstenis c. ⁶/₆ 1499, † ⁶/₄ 1529.
 Anna Olavi Skæning. c. ⁴/₈ 1507.
 Anna Pauli filia c. ⁵/₈ 1436, abb. ¹³/₁₂ 1486, ¹⁴/₅ 1496, † ⁹/₁₀ 1500.
 Anna Petri c. ²⁸/₆ 1528.
 Anna Petri de Aalandia c. ⁷/₁₀ 1478.
 Anna Pædharsdottir de Sudhercopia, sor. c. ⁴/₈ 1443, Petri Sudercop. nacion. cognomine Spiutz † ²⁰/₆ 1502.
 Anna Swens dotter c. ²⁵/₁ 1478; Svenonis † ³¹/₇ 1527.
 Anthonius Masth, leg. prothot. Dni. Pape 1490.
 Anundus Hæmminxson ⁶/₃ 1385.
 Anundus Ingonis, Annundus², Andreas³, dui Stenonis tune Gubernatoris capellanus, fr. c. ⁷/₆ 1517, ¹⁰/₂ 1524, ¹⁰/₂ 1525³, ²³/₁₀ 1526², ¹⁸/₅ 1529.
 Anundus Jonasson miles ⁷/₂ 1399.
 Arboga. Arbogha, ¹²/₃ 1396, ⁶/₁ 1440, *dat. pl.* Arbughis ¹⁶/₁₂ 1442.
 Armagnac. Armeniacum 1391, slutet, s. 17.
 Arnerus Matthei, fr. conv. c. ¹⁹/₃ 1514.
 Arnika, fr. laicus ³/₄ 1398.
 Arnoldus ep. Stræng. ²⁷/₉ 1419, ²¹/₇ 1420.
 Arosia, se *Västerås*.
 Arragonien: *adj.* Arragonicus ⁴/₈ 1409.
 Arwidus fr. c. pro conv. Munkaliiff ²²/₈ 1428.
 Arvidus de Vesgocia fr., c. ¹⁰/₁₀ 1473.
 Arvidus Knutsson nultaris ¹/₈ 1489, s. 244.

- Arvidus Trolle legifer Osgoeie
¹⁷/₁ 1498.
- Asa sor. † ²⁴/₆ 1409.
- Asmundus, præb. Skar. fr. c.
¹⁵/₇ 1416, ²⁴/₆ 1417, ²⁵/₁
 1430, † ²⁰/₈ 1434.
- Assisi. Assicium ²⁵/₃ 1408.
- Augerdis, *fel för* Angerdis.
- Axel Pædhersson mil. 1442,
 s. 144.
- Axevall, fäste i Västergötl.,
 Axewald, Axewold^a ²⁰/₆
 1419, ²⁵/₄ 1428, ²³/₉ 1430^a,
¹/₁ 1469^a.
- Barbara, fil. Jæppe Hansson
 de Vallibus cupri c. ¹⁰/₁₀
 1473, † ¹⁴/₄ 1505.
- Barbara Magni, sor. c. ²⁵/₁
 1526, † ¹⁶/₁ 1539.
- Barbara Torkilli sor. de Mun-
 kaliif ²⁸/₆ 1531.
- Baro, dom. ¹⁴/₃ 1402.
- Bartoldus, Bartollus^a, fr. 1506,
 s. 267; Leonis ¹⁰/₈ 1508^a.
- Bartholomeus de Chamerino,
 legatus ¹⁰/₈ 1484.
- Basel, adj. Basiliensis 1436,
 1438.
- Beata fil. Ficchonis Bilou mil.
 † ¹⁷/₅ 1487.
- beginer. Begginæ 1506.
- Benedicta de Skania, sor. ad
 intra c. ²/₄ 1447; Eskils-
 dotter † ¹⁵/₁₀ 1477.
- Benedicta Gunnars dottir, abb.
²⁷/₄ 1422, ¹/₁₂ 1447, † ¹⁰/₁
 1451.
- Benedicta Magnus dotter c.
²³/₄ 1450; Magni † ¹/₂ 1499.
- Benedictus ep. Lin. ¹²/₃ 1436,
¹²/₅, ⁴/₈ 1438, † ²³/₁₂ 1440.
- Benedictus aurifaber Vazste-
 nen sis ⁵/₈ 1470.
- Benedictus XIII, *påve* ⁴/₈
 1409.
- Benedictus (Aakasson) miles
¹⁸/₂₄/₁₂ 1493.
- Benedictus Glasmæstare, fr.
 conv., magister vitrorum
²⁸/₁₀ 1405, s. 50; ¹⁰/₅ 1409,
 † ³/₅ 1404.
- Benedictus Jönisson mil. ⁶/₁
 1448.
- Benedictus Niclasson miles ¹³/₂
 1410; Niclisson ²⁴/₇ 1423,
 sepultus in Vazst.
- Benedictus Nicolai fr. conv.
 c. ⁵/₂ 1473, † ²¹/₈ 1510.
- Benedictus Petri can. Scar. fr.
 c. ⁸/₁₁ 1517, ¹⁰/₁₀ 1525.
- Benedictus Poghwissh, mil.
⁷/₂ 1432.
- Benedictus Stensson ³/₄ 1434
 (Natt och Dag), s. 124.
- Longe Bencth fr. ad extra
¹⁴/₅ 1525, † ⁷/₉ 1527.
- Beno, ep. Arosiensis ²⁸/₁₁ 1389,
¹/₆ 1393.
- Berg, kanske *Kopparberget*?
 de monte ¹⁰/₃ 1529.
- Bergen i Norge: Bergven, *dat.*
pl. Bergis^a, Berghis³ 1434^a,
 1450^a, 1458³, 1459³, 1479,
 1489^a.
- Bero, ep. Aboensis ³⁰/₁₁ 1400.
- Birgerus de Laarbo ¹/₈ 1428.
- Birgherus Piscator fr. ab extra
 † ¹⁸/₁₁ 1425.
- Birgerus, nat. Scaris, dictus
 Birge Strale, fr. † ¹²/₃ 1499,
 förmodas av Silfverstolpe, s.
 140, vara Birgerus Johannis.
- Birgerus Johannis de Værme-
 landia in Wæsgocia c. ¹⁷/₈
 1472, ¹³/₈ 1489, s. 245.
- Byrgerus Ulfson, filius S. Byr-
 gitte † ²⁶/₈ 1391, s. 13, ¹⁷/₉
 1398, ¹²/₃ 1399.
- Birgitta, *Sankta*: Byrgitta, Bir-
 gitta^a, Birghitta³ 1344^a, ³/₁,
 1346^a, 1350^a, 1367^a, 1370^a,
 1371^a, 1373^a, 1374^a, 1378^a,
 1379^a, 1381^a, 1384^a, 1389^a,
 1390^a, 1391^a, 1392^a, 1393^a,
 1394^a, 1396^a, 1397^a, 1398^a,

- 1399¹, 1400¹, 1401¹, 1403²,
1404², 1405^{1,2,3}, 1406^{1,2},
1407³, 1408^{1,2,3}, 1409¹,
1410¹, 1411², 1412^{1,2}, 1413¹,
1414¹, 1418², 1431², 1433²,
1438³, 1440², 1441², 1446²,
1448², 1451², 1461², 1487²,
1489², 1491², 1495², 1498²,
1506², 1507², 1508², 1513²,
1524².
- Birgitta de Akerhö ^{26/7} 1532.
- Byrgitta, sor. c. ^{28/11} 1389.
Gyridh Gudhlefs dotter,
quæ postea vocata est Byr-
gitta).
- Birgitta de Faldanes, domina
† ^{1/10} 1450.
- Byrgitta, consors Dni Mathie
Gözstafsons militis, filia do-
mine Hælghe ^{17/9} 1398.
- Birgitta, uxor mil. Nicolai
Sture ^{13/3} 1491.
- Birgitta, filia Abberti pistoris,
sor. c. ^{20/6} 1439.
- Birghitta, filia Dni Abram
Brodherson mil., consors
Dni Thure Stensons ^{18/2}
1415, s. 86.
- Birgitta Andree, Ludosiensis,
sor. c. ^{13/2} 1491, † ^{26/3}
1498.
- Birgitta Andree, sor. ^{4/6} 1509,
^{16/8} 1512, ^{19/8} 1514, † ^{25/3}
1532.
- Birgitta Botols dotter c. ^{2/9}
1492; Birgita Botolphi ^{14/3}
1534, ^{7/5} 1539.
- Birgitta Bæncets dotter, consors
Kanuti Bæncsson de Up-
landia ^{25/6} 1420.
- Birgitta Farmanzdatter de par.
Örabærgha c. ^{12/5} 1493; Far-
manni † ^{7/11} 1539.
- Birgitta Gudlox dotter, sor. ^{23/7}
1416.
- Birgitta Gunnars dotter de Aro-
sia sor. c. ^{31/3} 1425, Gun-
nadottr † ^{28/1} 1435.
- Birgitta Hannes dotter, sor.
ad intra † ^{7/5} 1454.
- Birgitta Hanusa dotter de Nor-
rabutn c. ^{14/4} 1461; Han-
nissa dotter † ^{12/10} 1465.
- Birgitta Ingonis Skittha c. ^{3/7}
1521.
- Birgitta Jöns Gudmundssons,
sor. c. ^{16/3} 1460; Johannis
Gudmundsson † ^{26/4} 1504.
- Birgitta filia mercatoris Watz-
sten. Johannis Dortman sor.
c. ^{26/2} 1452; Hans Dort-
mansdotter † ^{13/1} 1491.
- Byrgitta, filia Johannis Klinga
de Skæningia, sor. c. ^{1/2}
1411.
- Birgitta fil. Hans Vinthers de
Sudhercopia c. ^{12/5} 1493;
Johannis Vinther † ^{12/9} 1495.
- Byrgitta, Jæppa Bykaradottir,
sor. c. ^{11/11} 1400; Birgitta
Jæppa dottr † ^{26/3} 1436.
- Birgitta fil. Jönis Laurensen
c. ^{30/4} 1469; Jöns Laurens-
sons dotter † ^{16/5} 1514.
- Birgitta Jönisdatter sor. c. ^{24/6}
1442, Jönssa dotter † ^{3/4}
1492.
- Birgitta Karls dotter, filia Re-
gis Karuli c. ^{23/3} 1455, †
^{14/4} 1469.
- Birgitta Clawussa dotter c. ^{1/12}
1465; Claussa dotter † ^{19/5}
1498.
- Birgitta Clafwusa dotter Vatzst
c. ^{2/8} 1506; Clawssadotter
† ^{18/11} 1514.
- Birgitta Lindors dotter c. ^{25/8}
1510.
- Birgitta Olavi de Stocholmia,
fr. Clementis consangvineæ
c. ^{28/4} 1431; Olafzdotter
† ^{8/3} 1485.
- Birgitta, Olafs Wæsmans dottr
de Arosia, sor. c. ^{3/8} 1438;
Wæsmans dotter sor. † ^{9/9}
1453.

Birgitta fil. Olavi Jönsson,
cons. Watzsten. c. $25/10$ 1495,
† $31/7$ 1522.

Birgitta Olavi, focaria † $20/4$
1532.

Birgitta Petri, sor. focaria †
 $18/11$ 1542.

Birgitta Petri Iherco filia c.
 $23/2$ 1455, † $3/7$ 1521.

Birgitta fil. Petri Nielsson de
Wenestadha c. $30/7$ 1481, $4/6$
1509, $16/8$ 1512, † $11/11$ 1530.

Birgitta Petri civ. Vadst. c.
 $28/5$ 1498; Petri de Wester-
wik † $19/4$ 1517.

Birgitta, neptis fr. Michaelis,
sor. c. $14/1$ 1453; Pæders
dotter cognata fratris Michaelis
† $13/8$ 1463, s. 197.

Birgitta Spola dottir, sor. c.
Brigitta $28/2$ 1423, † $25/7$
1459.

Birgitta fil. Stenonis Sture
mil. c. $9/10$ 1485, † $27/6$ 1536.

Boo Diwra miles $20/1$ 1421.

Bo Jonsson: Boëcius Dapifer
Swecie $25/8$ 1386, Boo Joans-
son $14/10$ 1406, Boecius Jo-
wansson $13/2$ 1410.

Bohus: Boghahws $4/13$ 1429.

Bondo Jo. Ölandensis, fr. c.
 $4/8$ 1440, † $23/8$ 1473.

Bondo curatus in Haghabys-
högha † $9/6$ 1399.

Bonifacius IX, *påve* $7/10$ 1391,
 $14/6$ 1394.

Bordsjö, Askeryds sn, Smål.

Bordhsio $5/2$ 1412, $4/4$ 1413,

Bordsio $4/2$ 1415.

Borgholm $17/9$ 1430, 1467, s.
218.

Borcardus fr. c. pro conventu
Revaliensi dicti Mariendal
 $9/10$ 1418.

Botilder Magnussadotter, sor.
† $17/5$ 1443.

Botildis, nata in Siællandia,
sor. c. $9/8$ 1411, Pæthars dot-

ter $23/7$ 1416; Pædharsdotter
 $14/6$ 1443.

Botildis Pethars dottir sor. c.
 $18/5$ 1427; quæ postmodum
in confirmatione vocata est
Katerina, nomine matris
nostre Abbatisse.

Botildis Pædharsdotter, sor. c.
 $4/4$ 1443, Pædhers dotter
† $16/11$ 1477.

Botulphus Haquini Sudherco-
pensis fr. c. $16/13$ 1442, $26/5$
1452, $22/8$ 1454, † $5/5$ 1458.

Botvidus fr. ab extra † $4/3$
1408.

Bringetofla sn i Smål.: dat.
Bringatofstum $26/10$ 1477.

Broby, Strå sn, Ögl.: Broby
 $31/5$ 1466, 1476, $25/10$ 1510:
Broby Qwærnagarda $17/12$
1516.

Brodher Swensson miles †
 $1/11$ 1436.

Brunna sn, Ögl., torde vara
ett annat namn på Brunneby
sn; par. Brunna $24/6$ 1409.

Brynildir Joseps dotter de Nor-
vegia, sor. intr. $28/11$ 1389,
Brynild † $27/4$ 1394.

Bryniulfus, ep. Skar., Bryni-
ulphus², Brynolphus³ $6/11$
1407, $4/8$ 1409², $9/8$ 1411².

Bryniolphus, Bryniolfus², Bry-
nolphus³, ep. Scar $31/7$, $2/8$
1489^{1,2}, $6/6$ 1501³, $16/1$ 1502³,
 $19/3$ 1503³, $25/8$ 1504³.

Brynolphus, ep. Skar. $2/11$
1417, $23/8$ 1492.

Bråviken: Braawik $21/3$ 1464,
s. 207.

Buchslavus, dux Pomeracensis
 $30/9$ 1514.

Börglum, stift i Danmark:
adj. Burglanensis $17/6$ 1397.

Cæcilia, filia S. Byrgitte † $12/3$
1399; Cecilia $5/12$ 1400.
Cecilia de Norvegia, filia Dni

- Johannis Hafthornson, nob.
† $\frac{1}{3}$ 1411.
- Cecilia consors Stenonis Haraldson † $\frac{26}{4}$ 1415.
- Cecilia Gæz dottir, c. $\frac{4}{8}$ 1392; Gerads † $\frac{23}{6}$ 1453.
- Cecilia Anders dottir, sor. † $\frac{17}{5}$ 1423.
- Cæcilia Pætharsdottir de Skæningia, sor. c. $\frac{3}{1}$ 1412, abb., Pædhersdotter $\frac{20}{9}$ 1456, Pædhers dotter † $\frac{20}{9}$ 1465.
- Cecilia Svens dotter c. $\frac{1}{12}$ 1465; Svenonis † $\frac{19}{11}$ 1493.
- C framför hårt själv ljud och medljud, se K.
- Dalarne: dat.* Vallibus cupri $\frac{10}{10}$ 1473; vallibus $\frac{6}{6}$ 1499, $\frac{14}{4}$ 1505; *dalkarlar*: Dalkarlarla $\frac{3}{4}$ 1434; Vallenses $\frac{6}{1}$ 1457, $\frac{11}{11}$ 1467. Vallenses, qui vulgariter Dalkarlarla dicuntur 1464.
- Danaborgh castrum novus per Dacos in Smalandia $\frac{25}{5}$ 1455; vocatum a Suevis Danasorgh. *Vid Toftabro i Kinnevalds hd, enl. Rhyzelius, SvioG.*
- Daniel Knutsson miles $\frac{20}{3}$ 1408.
- Danmark: Dacia* 1396, 1400, 1406, 1408, 1412, 1416, 1419, 1420, 1423, 1430, 1438, 1440, 1441, 1442, 1444, 1446, 1448, 1449, 1450, 1451, 1455, 1456, 1457, 1458, 1460, 1463, 1464, 1468, 1469, 1471, 1486, 1498, 1499, 1508, 1514, 1518; *danskar, vanl. Daci, men Dani* 1389, 1449.
- Danzig: Gdanske* $\frac{16}{8}$ 1434; Gdankgh $\frac{6}{1}$ 1457; Danzeke 1463, s' 196; Gdanzik, Ge-
danzik $\frac{28}{4}$ 1506; Gdanzsk $\frac{24}{6}$ 1508; Gedanum $\frac{15}{6}$ 1530.
- David Benktzson mil. $\frac{13}{1}$ 1464.
- Dorothea, regina, $\frac{12}{9}$ 1445, $\frac{29}{9}$ 1449; Reg. nova $\frac{19}{1}$ 1446.
- Dorothea virgo de regno Norvegie c. $\frac{5}{9}$ 1492; Nicolai Nörcha † $\frac{9}{11}$ 1515.
- Dorothea Nicolai pictoris c. $\frac{28}{3}$ 1498.
- Dottir, sor. ab extra $\frac{21}{4}$ 1411.
- Ebba, mater ep. Katilli † $\frac{24}{8}$ 1465.
- Ekeby sn i Ögl.: Ekby* $\frac{18}{3}$ 1382.
- Elena, se Helena.
- Elizabeth Albrictzdottir sor. c. $\frac{21}{1}$ 1451, Alberti longa † $\frac{6}{4}$ 1499.
- Elizabeth fil. Giorderi Laurens-son; Elisabeth²; c. $\frac{18}{5}$ 1481, $\frac{4}{6}$ 1509², $\frac{16}{8}$ 1512, $\frac{19}{8}$ 1514, † $\frac{23}{2}$ 1535.
- Elyzabeth Matthei c. $\frac{28}{6}$ 1528.
- Elsebe Hanusa dotter, sor. c. $\frac{6}{5}$ 1415; Elseby Hannissa dotter † $\frac{20}{8}$ 1465.
- Elseby Hermansdottir de Jucia c. $\frac{22}{2}$ 1445; Hermansdottir † $\frac{19}{6}$ 1452.
- Elseby, fil. Hænekini Starka de Sudhorcopia, sor. c. $\frac{28}{8}$ 1408, Elsebe † $\frac{23}{3}$ 1425.
- Elseby Odemanz de Sudercopia, sor. † $\frac{22}{3}$ 1434.
- Elseff Olafssdottir de Jucia, sor. c. $\frac{6}{3}$ 1418; Elsiff Olavi † $\frac{26}{4}$ 1427.
- Eneby: Enaby in par. Næssia* $\frac{31}{7}$ 1408, s. 63.
- Eneby, Östra, sn: Eneby juxta Sudhurcopiam* $\frac{24}{4}$ 1411. Ö. Eneby kyrka ligger invid Norrköping.
- England: Anglia* 1406, 1407,

- 1408, 1415, 1416, 1417, 1418, 1427, 1446.
- Erik XIII*: Ericus 1396, 1397, 1400, 1406, 1410, 1413, 1415, 1417, 1421, 1423, 1439, 1440, 1446, 1448, 1449, 1454, 1461.
- Ericus, dux, filius Alberti regis $24/2$ 1389.
- Ericus mil. gener. Regis $20/9$ 1456.
- Ericus Abrahami miles $30/9$ 1537.
- Ericus Axelsson, Axilsson, mil. 1467, s. 218.
- Ericus Beronis cur. in par. Waardinge c. $2/8$ 1506; conf. gen. $27/9$ 1529, $7/11$ 1535, $\dagger$ $5/1$ 1542. Kallas i klostrets räkenskapsböcker Brodsson.
- Ericus Buza, fr. presb. c. $26/3$ 1390, $1/5$ 1393; Gudmundi $1/5$ 1394; Gudmundi dictus Buza, erat Præpositus in Finwidhe ubi et natus fuit $\dagger$ $24/5$ 1402.
- Ericus Joansson Broby, fr. laicus c. $25/8$ 1510, $17/12$ 1516, $25/9$ 1528.
- Ericus Johannis presb., c. $28/11$ 1389, de Ölandia, conf. gen. $23/12$ 1401; Ericus $29/9$ 1403, $8/7$ 1410, $6/11$ 1415, $2/1$, $24/5$ 1416, $27/10$ 1418, $17/4$ 1423, $\dagger$ $11/11$ 1447.
- Ericus Johannis cur. ad S. Olavum in Ludosia fr. c. $18/10$ 1478, $\dagger$ $23/4$ 1508.
- Ericus Karlsson, militaris $8/10$ 1469, $1/8$ 1489, s. 244.
- Ericus Kætilson, Marskalkus, de Vermalandia $21/9$ 1396; Puke de Wærmalandia $12/6$ 1402.
- Ericus Magni, can. Linc., $14/10$ 1513.
- Ericus Nichlasson, miles $15/3$ 1402.
- Ericus Nipertz, dom. $8/9$ 1461.
- Ericus Ottesson, mil. $1/8$ 1489, s. 244.
- Ericus Simonis curatus in Lomarid, fr. c. $16/12$ 1442; Symonis $\dagger$ $31/12$ 1464.
- Ericus Steenson, miles $18/11$ 1410, Stenson $12/4$ 1439.
- Ericus Swenonis de Sala, fr. c. $29/5$ 1485; Suenonis $6/7$ 1489, s. 246; Svenonis $\dagger$ $13/1$ 1493.
- Ericus Vastonis proc. domus S. Birgitte Rome $23/10$ 1453.
- Ericus Ærlandzson, miles 1406, s. 56.
- Eringisle*, se *Æringisle*.
- Erlandus Sigwardi natione Noricus, fr. c. $19/1$ 1506, Siwordi $30/9$ 1514, Erlandus $6/10$ 1515, $27/7$ 1544.
- Erlendus, can. Strængenensis $\dagger$ $25/7$ 1414.
- Ermegardis, domina, rel. Kanuti Booson, fil. Johannes Bylog $24/2$ 1411.
- Ermigardis comitissa $7/3$ 1421.
- Ermegardis consors Henikini Bækman $20/7$ 1419.
- Hermegardh filia Dni Laurencii Wlfsson mil. c. $1/12$ 1448.
- Erverus servitor $\dagger$ $29/8$ 1421.
- Eskil*, *Eskilstuna*, se *Ä*—.
- Estrid*, se *Ä*—.
- Femern*: terram quæ vocatur Ymbriam, vulgariter autem Femeren $21/7$ 1420.
- Fikke Bylogx gen. $31/3$ 1462; Bilou $17/5$ 1487.
- Filippa*, se *Ph*—.
- Finland*: Finlandia 1387, 1438, 1439, 1440, 1441, 1442, 1444, 1445, 1446, 1447, 1451, 1454, 1456, 1459, 1462, 1463, 1465, 1467, 1470, 1509, 1524.
- Finvidus fr. $29/7$ 1405, s. 44; Finwidus $\dagger$ $28/3$ 1424.

- Finveden: dat.* Finvidhe ²⁴/₅ 1402.
- Flensburg: Schleswig* Flensborgh, Flensborgh² ¹⁸/₁₁ 1410, ²⁸/₁₁ 1412², ²⁶/₅ 1427.
- Florens: Florencia, Florentia*² 1394², 1396, 1403, 1404², 1405, 1406, 1408.
- Folko, fr. presb. † ¹²/₈ 1390.
- Folke Niclisson, miles ²⁶/₄ 1415.
- Forsvik, Udenäs sn, Väster-götl.* in Forsvik in Vesgo-cia ¹/₃ 1411, ¹⁹/₃ 1514.
- S. Franciscus ²⁵/₃ 1408.
- Franciscus de Hwarf, fr. c. ²¹/₅ 1526; Martini † ¹⁶/₄ 1532.
- Frölekinus, fr. ab extra † ²⁹/₉ 1410.
- Fågelvik, Tryserums sn, Smål.* Fughlvikom ²⁹/₈ 1389.
- Fällnäs, Sorunda sn, Söderm.* de Faldanes ¹/₁₀ 1450.
- Jeorgius superintendens & nuncius Regis ¹⁶/₅ 1540.
- Gerardus, dux Holzacie ²⁶/₅ 1427.
- Gerardus, fr. laic. nac. The-
tonicus c. ²¹/₁ 1487, ²⁷/₉ 1491, † ¹²/₁₁ 1515.
- Gerardus Andree, dictus Ry-
ning, fr. laicus c. ⁶/₁₁ 1412;
Rynning ²/₁ 1416, Rynin-
gus ⁷/₁ 1420, Rynningus
²⁸/₂ 1423, Ryninggus † ²⁷/₁₀
1434.
- Gerardus Jonsson legifer Os-
gocie † ²⁶/₁ 1425.
- Gerardus (Snakanborgh), mil.
²⁹/₄ 1414.
- Gerardus, succentor Linc. ¹/₅
1469.
- Gerdh, filius Petri Ryning
¹⁷/₉ 1430.
- Gerdika filia Hardlevi Bolksz
de Skæningia, abb. ⁵/₂ 1403;
- Gierdhika ²⁵/₂ 1412; Ger-
deca ²⁷/₄ 1422; Gerdheka
Hartlefs † ²²/₁ 1438.
- Gerlacus, fr. in Marienwolt
¹⁵/₅ 1418.
- Gertrudis Andree, sor. † ³¹/₅
1426.
- Gertrudis Bænktdotter, sor.
† ²¹/₃ 1439.
- Gerwinus, can Linc., fr. c.
¹⁵/₁₂ 1420; Petri ²⁸/₅, ¹¹/₈
conf. gen. ²⁹/₈ 1426, ¹³/₈
1428, ²⁰/₇ 1430, ²⁸/₂ 1442,
¹⁶/₁₀ 1443.
- Gia Kogxdotter de Skeningia
c. ³⁰/₄ 1469; Giya Johannis
Kogxdotter † ³/₄ 1506.
- Giorderus Laurensso, proc.
Vatzsten. ¹⁸/₅ 1481.
- Gnadenberg: monast.* Montis
Gracie prope Nörinbergiam
in Allemannia ²⁸/₈ 1487.
- Gotland: Gothlandia, Gotlan-*
dia², 1439, 1440, 1446²,
1448, 1508².
- Gottorp i Schleswig: Got-*
thorp. castrum ⁶/₇ 1417,
⁵/₈ 1423.
- Gregorius XI, påve 1377.
- Gregorius XII, påve ⁴/₈ 1409
- Gregorius sacerdos, fr. † ¹⁰/₁₂
1417.
- Gregorius Skrædare, fr. ab extra
† ³⁰/₉ 1411.
- Gregorius Matthisson, dom.
mil. ¹/₈ 1489, s. 244.
- Greta, se Margareta.
- Gudmarus Frædherici, fr.,
cap. S. Byrgitte, presb. c.
† ⁹/₂ 1389.
- Gudmundus, cant. eccl. Linc.
⁴/₂ 1462.
- Gudzerkus, cur. Skæn. fr. c.
²/₁₂ 1465, † ²⁰/₅ 1476.
- Gulbrandus, fr. Munkaliff ³/₇
1450.
- Gunnarus, proc. Lyneop. ²¹/₅
1526.

Gunnarus Beronis c. $23/11$ 1462,
† $18/5$ 1478.

Gyrid neptis fr. Johannis
Mathie c. $19/3$ 1503.

Gyridh Gudhlefsdotter, quæ
postea vocata est Byrgitta
c. $28/11$ 1389, † $27/3$ 1429.

Göstavus, rex; Gösthavus²;
Gosthavus³; Gözsthavus⁴;
Götstavus⁵: $21/8$ 1521³, Eri
 $31/5$ 1523⁴, $17/2$ 1524⁵, $10/10$
1525, 1537², 1543.

Gotzstawus Karlsson, dom. $8/9$
1461.

Gözstavus Leekson, miles $3/2$
1411.

Gostafvus Olafson, mil. $1/8$
1489, s. 244.

Gözstafvus Sturesson, mil 1444,
s. 147.

Götevi, Vallerstads sn, Ögl.:
Götaui $6/3$ 1385. Jfr SR P.,
nr. 2872.

Hagbyhöga sn, Ögl.: Hagha-
byhögha $8/1$ 1393, $7/9$ 1398,
 $9/6$ 1399.

Halland: Hallandia 1400,
1436, 1442.

Halmstad: dat. Halmstadhis;
Halmstadh³ 1450, 1451²,
1468.

Hampn, se *Köpenhamn*.

Hans Scrifvare præf. Regis
 $16/5$ 1540.

Hannes Rydhz, fr. ab extra †
 $3/4$ 1434.

Hanus Rödh de Sudhercopia
 $15/2$ 1430.

Hans Vinther de Sudhercopia
 $12/5$ 1493, Johannes Vinther
consul Sudhercop. $12/9$ 1495.

Haquinus, rex Norvegie $11/6$
1396, *Hakon VI Magnusson*.

Haquinus Fadheron $25/1$ 1415.

Haquinus Laurencii cur. Sma-
landie par. Ingatorp c. $2/8$
1506, † $13/12$ 1527.

Haraker sn i Västml.: Ha-
raacher 1464, s. 207.

Hartleef Bolk de Skæningia
† 1391, s. 13; *gen.* Hard-
levi Bolkz $5/2$ 1403; Hardhs-
leef Bolk $25/2$ 1412.

Elena, uxor Laurencii Redho-
swens, sor. ab extra † $6/4$
1409.

Helena, rel. Petri Radh, sor.
ab extra $2/11$ 1424.

Elena Andresa dottir, sor. c. $1/5$
1393; Andris dottr † $22/4$
1450.

Elena, Andresa Skyttodottir
sor. c. $11/11$ 1400; Andriissa
Skitta dottr † $27/4$ 1443.

Elena Benktz dotter, sor. c. $1/12$
1465.

Helena Ernildotter, sor. †
 $14/12$ 1415.

Elena Haquini c. $12/2$ 1525.

Helena Haqvona dotter, sor. †
 $24/1$ 1488.

Elena Haralz dotter, sor. c. $4/8$
1392; Helena Haraldzdottr
† $13/1$ 1440.

Helena Helgha dottr, sor. c.
 $13/10$ 1437, † $17/12$ 1455.

Helena Hinza dottir c. $5/9$ 1423;
elena Hinza dotter $16/5$ 1442;
Hinzadotter $5/9$ 1456.

Elena Jacobs dotter nat. Lin-
copie c. $7/6$ 1517.

Elena Laurencii, sor. foc. † $5/4$
1510.

Elena Maanssa dotter, sor. c.
 $25/8$ 1510.

Elena Matthei sor. focar. †
 $18/6$ 1524.

Elena Matthei Vatzsten. sor.
c. $25/8$ 1504; Matthei Brask
† $6/5$ 1525.

Elena Nicholasdotter, sor. c.
 $20/4$ 1395; Ælin Niclisdottr
† $16/6$ 1445.

Elena Petri, focaria, investita
 $27/9$ 1525.

- Helena Pether Udsons dotter
c. $^{27}/_5$ 1492; Elena Petri †
 $^{26}/_2$ 1527.
- Helena fil. Petri Nielsson c.
 $^{9}/_{12}$ 1493; Elena Petri de
Venesta † $^{30}/_8$ 1525.
- Elena Siggadotter c. $^{8}/_5$ 1519;
Siggonis † $^{7}/_1$ 1530.
- Elena Sonadottir, sor. † $^{8}/_{11}$
1411.
- Helena, fil. Svenonis fabri,
Elena² c. $^{8}/_{11}$ 1495, $^{4}/_6$
1509², $^{16}/_8$ 1512², † $^{15}/_4$
1532².
- Elena, filia Tykonis Eskilsson
c. $^{1}/_2$ 1411; Helena Tyka-
dotter † $^{11}/_4$ 1448.
- Helena Wiwaastadotter c. $^{23}/_2$
1455; Elena Wewasta dotter
† $^{30}/_9$ 1462.
- Helgha, domina $^{8}/_1$ 1393,
 $^{7}/_9$ 1398.
- Hælgha Simons dottir, soror.
c. $^{4}/_8$ 1392, † $^{13}/_1$ 1430.
- Helgeandsholmen, Stockholm:*
Hælghansholm 1463, s. 200.
- Helgå, Bjärnö sn, Finl.:*
Helgha aa, curia reg. Finl.
 $^{7}/_6$ 1441.
- Heliga landet: Terra saneta*
1391, 1405, 1413, 1478,
1483.
- Hemmingus, *se* Hæ—.
- Hænekinus Jonakopensis, fr.
c. $^{4}/_8$ 1440; Henekinus †
 $^{18}/_{10}$ 1453.
- Henikinus Bækman cap. castri
Axewald $^{20}/_7$ 1419, $^{25}/_4$ 1428;
Bechman $^{23}/_9$ 1430.
- Hænekinus Starke de Sudhor-
copia $^{8}/_8$ 1408; Henikinus
 $^{23}/_3$ 1425.
- Heno Snakanborgh $^{29}/_4$ 1414.
- Henricus de Stocholmia, fr.
conv. c. $^{2}/_8$ 1479; Magni †
 $^{11}/_9$ 1495.
- Henricus archiep. Ups. $^{23}/_{10}$
1384, $^{1}/_6$ 1393, $^{12}/_3$ 1396,
- $^{15}/_2$ 1399, $^{30}/_{11}$ 1400, † $^{13}/_3$
1408.
- Henricus, com. Magnipolensis
1365.
- Henricus conf. gen. de Na-
dhendall $^{12}/_7$ 1506, s. 268.
- Henricus dux Magnipolensis
 $^{30}/_9$ 1514.
- Henricus ep. Aros. $^{16}/_5$ 1540.
- Henricus Rawinzwatt, miles de
Anglia 1406, s. 58 = Hen-
ricus Fizhuger, Dn de Ra-
venswather, s. 62, $^{5}/_4$ 1408.
- Henricus Tydemanni can.
Linc. $^{4}/_2$ 1462; ep. Linc. $^{5}/_{10}$
1465; Henricus 1469, 1470,
1471, 1472, 1473, 1476,
1478, 1479, 1480, 1481,
1482, 1485, 1486, 1487,
1488, 1489, 1491, 1492,
1493, 1494, 1495, 1496,
1498, 1499, † $^{21}/_{12}$ 1500.
- Hermannus ep.... $^{1}/_8$ 1489,
s. 241.
- Hillica Hanssa dotter c. $^{8}/_5$
1519; Hillicha Johannis †
 $^{8}/_1$ 1533.
- Holmia, *se* Stockholm.
- Holmstanus Johannis c. $^{3}/_2$
1510, $^{11}/_4$ 1515, $^{9}/_6$ 1516,
Holstanus $^{5}/_2$ 1524.
- Holmwidus, can. Aboens. $^{19}/_5$
1440.
- Holstein: Holzacia* 1427, 1461,
1465; *folk: Holzatici* 1420.
- Hovedöen, vid Kristiania i*
Norge: Hufwutö monaste-
rium prop. Asloyam in Nor-
vegia $^{17}/_3$ 1468.
- Hovgården, Hovs sn, Ögl.:*
Hoff $^{24}/_8$ 1465, $^{8}/_{10}$ 1469.
- Hånger sn och by, Smål.:*
dat. Haanghre $^{21}/_3$ 1520.
- Hülsinborg: Helsingborgh* $^{30}/_7$
1418.
- Hæmmingus, cur. in Eneby
juxta Sudhurecopiam † $^{24}/_4$
1411.

- Hemmingus curatus in Vaztena † $1/11$ 1407.
- Hemmingus ep. Væx. $28/11$ 1389, $1/6$ 1393, 1398, $30/11$ 1400; Hemingus $3/8$ 1393, Hemingus $12/3$ 1396.
- Hemmingus, presb., familiaris ab extra $3/4$ 1398; Romare † $11/12$ 1431.
- Hemmingus, rusticus 1442, s. 141.
- Hemmingus Gad, el. ep. Linc. $16/1$ 1502, $9/8$ 1506.
- Häradshammar, sn i Ögl.: abl.* Hersæmmo $26/7$ 1409.
- Hænekinus, se *He*—.
- Iljana Mathisdottr, sor. c. $4/8$ 1440; Yliana Matthei † $4/4$ 1499.
- Yliana, sor. † $19/11$ 1406. Silfverstolpe, Klosterf. i Vadst. s. 35 identifierar henne med Juliana.
- Ingatorp, sn, Smål.: Ingatorp* in Smalandia $2/8$ 1506.
- Ingeborgh, consors comitis Æringsslonis $28/6$ 1390.
- Ingeburgh fil. ducis de Slæzwik, sor., Ingeburghis², Ingeborgh³, Ingeborghis⁴ c. $28/8$ 1408, $25/4$ 1452⁴; Gerdzdotter $8/9$ 1461², Gerdz dotter fil. ducis Holzacie $14/10$ 1465.
- Ingeborgh, rel. Birgeri de Laarbo † $1/8$ 1428.
- Ingeburgh, relictæ Hardhslofs, sor. c. $3/8$ 1393; Ingeburghis Hartleui rel. † $2/2$ 1400.
- Ingeburgis, soror Dni Stefani † $9/9$ 1405.
- Ingeburgis sor. ab extra, rel. Danielis Knutssons mil. † $20/3$ 1408.
- Ingeburgh Ascers dotter, sor. c. $15/7$ 1416; Ingeburgis Azers dotter † $3/4$ 1470.
- Ingeburgis fil. Benedicti aur- fabri Vazst. c. $5/8$ 1470; Ingeborg Benedicti † $21/8$ 1522.
- Ingeborgh Benedicti inter Vikas c. $21/10$ 1526.
- Ingeborgh Biorns dotter, soror. $22/6$ 1392, † $24/6$ 1392.
- Ingiburgis fil. Henikini Bækman, sor. c. $25/4$ 1428; Ingeborgh Hænekadotter † $23/10$ 1455.
- Ingeburgis Hermanz dotter c. $13/11$ 1463; Ingeburghis Hermannii † $5/11$ 1493.
- Ingeburgis Johannis; Ingeburghis², soror Conf. Gener. c. $2/2$ 1403; Joans dotter † $27/10$ 1418, Jonsdotter $6/1$ 1419².
- Ingeburgis Joans dotter nata in Wæstgotia c. $25/7$ 1496; Ingeborgh Johannis † $6/12$ 1544.
- Ingeburgis Johansdotter in Broby c. $2/3$ 1466; Ingeborgis Johansdotter de Broby Qvernagarde † $17/12$ 1516.
- Ingeborgh, Laurentii dotter, soror, c. $29/8$ 1389; Ingeburghis Laurencii † $10/3$ 1428.
- Ingeburgis Laurens dotter c. $1/12$ 1465; Ingeborgis Laurencii † $13/12$ 1507.
- Ingeborg Laurencii c. $16/10$ 1524.
- Ingeburghis, filia Dni Laurencii Ulfsson mil., sor. c. $6/3$ 1418; Ingeborgh Laurens dotter † $13/9$ 1454.
- Ingeburgis Magni Skæningens. c. $25/8$ 1504; Ingeborg † $6/9$ 1543.
- Ingeborgh Niclisdottr de Wermlandia, sor. c. $4/8$ 1440; Ingeburghis Nicolai † $17/3$ 1493.
- Ingeburgis fil. Petri Jönsson c. $25/10$ 1495; Ingeborg Petri † $28/3$ 1524.

- Ingeburgh Stangabendottir, domina ¹⁵/₁ 1415.
- Ingeborgh Swens dotter, sor. c. ²²/₁₁ 1439; Ingeborg Swensdotter ⁶/₇ 1489.
- Ingeborgh Thorda dottir ¹⁸/₇ 1391.
- Ingeburgis Thoreri, Skæning. c. ²/₈ 1506.
- Ingeborgis Torstani c. ⁴/₅ 1508; Ingeborg ²⁷/₇ 1526.
- Ingegerdis, relicta Haquini Fadheron ²⁵/₁ 1415.
- Ingegerdis, sor. ab extra ¹⁰/₇ 1438.
- Ingegerdh Azers dottir, sor. c. ²⁹/₆ 1422; Ingegerdis ¹³/₃ 1443.
- Ingerdh Höghkrs dotter, sor. c. ²³/₄ 1450; Ingridis Hökx dotter ²⁸/₁₀ 1496.
- Ingegerdis Jacobs dotter, votiva ⁶/₁₁ 1415.
- Ingegiærdis Knutzdotter, prima abb.; Ingegerdis², Ingegiærdh³: ¹⁸/₅ 1388, Knwtzdotter ³/₂ 1403², ¹⁴⁻¹⁵/₉ 1412³.
- Ingegerdis Magni, sor. ²¹/₂ 1426.
- Ingegerdis Olavi de Wermlandia c. ⁶/₁₂ 1468.
- Ingegerdis Petri Gylta c. ⁸/₁₁ 1517.
- Ingegerdis Pædhers dotter c. ²³/₁₁ 1455; Pædhars dotter ²/₇ 1470.
- Ingegerd Staffans dotter, sor. c. ²⁵/₁₁ 1453; Ingegerdis Staphani ²⁵/₁₁ 1481.
- Ingegerdis, fil. Tostonis Bowastesons de Ludosia c. ¹⁹/₁ 1502.
- Ingemarus ep. Vexsion. 1506, 1507, ¹⁶/₈ 1512, ⁷/₈ 1513.
- Ingemarus Johannis c. ⁶/₈ 1480, ¹¹/₁₀ 1509.
- Ingemundus præl. Munkalif ³/₇ 1450.
- Ingemundus Petri, can. Lync. 1489, s. 245.
- Ingevaldus, curatus in Ekby ¹⁸/₃ 1382.
- Ingevaldus, laycus, 1385; Anundi ³¹/₇ 1391, s. 13.
- Ingevaldus Anundson 1405, s. 50.
- Ingo Skitthe ³/₇ 1521.
- Ingolphus, fr. laycus ¹⁴/₆ 1388.
- Ingolfus, laycus fr. c. ²⁸/₅ 1420; Ingolphus ²/₁₀ 1422.
- Ingolphus de Starby ²⁸/₅ 1420; Ingolfus ²⁸/₁₀ 1431.
- Ingulphus Kætla-smidher fr. ²⁸/₁₀ 1405.
- Ingridis sanctimonialis Ske-ningensis ²/₁₁ 1417; ²⁹/₇ 1506, ²²/₅ 1531.
- Ingridis, focaria ¹/₈ 1484.
- Ingridis, sor. ab extra ³⁰/₁₁ 1445.
- Ingridis, sor. ab. extra ²/₃ 1423.
- Ingridis, uxor Johannis Abörnson ²⁹/₉ 1413.
- Ingridh, vidua 1385.
- Ingridis, uxor Erici Kætilson, marsk. ²¹/₉ 1496.
- Ingridis Anderssa dotter c. ²⁵/₈ 1510.
- Ingridis, fil. Ambern de Ves-gocia c. ⁶/₆ 1501; Ingridh ¹⁰/₁ 1531.
- Ingridis Hökxdotter, *se* Ingegerdis.
- Ingridh Laurencii, par. Steen c. ²¹/₁₀ 1526.
- Ingridis Niclissadottir, sor. ¹⁰/₁₁ 1402.
- Ingridis Olavi, sor. c. ²/₄ 1426; Ingridis Olafs dotter ²⁵/₆ 1476.
- Ingridh Syghuiz dotter de Stokholm, sor. ¹/₇ 1391.
- Island*: Islandia 1466.
- Isted, Fyen, Danmark*: adj.

- Ystadensis Ottoniensis die-
cisis de regno Dacie ^{27/8} 1486.
Italien: Ytalia 1391, s. 17.
Ywar Niclisson mil. ^{26/4} 1415.
Iwarus Legifer Osgocie ^{20/4}
1417.
Ivarus Green, mil. ^{13/1} 1464,
s. 205, ^{11/12} 1468.
- Jacobus archiep. Ups. ^{31/7}
1489, ^{9/8} 1506.
Jacobus, can. Ups. ^{31/7} 1489.
Jacobus Bikare, fr. ab extra,
Jachobus². Jæppe³ ^{3/4} 1398²,
Bykare ^{11/11} 1400³, Bekare,
Bækare † ^{15/5} 1404^{1,3}, Bekare
^{10/7} 1411.
Jacobus, pater fratris Andree
^{25/1} 1415.
Jacobus sartor., fr. conv. ^{3/4}
1435.
Jacobus Johannis, fr. conv. c.
^{22/2} 1471, † ^{16/2} 1505.
Jacobus Laurencii, fr. ^{2/1} 1446,
† ^{15/2} 1460.
Jaspar Theutonicus, laycus fr.
c. ^{4/8} 1440, ^{3/7} 1450; Jespar
† ^{5/5} 1469.
Jerusalem 1371, 1390, 1405,
1408.
Joan Brun ^{23/11} 1488.
Joan Muramæstare † ^{27/4} 1408.
Joan Karoli, scholaris Pragensis
fr., presb. c. ^{25/8} 1387, †
^{14/10} 1388.
Johan Myltika, Alamannus
^{28/8} 1413.
Johan Ummeresa ^{16/8} 1440.
Johanna, regina Neap. ^{20/11}
1414.
Johannes, can. Lync. ^{13/1} 1524.
Johannes civ. Skarens. 1536.
Johannes, fr. ab extra, mari-
tus Dottir ^{21/4} 1411.
Johannes fr., conf. gen. de
Mariebo † ^{19/8} 1429.
Johannes, fr., pro conventu
Rev. Mariendal c. ^{9/10} 1418.
- Johannes, præpos. Lync. ^{13/1}
1524.
Johannes rex, *kg. Hanr*, ^{26/11}
1497, ^{17/1} 1498.
Johannes Abörnson ^{29/9} 1413.
Johannes Aachesson, dom. mil.
^{1/8} 1489, s. 244; Hans
Aakasson † ^{18/12} 1493.
Johannes Angelus, legatus 1518,
s. 287; Angeli ^{8/5} 1519.
Johannes Benedicti archiep.
Ups. ^{30/6} 1448, 1463, s.
195 ff.
Johannes Benekini fr. c. ^{15/7}
1416; Bennechini ^{21/9} 1436,
Benekini ^{7/2} 1440, Benne-
kini ^{25/1} 1460, Bennechini
† ^{10/4} 1461.
Johannes Bernardi de Kal-
marnia fr. c. ^{28/5} 1420,
^{28/5}, ^{11/8} 1426, ^{27/5} 1440,
1443, ^{12/4} 1444, † ^{20/9}
1445.
Johannes Bonda, can. Lynch.
^{8/5} 1402; Bonde † ^{22/2} 1414.
Johannes Borquardi de Stoc-
holm, fr. c. ^{25/4} 1428, ^{31/1}
1442, s. 144, ^{19/10} 1443, ^{19/5},
^{5/9} 1444, ^{9/2}, ^{17/6} 1446, †
^{4/3} 1447.
Johannes Petri Braske, ep.
Linc. 1513, Brask 1513,
Braske 1514, Brasch 1516,
1517, 1518, 1520, 1521,
1522, Brask 1524, Brask
1525, 1526.
Johannes Bylogh, miles ^{24/2}
1411; Bylow ^{6/3} 1418.
Johannes Erics, fr. sacerdot. ^{19/8}
1514.
Jo. Erichsson præf. Aros.
1434, s. 124, ^{8/12} 1436.
Johannes Hafthornson de Nor-
vegia ^{1/3} 1411.
Johannes Haquini, can. Lin-
cop., fr. c. ^{1/2} 1411, ^{10/12}
1418, ^{7/1} 1420, ^{14/9} 1421,
archiep. Ups. ^{28/6} 1422, ^{23/3}

- 1425, $\frac{1}{10}$ 1426, $\frac{16}{2}$ 1430,
 $\dagger \frac{9}{2}$ 1432, $\frac{18}{6}$ 1444.
 Johannes Hillebrandi, can.
 Linc., fr. c. $\frac{6}{5}$ 1415, $\frac{5}{6}$
 1416, $\frac{29}{8}$ 1417, $\frac{29}{7}$, $\frac{10}{12}$
 1418, $\frac{13}{6}$ 1420, $\frac{20}{7}$ 1440,
 $\frac{23}{6}$ 1441, $\dagger \frac{26}{4}$ 1454.
 Johannes Cornelii de Marie-
 krono, fr. $\frac{14}{10}$ 1526; de
 Svanshals $\frac{12}{5}$ 1541, s. 306.
 Johannes Dortman, mercator,
 Watzsten $\frac{26}{3}$ 1452, Dört-
 man $\frac{31}{10}$ 1465, Hans Dort-
 man 1491.
 Johannes Johannis, fr. c. $\frac{30}{9}$
 1459; conf. gen. $\frac{13}{7}$ 1468,
 1479, $\dagger \frac{28}{1}$ 1482.
 Johannes Johannis Calmar-
 nensis, fr. c. $\frac{29}{5}$ 1404, $\frac{5}{9}$
 1407, $\frac{8}{10}$ 1408, $\frac{13}{5}$ 1415, $\frac{28}{7}$
 1416, $\frac{24}{6}$ 1417, $\dagger \frac{29}{3}$ 1446.
 Johannes Joghansson, fr. conv.
 $\frac{9}{6}$ 1506, Johannis $\frac{4}{5}$ 1508,
 Joansson $\frac{20}{8}$ 1510, Johannis
 $\dagger \frac{24}{6}$ 1511.
 Johannes Jæpersson, fr. laic.
 c. $\frac{25}{8}$ 1510; Jesperi $\dagger \frac{5}{11}$
 1534.
 Johannes Klinga de Skæningia
 $\frac{1}{2}$ 1411.
 Johannes Kogk de Skæningia
 $\frac{3}{4}$ 1506.
 Jo. Kylonis, fr. c. $\frac{3}{6}$ 1436;
 Joh. Kyla $\frac{27}{5}$ 1440, $\frac{7}{6}$ 1441.
 Jo. Kila, Johannes Kylonis
 $\dagger \frac{24}{4}$ 1454.
 Johannes Laurencii, fr. layc. c.
 $\frac{3}{1}$ 1524, $\dagger \frac{19}{4}$ 1533.
 Johannes Magni, fr. laicus
 $\frac{28}{10}$ 1431, 1442, s. 143,
 $\frac{9}{2}$ $\frac{17}{6}$ 1446, $\dagger \frac{3}{2}$ 1470.
 Joan Magnusson, armiger $\frac{11}{7}$
 1423.
 Johannes Matthei baccalar.
 fr. c. $\frac{31}{7}$ 1476; Mathei
 $\frac{28}{8}$ 1487, $\frac{27}{9}$ 1488, $\frac{19}{8}$
 1499, $\frac{9}{5}$ 1501, Mathie 1503,
 1506, $\frac{10}{10}$ 1507, $\frac{30}{4}$ 1508,
 Matthie $\frac{22}{2}$ 1511, $\frac{3}{11}$ 1512,
 $\frac{5}{8}$ 1514, $\frac{17}{10}$ 1517, $\dagger \frac{19}{11}$
 1524.
 Johannes Menss magister $\frac{8}{9}$
 1513.
 Johannes Nicolai altarista Hol-
 mens. fr. c. $\frac{28}{5}$ 1498. Rææff
 fr. $\frac{16}{5}$ 1511. Råff $\frac{28}{6}$
 1513, $\frac{3}{13}$ 1532.
 Johannes Petri, fr., conf. gen.
 $\frac{12}{3}$ 1394, $\frac{26}{4}$ 1399.
 Johannes Petri sacerdos fr. $\frac{5}{4}$
 1408, $\frac{4}{10}$ 1416, $\dagger \frac{30}{12}$ 1418.
 Johannes Prest $\dagger \frac{11}{6}$ 1399,
 $\frac{18}{9}$ 1405.
 Johannes Rodgeri, fr. c. $\frac{19}{1}$
 1506, Rugeri $\dagger \frac{4}{4}$ 1543.
 Johannes Ciuatsson, proc. Linc.
 $\frac{6}{8}$ 1480; Sivathson $\frac{26}{4}$ 1481.
 Johannes Scrifvare, fr. conv. c.
 $\frac{31}{12}$ 1469; Scrifware $\frac{24}{2}$ 1479.
 Johannes Smith fr. $\frac{15}{6}$ 1530.
 Johannes Swarteprest, can.
 Lynchop. $\frac{8}{5}$ 1402, $\frac{13}{2}$ 1409,
 Swartprest $\frac{21}{1}$ 1415.
 Johannes Swenonis, can.
 Streng., fr. c. $\frac{25}{8}$ 1387, $\dagger$
 $\frac{4}{11}$ 1390; Suenonis $\frac{28}{9}$ 1390.
 Johannes Svenonis pleb. Ysta-
 diens. Ottoniensis diocesis c.
 $\frac{27}{8}$ 1486; Dacus $\dagger \frac{16}{2}$ 1511.
 Johannes Thorstensson fr. laic.
 c. $\frac{13}{12}$ 1469; Torstani $\frac{22}{5}$
 1517.
 Johannes Vargh, fr. ab extra
 1412, s. 76.
 Jowan Pætharson, Pæthæron,
 Petherson fr. $\dagger \frac{18}{9}$ 1405,
 Johannes Pætherson $\frac{23}{8}$
 1401.
 Juliana Andresa dotter, sor. c.
 $\frac{3}{8}$ 1393; jfr Yliana.
 Julius II, *påve*, 1506, s. 268,
 $\frac{10}{8}$ 1508.
 Julita, kloster och sn, Söderm.
 Julatha $\frac{12}{10}$ 1522.
 Jutland: Jucia 1407, 1410,
 1415, 1418, 1435, 1445, 1452.

Jæppe Hansson de Vallibus
^{10/10} 1473, ^{14/4} 1505.

Jönis, fr. conv. c. ^{17/6} 1471.

Jönis Amundsson, fr. ab extra
 † ^{28/12} 1435.

Jönis, Jonsson, fr. conv. † ^{31/12}
 1404.

Jönis Laurensen, civis Waz-
 stenensis ^{30/4} 1469, s. 222,
 Jöns ^{16/5} 1514.

Jönis Laurentsson capitaneus
 castri Stækahus in Thiustia
^{9/6} 1429.

Jönis, Mathisson fr. ab extra
 † ^{13/10} 1423.

Jönis Olafsson fr. ab extra c.
^{29/4} 1459.

Jönis Pædhersson fr. conv.
 c. ^{5/8} 1436.

Fönköping: Junecopiam ^{9/9}
 1418; Jonacopia ^{6/1} 1448;
 Yönicopia ^{6/6} 1499; *adj.*
 Jönocopensis 1824.

Jöns Gudmundsson, procons.
 i Watzsten. ^{16/3} 1460; Gud-
 munsson ^{31/5} 1476; Johan-
 nes ^{26/4} 1504.

Jöns Joansson, fr. laic. c. ^{28/5}
 1498; Jönis Jonsson † ^{31/12}
 1504.

Kalmar: Kalmarnia, Calmar-
 nia² 1395, 1397, 1405, 1408,
 1420, 1439, 1441, 1445,
 1451, 1461², 1471²; civitas
 Kalmarnensis 1406.

Kalmarsund: *acc.* passagium
 Kalmarniam 1441.

Kanutus, fr. † ^{4/3} 1498.

Kanutus Boëcii, ep. Lincop.
 1393, 1396, 1398, 1399,
 1400, 1402, 1403, 1404,
 1405, 1406, 1408, 1409,
 1411, 1412, 1413, 1414,
 1418, 1419, 1420, † ^{12/3} 1436.

Kanutus Bonde, miles ^{26/3} 1413.

Kanutus Booson, dom. ^{14/10}
 1406, 1411, s. 72.

Kanutus Bæntsson de Up
 landia ^{25/6}, ^{29/9} 1420.

Kanutus Stensson, nob. ^{11/11}
 1451.

Karolus, curatus ecclesie Wiist,
 fr. c. ^{16/12} 1442, † ^{5/4} 1451.

Karolus, fr. † ^{17/4} 1436.

Karolus, Karulus², marschalcus
^{6/1} 1439, 1440, 1441; rex
 1448, Knutzson 1448, 1449,
 1450, 1451, 1452, 1453, 1454,
 1455, 1456, 1457, 1458, 1461,
 1463, 1464², 1465², 1467²,
 1468^{1,2}, 1469^{1,2}, † ^{15/5} 1470.

Karolus de Thoftom; Carolus²
 1400², † ^{11/11} 1407, ^{17/2} 1410,
^{26/3} 1412.

Karolus Andreæ, can. Skar.
 cur. in Sködhwi, fr. c. ^{4/8}
 1409, ^{8/7} 1410, ^{17/9} 1412,
 † ^{18/6} 1414, ^{29/8} 1456.

Karolus Benedicti, fr. altaris-
 ta cap. S. Katharine c. ^{6/6}
 1501, ^{28/4} 1506, ^{24/6} 1508;
 conf. gen. ^{13/1} 1520, ^{22/4},
^{27/4} 1521, ^{9/11} 1525, ^{26/7}
 1528, † ^{21/1} 1529.

Karolus Bæntsson, militaris
 1489, s. 244.

Karolus Karlsson, filius filii
 S. Byrgitte † ^{17/9} 1398.

Karolus Katiluasti presb. fr.
 c. ^{26/8} 1386, † ^{16/4} 1436.

Karolus Christiernsson, mil.
^{23/2} 1455.

Karolus Magnusson, miles †
^{1/12} 1421.

Karolus Ulfson, filius S. Bir-
 gitte ^{21/8} 1413.

Karolus Öra, miles ^{18/1} 1430.
 Karlsborgh castrum novum in
 finibus Norvegie 1456.

Katharina, Katerina regina
*gemål till Karl VIII Knuts-
 son* ^{15/1} 1450^{1,2}, s. 162, 164,
 Caterina ^{17/1} 1451.

Katerina regina, *Gustav I:s
 gemål* † ^{29/9} 1535.

- Katerina, relictæ Anundi Hæmminxson $^{16}/_3$ 1385.
- Katerina de Hallandia, soror, $\dagger$ $^{11}/_{10}$ 1400.
- Katerina, rel. Joans Magnussons armigeri $\dagger$ $^{11}/_7$ 1423.
- Katerina fratris nostri Longe Bencth c. $^{14}/_4$ 1525.
- Katherina, relictæ Petri Diækn, soror ab extra $\dagger$ $^{21}/_2$ 1403.
- Katerina de Sudhurchopia, soror $\dagger$ $^{14}/_8$ 1392.
- Katherina Algothi c. $^{5}/_8$ 1470; Anna 1509, $^{16}/_8$ 1512, $\dagger$ $^{29}/_{11}$ 1527.
- Katharina Andris dotter c. $^{23}/_2$ 1455.
- Katherina Anundz $^{27}/_{12}$ 1411.
- Katherina Arwasta dotter c. $^{1}/_{12}$ 1465, Arwasti $\dagger$ $^{17}/_7$ 1506.
- Katerina Brynultsdottir 1405, s. 46, Brynyultsdottir $\dagger$ $^{23}/_8$ 1401.
- Katerina Byrghirsdottir, sor. $\dagger$ $^{7}/_{11}$ 1399.
- Katerina, fil. S. Birgitte 1375, 1377, 1379, 1381, 1397, 1405, 1461, 1487, 1488, 1489, 1498, 1499, 1506, 1513, 1520, 1524.
- Katerina Benctz dottir, Bænctsdottir², Bænctzdolter³, -dottir⁴, Bænctz dottir⁵, Bænctzdottir⁶ c. $^{18}/_5$ 1427, $^{27}/_5$ 1440⁶, $^{3}/_8$ 1445⁴, $^{22}/_5$, $^{25}/_5$ 1452⁵, $^{20}/_9$ 1456³, $\dagger$ $^{2}/_3$ 1457².
- Katerina Dans dotter; Katerina², votiva, Dansdottir $^{17}/_9$ 1412², c. $^{15}/_7$ 1416, $^{27}/_5$ 1440.
- Katerina Erics c. $^{14}/_5$ 1525.
- Katerina Eriks dotter; Katherina², sor. c. $^{22}/_8$ 1428; Erikxdottir de Dacia $^{10}/_5$ 1444², Erikx dotter $\dagger$ $^{18}/_5$ 1481².
- Katerina Erics nata in monte cupri in Vallibus c. $^{6}/_6$ 1499,
- abb. $^{10}/_3$ 1529; Karin $^{9}/_3$ 1534, $\dagger$ $^{10}/_6$ 1534.
- Katharina Eringisla dotter c. $^{23}/_{11}$ 1455; Katherina Æringislonis $\dagger$ $^{15}/_6$ 1506.
- Katerina Gereka dotter, sor. $\dagger$ $^{14}/_8$ 1421.
- Katerina Gudmunds dottir; Katherina², sor. c. $^{31}/_3$ 1425; Gudmundzdottir $\dagger$ $^{18}/_6$ 1444².
- Katerina Gudmundi, sor., $\dagger$ $^{26}/_2$ 1519.
- Caterina Glysingxdottir $^{17}/_8$ 1413.
- Katerina Ingewaldi Linc. c. $^{19}/_3$ 1508, $\dagger$ $^{25}/_5$ 1511.
- Katharina Ingwari c. $^{29}/_{11}$ 1472; Katerina Ingvari $\dagger$ $^{30}/_6$ 1528.
- Katerina Johans dotter c. $^{13}/_{11}$ 1463; Katharina $\dagger$ $^{15}/_8$ 1465.
- Katerina Jowans dotter in Broby c. $^{31}/_5$ 1476.
- Katerina Jönisdottir sor., c. $^{3}/_8$ 1438; Katherina Jönssæ dotter de par. Cudby $\dagger$ $^{5}/_9$ 1492.
- Katherina Jönissa dotter c. $^{1}/_{12}$ 1465; Johannis $\dagger$ $^{10}/_6$ 1506.
- Katerina, fil. Jöns Gudmunds-sons, proc. Watzst. c. $^{31}/_5$ 1476; Gudmundi $\dagger$ $^{26}/_2$ 1519.
- Katerina Knwtsdottir nob. dom. $^{12}/_{11}$ 1407.
- Katerina Kællarsdottir, sor. $\dagger$ $^{16}/_{12}$ 1402.
- Katerina Laurencii, sor. c. $^{12}/_6$ 1487, $\dagger$ $^{18}/_4$ 1532.
- Katerina filia Lydekini Vipa c. $^{12}/_{11}$ 1441; Katherina Lydechini $\dagger$ $^{8}/_{11}$ 1488.
- Katerina Magnusdottir nac. Turca, sor. $\dagger$ $^{20}/_{11}$ 1414.
- Katerina, Magni aurifabri filia, sor. c. $^{5}/_8$ 1436; Katharina Magnusdotter $\dagger$ $^{13}/_{10}$ 1455.
- Katherina † Matthei Vatzsten,

- c. $\frac{9}{8}$ 1506; Katerina, abb. $\frac{10}{5}$ 1539.
 Katerina Niclis dotter c. $\frac{30}{9}$ 1459; Katherina Nicolai $\frac{30}{7}$ 1481.
 Katherina fil. Nicolai Karsson c. $\frac{25}{11}$ 1481; Katerina $\frac{26}{10}$ 1519.
 Katherina Nicolai Vesgota c. $\frac{25}{8}$ 1504.
 Katerina Nicolai, focaria c. $\frac{21}{1}$ 1543.
 Katerina Pauli Kyla c. $\frac{14}{5}$ 1525, $\frac{13}{12}$ 1541.
 Katerina Petri Torfva dotter c. $\frac{14}{4}$ 1461, Petri cognomento Törfwa $\frac{20}{12}$ 1516.
 Katerina fil. Petri Bagga c. $\frac{4}{5}$ 1488; Petri Bagge $\frac{10}{4}$ 1539.
 Katerina, c. $\frac{18}{5}$ 1427 (Botildis Pethars dottir quæ postmodum in confirmatione vocata est Katerina, nomine matris nostre Abbatisse), Pædhers dotter, abb. $\frac{13}{11}$, $\frac{25}{11}$ 1465, Pædhers dotter $\frac{6}{6}$ 1473.
 Katerina Pædhersdotter af Haanghre c. $\frac{21}{3}$ 1520.
 Katerina, uxor Petri Ragwalson $\frac{27}{12}$ 1411.
 Katerina filia Dn Stenonis Benedicti, uxor Dn Laurencii Vlphson miitis $\frac{28}{2}$ 1410.
 Katerina Svens dotter de Laglösaköpungh c. $\frac{6}{6}$ 1499.
 Katerina Stens Bosous dottir $\frac{21}{1}$ 1415.
 Catherina Thomasa dotter, sor. $\frac{27}{27}$ — $\frac{28}{10}$ 1390.
 Katerina Torstans dotter, sor. ab extra $\frac{16}{6}$ 1452.
 Katerina Tydheka dotter c. $\frac{30}{9}$ 1459.
 Katherina Thyrgelssa dotter c. $\frac{8}{2}$ 1506.
 Katerina Ulphs dottir, de Vesgocia, sor. $\frac{4}{8}$ 1409, abb., Vlphs $\frac{25}{9}$ 1456, Ulphs $\frac{22}{2}$ 1457, Wlfs $\frac{15}{1}$ 1461.
 Katerina, filia Ulphi Joansson, mil. de Norvegia $\frac{4}{3}$ 1415 s. 86, rel. Dn Thordonis Pettarson.
 Katerina Væmunz dotter c. $\frac{25}{8}$ 1387, $\frac{24}{5}$ 1391.
 Katillus ep. Linc. 1461, 1462, 1463, 1464, 1465, $\frac{11}{8}$ 1465.
 Katillus Thorberni, presb. fr. c. $\frac{4}{8}$ 1392, $\frac{5}{4}$ 1408, $\frac{22}{8}$ 1442.
 Katilimundus unus de primis fratribus Vazsten. $\frac{17}{10}$ 1384; Kiætilmundus $\frac{5}{9}$ 1399.
Kil sn i Närke: Kijl $\frac{19}{5}$ 1438.
Kinda, hd i Ögl.: Kindia $\frac{18}{3}$ 1464, s. 207.
 Claus Davidzon, miles, de Skania $\frac{24}{1}$ 1407.
 Claus Klockkare, fr. ab extra $\frac{17}{2}$ 1408.
 Claus campanarius fr. ab extra c. $\frac{29}{4}$ 1459.
 Clemens VI, *påve* 1350.
 Clemens VII, *påve* $\frac{10}{11}$ 1417.
 Clemens præb. eccl. Aros. fr. c. $\frac{31}{3}$ 1425, $\frac{28}{10}$ 1431, $\frac{27}{5}$ 1440, 1444, s. 148, $\frac{1}{8}$ 1447, $\frac{3}{7}$ 1450; civikin $\frac{6}{8}$ 1459.
 Clemens, altaris. ad S. Katherinam eccl. monast., nat. Ölandie c. $\frac{1}{2}$ 1495; Martini $\frac{4}{6}$ 1509, $\frac{5}{4}$ 1527.
 Clemens Petri c. $\frac{23}{11}$ 1462, $\frac{26}{6}$, $\frac{28}{8}$ 1487, $\frac{27}{9}$ conf. gen. $\frac{4}{10}$ 1488, $\frac{18}{8}$ 1499, $\frac{19}{11}$ 1500.
Klückeberga, sn i Smål.: Klekkeberg 1471.
 Knwt Boosson, nob. $\frac{3}{10}$ 1406.
 Knwth Hwæssing, fr. conv. c. $\frac{25}{11}$ 1471; Kanutus $\frac{4}{3}$ 1498.

- Conradus, cp. Aboensis $\frac{1}{6}$ 1462.
- Konstanz*: Constancia 1417, civ. Constanciensis 1414.
- Koort Nypriz, miles $\frac{17}{4}$ 1412.
- Kopparberget i Dalarne*: abl. monte cupri 1499, 1507, 1517.
- Kreta*: Candia 1409, s. 68.
- Crisostomus, *den kristna forn- tidens berömdaste predikant* 1391, s. 12.
- Christiernus dapifer, Christiaernus² $\frac{7}{8}$ 1413², $\frac{6}{1}$ 1439.
- Kristiern I*: Christiernus rex Dacie 1455, 1458, 1460, 1461, 1463, 1464, 1465, 1469, 1471, † 1481, 1497.
- Kristiern II*: Christiernus rex Dacie Christiaernus 1518, 1520.
- Christiernus Benktzson, mil. $\frac{13}{1}$ 1464.
- Christina regina, *gemål till kg Hans* $\frac{9}{7}$ 1499, $\frac{19}{3}$ 1503.
- Christina de Fughlvikom $\frac{29}{8}$ 1389.
- Christina mater magistri Sunonis $\frac{21}{9}$ 1408.
- Christina Andirs dottir de Vesgocia, sor. c. $\frac{9}{10}$ 1429; Andris † $\frac{20}{3}$ 1447.
- Christina Amunds dottir c. $\frac{4}{3}$ 1459; Cristina Anundz dotther † $\frac{12}{9}$ 1465.
- Christina Eliffz dotter c. $\frac{25}{8}$ 1510; Elavi † $\frac{13}{12}$ 1541.
- Christina Eriks dotter, consors Petri Finwidsson $\frac{18}{3}$ 1421.
- Christina Erikxdottr, sor. c. $\frac{24}{6}$ 1442, Eriks dotter † $\frac{3}{4}$ 1496.
- Christina Erlendz dotter fabri c. $\frac{7}{8}$ 1492; Erlandi † $\frac{7}{7}$ 1504.
- Christina Esbiornadottir, sor. c. $\frac{5}{12}$ 1400; Esbiörna dotter $\frac{13}{5}$ 1415.
- Christina Finwizdotter c. $\frac{26}{3}$ 1386; Finwids dotter $\frac{13}{5}$ 1415.
- Christina Gwnnari proc. Lync. c. $\frac{21}{5}$ 1526.
- Christina Hannes dotter c. $\frac{30}{9}$ 1459; Johans dotter † $\frac{13}{12}$ 1518.
- Christina Hanussa dotter de Sudhercopia, sor. c. $\frac{15}{2}$ 1430; Hannes dotter $\frac{27}{5}$ 1440; Hannesdotter † $\frac{2}{7}$ 1447.
- Christina Henriksdotter nata Upsalie, sor. c. $\frac{21}{1}$ 1487; Henrici † $\frac{19}{4}$ 1506.
- Christina Hermans dotter, sor. ad intra, c. $\frac{4}{8}$ 1392, † $\frac{12}{5}$ 1454.
- Christina Johans dotter, sor. † $\frac{13}{2}$ 1518.
- Cristin Jowans dotter c. $\frac{22}{12}$ 1458; Christina Hanssadotter Braska † $\frac{13}{3}$ 1520.
- Christina Jowansdottir de Kalmarnia sor. c. $\frac{11}{11}$ 1400; Jönis dottir † $\frac{18}{4}$ 1422.
- Christina Jowans dotter sor. † $\frac{16}{12}$ 1457.
- Christina fil. Johannis Ciuats-son c. $\frac{6}{8}$ 1480; Sivathsons † $\frac{26}{4}$ 1487.
- Christina Jænissa dotter, sor. c. $\frac{4}{3}$ 1388.
- Christina Jönissa dottir, sor. c. $\frac{28}{8}$ 1408; Jowansdottir $\frac{17}{9}$ 1412; Joans dotter $\frac{13}{8}$ 1421, Jönis † $\frac{11}{2}$ 1452.
- Cristina Jönis dotter de Sma-landia c. $\frac{7}{8}$ 1457; Jönissa dotter † $\frac{27}{6}$ 1463.
- Christina Karlsdottir sor. c. $\frac{4}{4}$ 1443; Karoli † $\frac{6}{4}$ 1504.
- Cristina filia nob. viri Lindormi de Vesgocia, sor. c. $\frac{13}{1}$ 1415; Christina Lindorms dotter † $\frac{9}{3}$ 1450.
- Cristina Magni sor. c. $\frac{23}{5}$ 1518.
- Christina Mänsadotter, focaria c. $\frac{26}{11}$ 1542.

Christina Nichlassadotter, sor.
† ⁵/₉ 1399.

Christina Niclissa dotter, sor.
c. ²³/₄ 1450; Nicolai † ²³/₁₂
1501.

Christina Nicolai de Skæ-
ningia neptis Lembeche
Unga proc. sor., c. ²⁸/₁₀
1431; Niclis dotter † ²⁰/₁
1460.

Christina Olafsdotter de Sködve
c. ¹⁸/₅ 1516; Olavi de
Sködvi † ²²/₉ 1526.

Christina Pædhersdotter, sor.
† ¹/₂ 1450.

Christina Pætharsdottir, dom.
de Dacia, sor. c. ⁶/₁₁ 1407;
Pæthardottir ⁹/₈ 1411; Pe-
thars Hæcla dotter de Dacia
† ¹⁰/₅ 1416.

Christina Pædhersdottr, sor.
c. ¹⁰/₁₀ 1445, † ²⁵/₁ 1455.

Christina Roriks dotter de
Kalmarnia c. ²⁰/₄ 1395;
Rörikxdottir † ¹²/_— ¹³/₁ 1406.

Christina Sighurdsdotter, sor.
c. ¹⁵/₇ 1416; Sigwrðz dottr
† ¹⁶/₃ 1443.

Christina Symonis c. ²⁸/₆ 1528.

Christina Staffans dottr, sor.
† ¹/₃ 1438.

Christina Sighuizdottir, votiva
¹⁷/₉ 1412.

Christina Steens dotter, sor.
²³/₇ 1416.

Christina Thyzsca, sor. ab
extra † ¹⁶/₆ 1404.

Christina Tokadottir, sor. ¹⁷/₉
1412.

Christina Öwidz dotter c. ²⁹/₉
1476; Öwidi † ¹⁵/₅ 1510.

Christina Væmundzdottir, ma-
trona ²¹/₉ 1396, ¹²/₆ 1402.

Christoferus Rex Dacie 1440,
1441, 1442, 1445, 1446, †
⁴/₁ 1448.

Kuddby sn, Ögl.: Cudby inter
Vikas ⁵/₉ 1492.

Kymmene: Kymine, piscatura
in Finlandia ¹⁷/₆ 1446.

Kungälv: Konungella ⁴/₁₀
1429.

Köln: Agrippinensis Colonia
⁶/₁₀ 1515.

Köping, stad i Västml.: Cö-
pungia 1385; Laghlösochö-
pung 1406, s. 55.

Köpenhamn: Köpenhaffn 1463,
s. 202, Hampnis 1463, s.
204, ³⁰/₄ 1508, s. 204.

Laglösaköping, en del av stu-
den Vadstena (se s. 55 not);
Laglösaköping 1499, s.
258. (?)

Lappland, folk: populus Lap-
ponicus ¹⁰/₁₀ 1525.

Laurencius, archiprop. Lin-
chop. ¹³/₂ 1409.

Laurentius, can. Linchopensis
† ⁴/₂ 1391.

Laurencius, cur. in Thyrna-
walla fr. c. ¹/₁₂ 1448, † ²⁵/₇
1458.

Laurencius, ep. Vexion. ⁷/₃
1462, ²⁵/₁₁ 1465.

Laurencius, faber ferreus † ¹⁸/₅
1392.

Laurencius Benedicti Vesgotus
c. ¹⁹/₁ 1505, ²⁰/₈ 1510, ²⁴/₆
1511; Laurentius ⁹/₃ 1513,
† ⁷/₂ 1523.

Laurentius de Cöpungia, sa-
cerdos, fr. c. ¹⁶/₄ 1385;
Boëcii † ⁴/₅, ³/₈ 1406.

Laurencius Erics Jercho Waz-
sten., fr. conv. c. ²⁵/₁₀ 1495,
† ³/₁₀ 1535.

Laurencius Erics, cler. Ups.
1506, s. 267.

Laurencius Gedda can. Linc.
† ²/₁₁ 1417.

Laurencius Haquonsson, Ha-
quini², fr. conv., c. ²⁶/₃
1419¹, ²⁰/₇ 1430², ²⁵/₈ 1431,
¹⁴/₁₀ 1438, ²/₇ 1439, ²⁸/₁₀

- 1440, $^{16}/_5$ 1442², $^{5}/_4$ † 1451.
 Laurencius dictus Jwthe, fr. c. $^{31}/_{12}$ 1469, † $^{2}/_6$ 1480.
 Laurencius Kenekesson, fr. laic. c. $^{8}/_{11}$ 1517; Laurentius Konekin † $^{3}/_{10}$ 1539.
 Laurencius Michaelis de Norrabutn c. $^{7}/_3$ 1462; Michaelis de Norrabotn † $^{31}/_{12}$ 1494.
 Laurencius Nicolai de Sudhercopia, c. $^{31}/_{12}$ 1469, † $^{2}/_9$ 1480.
 Laurencius Odonis, can. Lynch. $^{8}/_5$ 1402; præp. Linc. † $^{29}/_7$ 1417.
 Laurencius Petri c. $^{12}/_3$ 1542, $^{11}/_7$ 1544.
 Laurencius Redhoswen $^{6}/_4$ 1409.
 Laurentius Romare, fr. fam. ab extra $^{1}/_5$ 1394; Laurens $^{1}/_5$ 1398, † $^{15}/_{11}$ 1431.
 Laurencius scriptor, præfectus dominae Birgitte de Akerhö $^{26}/_7$ 1532.
 Laurencius Torberni altaris. Vasten. c. $^{21}/_5$ 1526; Tors-son $^{11}/_7$ 1544 (samme munk enl. förmodan av Silfver- stolpe Klösterf. i Vadst., s. 156).
 Laurencius Vlphson, mil. $^{28}/_2$ 1410; Laurens Ulfson $^{18}/_2$ 1415; Ulfsson $^{6}/_3$ 1418, Vlfson $^{11}/_3$ 1445, Wlfsson $^{1}/_{13}$ 1448.
 Laurencius Ulfson, proc. Watz- sten. $^{25}/_1$ 1478; Ulfsson $^{5}/_7$ 1492.
 Laurentius Öghiarsson, fr. conv. c. $^{3}/_5$ 1405, $^{5}/_9$ 1407; Lau- rencius $^{13}/_{10}$ 1408, Öiarson $^{8}/_7$ 1410, Öiarson † $^{26}/_4$ 1417.
 Lembeche Unge, proconsol Skæningie $^{28}/_{10}$ 1431.
 Lifland: Livonia $^{5}/_5$ 1407.
 Linköping: Lincopia, Lyn- copia², 1406², 1407², 1409, 1442, 1451, 1464, 1511, 1517, 1544; adj. Lincopen- sis, Lyncopensis, Lyncho- pensis.
 Lommaryd, *sn i Smål.*: Lo- marid $^{16}/_{12}$ 1442.
 London: civitas Lundensis 1406, s. 57.
 Lucas Jacobi Hyspanus, fr. laic. $^{1}/_5$ 1393, $^{1}/_5$ 1394, 1403, s. 39; conf. gen. mon. de Paradyso $^{21}/_5$, † $^{4}/_{12}$ 1429.
 Lucia, c. $^{16}/_4$ 1385, † $^{23}/_{11}$ 1411.
 Lucia, mulier † $^{25}/_{10}$ 1411.
 Lucia Buggadottr, sor. c. $^{20}/_6$ 1439.
 Lund, adj. Lundensis 1397, 1413, 1415.
 Lübeck: Lubek $^{28}/_3$ 1456, Lu- beck $^{27}/_9$ 1491.
 Lydekinus Vipa $^{12}/_{11}$ 1441.
 Låland: Lalandia 1413, 1416, 1417, 1418, 1443, 1445, 1446.
 Lårbo, Ledbergs *sn*, Ögl.: Laarbo $^{1}/_8$ 1428.
 Lödöse: Ludosia¹, Ludhosia², Lodosia³ 1419, 1429³, 1436, 1437², 1439², 1442^{2,1}, 1478, 1502.
 Magdalena Pauli c. $^{4}/_8$ 1507.
 Magnus, can. Linc. $^{10}/_9$ 1431.
 Magnus, ep. Aboens. $^{14}/_9$ 1421.
 Magnus aurifaber $^{10}/_7$ 1436.
 Magnus, ep. Skarr. $^{28}/_6$ 1528.
 Magnus, fr. laic. † $^{22}/_1$ 1408.
 Magnus Rex Swecie 1365.
 Magnus Bæntczson, fil. Bene- dicti Stensson (*Natt och Dag*) 1434, s. 24.
 Magnus Ericson, nob. $^{21}/_1$, $^{19}/_2$ 1415.
 Magnus Green, mil., s. 181, 1456, $^{6}/_{11}$ 1457, $^{11}/_{12}$ 1468.
 Magnus Haqvnssohn fam., ab

- extra c. $^{13}/_3$ 1447; Haquunsson, † $^{16}/_4$ 1454.
- Magnus Haquunsson, mercator Arbughis, fr. conv. c. $^{16}/_{12}$ 1442; Haquini $^{1}/_6$ 1462; Haquonsson † $^{1}/_3$ 1470.
- Magnus Hemmingi fr. $^{13}/_5$ 1415.
- Magnus Johanson, mil. $^{16}/_5$ 1540.
- Magnus Niclissou, laycus fr. nat. Ölandie c. $^{22}/_{11}$, † $^{10}/_9$ 1408.
- Magnus Pætharson, rusticus $^{24}/_6$ 1409.
- Magnus Petri, conf. gen. $^{28}/_9$ 1390, $^{7}/_{10}$ 1391, s. 16, $^{1}/_5$ 1393, $^{12}/_3$ 1394, † $^{21}/_3$ 1396, $^{26}/_4$ 1399, $^{18}/_9$ 1405, $^{30}/_9$ 1411.
- Magnus Ragwaldsson, armiger de Uplandia $^{6}/_2$ 1419.
- Magnus Unnonis, can. Linc. fr. c. $^{12}/_5$ 1435, $^{4}/_3$ 1442, conf. gen. $^{29}/_5$ 1444, $^{22}/_9$ 1445, $^{20}/_{10}$ 1446, $^{13}/_3$ 1447, $^{6}/_{12}$ 1450, 1451, s. 165, $^{25}/_4$, $^{26}/_5$ 1452, $^{23}/_{10}$ 1453, $^{28}/_3$ 1456, $^{16}/_1$ 1458, $^{29}/_4$ 1459, $^{8}/_9$ 1461, $^{1}/_6$ 1462, $^{31}/_{10}$, $^{1}/_{12}$ 1465, † $^{11}-^{12}/_8$ 1470, $^{8}/_{10}$ 1495.
- Margareta, regina 1389, 1394, 1396, 1398, 1399, 1400, 1403, 1406, 1408, † $^{28}/_{10}$ 1412, 1413.
- Margareta, sor. focaria † $^{3}/_5$ 1454.
- Greta, soror. † $^{10}/_5$ 1409.
- Greta, dom., uxor Boecii Jowan-
ansson $^{13}/_2$ 1410.
- Margareta, uxor Dni Christi-
ærnei $^{17}/_8$ 1413.
- Margareta de Finlandia, sor.
c. $^{25}/_8$ 1387.
- Margareta de Kalmarnia, sor.
ab extra † $^{11}/_{12}$ 1405.
- Margareta, uxor Stenonis Thu-
rasson $^{16}/_3$ 1429.
- Margareta, rel. Dni Thuriri
Benedictson † $^{9}/_4$ 1415.
- Greta Andreae, sor. c. $^{25}/_{10}$
1411; Andris dotter † $^{1}/_{11}$
1459.
- Margareta Anderssadotter, mil.
Vastenis c. $^{12}/_3$ 1520; fil.
fr. Andree Torson † $^{4}/_{10}$ 1524.
- Margareta Anundi c. $^{12}/_{10}$ 1522.
- Margareta Arwids dottir, sor.
c. $^{5}/_9$ 1423; Arwidzdottr
 $^{12}/_4$ 1444, $^{5}/_9$ 1456; Arwidz
dotter † $^{12}/_4$ 1470.
- Margareta Bodgers dotter, sor.
c. $^{14}/_8$ 1429; Bodghers dotter
† början av 1455, s. 176.
- Margareta Boodottir, abb. †
 $^{11}/_4$ 1397.
- Margareta Gregorii dottir, sor.
c. $^{11}/_{11}$ 1400, † $^{7}/_{12}$ 1433.
- Margareta Gunnarsdotter, sor.
† $^{18}/_{12}$ 1415.
- Margareta Gunnars dotter, sor.
c. $^{12}/_5$ 1435; Gunnars dotter
de Jucia † $^{27}/_8$ 1452.
- Margit Haquona dotter, c. $^{1}/_5$
1463 (se 1462).
- Margareta Haquini, sor., † $^{9}/_2$
1493.
- Margareta Joansdottir cogno-
mento Walska, sor. † $^{22}/_{10}$
1431.
- Margareta Joans dotter, focaria
† $^{17}/_{12}$ 1507.
- Margareta Johannis, sor. c.
 $^{28}/_6$ 1528.
- Margareta Jönis dottir, sor. †
 $^{10}/_9$ 1437.
- Margareta Karlssdotter, sor. †
 $^{14}/_{11}$ 1418.
- Margareta Karlsdottr de Lun-
dhosia, sor. c. $^{3}/_6$ 1436, † $^{1}/_2$
1462.
- Margareta, filia Karoli Christi-
ernsson mil. c. $^{23}/_2$ 1455;
Karls dotter † $^{9}/_7$ 1460.
- Margareta Claues dottr, sor. c.
 $^{4}/_8$ 1440; Clawssa dotter
de Sudhercopia, abb. † $^{10}/_{12}$
1486.

- Greta Koenika dotter, sor. c. $\frac{6}{5}$ 1415; Könakadotter $\dagger$ $\frac{6}{8}$ 1459.
- Margareta Lassadottir, sor. $\dagger$ $\frac{12}{6}$ 1402.
- Margareta Laurencii de par. Slakw c. $\frac{6}{6}$ 1499.
- Margareta Lawrinssadotter, sor. $\dagger$ $\frac{13}{10}$ 1402.
- Margareta Niclissa dotter, sor. c. $\frac{4}{3}$ 1388; dottr $\dagger$ $\frac{18}{11}$ 1439.
- Margareta Niclissa dotter, c. $\frac{1}{12}$ 1465.
- Margareta, Nicholai Kistæ dottir, sor. c. $\frac{11}{11}$ 1400; Kista dottir $\dagger$ $\frac{17}{11}$ 1424.
- Margareta, fil. Nicolai Krogare, sor. c. $\frac{9}{12}$ 1493; Kroghar $\dagger$ $\frac{8}{6}$ 1497.
- Margareta Nielssa dotter, c. $\frac{25}{8}$ 1510; Nicolai Vasten. $\dagger$ $\frac{20}{1}$ 1524.
- Margareta Olafs dottir, sor. $\dagger$ $\frac{8}{10}$ 1422.
- Margareta Olavi, sor. c. $\frac{2}{4}$ 1426.
- Margareta Olawi de Nycopia c. $\frac{2}{8}$ 1506.
- Margareta Olavi, nat. monte cupri c. $\frac{7}{6}$ 1517, $\dagger$ $\frac{23}{2}$ 1543.
- Margareta Olavi, sor. c. $\frac{16}{10}$ 1524; Sudercop. $\dagger$ $\frac{3}{8}$ 1525.
- Margareta Otta dotter, focaria $\dagger$ $\frac{25}{9}$ 1495.
- Margareta Pawals dottr, sor. c. $\frac{22}{2}$ 1445; dottr $\dagger$ $\frac{31}{3}$ 1462.
- Margareta, fil. Petri Kyla, sor. c. $\frac{6}{3}$ 1418; Kila $\frac{27}{5}$ 1440; Kyla $\dagger$ $\frac{12}{9}$ 1441.
- Margareta Pædersdottr $\dagger$ $\frac{16}{11}$ 1438.
- Margareta Ulfsdottr, sor. c. $\frac{3}{8}$ 1438; Wlfssdottr $\dagger$ $\frac{22}{2}$ 1489.
- Mariebo kloster på Låland:*
Marienbo, Mariebo²: tunc vocata Skemynge $\frac{23}{10}$ 1416, 1418, 1427, 1429², 1430¹, 1443, 1444, 1445.
- Mariendal, kloster vid Reval:*
Mariendal 1418, 1514. Vallis Marie, prope Revaliam 1412, 1508.
- Marienkrona, kloster vid Stralsund:* Mariecrona 1514, 1515, abl. Mariekrono 1526.
- Marienwald, kloster nära Lübeck:* Marienwold, Marienwald², Marienwold³ 1418³, 1426, 1427, 1428, 1429, 1444; circa Lubek 1456, 1458^{1,2}.
- Marina, sor. c. $\frac{18}{5}$ 1413, $\dagger$ $\frac{10}{4}$ 1423.
- S. Martinus $\frac{16}{12}$ 1402.
- Martinus, fr. presb. $\dagger$ $\frac{29}{8}$ 1427.
- Martinus Anundi, fr. laycus $\dagger$ $\frac{17}{8}$ 1391; Diækn $\frac{28}{10}$ 1405.
- Martinus Olavi, cantor Linc. $\frac{19}{8}$ 1416.
- Martinus Olavi, c. $\frac{16}{3}$ 1460; conf. gen. $\frac{30}{9}$ 1488, $\dagger$ $\frac{30}{11}$ 1490, $\frac{13}{7}$ 1492.
- Martinus Quintus, *påve*, $\frac{10}{11}$ 1417.
- Matthias, dec., Ups. $\frac{31}{7}$ 1489.
- Matthias, fr., de Nadhendall, $\frac{1}{8}$ 1506, s. 268.
- Matthias, ep. Strengin. $\frac{3}{2}$ 1510, 1513, s. 278.
- Mathias, mag. Linc. $\frac{19}{5}$ 1438.
- Mathias Gözstafson, mil. $\frac{7}{9}$ 1398; Matthias $\frac{16}{2}$ 1419.
- Matthias, cap. regis Karoli, fr., c. $\frac{25}{11}$ 1453. Laurencii Jönecopens, $\dagger$ $\frac{3}{2}$ 1486.
- Matthias Kart, aurifaber civ. Vatzsten. 1498, s. 256.
- Mattildis Pædhersdottr, sor. c. $\frac{7}{2}$ 1440; Pædhers dotter soror. $\dagger$ $\frac{6}{12}$ 1458.
- Matildis Thordsdotter fil. Thordonis aurifabri, sor. c. $\frac{6}{3}$ 1418, $\dagger$ $\frac{8}{4}$ 1450.

Mecklenburg: adj. Magaipolensis 1365.

Michael Gudmundi, præb. Ups. fr. c. $^{15}/_6$ 1494, † $^{19}/_6$ 1518.

Michaël de Sudhercopia, fr. sacerd. c. $^{12}/_6$ 1487; Nicolai $^{13}/_8$ 1489; † $^{26}/_7$ 1516.

Michael, can. Aros. fr. $^{12}/_{11}$ 1441, $^{18}/_1$ 1453, conf. gen. $^{10}/_{11}$ 1454, $^{28}/_3$ 1456, $^{14}/_4$ 1461, $^{13}/_8$ 1463, $^{12}/_{10}$ 1465, † $^{3}/_8$ 1469.

Michaël, fr. ab extra † $^{13}/_{11}$ 1422.

Milano, adj.: Mediolanensis 1409, s. 68.

Mora stenar i Uppl.: Mora-steen $^{11}/_6$ 1396; Morasten $^{13}/_9$ 1441.

Motala, i Ögl.: Motala $^{8}/_{12}$ 1436.

Munkaliv, kloster i Bergen: Munkaliiff 1428, 1434, 1441, 1443, 1450, 1452, 1457, 1458, 1489, 1510, 1511, 1521, 1525, 1531; in monast. Berghensi $^{20}/_7$ 1440.

Mälaren, sjö: Mæler 1464, s. 209.

Mæritta seu Margareta, uxor Dni Algoti Magnusson, † $^{29}/_7$ 1414.

Mæritta, Mærita², fil. Thuronis Jönsson mil. c. $^{5}/_8$ 1470²; Turonis abb. $^{16}/_5$ 1496²; Turonis $^{20}/_2$ 1501; Thuronis mil. sor. † $^{25}/_4$ 1508.

Mæritta, sor. † $^{19}/_5$ 1476.

Möckleby, sn, Öland: Mykla-by in ölandia $^{1}/_8$ 1506.

Nanne Abiorsson $^{28}/_{10}$ 1405, s. 50.

Neapel: Neapolis $^{21}/_8$ 1413, $^{20}/_{11}$ 1414.

Nicolaus, fr. de Alvastra, abb. ad mon. Julatha $^{12}/_{10}$ 1522.

Nicolaus, ep. Aros. $^{12}/_3$ 1396,

1397, $^{15}/_8$ 1399; Nicolaus $^{30}/_{11}$ 1400.

Nicolaus, ep. Lync. $^{6}/_{11}$ 1543.

Nicholaus V, påve, $^{1}/_1$ 1454.

Nicolaus, ep. Vexion. $^{31}/_7$ 1489.

Nicolaus de Hersæmmo, fr. † $^{26}/_7$ 1409.

Nicolaus pictor. $^{28}/_5$ 1498.

Nicolaus Amundi de par.

Rök cur. nat. Skæningie fr.

c. $^{21}/_1$ 1498, $^{30}/_9$ 1514, $^{6}/_{10}$

1515, conf. gen. $^{1}/_{12}$ 1517,

$^{3}/_1$ 1520, $^{7}/_9$ 1521, $^{9}/_{11}$ 1524,

$^{17}/_9$, $^{12}/_{11}$ 1525, $^{21}/_9$ 1528, $^{26}/_1$,

$^{22}/_9$ 1529, 1540, $^{25}/_7$ 1541.

Nicholaus Elau de Vesgocia,

fr. c. $^{6}/_{11}$ 1407, † $^{14}/_5$ 1443.

Nicolaus Eriksson mil. 1489,

s. 244; Ericsson mil. Dacie

$^{17}/_1$ 1498.

Nicolaus Glob, ep. Vibergensis

Dacie $^{17}/_1$ 1498.

Nicholaus Hermanni, ep. Lin-

chop. † $^{2}/_5$ 1391, $^{23}/_{10}$ 1384,

$^{15}/_5$ 1388, $^{28}/_{11}$ 1389, $^{9}/_4$ 1390,

1405, s. 47, $^{2}/_{11}$ 1417, $^{10}/_{12}$

1442.

Nicolaus, Høk mil. $^{17}/_1$ 1498.

Nicolaus Jacobi, fr. de Mariebo

$^{20}/_7$ 1430.

Niclis Jönisson, mil. $^{6}/_1$ 1448.

Nicolaus Karsson civ. Vatzst.

1481.

Nicholaus Kiste $^{11}/_{11}$ 1400.

Nicolaus Clavisson, militaris

$^{1}/_8$ 1489.

Nicolaus Christierson, cap.

castri Aros. mil. $^{13}/_1$ 1464.

Nicolaus Krogare, civ. Suder-

cop. $^{9}/_{12}$ 1493; Kroghar $^{8}/_6$

1497.

Nicolaus Kætillson, fr. laic.

c. $^{25}/_8$ 1510; Katilli † $^{12}/_2$

1523.

Nicholaus Köning, ep. Linc.

Nicholaus², Nicolaus³ $^{26}/_1$

1441, $^{7}/_8$, $^{10}/_{12}$ 1442, $^{8}/_{10}$

1443, $^{22}/_2$, $^{5}/_8$ 1445^{2,3}, $^{2}/_1$

- 1446, 1452², 1453³, 1454,
1455^{2,3}, 1456, †^{29/4} 1458.
Nicolaus Laurentii, laycus, intr.
^{28/11} 1389, †^{22/9} 1417, ^{6/3}
1418.
Nicolaus Laurencii, fr. laic. c.
^{28/12} 1498, †^{23/4} 1509.
Nicholaus Magnusson, miles
^{15/8} 1399.
Nicolaus Michaëlis, fr. laycus
sartor. †^{13/4} 1542.
Nicolaus Nichilsson, sartor,
Vadzsten., fr. layc. c. ^{6/6}
1501.
Nicholaus Palne ^{8/5} 1499.
Nicholaus Petri fr. ^{3/8} 1406,
†^{19/9} 1448.
Nicolaus Ragwaldi, can. Linc.
et Streng. ^{14/9} 1421, ^{17/6}
1422.
Nicolaus Ravaldi, archiep.
Ups. † 1448, s. 153.
Nicolaus Ragvaldi, Ragualdi²,
Ragwaldi³, Ravaldi⁴, Rawal-
di⁵, Rawalli⁶, Ragvalli⁷, fr.
c. ^{29/9} 1476, ^{25/10} 1495, conf.
gen. ^{12/5} 1501², ^{28/4}, ^{1/8}
1506^{1,3}, ^{24/6} 1508, ^{22/2}, ^{30/11}
1511^{5,7}, ^{3/11} 1512⁶, †^{1/7}
1514.
Nicholaus Ricardi fr. c. ^{5/8}
1436, †^{11/2} 1455.
Nicolaus Stensson, marschalcus
regni ^{12/4} 1439.
Nicolaus Sture mil. ^{1/8} 1489,
s. 244, ^{13/2} 1491, ^{7/8} 1492.
Nora: dat. Norom ^{23/11} 1488,
Nora ^{7/2} 1506.
Norrbotten: Norrabutn 1461,
1462, 1465; Norrabotn 1494.
Norge: Norwegia, Norwegia
1389, 1394, 1396, 1408,
1411, 1412, 1415, 1422,
1427, 1428, 1430, 1434,
1440, 1442, 1446, 1449,
1450, 1452, 1456, 1458,
1468, 1479, 1484, 1489,
1499, 1532; folknamn. No-
ricus 1386; fem. Nörcha ^{9/11}
1515.
Norrköping: Norcopia ^{13/1} 1464.
Norrmalm i Stockholm: Norra
malm 1463, s. 200.
Nykil, sn i Ögl.: Nyachil ^{3/2}
1510.
Nyköping: Nyköping ^{3/4} 1434;
Nycopia 1464, s. 207, ^{7/2}
1506.
Nürnberg: Nörinbergia ^{28/8}
1487.
Nådendal, kloster i Finland:
Nadhendal, Naadendall²,
Nadhendaal³ 1445, 1446³,
1451, 1456³, 1470², 1506²,
1524; Vallis gracie 1454,
1462, 1509, 1510, 1511,
1512, 1514.
Nässja, sn i Ögl.: Näessia ^{31/7}
1408, s. 63.
Odense i Danmark: adj. Otto-
niensis ^{17/6} 1397, 1486.
Odhinus, ep. Stafangrensis in
Norwegia ^{18/5} 1427.
Olavus, archiep. Ups. ^{3/4} 1435,
†^{25/6} 1438.
Olawus, archiprep. Aboens.
^{19/5} 1440.
Olavus, ep. Aros. ^{31/7} 1489,
s. 240.
Olavus, faber ferrarius fr. laic.
c. ^{14/3} 1406; Olaus ^{23/7} 1416.
Olavus, fr. conv. ab intra ^{3/8}
1419, ^{28/5} 1420.
Olavus, sacer. in Munkaliif
^{3/7} 1450.
Olavus, scholaris nat. Noricus
^{3/4} 1386.
Olavus Eri, fr. sacer. c. ^{25/8}
1510, ^{1/7} 1512.
Olavus Gunnari, fr. c. ^{3/8}
1438, ^{16/5} 1442, ^{5/1} 1451,
^{23/10} 1453, ep. Aros. ^{24/6}
1454, ^{6/10} 1455, 1458, s.
185, ^{4/2} ^{3/10} 1459, ^{16/3} 1460,
† 1461, s. 191.

- Olavus Haraldsson ²¹/₁₂ 1419.
 Olavus Johannis cur. Vazst.,
 fr. c. ¹/₁₂ 1448, ²⁵/₁ 1460,
 conf. gen. ⁵/₁₂ 1465, ⁹/₇
 1468, † ²⁶/₁₀ 1477.
 Olavus Johannis c. ²³/₂ 1455,
 † ¹⁸/₉ 1483.
 Olavus Johannis Guthlan-
 dens., præb. Vpsalensis c.
²/₈ 1506; Gutho ¹⁶/₅ 1511;
 Guto ²⁸/₆ 1513; Guto ¹¹/₄
 1515; Gutho † ⁹/₆ 1516.
 Olavus Jönsson, cons. Watz-
 sten. ²⁵/₁₀ 1495.
 Olavus Laurencii, civ. Vatzst.
 1476.
 Olavus Olavi, fr. laic. c. ¹⁵/₃
 1459; Olavi laic. fr. † ¹⁹/₁₁
 1486.
 Olavus Pauli de capitulo Linc.
²¹/₁ 1415, ¹/₉ 1419.
 Olavus Petri, fr. c. ¹³/₉ 1439,
⁵/₉ 1444, ²²/₉ 1445, ³⁰/₁₀
 1446, ³/₇ 1450, † ¹⁰/₈ 1452.
 Olavus Petri de Vesgocia, fr.
 c. ⁶/₁₂ 1483, ²⁸/₈ 1510, †
²/₅ 1516.
 Olaf Wæsmann de Arosia ³/₈
 1438.
Orkneyvärne: adj. Orkaden-
 sis ²⁶/₁₂ 1392; Orkadensis
¹⁷/₆ 1397.
Orlunda, sn. Ögl.: Orlunda
³⁰/₃ 1429, ⁴/₁ 1432.
Orust, ö i Bohuslän: Ordhust
²¹/₉ 1396.
Oslo, Kristiania, Norge: Oxlo
 1450; Asloya ¹⁷/₃ 1468.
Ostia, Italien: adj. Ostiensis
⁷/₁₀ 1391.
 Otto, ep. Aros. 1505, 1508, 1513.
 Otto Ulphson, dom. ²²/₂ 1457.
 Panisperna, gata i Rom 1391,
 s. 16.
 Paradisus, kloster vid Florens
 1396, 1403, 1405; Parady-
 sus 1429.
Paris: abl. Parisio ²/₂ 1406, s. 54.
 Paulus Kyle ¹⁴/₅ 1525.
 Petrus, Archiep. Lundensis ¹⁷/₅
 1413.
 Petrus, civ. Vatzst. ²⁸/₅ 1498.
 Petrus, mag., conf. S. Byrgitte
 † ¹⁶/₁₁ 1378, ²¹/₃ 1396, s.
 24, ⁵/₉ 1399, 1408, s. 65.
 Petrus, Prior Alvastris † ⁹/₄ 1390.
 Petrus de Candia ep. Me-
 diolanensis, Alexander V
 nominatus 1409, s. 68.
 Petrus de Luna, Arragonicus,
 Benedictus XIII dictus 1409,
 s. 68.
 Petrus de Orlunda fr. ab extra
²⁰/₃ 1429, ²¹/₁ 1432.
 Petrus, ep. Roskild. † ⁴/₁₀
 1416, s. 91.
 Petrus de Skedhum, vitricus
¹¹/₉ 1405, s. 45.
 Petrus Astronomus, fr. ²⁴/₈ 1506.
 Petrus Bagge, civ. Vatzst. ⁴/₅
 1488, 1539.
 Petrus Benedicti, fr. † ²⁴/₄ 1527.
 Petrus Bonde de Bordhsio ⁵/₂
 1412, ⁴/₄ 1413, 1414.
 Petrus Diækn, nob. ²¹/₂ 1403.
 Petrus Finwidsson ¹⁸/₃ 1421.
 Petrus Giorderi, can. Linc.
 fr. c. ²⁸/₅ 1498, † ¹/₇ 1505.
 Petrus Gylta, nob., fr. c. ²⁹/₃
 1514, ⁸/₁₁ 1517.
 Petrus Haquini, fr. in Munka-
 liiff ²⁸/₈ 1510.
 Petrus Hardhslevi, can. Lin-
 cop. ²⁴/₂ 1411.
 Petrus Henrici 1506, s. 268.
 Petrus Holmstani, Linc. can.
¹⁰/₉ 1431.
 Pethar Hæcla ¹⁰/₅ 1416.
 Petrus Hettolös seu Petrus
 Niclissson, mercator 1463,
 s. 195.
 Petrus Ingemari, fr. sac. c.
²⁹/₁₀ 1480, ⁴/₅ 1488, ²⁷/₉
 1491, s. 267, 1506, s. 267 f.,
¹⁰/₈ 1508, ⁹/₃ 1513, ²³/₆ 1520,

- conf. gen. $^{11}/_5$ 1521, $^9/_{11}$ 1524, $\dagger$ $^{31}/_{10}$ 1526.
 Petrus Israëlson, consanguineus Sancte Byrgitte $^{24}/_3$ 1384.
 Petrus Iherco $^{23}/_2$ 1455, Jercho $^{3}/_7$ 1521.
 Petrus Johannis, Scholasticus Örabroensis, fr. c. $^1/_5$ 1393, $^8/_7$ 1410, $^2/_1$ 1416, $\dagger$ $^{22}/_1$ 1427.
 Petrus Johannis cognomento Stekare, laycus; Petrus Stækare $\dagger$ $^{29}/_7$ 1405.
 Petrus Jönsson, procons. Watzsten. $^{25}/_{10}$ 1495.
 Petrus Karoli, can. Skar. fr. c. $^{18}/_{10}$ 1478, $\dagger$ $^{16}/_3$ 1497.
 Petrus Kyla $^6/_3$ 1418.
 Petrus Laurencii, fr. laic. civ. Vasten. c. $^{16}/_{10}$ 1524.
 Petrus Magni, fr. sacerd. c. $^6/_6$ 1499, $^{10}/_{10}$ 1507, $^{30}/_4$, $^{10}/_8$ 1508, $^9/_3$ 1513, $^{16}/_7$ 1524, ep. Aros. $\dagger$ $^{17}/_5$ 1534.
 Petrus Magni Skæningens. c. $^{15}/_5$ 1541.
 Petrus Mörth, præp. Linc. $^{12}/_{11}$ 1465, $^1/_5$ 1469.
 Petrus Nicolai Vazsten. c. $^{27}/_2$ 1524, $\dagger$ $^5/_6$ 1532.
 Petrus Nicolai, laic. $\dagger$ $^{15}/_1$ 1498.
 Petrus Nicolai, scholast. Skæn. fr. c. $^{21}/_5$ 1526, $^{26}/_1$ 1529, conf. gen. $^9/_{11}$ 1535, $^{26}/_5$ 1540, $^9/_8$ 1541, $^{11}/_7$ 1544.
 Petrus Nielsson, civ. Vatzsten. $^9/_{12}$ 1493.
 Petrus Nielson, fr. conv. c. $^6/_{12}$ 1468, $\dagger$ $^{19}/_3$ 1498.
 Petrus Nielson de Wenestadha $^{30}/_7$ 1481.
 Petrus Olaui, fr. c. $^7/_6$ 1408, $\dagger$ $^{19}/_5$ 1438.
 Petrus Radh $^2/_{11}$ 1424.
 Petrus Ragwalson $^{27}/_{12}$ 1411.
 Petrus Ryning, capitaneus castri Borgholm Ölandie $^{17}/_9$ 1430.
 Petrus Sartor, Petrus Skrædare, fr. $\dagger$ $^{13}/_{10}$, $^{28}/_{10}$ 1405.
 Petrus cognomine Spiut $^{20}/_6$ 1502.
 Petrus Svenske, præfectus Regis $^3/_{12}$ 1532.
 Petrus Svenonis, fr. $^5/_2$ 1524, $^{14}/_{10}$, $^{14}/_{10}$ 1526, $^7/_9$ 1527, $\dagger$ $^{24}/_1$ 1540.
 Petrus Torfve $^{14}/_1$ 1461 *gen.* cognomento Törfwa $^{20}/_{12}$ 1516.
 Pether Udson, civ. Vadzsten. $^{27}/_5$ 1492.
 Petrus Valcho, ep. Zwerinensis $^6/_{10}$ 1515 (1514, s. 281).
 Philippa, Regina 1406, 1415, 1421, $\dagger$ $^6/_1$ 1430, 1454.
Pisa: civ. Pisana 1409, s. 68.
 Pius II, *påve* 1464, s. 212.
Polen: Polonia 1410, 1457, 1510, 1511, 1513, 1515, 1516.
Pommern: Ducatus Pomerensis 1449, s. 160, 1406.
 Porse Geet, mil. $^{29}/_9$ 1413, s. 81.
Prag: *adj.* Pragensis 1387.
Preussen: Prucia, Pruzia², Prudzia³, Pryzcia⁴ 1390⁴, 1406, s. 57, 1410, 1457², 1464, 1489³.
 Ragna Johannis, sor. $\dagger$ $^{13}/_8$, $^{22}/_8$ 1428.
 Ragnildis, sor. focaria $\dagger$ $^{25}/_4$ 1436.
 Ragnildis Esbiörnsdotter, sor. c. $^{20}/_4$ 1395; Ragnildis Esbiörna dottr $\dagger$ $^{28}/_1$ 1436.
 Ragnildir Hæniko dotter, sor. c. $^{14}/_8$ 1392.
 Ragnildis, filia Jacobi Bekara sor. $\dagger$ $^{10}/_7$ 1411.
 Ragnildis Laurencii, sor. $\dagger$ $^7/_4$ 1425.
 Ragnild Magnus dotter, sor. c. $^{28}/_5$ 1420, $^{29}/_4$ 1425; Magni $\dagger$ $^4/_5$ 1476.
 Ragnildis Niclissa dotter, sor. c. $^9/_{10}$ 1418; Niclasa dotter $\dagger$ $^2/_4$ 1487.

Ragnildis Nicolai, sor. de Mun-
kaliiff $^{28}/_6$ 1531; Ragnild
Nicolai $\dagger$ $^{11}/_5$ 1536.

Ragnildis sor. c. $^{12}/_6$ 1487.
Ragnildis Petri Norcopens.
 $\dagger$ $^{30}/_7$ 1492.

Ragnildis Tideka dotter, sor.
 $^{13}/_5$ 1415.

Ragnildis, Thoreri dottir de
Norvegia, sor. c. $^{28}/_8$ 1408.

Ragnild Thurasdottir $\dagger$ $^{13}/_{10}$
1431.

Ragnildis Tyrgils dotter de Ves-
gocia, sor. c. $^{26}/_3$ 1419;
Thyrghils dotter, $\dagger$ $^{18}/_7$ 1459.

Ragnildis Unna dotter, sor. c.
 $^{15}/_7$ 1453; Vnnonis $\dagger$ $^8/_{10}$
1495.

Ragvaldus, archidiac. Ups. $^{31}/_7$
1489.

Ragualdus Olaui, laycus c. $^4/_8$
1392; Ragwaldus $\dagger$ $^8/_{10}$
1431.

Ragualdus Skrædare fr. $^{28}/_{10}$
1405.

Rangualdus Swenson, laycus
 $\dagger$ $^{11}/_6$ 1393.

Ragwaldus sutor, fr. ab extra
 $\dagger$ $^3/_2$ 1432.

Ramborgh, relicta Petri Bonda
de Bordhsio $\dagger$ $^4/_4$ 1413.

Ramborgh, sor. $\dagger$ $^5/_9$ 1401.

Ramburgis Andrissa dottir,
sor. c. $^2/_2$ 1403, Ramborghis
Andressa dotter $\dagger$ $^5/_1$ 1419.

Ramborgis Birgeri c. $^2/_8$ 1506.

Ramburgis Magni, sor. c. $^{29}/_4$
1425.

Ramborgh Staphans dottir,
sor. $\dagger$ $^5/_2$ 1410.

Ramborgh Staphans dottir
militis $\dagger$ $^7/_9$ 1413.

Ramfridh, sor. ab extra $\dagger$ $^2/_{11}$
1428.

Rasborg, *Finl.* Rasaborgh
1465, 1467.

Reval: Revalia, Refla², Revala³,
Riffwalia⁴ 1407², 1408³,

1410, 1412, 1414, 1418,
1421, 1429, 1446, 1506⁴,
1508, 1511⁴.

Reymarus Hane 1514, s. 281.
Ribe: civitas Ripensis 1397,
1407.

Riga: adj. Rigensis 1421.

Ringstaholm, slott i Ögl.:
Ringstadhaholm $^{24}/_8$ 1391,
s. 13, $^{13}/_1$ 1464, s. 205;
Rynstadholm 1434, s. 124;
Ringstadholm 1464, s. 206.

Robertus, magister $^{13}/_1$ 1406.

Rom: Roma 1346, 1350, 1367,
1373, 1374, 1386, 1389,
1390, 1391, 1392, 1393,
1394, 1396, 1399, 1403,
1405, 1406, 1408, 1411,
1414, 1418, 1428, 1431,
1434, 1449, 1453, 1475,
1483, 1488, 1506, 1507,
1508, 1520, 1523, 1524.

Roskilde: adj. Roskildensis
1397.

Rotcharus de Kalmarnia, fr. c.
 $^{10}/_{10}$ 1445; Ridhcarus $^{1}/_6$
1462; Rotkarus diac. $\dagger$ $^{26}/_3$
1485.

Rumblaborgh, slott i Tveta hd,
Smål. 1464, s. 205.

Ryninggus fr. $\dagger$ $^{27}/_{10}$ 1434.

Rök, *sn* i Ögl.: Rök 1498.

Rönö slott i Rönö *sn*, Ögl.:
castr. Röne $^{14}/_9$ 1421, s.
103; Rönö 1434, s. 124.

Sala: Sala $^{29}/_5$ 1485, $^{13}/_1$ 1493.

Schleswig, Slesvig: Slæzwik $^{28}/_8$
1408; Slezwik 1417, s. 92.

Schwerin, adj. Zwerinensis
1514, s. 281, 1515.

Sicilien: Cicilia $^{21}/_8$ 1413.

Siggo, ep. Scar. $\dagger$ $^{31}/_{12}$ 1435.

Sighridis, consors Petri Ryning
 $^{17}/_9$ 1430.

Sighrid, sor. c. $^{18}/_3$ 1447.

Syghridis Bendiczs dotter,
matrona $^{13}/_1$ 1392. 14

- Sighridis Boëcii, sor. † ²²/₂ 1426.
- Sigridis Henrics dotter, sor. c. ¹⁵/₇ 1416. Sighridh Henrikxdotter ¹⁶/₅ 1442; Sighridis ⁵/₁ 1451.
- Sigridh Laurentii dotter, soror. † ³⁰/₄ 1387.
- Suno Ingevasti fr. conv., c. ¹⁰/₆ 1431; Suno ¹⁴/₆ 1434, ¹⁰/₇ 1436.
- Suno fr. ab extra † ¹⁹/₇ 1438.
- Suno murator fr. † ⁶/₅ 1439.
- Magister Suno ²¹/₉ 1408.
- Symon fr. conv., c. ⁵/₉ 1423, ²⁷/₅ 1440, ³/₈ 1445, † ⁸/₁ 1459.
- Symon de Norom fr. c. ²³/₁₁ 1488, † ⁷/₂ 1506.
- Sixtus IV, påve 1475, ¹⁰/₈ 1484.
- Sjælland, Seland: Siælandia ⁹/₈ 1411, adj. Sjælandensis 1413.
- Skara: dat. pl. Skaris 1458, s. 185, ¹²/₃ 1499; adj. Skarensis 1392.
- Skeda sn, Ögl.: dat. pl. Skedhum ¹¹/₉ 1405.
- Skottland: Scotia ¹³/₁ 1406.
- Skåne: Skania ²⁴/₁ 1407, ²/₄ 1447, 1452, s. 166.
- Skällvik sn i Ögl.: Skællawik ²⁹/₉ 1410; Skellewiik ²⁵/₁ 1415.
- Skövde: Sködhwi 1409, Sködwe 1414; Sködwi 1526.
- Skäminge, sedan Mariebo kloster på Låland: Skæminge, Skemynge ²/₁, ⁴/₁₀ 1416.
- Skänninge: Skæningia, Skeningia² 1391, 1400, 1403, 1406, 1411, 1412, 1413, 1431, 1436, 1447, 1464, 1469², 1498, 1506, 1512², 1540; opp. Skæningense 1507.
- Slaka sn, Ögl.: abl. Slakw ⁶/₆ 1499.
- Småland: Smalandia 1449, 1455, 1457, 1464, 1506.
- Spanien: Hispania 1399, s. 29; spansk Hispanus ¹/₅ 1393.
- Starby, S:t Per sn, Vadstena: Starby ²⁵/₅ 1420, ²⁸/₁ 1431.
- Stavanger, Norge: adj. Stafangrensis ¹⁸/₅ 1427.
- Stegaborg: Stækaborg, Stækaborgh², Stækeborg³ 1434, 1439^{1,2}, 1464², 1521³; adj. Stækeborgensis 1530.
- Stegholm, slott vid Västervik: Stækaholm 1464, 1469; Stekeholm 1521; Stækahus in Thiustia 1429.
- Sten Boson ²¹/₁ 1415.
- Stephanus, presb. fr. † ¹²/₉ 1403, ⁹/₉ 1405.
- Stephanus Laurentii, fr. laic. c. ²⁰/₄ 1395, † ¹⁴/₃ 1448.
- Stephanus Liongasson lapicida, fr. c. ¹⁴/₃ 1406, ¹⁷/₉ 1412, ¹⁸/₆ 1414; Liongxsson conv. † ⁶/₁₁ 1455.
- Stefphanus Ulfson, miles ¹⁹/₃ 1393.
- V. Stenby sn, Ögl.: Steen ²¹/₁₀ 1526.
- Steno, presb. sec. ¹/₅ 1394.
- Steno Stensson fr. c. ²⁰/₄ 1395, † ¹/₃ 1431.
- Steno Benedicti, mil. ¹⁵/₈ 1399, ³⁰/₁₁ 1400, ³¹/₇ 1408, ²⁸/₂, ¹⁸/₁₁ 1410, ³¹/₇ 1412; Bencitsson ¹⁴/₁ 1415; Bencitsson ²⁹/₇ 1425.
- Sten Boson ²¹/₁ 1415.
- Steno Haraldson ²⁶/₄ 1415.
- Sten Stwre mil. 1469, s. 223, ¹⁵/₅ 1470, 1485, 1489, s. 243, 244, ⁷/₁ 1498.
- Steno Sture Gub. regni ⁷/₆ 1517.
- Steno Thurasson ¹⁶/₃ 1429;
- Sten Thurasson ⁸/₉ 1431.
- Stockholm: Stokholmia, Stoc-

- holmia², Holmia³, Stok-
 holm⁴, Stocholm⁵, *dat. pl.*
 -holmis⁶, Holmis⁷ 1365,
 1391⁴, 1398⁴, 1412⁶, 1421⁴,
 1428⁵, 1431², 1441, 1442⁶,
 1446⁶, 1448⁶, 1450, 1451,
 1457, 1461⁷, 1463^{1, 3, 7}, 1464²,
 1465², 1467^{2, 7}, 1479²,
 1484^{2, 7}, 1497⁶, 1498⁷, 1520⁶,
 1528³, 1535⁷; civitas Stok-
 holmensis 1407, 1419, 1518,
 1544.
Stralsund: Stralesunda 1514,
 1515; Sundis 1429.
Strå sn, Ögl.: Stra 1395.
Strängnäs: *adj.* Strængianen-
 sis 1384, 1387; Streng-
 nensis 1410, 1523.
 Sture Algotson miles ²¹/₉ 1434.
Stångebro: Stangabro ¹⁸/₃
 1421.
 Störkarus, presb. fr. † ¹/₃ 1416.
Sunnerbo hd, Smål.: Sundher-
 boo ¹/₇ 1449.
 Suno, fr. ab extra † ¹⁹/₆ 1438.
 Suno Ingevasti, fr. conv. c.
¹⁰/₆ 1431, ¹⁴/₆ 1434, ⁵/₈
 1436.
 Suno, murator ²¹/₉ 1408, † ⁶/₅
 1439.
 Susenborg ¹⁹/₃ 1514: *det gamla*
förfallna slottet i Vadstena,
från vilket materialier del-
vis användes vid birgittiner-
klostrets byggande.
Svanshals sn, Ögl.: Svans-
 hals ²⁵/₁₀ 1495, ¹²/₅ 1541.
 Swanto Nielsson militaris
 regni Gubern. 1489, s. 244,
⁷/₁ 1498, ²⁹/₇ 1506.
 Sweno, fr. † ⁶/₁₁ 1422.
 Sweno, fr. de mon. Marien-
 wald ¹⁹/₂ 1458.
 Sveno faber civ: Vatzsten.
 1495.
 Sveno Thordonis nac. Vesgo-
 tus, Capellan. Nicolai Sture;
 Tordonis^a c. ⁷/₂ 1492; conf.

- gen. ⁹/₈ 1506, ⁴/₆ 1509, ¹⁸/₈
 1510, ¹⁶/₈ 1512², ⁵/₈ 1514²,
¹⁷/₁₀ 1517², † ²²/₄ 1519².
Sverige: Svecia, Swecia, Sue-
 cia 1350, 1365, 1386, 1389,
 1391, 1405, 1406, 1408,
 1412, 1413, 1415, 1416,
 1422, 1430, 1434, 1439,
 1441, 1442, 1446, 1448,
 1449, 1450, 1452, 1454,
 1455, 1457, 1458, 1461,
 1463, 1464, 1468, 1469,
 1470, 1484, 1489, 1490,
 1495, 1497, 1498, 1499,
 1518, 1520, 1523; *svenskar*
 Sweci, Swevi, Sweones, Swei.
Söderköping: Sudhurchopia,
 Sudhurchopia², Sudhorcopia³,
 Sudhercopia⁴, Sudercopia⁵
 1391, 1392, 1398, 1408³,
 1411³, 1430⁴, 1434⁵, 1436⁴,
 1441⁴, 1443⁴, 1464⁴, 1469⁴,
 1472⁴, 1486⁴, 1487⁴, 1489⁴;
 civitas Sudhercopensis 1380,
 1418, 1493⁴.
Södermalm i Stockholm: Sydh-
 ramalm, Sudhramalm 1464,
 s. 210.
Södertälje: *dat. pl.* Thelgis
 1439; oppidum Telgense
 1506.
 Tabita, Ap. gern. 9, 36, ¹²/₅ 1399.
 Tala, sor. c. ²⁸/₂ 1408, † ¹⁵/₄
 1438.
 Tydhekinus de Uplandia, na-
 tione Dacus c. ²⁸/₁ 1386, † ¹⁷/₁₀
 1413; Tidekinus ⁶/₅ 1415.
 Tidemannus Blakke, fr. fami-
 liaris ¹³/₄ 1408.
 Tydhemannus abbas. ⁹/₄ 1390.
Tjust hd i Smål.: Thiustia
 1429; Tiwsta 1452; Thiwsta
 skær. ²⁹/₇ 1446.
 Thomas, ep. Strengen. ³/₆
 1436, † ²⁵/₁ 1443.
 Thomas, ep. Vexion. 1405,
 s. 47.

- Thomas, fr. conv. Vallis gracie ¹⁹/₈ 1514.
 Thomas van Vitzcn milis ⁵/₁ 1416.
 Thordo aurifaber in Wazsten. ⁶/₃ 1418, ⁸/₄ 1450.
 Thordo dec. Linc. ⁶/₆ 1473.
 Thordo, ep. Stræng. ²³/₁₀ 1384, ²⁸/₁₁ 1389, ¹²/₃ 1396, ¹⁵/₈ 1399, ³⁰/₁₁ 1400.
 Thordo, miles, fil. Petri Bonda de Bordhsio ⁵/₂ 1412, ²⁶/₃ 1413; Pettarson ⁴/₂ 1415.
 Thordo Bonde mil. ²⁶/₃ 1413, † ²¹/₃ 1417.
 Thordo Bondason marsch. ²⁵/₅ 1455; Tordo † ¹⁶/₅ 1456.
 Thorirus Andreae, fr. c. ⁴/₈ 1392, ²⁹/₉ 1403 (¹⁴/₉ 1405), ¹⁵/₉ 1406, ³⁰/₆ 1408, ²⁰/₁₂ 1414, ¹⁹/₂ 1415, ²⁹/₈ 1417, † ⁹/₉ 1418.
 Thorirus de Skællawik fr. † ²⁹/₉ 1410; Skellewiik ²⁵/₁ 1415.
 Thorirus Benkzson mil.; Thurirus², Thure³, Thuro⁴ ³¹/₇ 1412^{1,4}; Bencdzsson, Benedictson ¹⁴/₁ 1415, ¹⁴/₃, ⁹/₄ 1415^{3,2}; Benctzsson ⁸/₉ 1431³.
 Thorirus Bonda mil. ¹⁵/₈ 1399.
 Thorn: Torun in Pryzcia ⁴/₁₁ 1390.
 Thuro nac. Dacus fr. ⁸/₁₀ 1446, † ⁴/₁₂ 1469.
 Thuro Jönsson, mil. ⁵/₈ 1470, ⁹/₁₀ 1524.
 Thuro Stensson, mil.; Thure² ²⁹/₁₀ 1439; Stenson ¹⁸/₂ 1415², ²⁹/₇ 1425².
 Thuro Thuresson Marsch. 1461, s. 192, 1464, s. 210, ¹³/₁ Thure 1465.
 Thyrgillus cur. in Stra † ¹/₅ 1395; Tyrgillus ¹¹/₆ 1399.
 Thyrgillus murator ¹⁰/₃ 1430.
 Thykillus Haralzson ¹⁵/₈ 1399; mil. Tykillus² Haraldsson ¹⁴/₃ 1402.
 Thörnerus Andreae fr. c. ⁶/₁₁ 1407, † ¹⁸/₁₁ 1435.
 Tofia, Adelsö sn, Uppl.: abl. Thoptom, Thoftom², Thoptum³ ³⁰/₁₁ 1400, ¹⁸/₁₁ 1407², ¹⁷/₂ 1410³, ²⁶/₃ 1413³.
 Torgillus fr. c. ¹³/₁₁ 1463, ¹⁷/₃ 1468.
 Törkillus Elavi fr. ²/₄ 1513.
 Torpa sn, Ögl.: Thorpa ¹/₇ 1449.
 Tolarp, Snöstorp sn Hall.: Thordatorp in Hall. 1442, s. 144.
 Torstanus, ep. Skarens. ep. ⁴/₈ 1392, ¹/₆ 1393, ²⁰/₄ 1395; Thorstanus ¹²/₃ 1396.
 Torstanus Johannis nac. Jönacop. fr. c. ²⁸/₄ 1482, † ⁹/₁₁ 1505.
 Torstanus fr. conv. c. ⁶/₃ 1418, Thorstanus † ³⁰/₅ 1469.
 Torstanum de Vorsberg sacerdot. c. ¹⁴/₅ 1525, ²⁶/₁ 1529; Petri † ⁷/₂ 1532.
 Tosto Bowasteson de Ludosia ¹⁹/₁ 1502.
 Triumphus Marie, kloster nära Dansig ²⁵/₈ 1510, ¹⁶/₅ 1511, ²⁸/₆ 1513; Marie de Triumpho ⁴/₆ 1516.
 Trondhjem: Nidherosia ²³/₁₁ 1449.
 Tubbo Eriksson nobilis ²⁸/₁₀ 1405, s. 50.
 Tyko Eskilesen ¹/₂ 1411.
 Tyrreus ²/₂ 1406.
 Tyskland: Alamannia, Alemannia², Allemannia³, Almannia⁴, Almanian⁵ 1389², 1396⁵, 1422⁴, 1423, 1427, 1487³, 1535; *folknamn*: Almannus 1413, Almanni 1389, Theutonici 1365.
 Törnevalla sn, Ögl.: Thyriwalla ¹/₁₂ 1448.
 Ulfo Abiörnasson dom. ¹¹/₁₁ 1407.

Ulpho Birgeri, scholasticus de
Lyncopia, fr. c. $\frac{6}{11}$ 1407,
conf. gen. $\frac{17}{4}$ 1423, $\frac{29}{8}$
1426, $\frac{1}{8}$ 1428, $\frac{1}{12}$ 1433.

Ulpho Gudmarsson 1344.

Ulpho Joansson, mil. de
Noruegia $\frac{4}{2}$ 1415.

Uppland: Uplandia 1386,
1408, 1410, 1419, 1446,
1463, 1464, 1467.

Uppsala: Upsalia 1396, 1408,
1413, 1441, 1442, 1447,
1448, 1457, 1463, 1487,
1489, 1506; *Uppsala mark-
nad*: nundine Vpsalienses,
quæ vulgariter a populo
regni Disating vel Diisting
nuncupantur.

Urbanus Quintus, *påve* 1370,
1377.

Urbanus VI, *påve* 1379.

Vadstena: Watzstena, Waz-
stenom², Vastenom³, Vaz-
stena⁴, Vazstenom⁵, Vaz-
stena⁶, Vazsten.⁷, Vazstenis⁸,
Vazstenum⁹, Watzstena¹⁰,
Wazstenum¹¹, Watzstena¹²,
Watzstenum¹³, Watzsten.¹⁴,
Watzstena¹⁵, Wazstena¹⁶,
Wazstenis¹⁷, Watzstenis¹⁸,
Wazstena¹⁹, Wadzstenis²⁰,
Vadzstena²¹, Vastena²²,
Vastenis²³, Wadzstenis²⁴,
1374¹, 1378^{2,3}, 1381⁷, 1384³,
1385⁸, 1389⁵, 1391²², 1396^{7,22},
1399⁴, 1400⁷, 1402⁷, 1403^{5,9},
1403⁹, 1405⁶, 1406⁴, 1407¹⁴,
1408⁷, 1409⁷, 1410⁷, 1411⁷,
1412^{4,6,8}, 1413⁴, 1415⁶, 1418⁴,
1423⁴, 1424⁴, 1430⁸, 1435⁴,
1436⁴, 1439¹, 1441¹⁰, 1442¹⁰,
1444¹¹, 1446¹², 1448⁹, 1450¹³,
1451¹⁴, 1452¹⁵, 1453⁹, 1454¹²,
1457¹³, 1458¹⁵, 1459¹³,
1461¹⁶, 1464¹⁵, 1465^{16,17},
1468¹⁵, 1469^{18,17}, 1471¹⁶,
1480¹², 1485¹⁷, 1498^{10,23},

1499¹⁹, 1508²⁰, 1520²²,
1540²¹; op. Vastenense 1521;
villa Vazstenensis 1432.

Waldemar Rex. Danorum
1389, 1396, 1400.

Vapnö, *Vapnö sn*, *Hall.*: Wak-
nö in Hallandia 1442, s. 144.

Varnhem kloster, *Vgl.*: War-
nem $\frac{1}{8}$ 1458.

Varv sn, *Ögl.*: Hwarf $\frac{21}{5}$ 1526.

Vasto, fr. ab extra $\frac{15}{2}$ 1411;
Wasto $\frac{1}{8}$ 1421.

Venedig: Veneciis 1409, s. 68.

Vernerus archidiac. Linc. $\frac{14}{10}$
1513.

Vikbolandet i Ögl.: inter Vi-
kas $\frac{5}{9}$ 1492, $\frac{21}{10}$ 1526.

Wilhelmus conf. de Munka-
liiff $\frac{18}{12}$ 1457.

Vimmerby: Wemerby in Soma-
landia $\frac{11}{3}$ 1464, s. 207.

Vincencius, ep. Scar. $\frac{2}{8}$ 1506,
 $\frac{29}{7}$ 1507, 1510, 1513.

Viborg i Danmark, *adj.* Vi-
bergensis $\frac{17}{1}$ 1498.

Viborg i Finland: Wiburgh
 $\frac{21}{3}$ 1417.

Wilsnack, *vallfartsort i Bran-
denburg*: Wilsnak $\frac{5}{9}$ 1444.

Visborg: castrum Wisbycense
 $\frac{29}{7}$ 1448.

Vinnerstad sn, *Ögl.*: de We-
nestadha 1481, s. 231; Ve-
nestada 1509, s. 272; Ve-
nesta 1525, s. 296.

Visby: Wisby $\frac{29}{7}$ 1446; civi-
tas Wisbyensis, Wisbi 1448,
1449; civ. Wisby 1449.

Vist sn, *Ögl.*: Wiist $\frac{16}{12}$ 1442;
 $\frac{5}{4}$ 1451.

Vreta kloster, *Ögl.*: Wrethom
 $\frac{15}{8}$ 1465.

Vånga sn, *Ögl.*: Vanga $\frac{16}{8}$
1512.

Vårdinge sn, *Söderm.*: Waar-
dinge $\frac{2}{8}$ 1506.

Vårdsberg sn, *Ögl.*: Vorsberg
 $\frac{14}{3}$ 1525.

Värmland: Vermalandia¹, Vermelandia², Vermelandia³, Værmelandia⁴, Wærmalandia⁵ 1396¹, 1402⁵, 1440², 1468², 1493³; Værmelandia in Wæsgocia 1472⁴.

Västergötland: Vesgocia, Ves Gocia², Wesgocia³, Wæsgocia⁴, Væstgotia⁵ 1389, 1392, 1406, 1407, 1409, 1411, 1413², 1415, 1419, 1429, 1436³, 1455³, 1456², 1458, 1464³, 1468³, 1459³, 1472⁴, 1473, 1483, 1487, 1496⁵, 1501, 1525; *folk*: Vesgotus, Vesgothus.

Västervik: Westerwik ¹⁹/₄ 1517.

Västerås: Arosia 1393, 1416, 1425, 1438, 1454, 1464, 1521.

Växiö: *adj.* Væxionensis 1389.

Åbo: *adj.* Aboensi 1407.

Åkerö: Akerhö 1532.

Åland: Aalandia ⁷/₁₀ 1478.

Århus, *Aarhus*: *adj.* Arusiensis 1397.

Älvsborg: Älwisborgh ²⁵/₅ 1455.

Ængelbricht, dux Dalakarla 1434, s. 124.

Æringislo Sonason Jærl & comes Orchadensis ²⁸/₆ 1390, ²⁶/₁₂ 1392.

Eringislo Niclisson, dom. ⁸/₉ 1461.

Eskillus Gödha, marskalcus, mil. Dacie ¹⁷/₁ 1498.

Äskilstuna: Eskilstunom 1405.

Estridis rel. Petri Orlunda † ²¹/₁ 1432.

Estridh Gudhmunds dottr, sor. † ²/₈ 1436.

Ögärd, *se* Augerdis.

Öland: Ölandia, Oelandia² 1401, 1408, 1430, 1456², 1457², 1467, 1473², 1495, 1506.

Örberga sn, *Ögl.*: Örabærgha ¹²/₅ 1493.

Örebro: Örabro 1434; Oerabro 1464; *adj.* Örabroensis 1387, 1393; Örebroensis 1529.

Östergötland: Osgocia, Osgocia² 1413², 1417, 1425, 1449, 1457, 1463, 1464, 1498.

Öwidh ²⁹/₉ 1476.

RÄTTELSER.

- S. 7 r. 10 uppfifr. *står* Ingrid läs Sigrid.
- » 11 r. 10 » » Petersson läs Petrusson.
- » 12 r. 6 nedifr. » *juni* läs 11 *juni*.
- » 30 r. 6 » » Bonde » Bondesson.
- » 37 r. 5 uppfifr. » Bonde » Bondesson.
- » 38 r. 16 » » Laurensdotter läs Larinsdotter.
- » 62 r. 2 nedifr. » 15 läs 13.
- » 63 r. 15 uppfifr. » dag » dag¹.
- » 63 r. 5 nedifr. » Bjelke, *som utgår*.
- » 134 r. 2 *står* 19 läs 20.
- » 142 r. 13 tillsättes i kanten 28 febr.
- » 144 r. 8 uppfifr. *står* Torsestorp läs Tolarp.
- » 153 r. 4 nedifr. » Johannes » Johannes Johannes.
- » 174 r. 10 uppfifr. » Klavedotter » Klavesdotter.
- » 179 r. 9 » tillsättes i kanten 17 december.
- » 195 r. 10 » » » 23 november.
- » 204 r. 5 nedifr. *står* ett läs i Köpenhamn ett.
- » 207 r. 17 uppfifr. » nätter läs nätter¹.
- » 216 r. 5 » » 12 » 13.
- » 222 r. 3 » » påsksöndagen läs påsksöndagen.¹
- » 230 r. 6 nedifr. » 1 september läs 2 september.
- » 231 r. 9 tillfogas i kanten efter »syster Katarina»: 30 juli.

S. 232 r. 16	uppifr. står	»kvalemberr	läs »kvatember»
» 236 r. 18	»	» »Ögerd»	» »Ängerd»
» 242 r. 5	»	» »mässhaklar»	» »mässhakarr»
» 255 r. 2	»	» 17	» 16.
» 255 r. 11	»	» »Johannes'»	» »Johannes» med antikva och utan apostrof.
» 258 r. 5	»	» Albertsdotter	» Albert lån- ges dotter.
» 272 r. 16	»	» »Gjorders-»	» »Giorders-»
» 273 r. 13	»	» 17	» 15.
» 284 r. 12	nedifr.	» 25	läs 26.
» 286 r. 11	uppifr.	» jungfru	» jungfru.
» 290 r. 3	nedifr.	» 28	» 27.
» 295 r. 2	»	» »Ögerd»	» »Ängerd».
» 295 r. 12	»	» Amund	» Anund.

UNIVERSITY OF CHICAGO

17 194 155

HL-340

BX

2653

.V2A3

Vadstena

Vadstena klosters minnes
bok.

1640216

MAY 09 1980

MNU

JUN 20 1980

Interlibrary Loan

BX 2653

.V2A3

1640216